

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

---

*Thirty-seventh day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday, the 1st April, 1970.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

AUCTIONING OF TODDY SHOPS

701—

* 961 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the steps taken for the auctioning of toddy shops after the abolition of prohibition in our State; and

(b) the income derived through the auction of toddy and alcohol in Andhra area so far this year ?

The Minister for Finance deputised the Chief Minister and answered the questions (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :—(a) Consequent on withdrawal of prohibition, the Andhra Pradesh Excise Act, 1968 was extended to the Andhra Area with effect from 1-11-69. Keeping in view the population of various towns and villages, 4971 toddy and 4872 arrack shops were approved for auction by the Commissioner of Excise for the year 1969-70. After notifying the programme of sale of these shops in the State Gazette, in the District Gazettes and in the local areas the programme of auctions was gone through.

(b) Toddy rentals — Rs. 1.07 crores
(from 1-12-1969 to
30-9-1970.)

Arrack rentals — Rs. 5.31 crores
(from 1-12-1969 to
30-9-1970.)

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—అధ్యక్షా, ఈ పాటల అనుభవం చూస్తే వాస్తవంగా ఎవరైతే గీత కార్మికులున్నారో వారి ప్రతినిధులు పాటలో పాల్గొనడానికే అర్హులైపోతున్నది. డబ్బు వారు పాల్గొనడం ద్వారా దైర్యంగా ప్రతిఫలం పొందలే:పోతున్నారు. గీత దొరికే విధముగా నామ మాత్రపు రేటు వేసే విధానం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఆ ఆలోచన లేదు. బీదవారికి అవకాశం కలగగానే యిదివరకు గ్రూప్స్ ఉండేవి చిన్న చిన్నవిగా డివైడు చేసి ఆక్షనులో పాల్గొన్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి దీనిని మూర్ఖులనే అభిప్రాయం లేదు.

Sri D. Venkatesham: Have all the arrack shops been auctioned or any of the shops left over? Secondly, what is the rate of power alcohol and what is the present rate that has been fixed for this arrack?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Out of 4,971 toddy shops, 4,600 have been auctioned and 341 shops left unauctioned. Similarly, out of 4,872 arrack shops, 4,373 shops have already been auctioned. Still 499 arrack shops are to be auctioned. The next question I have already answered on the floor of the House.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (వర్మ) :—అధ్యక్షా, ఈ పాపు లొకేటు చేయడం లో ఏదో కొన్ని సంఖ్యలు నిర్ణయించారు. అలా కాకుండా ప్రతి వంచాయతి సన్నిధికి రిస్ట్రీక్షను లేకుండా ఎన్నయినా పాపు పెట్టడానికి అనుమతి యిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇది మొదటి సంవత్సరం. అందువల్ల క్రమక్రమంగా పెట్టాలని అనుకున్నాము. పాపులేషను బట్టి, ఉండే అనుభవం వల్ల ప్రయిటేరియా ఫిక్సు చేశాము. ఈ అనుభవం దృష్ట్యా ఎక్కడెక్కడ అవసరం ఉందో వచ్చే సంవత్సరం ఓపెన్ చేయడానికి తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య (నల్గొండ) :—ప్రాహివిషను రద్దుకు పూర్వం ఎంత షిప్ కం వచ్చేది ఇప్పుడు ఎంత షిప్ కం వస్తున్నది దానికి దీనికి తేడా చెప్పగలరా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I want notice. I told the House about the acution income. This is the amount the Government is going to get through auction. Before prohibition was introduced, what was the exact amount I do not have on hand now.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :—మద్యపాన నిషేధమును రద్దుచేసి నందువల్ల వంశపారంపర్యంగా వృత్తిలో వున్న గీతపనిచారికి ఏమాత్రం మండికి వచ్చి సమపాదం కల్పించారో శలవిస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I want notice, Sir.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—అధ్యక్షా, మద్యపాన నిషేధమును రద్దు చేసిన తరువాత అనుకున్నంత డబ్బు రాకపోవడానికి కారణాలు యిల్లినీట్ డిస్ట్రీబుషను, రెండవది కొంతమంది డబ్బు కలిగినవారు రెండోవారిని పాటలలో పాల్గొనకుండా అడ్డుపడిన సంగతి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ఆలస్యముగా ఆక్ష్మను చేసినా అంచనా ప్రకారం వచ్చాయి వారు చెప్పిన సమస్యలు ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ కింగ్డండానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించి చర్య తీసుకుంటాము. అందుకు కావలసిన కార్యక్రమాలు నిర్ణయించుకుంటాము.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—దుకాణాలను ఆక్ష్మను చేయడంలో టాడీ తేవర్సుకు ప్రభుత్వం యిచ్చారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నేను మనవిచేశాను. అంతకుముందు గ్రూప్స్ ఉండేవి. ఇప్పుడు చిన్నవారు ఆక్ష్మనులో పాల్గొనడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు ప్రతి గ్రామంలో చిన్నవారు పాల్గొనడానికి ఉద్దేశ్యంతో విభజించాము. గీత పరిశ్రమలకు సంబంధించినవారు తీసుకున్నారు.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (వలసచేరు) :—మన ప్రభుత్వం సరఫరాచేసే ఆల్కహాల్కు సాధారణంగా డిస్టిలరీస్ లో తయారుచేసే దానికి నిషేధం వేస్తే రాలలో భేదం వుంది. మీరు సరఫరాచేసేది చాలా తక్కువ ధరకు కొన్ని ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నారు, బజారులో దొంగతనంగా అమ్మే సారా తక్కువ ధరకు లభించి అంగడులలో దొరికేది ఎక్కువ ధరకు దొరుకుతున్నది. అందుచేత దొంగతనంగా అమ్మేవారికి ఆదాయం వెళుతున్నది ధర తగ్గించి వారితో కంపీట్ చేసి ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ కంట్రిబ్యూట్ చేసే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారు చెప్పిన సలహాను కూడా కొంత ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది ప్రభుత్వం డిస్టిలరీస్ పెట్టాలని అనుకుంటున్నాం. తగిన చర్యలు తీసుకుని ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ ను లీకేజీని ప్లగ్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. We have decided about certain stringent measures, Sir. They will be enforced and the Government is contemplating to set up distilleries in the National sector and then take up the manufacture of arrack.

శ్రీ ఎల్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యం :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కల్లు దుకాణాలు సారా దుకాణాలు పెట్టినందువల్ల వారు సంపాదించే సంపాదనకంటే వరెట్లు బీదల కన్నీళ్ళతో బీదల రక్తంతో సిక్కిం అయినటువంటి డబ్బును ఆర్థిక మంత్రి గవర్నమెంటు బొక్కనములో వేసుకొనాలంటూ అత్యంత బీదలను ఉద్ధరిస్తాము అందుకు కంకణం కట్టుకున్న దానికేది నాందా? కనుక తమరు పునరాలోచించి ఈ పాపిష్టి డబ్బు మీద ఆధారపడవద్దని నా మనవి.

(జవాబు లేదు)

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాపపట్టణం) :—మధ్యపాన నిషేధం ఉన్నప్పుడు రూపాయలు ఒక గ్లాసు దొరికేది, దానితో బీదవారు రిక్సాలాగేవారు తన ఆరోగ్యాన్ని చూసుకునేవాడు. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం పెట్టించిన దుకాణాలలో రూపాయి యిస్తే చెంచాడు సారా యిస్తున్నారు. అది రిక్సాలాగేవాడికి బస్తాలు మోసేవాడికి ఎలా సరిపోతుంది? అందుచేత ప్రభుత్వం డిస్టిలరీస్ పెట్టి పేదవారికి సమ్మర్థిగా సరిపోయే వర్షాటలు చేస్తారా?

శ్రీ తె విజయభాస్కర రెడ్డి :—మా ఉద్దేశము అదే. వీరవారు నాలుగణాలు సంపాదించుకునేది దీనిమీద ఉర్పు పట్టుకూడదని. చోరగా దొరికే పదార్థం సైంటిఫిక్ కాదు. దానివల్ల త్రాగేవారి పోల్తు లేబ్బుతుంటుంది. This is scientifically prepared at a particular combination. పోలిహుజీలగా ఉంటు వీరవారు త్రాగకూడదు. వారి కుటుంబాన్ని రక్షించుకోవాలనే ముఖ్య ప్రయం.

MULTIPURPOSE CO-OPERATIVE SOCIETY AT KOTTUR

702—

* 1376 Q.—Sri S. Vemayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of a representation from Sri S. Vemayya, M.L.A., dated 28.10.1969 regarding the organisation of a Multipurpose Co-operative Society at Kottur, Edagali Village, Nellore Taluk and district; and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister for Panchayati Raj deputised the Chief Minister and answered the Questions (Sri T. Ramaswamy) :— (a) Yes, Sir.

(b) The representation was forwarded to the Collector (Co-operation), Nellore who is examining the possibilities of organising a viable society to cover Kotturu and other nearby villages.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, జనబుల్ వయబుల్ అనే పదము వాడారు. వయబుల్ అనే దానికి నిర్వచనము ఏమిటి? ఇంతకుముందు రూ. 500 లు కడితే సొసైటీ నిర్మాణము జరిగేది. ఇప్పుడు అలా 50 వేలు కడితే కాని సొసైటీ రాదని చెప్పడము ప్రభుత్వ విధానములో మార్పు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—సొసైటీలు కొంచెము పెద్దవిగా వుండాలని, ఒక సెక్రటరీని వేసుకొనే శక్తి కలిగి వుండాలని, అలా 50 వేలు బిజినెస్ మినిమమ్ వుండాలని, 1,500 రూ. లు ఆదాయము వుండాలని ఈ పద్ధతిలో వయబుల్ సొసైటీలు ఆర్గనైజ్ చేస్తే మంచిదని ప్రభుత్వ నిర్ణయము. దాని ప్రకారము దీనికి 50 వేల రూపాయల బిజినెస్ వస్తోంది. ఆ చుట్టప్రక్కల గ్రామాలను కలిపి వయబుల్ సొసైటీ చేయడానికి వీలుంటే చేయాలని శత్రువులు డెవలప్ చేసి రిజిస్ట్రారుకు ఆదేశము ఇచ్చారు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరమారు) :—సెక్రటరీని పయ్యాలని, అలా 50 వేలు బిజినెస్ వుండాలని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము ఏ దృష్టితో ఆలోచించి ఈ నియము చేశారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—వయబుల్ సొసైటీలు వుండాలని చాల కాలముగా చర్చ జరుగుతోంది. చిన్న చిన్న సొసైటీలు వుంటే ప్రయోజనము లేదని, పెద్ద సొసైటీలు వుండి, సెక్రటరీ వుండి, ఆఫీసు వుంటే మంచిదనే ఆలోచన ఇండియా మొత్తముమీద వున్నది. పాత సొసైటీలను కలపడములేదు. కొత్తగా స్థాపించే సొసైటీలు వయబుల్ గా వుండాలని నిర్ణయము తీసుకొనడము జరిగింది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రైతులకు అదనపు సౌకర్యాలు రావాల్సికాని ఆల్ ఇండియా లెవెల్ లో డిస్ట్రీక్ట్ చేశాము అంటే మంచిది కాదు.

సెక్రటరీ వుండాలని అన్నారు. Can the Government supply the reasons for doing such kind of an act?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—తప్పకుండా కారణాలు వున్నవి. ఆఫీసుకు ఎవరైనా వెడితే పుస్తకాలు కూడ కన్పించవు. సెక్రటరీ వుండి మేనేజ్ చేస్తే బాగుంటుందని చాల కాలము డిస్కస్ చేసి నిర్ణయము తీసుకొన్నాము.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—అధ్యక్షా, ఏవో సొసైటీలు పెడితామన్నారు. బాగానే వుంది. కాని లోగడ వున్న సొసైటీల ఫంక్షనింగ్ చాల అధాన్నముగా వుంది. వాటిని స్క్రిమ్లైన్ చేసి డిఫాల్కేషను, మిస్ అప్రెషియేషను జరుగకుండా వుండే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—చేస్తున్నాము. డిఫాల్కేషను కాని మిస్ అప్రెషియేషను కాని వుంటే యాక్సును తీసుకొంటాము.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—యాక్సును తీసుకొనడము కాదు. స్క్రిమ్లైన్ చేసి అటువంటిది జరగకుండా వుండే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—బాగా జరగాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. దానికి గనస్పెక్టిను, ఆడిట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి (నకెకల్) :—అధ్యక్షా, లక్షా 50 వేల బిజినెస్ వుండాలని అంటున్నారు. సెక్రటరీ వుండాలట. దాన్ని గురించి 10 మైళ్ల దూరములో వున్న గ్రామాలను కలిపితే రైతులను యిబ్బంది పెట్టినట్లు అవుతుందనేది గుర్తించి రి మైన్లు, లేక 5 మైళ్లు లిమిట్ పెడతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇవన్నీ ఆలోచన చేయడమైనది. ప్రభుత్వము దీర్ఘముగా ఆలోచించి పెద్ద సొసైటీ అయితే బాగుంటుందని ఈ నిర్ణయము తీసుకొనడము జరిగింది.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, రిప్రజెంటేషనులోని కోరికలు ఏమిటి? వెనుకబడిన ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా లక్షా 50 వేలు అనే కండిషన్సు రిలాక్స్ చేసే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—జేక్ వర్డ్ ఏరియాస్ అయితే రిజిస్ట్రార్ కి వాస్తాము. వీలుంటే చూస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ విధానము సహకార విధానమును తలక్రిందులు చేసే విధానముగా వుంది వెనుక వడిన ప్రాంతాలు. కరువు ప్రాంతాలలో లక్షా 50 వేలు అంటే ఎన్ని గ్రామాలు, ఎంత దూరము కలిపితే వస్తుంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ పాలసీని రివైజు చేయవలసిన అవసరము వుంది. పెట్టుబడి లేకుండావుంటే చిన్న రైతులు ఎట్లా పంటలు పండిస్తారు? సహకార ఉద్యమమును తలక్రిందులు చేసే విధానమును చేపట్టారా? అందువల్ల వున్నారాలోచించి సరియైన విధానము తీసుకొంటారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇది సరియైన విధానమనే మా అభిప్రాయము. ఎట్లా జరుగుతుందో చూద్దాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా! లక్షా 50 వేలు అంటే కరువు ప్రాంతాలలో, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఉపయోగపడుతుంది. 20 మైళ్లు దూరము వెడితేగాని కలసిరాదు. సహకార ఉద్యమాన్ని ఆ ప్రాంతాలలో తలక్రిందులు చేసినట్లు అవుతుంది. పునరాలోచన చేసి దూరము నుండిస్తారా, 2, 3 గ్రామాలకు ఒక సొసైటీ పెట్టే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—మనం చేసే దాన్ని కాబట్టి నిజముగా ఉపయోగపడుతుంటుంది.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా! మిల్లిమిల్స్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ స్టాండ్ చేసుకొనికే లక్షా 50 వేలు కావాలంటున్నారు. దీనినిల్ల భాగ్యవంతులకు ఉపయోగము జరుగుతున్నదా? లేక పేదలకు ఉపయోగము జరుగుతున్నదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—పేదవారికి ఎక్కువ ఉపయోగము జరుగుతోంది. ఇంత పెద్దంటు పేదవారికి యివ్వాలని నిర్ణయము తీసుకొన్నాము. మొన్న చట్టమును కూడ పాస్ చేసుకొన్నాము. పేదవారికే ఎక్కువ ఉపయోగము జరుగుతుంది అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—అధ్యక్షా! సెక్రటరీ వుండడము న్యాయమే. వారికి కనీసము రూ. 50 లు చీతము లేకుండా బ్రతాడము కష్టము. కెల్స్ సఫిషియన్స్ వున్న విలేజెస్ విషయములో బాధలేదు. ఒక గ్రామము మరొక గ్రామము దూరములో వున్నప్పుడు రైతులు అప్పులు తీసుకొనాలంటే లోన్ అప్లికేషన్లు తీసుకొనివెళ్ళి యివ్వడము, లోన్ తీసుకోడానికి వెళ్ళడము యివన్నీ ఎంతో యిబ్బందికి కారణమవుతోంది. కనుక సెక్రటరీ లేకపోయినా ప్రెసిడెంటు బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు బాధ్యత వహిస్తున్నారు కాబట్టి ఆ విధానాన్ని నిర్బంధముగా అమలుజరపడానికి ప్రయత్నము చేయకుండా వున్న విధానాన్ని కొనసాగించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఈ నిర్ణయము తీసుకొన్నాము. కొంతకాలము జరిగిన తరువాత చూద్దాము. పాత సొసైటీల విషయములో ఆలోచించడము లేదు.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా! ఈ నిర్ణయము చాల ప్రమాదకరమైనది అని మంత్రులు గుర్తించాలి. ఇది డిసెంట్రిలైజేషన్ నుంచి సెంట్రిలైజేషన్ కు దారిపెట్టుతుంది. వెనుకబడిన ఏరియాస్ కి సంబంధించి పాపులేషన్ జేసిస్ అయినా తీసుకోవాలి. అట్లా తీసుకొని యిన్ని వేల జనాభాకు ఒక సొసైటీ అని పెట్టండి. ఏరియా అయినా తీసుకోవాలి. కాని లక్షా 50 వేలు విజి నెస్ అంటే తాలూకాకు 1, 2 సొసైటీలు వస్తాయి ప్రజలకు ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతోందనేది ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—తాలూకాకు 1, 2 కాదు, 50, 60, 100 కూడ వస్తాయి. కొంతకాలము చూద్దాము. ఇది కొత్త సొసైటీల విషయమే కాని పాత సొసైటీలకు కాదు.

శ్రీ సి హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—అధ్యక్షా! రామరాజ్యము రావాలంటే ప్రతి గ్రామానికి పంచాయతీ, సహకారసంఘము, పాఠశాల అవసరమని మహాత్మాగాంధీగారు చెబుతూ వుండేవారు. ఆ సిద్ధాంతము యిప్పుడు ఏమైనది? ప్రతి గ్రామానికి సహకార సిద్ధాంతము వుండాలనేది మరచిపోయి 50 గ్రామాలకు ఒక సొసైటీ వచ్చేట్లు వుంది. గాంధీగారి సిద్ధాంతాలను ప్రక్కకు పెడుతున్నారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అన్ని సిద్ధాంతాలు కూడ మనము జరిపిన తరువాత మార్పులు చేయవలసిన అగత్యము వుంటుంది. 50 గ్రామాలకు ఒక సొసైటీ కాదు. 2, 3 గ్రామాలకు ఒక సొసైటీ.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—అధ్యక్షా! రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా రూరల్ క్రెడిట్ సర్వీస్ చేయించిన తరువాత చేసిన సిఫార్సు ఫలితముగా యల్. యన్. సొసైటీలు అనేది విధానముగా చేపట్టాము. కాని ఇవన్నీ బహుళార్థ సంఘాలు అనే పేరుతో వున్నప్పటికీ మల్టీపర్పస్ సంఘాలుగానే పని చేస్తున్న వనేది గమనించారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అన్నీ అట్లా చేయడము లేదు మల్టీపర్పస్ సొసైటీలు, లాజ్ స్కేల్ సొసైటీలు అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టి పని చేస్తున్నవి.

LAKKAVARAM CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY, RAZOLE TALUK
708—

* 1217 Q.—Sri S. Vemayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that all the members in Lakkavaram Co-operative Credit Society, Razole taluk, East Godavari district belong to one family; and

(b) the amount disbursed to the members of the Society during the period from 1966 to 1969-70 ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) No, Sir.

(b) The following amounts were disbursed to the members of the Society during the years 1969-67 to 1969-70 :

Year	Amount disbursed	Rs.	Ps.
1966-67		77,290	00
1967-68		65,800	00
1968-69		72,930	00

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా! లేదని అంటున్నారు. ఒకటే కుటుంబము కాకపోయినా వారి బంధువర్గానికి చెందినట్లుగా తోగట్టా వున్నదా? ఈ సొసైటీలో మొదలైన సంఖ్య ఎంత? బంధువర్గానికి చెందినవారు కాకుండా వేరే వేరే మెంబర్స్ వున్నారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి : — ఈ సొసైటీలో 230 మంది మెంబర్లకు గోవు ఇచ్చారు. ఆ లిస్టు చదువుతాను బ్రాహ్మణులు— 3, డ్రాఫ్ట్— 75, వైశ్వాన్— 6, తెలంగాన్— 60, కుమ్మరాన్— 3, సెట్టిబలిజాన్— 32, హరిజన్స్— 38, రజకాన్— 3, మాదిగాన్— 1, మానవలి— 2, దాసరి— 2, ఎరుగలు— 1, ఇట్లా అన్ని కుటుంబాలకు కూడ ఇచ్చారు.

శ్రీ ఆర్. శత్యనారాయణరాజు : — బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు ఎవరు? వారి పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి. — శ్రీ మంజిన గంగయ్య ప్రెసిడెంటు
 శ్రీ బోసం నరసింహమూర్తి వైస్ ప్రెసిడెంటు
 శ్రీ రుద్రరాజు బంగారురాజు సెక్రటరీ
 శ్రీ కొల్లాబత్తుల సుబ్బన్న డైరెక్టరు
 శ్రీ ముదునూరి గంగరాజు డైరెక్టరు
 శ్రీ గొట్టిముక్కుల సూర్యనారాయణరాజు డైరెక్టరు
 శ్రీ గుబ్బల సుబ్బరాజు డైరెక్టరు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — రుద్రరాజు బంగారురాజుగారు రుద్రరాజు రామలింగరాజుగారికి ఏమోతారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి : — నాకు తెలియదు.

JOINT FARMING SOCIETY, CHINTALACHERUVU

704—

* 689 (2272) Q.—Sri R. Mahananda :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there are any representations from the landless poor of Chintalacheruvu and other villages of Vinukonda taluk, Guntur District requesting to form a Joint Farming Society ;

(b) when was the application received by the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Narasaraopet, Guntur district ;

(c) whether those people deposited any amount towards the share capital and if so, when and how much was deposited ;

(d) whether they applied for sanction of lands to this Society in Narasayapalem Reserve Forests in Vinukonda taluk ;

(e) whether the landless poor of West Veerayapalem Panchayat also applied for membership in this Joint Farming Society and allotment of lands ; and

(f) at what stage the matter stands now ?

Sri T. Rama Swamy :—(a), (b), (c), (d), (e) and (f) The answer is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L. A. Q. No. 2272 (Starred) * 704]

(a) There is no application for the formation of Joint Farming Society. But an application from the villagers of Chintalacheruvu village for the organisation of a Co-operative Collective Farming Society was received.

(b) The application from the villagers of Chintalacheruvu village was received on 3-1-1969, in the office of the Deputy Registrar, Narsaraopet.

(c) The Chief Promoter Sri Bangaru Venkata Subbaiah informed Deputy Registrar, Narsaraopet in his letter dt. 17-3-1969 that he had deposited an amount of Rs. 1,000/- on 14-3-69 at the Guntur District Co-operative Central Bank Branch, Vinukonda.

(d) They have not applied for sanction of lands to the society in Narsayapalem Reserve Forest. They asked in their application for the formation of a collective farming society and for assignment of land of Ac. 600.00 in S.No.312 of Chintalacheruvu Village belonging to the Forest Department.

(e, and (f) A representation dated nil was received on 22-8-69 from the members of the West Veerayapalem and Vengayapalem Village signed by Kesanapalli Adeiah, Kesanapalli Guravaiah and other 14 persons requesting the Deputy Registrar to enroll them as members of the proposed co-op. Collective Farming Society. Sri R. Mahananda, M.L.A., Kurichedu, Nellore District in his letter dated 20-7-69 addressed to the Collector, Guntur represented that the West Veerayapalem and Vengayapalem Christians and other labour class people of Darsi Taluk of Nellore District might be permitted to join as members of the proposed Collective Farming Society, so that the plots of lands already in their possession are assigned to those landless poor. The Dy Registrar of Co-op. Societies, Narsaraopet in his letter dated 8-10-69 informed the Collector, Guntur that the admission of west Veerayapalem and Vengayapalem Christians as members of the proposed society would be considered after the proposal of organising the Collective Farming Society at Chintalacheruvu fructifies.

LEASING OF FOREST LANDS TO GOLDSMITHS SOCIETY

705—

*608 (1970) Q.—Sri R. Mahananda:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to lease out the Narsayapalem Reserve Forest lands in Vinukonda taluk, Guntur District to any Goldsmiths Society and if so, how much extent of land :

(b) whether the Society has been registered and if so, the names of members of the Managing Committee ;

(c) how many members are there in the Society and the area of operation of the Society ;

(d) whether there is any representation to the Collector, and Co-operative Department Officers, Guntur by the landless labourers of West Veerayapalem, Vengayapalem, etc., villages of Darsi taluk, Nellore District ; requesting to enlist them as Members of the said society ; and

(e) if so, the action taken thereon ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) (b) (c) (d) (e) The answer is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE L. A. Q. No. 1979 (STARRED) [*705].

FOOD & AGRI. (COOP. III) DEPT.

(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) and (e):— A representation dated nil was received on 28.8.69, from the members of the West Veerayapalem and Vengayapalem villages signed by Kesanapalli Aderah, Kesanapalli Guravaiah and other 44 persons requesting the Deputy Registrar to enroll them as members of the proposed Co-operative Collective Farming Society. Sri R. Mahananda, M.L.A. Kurichedu, Nellore District in his letter dated 20-7-1969 addressed to the Collector, Guntur represented that the West Veerayapalem and Vengayapalem Christians and other labour class people of Darsi taluk of Nellore District might be permitted to join as members of the proposed Collective Farming Society, so that the plots of lands already in their possession are assigned to those landless poor. The Deputy Registrar of Co-operative Societies Narasaraopet in his letter dated 8-10-1969 informed the Collector, Guntur that the admission of West Veerayapalem and Vengayapalem Christians as members of the proposed society would be considered after the proposal for organising the Collective Farming Society at Chintalacheruvu fructifies.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఫార్మే సెంటరు ఏర్పడి చింతలచెరువు 800 ఎకరాలన్నారు. దీనిని ఫార్మేస్టు డిపార్టుమెంటు నుండి మార్చటానికి ఆలోచన వున్నదా? ఈ సొసైటీకి గాను 15-3-1969 న డబ్బు డిపాజిట్ చేశారు. ఆ సొసైటీ రిజిస్టరు అయినదా, ఏ స్టేజీలో వున్నది ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—15-3-1969 న డబ్బు పంపించారు గౌరవ సభ్యులు ఉత్తరంతోపాటు అప్లికేషన్ కూడా పంపారు. దానిని రిజిస్టరు చేయ మన్నాము. అది ఫార్మేస్టు ల్యాండ్. ఫార్మేస్టు నుండి తీసుకొని దానిని కౌలుకు ఇవ్వటానికి నిర్ణయించిన తరువాత ఈ సొసైటీకి రిజిస్టరు చేస్తారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఫార్మేస్టు ల్యాండ్ దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుండి ఇంకో సొసైటీ పేరు పెట్టి లీజ్ కు తీసుకొని సాగు చేయడం జరుగు తున్నది. మూడు జిల్లాల లేబర్ కాలనైజేషన్ సొసైటీ అనే పేరుతో 800 ఎకరాలు ప్రతి సంవత్సరం అతను గవర్నమెంటు నుండి లీజ్ తీసుకోవడం, వేరే ఇతర క్రా డబ్బు తీసుకోవడం, అతని మీద క్రిమినల్ కేసెస్ వుంటే దానిపై మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషన్స్ కూడా వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం ఇన్వెస్టర్లు అని ఉత్తర్యు వేశారు. ఇదివరకు నుండి ఇన్వెస్టర్లకు ఇవ్వడం ఇవ్వటానికి ఆక్షేపం ఏమిటి ?

శ్రీ టి రామస్వామి :— శ్వరగా పైనలైజ్ చేయమని కలెక్టరుకు ఆదేశాలిచ్చాము. చేస్తాము. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుతో కన్సల్ట్ చేయాలి కనుక కొంత టైమ్ పడుతుంది

LOANS SANCTIONED BY THE STATE AGRICULTURE
REFINANCE CORPORATION

706--

*634 Q.—Sri T. G. Thimmaiah (Adoni):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount that has been sanctioned and paid by the State Agriculture Refinance Corporation to the Agriculturists in our State through Co-operative Societies and Banks during 1968-69 for the development of their lands ; and

(b) who are the recipients and the amounts paid in Kurnool district?

Sri T. Ramaswamy :—(a) & (b) The answer is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE (VIDE
ANSWER TO L.A. QUESTION No 634 [*706])

(a) There is no State Agricultural Refinance Corporation as such. The Agricultural Refinance Corporation is an All India Institution, with Head Quarters at Bombay registered under the Agricultural Refinance Corporation Act, 1963. It does not give loans to the agriculturists directly. The Land Mortgage Bank finances the agriculturists for the development of their lands in the first instance and secure refinance from the Agricultural Refinance Corporation. The Agricultural Refinance Corporation refinance the Land Mortgage Bank by the purchase of the debentures floated by the Central Land Mortgage Bank, on the security of its effective mortgages and on Government guarantee. Refinance facility available from the Agricultural Refinance Corporation is for the loans advanced for the purpose of ayacut development under the newly constructed projects and for development of minor irrigation potential such as digging of wells, installation of pumpsets etc. During 1968-69, the Agricultural Refinance Corporation purchased debentures of the A.P. Co-operative Central Land Mortgage Bank Ltd, of the value of Rs. 170.73 lakhs.

(b) During 1968-69, the ryots in the Panchayat Same this of Nandyal and Banaganapalli in Kurnool District received a total sum of Rs. 7.19 lakhs as loan under the Area Development Schemes sanctioned by the Agricultural Refinance Corporation.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య :— ఎగ్రికల్చర్ రి ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ వారు వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఏరియా డెవలప్ మెంటు స్కీమ్స్ తీసుకొని అక్కడ గ్రీన్ రివల్యూషన్ తీసుకువస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటికి వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఎంత ఎమౌంట్ ఇచ్చారు? ఎన్ని ఏరియాస్ లో స్కీమ్స్ చేపట్టి గ్రీన్ రివల్యూషన్ కు దోహదం చేశారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కర్నూలు జిల్లాలో ఏరియా డెవలప్ మెంటు స్కీమ్స్ మూడు చేపట్టాము. నంద్యాల—బనగల్లపల్లి, రెండు, గిద్దలూరు

మూడు ఆదోని--ఎమ్మిగనూరు. ఈ మూడు స్కీములు అమలు జరుగుతున్నవి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఈ సరియూ డెవలప్ మెంటు స్కీములు తీసుకోటానికి కైగ్రీటీరియా ఎమి ఫిక్స్ చేశారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎక్కడ డిమాండు వుంటే, ముఖ్యంగా కావాలని కోరితే సర్వీ చేసి తరువాత చేస్తారు. రి ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారాగా రైతుకు ఇవ్వరు. సెంట్రల్ ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా కాని, ప్రైవేటు రి ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా కాని వారు ఇస్తారు సర్వీ చేసి పంపిన తరువాత స్కీములు బాగా వుంటే ఫాండ్స్ చేసి ఉబ్బు ఇస్తారు. మూడు వీరు ఇవ్వాలి. తరువాత రి ఫైనాన్స్ వారు ఉపకృత్యాలు తాకట్టు పెట్టితే వారు రి ఇంబర్స్ చేస్తారు.

శ్రీ జి. శివయ్య :—స్టేట్ రి ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ఈ సంవత్సరం ఎంత ఎమౌంట్ స్పెర్ చేయటానికి వీలు వున్నది ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇది మొత్తం ఆలిండియాకు సంబంధించింది.

Sri G. Sivayya : - How much can they spend in our State in this current year ? Current year begins from to-day, Sir.

Sri T. Ramaswamy :—I do not know. I have not got that information, Sir. మీకు కావాలంటే తరువాత చెబుతాను. 1967-68 ఏ కావాలంటే చెబుతాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఈ స్కీమ్స్ తయారు చేసేటప్పుడు వివిధ డిపార్టుమెంటులకు సంబంధించిన అధికారుల సహకారం తీసుకొని ఈ స్కీమ్స్ గవర్నమెంటు ద్వారా పంపించాలా లేక డైరెక్టుగా పంపించే అవకాశం వున్నదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—వారు డైరెక్టుగా పంపిస్తారు. గవర్నమెంటు ద్వారా కూడా పంపించాలి. 25 పర్సెంట్ డిఫెరెంట్ గవర్నమెంటు తీసుకోవాలి గవర్నమెంటు కూడా ఎక్కి కావాలి.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—ఈ స్కీమ్స్ కు సంబంధించి సర్వీ చేయవలసింది, లోన్స్ ఇన్సూర్ చేయవలసింది ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు అన్నారు. ఇందులో అవకతవకలు, జాప్యం జరుగుతున్నది కనుక డైరెక్టుగా ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ తీసుకొని ఎందుకు ఫైనలైజ్ చేసి ఉబ్బు ఇవ్వకూడదు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఒక ఆలిండియా ఇన్స్టిట్యూషన్ డైరెక్టుగా ఉబ్బు స్కీమ్స్ తీసుకోవడం సాధ్యమైన విషయం కాదు. ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా ఇవ్వాలి. కొంచెం అలస్యం అవుతున్నది. జాగ్రత్తగా చూస్తాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్తవేడు) :—ఇలాంటి డెవలప్ మెంట్ స్కీమ్స్ కు పబ్లిక్ కు తెలియడంలేదు కనుక విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్ ద్వారా ప్రాపగండా చేయించి ఇంకా ఎక్కువ ప్రాంతాలలో అమలు జరిగేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— చేస్తాము. వారే కోరాలని అనడంలేదు. వెంట్రట్ లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా కాని, ప్రైమరీ లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా కాని తయారుచేసి పంపించవచ్చు. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు అందిరకూ తెలియపరుస్తాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఇటువంటి డెవలప్ మెంట్స్ కు సంబంధించి రైతు రిక్లమేషన్ చేయటానికి డబ్బు కావాలి కాని రిక్లమేషన్ క్రింద ఎలాట్ మెంట్ లేదంటున్నారు. ఎన్నో ధరభాస్తులు పడి పున్నాయి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తారా? పీటన్నిటికీ ఒకే ఛానల్ క్రింద లోన్స్ అందించాలని ప్రభుత్వ ఆలోచనలోవుంది. కనుక దానిని బట్టి ఎబాండన్ చేశారా? అన్ని సోర్సెస్ ద్వారా లోన్స్ రావడానికి వీలు పున్నదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకు ద్వారా ఇస్తున్నాము. నాగార్జున సాగర్ క్రింద అప్పులు ఇచ్చాము. ఇతర ప్రాజెక్టుల క్రింద ఇచ్చాము ఇప్పటికీ యెనిమిది కోట్ల యెనిమిది లక్షల చిల్లర ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :— మన స్టేటులో ఎ. ఆర్. సి. స్కీమ్స్ లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్ ద్వారా ఫైనలేజ్ చేశామంటున్నారు. కాని ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎ. ఆర్. సి. యే స్వయంగా ప్రత్యేకంగా వారి ఏజన్సీ ద్వారా లోన్స్ ఇచ్చే ఫెసిలిటీ ఉంది. అది వాస్తవమా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— నేను కూడా స్టడీ చేశాను. నాకు ఎక్కడా కనిపించలేదు. గౌరవ సభ్యులు ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ నాకు పంపిస్తే చూస్తాను. కమ్యూనియట్ బ్యాంకు వారు కూడా ఇస్తున్నారు.

Sri D. Venkatesham: I agree, Sir. Now, the A.R.C. Scheme is being channelised through the Land Mortgage Bank in our State whereas it is learnt in Mysore State through their own agency, the A.R.C. schemes are being introduced. Is it a fact or not?

Sri T. Ramaswamy :— It cannot be, Sir, ఇచ్చిన తరువాత ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకులో డెవలప్ మెంట్స్ కొంటారు.

LOSS IN THE DISTRICT CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY, VIZIANAGARAM.

707—

* 540 (942)Q—Sri V. Rama Rao (Secunderabad Cantonment):— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) what was the loss at the time of taking over of the District Co-operative Marketing Society, Vizianagaram ;

(b) what are the details of the losses incurred ;

(c) what is the present financial position; and

(d) what are the steps that are being taken by the Government to set right matters?

Sri T. Ramaswamy :—

(a) The District Cooperative Marketing Society, Vizianagaram was superseded by the Collector, Visakhapatnam, and the Special Officer took charge of the society on 15-11-1968. As per the added accounts of the society as on 30-6-1968, the loss was estimated at Rs. 7,28,767-67.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) According to Proforma balance sheet, the loss as on 30-6-1969 is Rs. 10,54,993-77. The increase in the loss during 1968-69 is due to heavy establishment charges, godown rents and interest payable on borrowings.

(d) Action has been initiated to surcharge the concerned officers of the society besides filing arbitration references against the concerned employees. Instructions have also been issued to the Society to reduce the establishment and contingent charges.

Statement Placed on the table of the House

(Vide Answer to clause (b) of the starred Legislative Assembly Question No. 912 [* 707])

I. Details of losses incurred in the District Cooperative Marketing Society Limited, Vizianagaram as on 30-6-68.

	Rs. Ps.
(1) Misappropriation of Mill made cloth by Sri D.V.K. Raju	8,599-82
(2) Court costs for extension of the term of the Committee	1,401-00
(3) Loss in procurement of paddy in business caused by Sri P. Viziamaraju	10,000-00
(4) Loss on account of installation of Jute Baling Press.	7,648-40
(5) Loss on account of construction of godown out of own funds:	19,702-36
(6) Loss on account of collapsed godown	35,981-17
(7) Loss on account of claims timebarred	6,295-42
(8) Deficits caused by Ex-Employees.	3,621-67
(9) Deficits caused by employees who were since dismissed in August, 1969.	84,051-20
(10) Loss at Tagarapuvalasa depot (arbitration filed)	5,438-56
(11) Loss on account of collapse of Mahalaxamma godown at Elamanchili	4,237-00
(12) Reserve created by the Auditor	2,34,533-58
(13) Shortage in cover under Central Bank loans as on 31-10-1968 (business loss in G.N. Oil Mill and Cloth)	8,39,324-68
(14) Other losses on establishment, incidentals and other contingencies.	17,932-81
Total	<u>7,28,767-67</u>

II. Losses during 1968-69

Particulars	Amount	
	Rs.	Ps.
(1) Deficits in empties etc, not accounted for during 1957-68.	5,053	63
(2) Interest due to Government under fertiliser account	2,08,814	23
(3) Further business loss on account of heavy establishment and contingent charges.	1,12,858	24
Total	3,26,226	10
Grand total of I and II:	10,54,993	77

శ్రీ వి. రామారావు :—మొత్తం 10 లక్షల 44 వేల 993 రూపాయలు 77 పైసలు లాస్ చూపించారు. దానికి ఇన్వెస్ట్ చేసిన ఎమౌంట్ ఎంత? దీనికి కారణమైన వారిపై తీసుకొన్న చర్య లేమిటి?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—వారి పేర్లు ఇచ్చాము చాలా మంది మీద ఆర్థిక ప్రశ్న వేశాము ఎక్కువ మొత్తం లాసెస్ ఇంటర్వ్యూ చేయబట్టడం గవర్నమెంటు, గోడౌన్ రెంట్ వున్నాయి. కొంత రిజర్వ్ కోసం క్రియేట్ చేసింది. కొంత ఇన్వెస్ట్మెంట్ కూడా వున్నాయి. దాని గురించి మాట్లాడుతున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఫస్ట్ అయిటమ్ మిన్ ఎప్రొప్రియేషన్ మిగిలింది లాస్ ఆన్ ది పార్ట్ ఆఫ్ ది ఆఫీసర్. ఇది ఎంత కాలంగా జరుగుతున్నది? ఎందువల్ల ప్రభుత్వం కనుక్కోలేకపోయింది? వారిపై ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? ఈజ్ చెర్ ఎనీ స్టోరీ బిహైండ్ ఇట్?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అదిలో కనుక్కోవడం కష్టం ఇది డిస్క్రిప్ట్ మార్కెటింగ్ సొసైటీ. దీనికి వేరియస్ గోడౌన్స్ వుంటాయి. ఆఫీసెస్ వుంటాయి. తెలిసివెంటనే యాక్షన్ తీసుకొన్నారు. ఒకరికేత ఆర్థిక ప్రశ్న చేస్తున్నారు. ఒకటో రెండో డిక్రీ ఇస్తున్నారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—దీనిపై లోగడ కలెక్టరుగారు అరాచకాలు జరుగుతున్నాయి. బోర్డుకు కూడా రెస్పాన్సిబిలిటీ వుందని రిపోర్టు ఇచ్చారా? రిపోర్టు ఇస్తే ప్రభుత్వం దానిపై సమగ్రమైన విచారణ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కలెక్టరు రిపోర్టు ఇవ్వడమే కాకుండా ఈ సొసైటీని సూపర్ సెషన్ చేశారు. దానిమీద గవర్నమెంటు దగ్గరకు వస్తే Government have said supersession is not necessary in this case. Therefore, it has set aside the supersession.

Sri A. Marthava Rao : - Was any amount recovered from the Board of Directors and also officers?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎంత ఎమౌంట్ రికవర్ అయినదో తెలియదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఎప్పటికప్పుడు ఆడిట్ అవునువుంటుంది. ఒక సంవత్సరంలో నష్టం ఎనుకొన్న తరువాత సూపర్ సీడ్ చేసి ఇంకొకరికి ఇప్పించటానికి చర్య తీసుకోకుండా 10 లక్షలు అయ్యేంతవరకు నియం పోవడానికి కారణం అందులో పున్నవారితో కొంత సంబంధం ఉన్నందువల్లనా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—దానిలో పొచ్చు భాగం రిజర్వ్ ప్రయెంట్ చేయడం వల్ల.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—దీనికి అవ్యమలు ఎవరు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఏ మూఢవర్య.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేంద్రరావు (సిరిసిల్ల):—కలెక్టరు సూపర్ సీడ్ చేసిన తరువాత సూపర్ సీడ్ చేయవలసినంత కాగితాలు లేవని ప్రభుత్వం పురపథ్యం వంటిది తానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కారణాలు వున్నాయి. రిజిస్ట్రారు ఏమి రికమెండ్ చేశారంటే దీనిలో ఎక్కువ భాగం లాసెస్, విజిసెస్ లాసెస్, ఇంటరెస్ట్ పేయబల్ టు గవర్నమెంట్, ఫర్టర్ విజిసెస్ లాసెస్ డ్యూ టు పోలీ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్స్ అండ్ కంట్రీబ్యూషన్. ఎవరిమీదా రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉన్నా చేయలేము. సూపర్ సీడ్ చేసినందువల్ల ఇది తీసికెయడానికి అవకాశం వుండదు, వారికే అవకాశం వుండదు. వారికే అవకాశం ఇచ్చి లాసెస్ తగ్గించటానికి ప్రయత్నంచేస్తే సుంచి దని చెప్పారు. కనుక ఎలా చేయడం జరిగింది.

శ్రీ టి. ఎన్. మూర్తి (వరంగల్లు):—10 లక్షలు లాస్ రావడానికి మీరు కారకులు కాదు అప్పుడు ఎవరివల్ల లాస్ వచ్చిందో చెప్పగలరా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కలెక్టరు సూపర్ సీడ్ చేశారు. తరువాత గవర్నమెంటుకు అప్పీలు వచ్చింది. సూపర్ సీడ్ ను సెట్ ఎస్టేడ్ చేయటం జరిగింది. On the advice of the Registrar of Cooperative Societies that the main reasons for losses were due to business.

శ్రీ ప్రకాశ్ కోటయ్య (చీరాల):—మైగ్రేటేటు వ్యాపార సంస్థలలో నష్టం వస్తే ఎవరిమీదా బాధ్యత పెట్టవలసిన అవసరంలేదు. వ్యాపారంలో ఒడుదుడుకులు వస్తూవుంటాయి. కానీ ఇక్కడ అట్లా కాదు Individuals are responsible for the losses of the instruction. Misappropriation of mil-made cloth by Sri D B K Raju Rs. 8,00 , Losses on account of collapse of godown-Rs. 35,000- గవర్నమెంటు గ్రాంట్స్, లోన్స్ ఇస్తున్నారు. చెక్ మెజర్ మెంట్స్ వుంటాయి More or less, the persons in service or on the Board of Management were entirely responsible for the huge losses going up to several lakhs of rupees. ఎందుకు రిజిస్ట్రార్ క్రిమినల్ ప్రొసీక్యూషన్ లాండ్ చేయలేదు? కె. ఎల్. ఎన్. రాజుగారి బ్రదర్ కాబట్టి చర్య తీసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వమునకు చేతకాలేదు. ప్రభుత్వానికి ఆస్తులుగా వున్నవారు కోట్ల రూపాయలు అవహరించినప్పుడు ప్రభుత్వం తోక్కు చేసుకోకుండా ఎవరైనా మంచివాడు వుంటే అలాన్ని చంపటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇదే ప్రభుత్వ విధానమా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఎవరైతే రెస్పాన్సిబులో వారి మీద యాక్షన్ తీసుకొంటున్నాము. It is not the Board that was responsible for the misappropriations ఎవరు మిస్ ప్రాప్రియేట్ చేశారో వారి మీద యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఈ సొసైటీ గురించి నాకు తెలుసు 18 లక్షలు తినేశారని కలెక్టరు వ్రాశారు. దానిపై పై ఇచ్చారు. విచారణ జరిపిం ప్తాం అన్నారు ఇప్పటికి పూడు సంవత్సరాలు అయింది. దీనికి మానోటివారితో ఒక హాన్ కమిటీ వేయండి. అన్నీ రుబువు చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నాము. I know what has happened.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— రుబువు చేస్తే తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

Sri K. Govinda Rao :—Will you accept for having a Small Committee of two or three Members? I am prepared to prove it

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఇలా దొంగలందరిని ప్రొశెక్యూట్ చేస్తూ పెడితే ఎలా? కలెక్టరు తనకు గల అధికారంతో సూపర్ వీడ్ చేస్తే గవర్నమెంటు ఇస్తే ఇక కలెక్టరు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎలా చేస్తారు? You have given wide powers to the Collectors to take action against the guilty and when they have taken action you are giving protection to the guilty people. Is this the way the Government should proceed? How can we check up the malpractices in the Cooperatives? ఈ విధంగా గవర్నమెంటు లక్షలు, కోట్లు పోయినచో దాచిపెడుతున్నారు. ఆస్తులు కాబట్టి అమాయకులు ఉంటే ఓరి తీస్తున్నారు. పక్షపాత వైఖరితో ప్రభుత్వం బ్రతుకదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— పక్షపాతం లేదు. There is nothing, Sir. How can I answer two people? (Interruptions)

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఇన్ని లక్షల రూపాయలు పోతే ఎందుకు పై ఇచ్చారు? What was the reason underlying that? Is it not motivated మీ ఆస్తులను రక్షించుకోవటానికి మీరు ఇలా చేస్తున్నారు.

Sri T. Ramaswamy :—Why don't you hear me?

Sri Pragada Kotiah :—Your actions are there?

Sri T. Ramaswamy :—I Will tell you. Our actions are there our justification also is here.

(interruptions)

Sri T. Ramaswamy :—Let me say what I have got to say. He has asked some questions and let me answer. కలెక్టరుగారికి సూపర్ వీడ్ చేసే అధికారం ఇచ్చాము. దానిమీద రివిజన్ పవర్స్ గవర్నమెంటుకు వున్నాయి అది సబబా కాదా అని చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. అందులో ఎక్కువభాగం రిజిస్ట్రేలా సెన్. రిజిస్ట్రే క్రియేట్ చేయటానికి కొంత డబ్బు వుంచారు. First item is misappropriation, we will take action. Even for the other things we have asked them to take action against the people responsible and they are taking action.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మీకు రిపోర్టు మొట్టమొదట ఎప్పుడు వచ్చింది? ఇప్పుడు ఏమి యాక్షన్ తీసుకొంటున్నారు.

(Interruption)

Mr. Deputy Speaker:—Will you all resume your seats? Is it the way for Mr. Kotiah to stand every time?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—ఇప్పుడు ఇది మాకు ఏమి వినోదము కాదు, చాలా ఇంటర్ ఫియరెస్ట్ ఉన్నది. వాళ్ళ ఆస్తులను రక్షించుకొనేదాని కోరలు వాళ్ళ అధికారాలు పుచ్చుకొంటున్నాడు గాని అన్యాయాలు జరగకుండా మాత్రము ఏమీ చేయడం లేదు.

Mr. Deputy Speaker:—Can you stand yourself and say anything that you want? Is that the Parliamentary practice? You never seek my permission.

Sri Pragada Kotiah:—I have taken your permission, Sir.

(Interruption)

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:—యాక్టును తీసుకొంటామని అన్నారు. ఏ విధమైన యాక్టు తీసుకొంటున్నారు? కేవలము కలెక్టర్ సూపర్వీజ్ చేసింది యాక్టునా? లేక మరొక రకమైన యాక్టును ఏమైనా తీసుకొన్నారా? అటువంటిదేమీ చెప్పకుండా ఊరికే యాక్టు తీసుకొంటున్నామని ఒక మాట చెప్పడానికా మేము అడగడము? ఎందుకు ఈ కథ అంతా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—ఇప్పుడు అడిగారు, చెప్పతున్నాను యాక్టు ఏమీ తీసుకొంటున్నది. For items upto 6 and 15, the Collector issued show cause notices to the parties concerned in this regard under Section 61 of the A. P. Co-operative Societies Act, 1964. Final orders have yet to be passed by the Collector in all these cases. As regards item 7, the society has been advised to file arbitration reference against the ex-employees. In regard to items 8, 9 and 10, decrees were passed against the ex-employees. One claim was dismissed while further proceedings in the other claims are still pending disposal on account of stay orders issued by the Civil Court in certain cases. Under item No. 11, the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Marketing and consumption, Visakhapatnam considered that it may not be possible to fix the responsibility for the loss sustained by the society on any one.

MISAPPROPRIATION IN THE CO-OPERATIVE SOCIETY DODDIPATLA

708 —

* 761 Q.—Sarasri R. Satyanarayana Raju and S. Vemayya:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Co-operative Society of Doddipatla village, Narsapuram taluk, West Godavari district has been superseded on 30-9-1969;

(b) the reasons for supersession of the said society;

(c) the amount misappropriated by the President of the Society; and

(d) the action taken against the president of the society?

Sri T. Ramaswamy:—

(a) Yes Sir.

(b) The answer is placed on the table of the House.

(c) The President Sri B. Moolaswamy is stated to have misappropriated Rs. 22,595-66 paise. This is besides alleged misappropriation of Rs 5,403-21 by two ex-presidents.

(d) An enquiry under section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 was ordered into the affairs of the society by the Deputy Registrar of Cooperative Societies Bhimavaram. The enquiry was completed by 31-12-1969 and the enquiry report is awaited. Further action will be pursued on receipt of the enquiry report.

The Managing Committee of the society was superseded to set right the affairs of the society. The Special Officer assumed charge on 30-9-1969 A. N. But it is reported that Special Officer was restrained by an injunction order issued by the Additional District Munsiff Court Narsapur, from taking possession of the records, cash and other properties of the society. The same is pending trial.

Statement placed on the Table of the House

FOOD & AGRICULTURE (CO OP. IV) DEPARTMENT

(Vice Answer to Clause (b) of the Starred L A.Q. No. 761 [*708])

The committee of the Doddipatla Seva Multi-purpose Cooperative Society was superseded on 30-9-69, for the following irregularities in its working:—

1. the president was retaining heavy cash balance of Rs. 28,595-66 paise without remitting them towards dues of the society to the Coop. Central Bank and District Coop. Marketing Federation, Eluru.
2. the loans borrowed from the Cooperative Central Bank, Eluru to the extent of Rs. 63,204/- were not repaid and were allowed to become overdue.
3. the Management failed to take timely action for recovery of the loans to the tune of Rs. 5,397-00 issued to members and allowed them to become timebarred.
4. bonds in respect of 14 loans shown in the account books as outstanding are not available in the society.
5. loans repaid by the members amounting to Rs.3,800 00 were not accounted for and were shown as outstanding against the members concerned.
6. there is misappropriation of funds by the ex-presidents and ex-clerks.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—మంత్రిగారి సమాధానములో ఎక్స్ ప్రెసిడెంట్ దుర్వినియోగము చేశాడని అన్నారు. వారు ఎవరండి

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇప్పుడు ప్రెసిడెంటు భీమానాథ మూలస్వామి, ఎక్స్ ప్రెసిడెంటు : 1. సిపాచ్. సత్యనారాయణ మూర్తి; 2. అడాల కృష్ణమూర్తి.

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య :—ఇప్పుడు ఆ ఎన్ క్వయరీలో ఉన్నటువంటి ప్రధాన అంశము ఏమిటో చదవండి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇవేనండి. ఇప్పుడు ప్రెసిడెంటు జయన దగ్గర డివి వేటు చిల్లర పెట్టుకొన్నాడనిన్నీ, టి వేటు కొ ఆఫ్ టిట్స్ స్పెక్ట్రల్ బ్యాంకు

పలూరు, దానికి బకాయి ఉంటే అదేమో డివర్సు అయిందన్నారు. The management failed to take timely action for recovery of loans to the tune of Rs 5,397; and bonds in respect of 14 loans shown in the accounts year అది తమకు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చామంటి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కానాడ):--ఈ మూలస్వామి అనే ప్రెసిడెంటు తన దగ్గర 28 వేలు రూపాయలు పెట్టుకొన్నాడని అన్నారు. అంటే అగ్గం ఏమిటి? ఆయన తినివేశాడా, లేదా అలాగే పొట్టులో పెట్టుకొన్నాడా? తరువాత, దాన్ని గురించి ఫర్దర్ యాక్షన్ ఏమి? గవర్నమెంటు కాంట్రోల్ చేస్తున్నదో చెప్పండి.

Sri T. Ramaswamy;-- If necessary, legal action would be pursued against the delinquents for the recovery of the amounts misappropriated, soon after the enquiry report is received and scrutinised.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట):--ఇప్పుడు మంత్రిగారు సెలవిస్తూ, ఆ ఎంక్వయిరీ 31-3-69 అయిపోయిందన్నాడు, ఆ రిపోర్టు కొరకు పేచియున్నామని అన్నారు మరి 31-3-69 నుంచి ఇప్పటి వరకు, ఇన్ని మాసాలవరకు ఆ రిపోర్టు రాకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ టి. రామస్వామి :--డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు ఎంక్వయిరీ చేసి నోట్సు వ్రాసి కలెక్టరుకు పంపితారండి. కలెక్టరు యాక్షన్ తీసుకొంటారు.... Either civil or criminal action will be taken against the delinquents.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :--31-3-69కి ఎన్క్వయిరీ అయిపోయింది కదా, మరి ఆ ఎన్క్వయిరీ అయిపోయిన తరువాత కలెక్టరు రిపోర్టు చేయండి. ఇప్పుడు ఏ స్టేజీలో ఉన్నది అంటే ఇప్పుడు కలెక్టరు ఆ విషయం గురించి చేస్తున్నారు దాని తరువాత....

టి. రామస్వామి :--ఇంకా అది తెలియలేదంటి.

MISAPPROPRIATION IN THE TALUK AGRICULTURAL CO-OPERATIVE ASSOCIATION, SIRCILLA

709—

*875 (1728-G) Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao :--Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the President, the Salesman and the Cashier of the Taluk Agricultural Co-operative Association, Sircilla, Karimnagar District have misappropriated the public funds to the tune of Rs. 60,000;

(b) whether this matter was brought to the notice of the District Collector, Karimnagar; and

(c) if so, what are the steps taken against the above persons criminal as well as recovery proceedings?

Sri T. Ramaswamy :-- Yes, Sir.

The amount involved is reported to be Rs. 77,639-50.

(b) Yes, Sir.

(c) The Deputy Registrar (Marketing and Consumers) Karimnagar, has got an enquiry conducted under section 51 of the Andhra

Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 into the affairs of the Cooperative Marketing Society Limited, Sircilla. As a result of the enquiry he has advised the society to file arbitration references against the persons responsible for misappropriation and for recovery of the misappropriated amount. The Collector, Karimnagar has also proposed to take Criminal action against the delinquents.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— 77 పేలు పై చిలుకు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారున్నారు. క్రిమినల్ చర్య తీసుకొమ్మని కలెక్టరు కూడా అనుకొన్నారని చెప్పారు, ఎప్పుడు నిర్ణయించినారు? ఇప్పుడు ఏ పేజీలో వున్నది ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఇప్పుడు వారు ఈ సొసైటీకి వర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ అని అన్నారుండి. వాళ్ళు పవర్ లో లేరు. త్వరలోనే తీసుకుంటారండి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— రాజేశ్వరరావుగారు అడిగినదానికి సమాధానము చెప్పలేదు. అంటే 70 పేలు రూపాయలు మినప్రోప్రియేషన్ అయిందనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? దానిమీద అర్బిట్రేషన్ కు చాఖలు చేశారా? కలెక్టరుగారు క్రిమినల్ ప్రొసీడింగు దానిమీద తీసుకోవలెనని చెప్పినారా, అది వివరంగా చెప్పకుండావుంటే ఎట్లా మాకు అర్థం అవుతుంది.

Sri T. Ramaswamy :— To file arbitration reference against persons who are responsible for the amounts. The Society also resolved to get the property of the delinquents and the Surities for the recovery of the dues and the Collector Co-operation, Karimnagar has also proposed to pursue the criminal action against the delinquents.

Sri T. Purushotham Rao :— When was he asked ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— త్వరలోనే చేస్తారండి The Society has also resolved and the person in charge will file suit : ..

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ డెలింక్వెంట్సు ఎవరెవరు ? ఎవరెవరు ఎంతెంత డబ్బు దుర్వినియోగము చేశారో అది రుజువు అయిందా? తరువాత, కలెక్టరు క్రిమినల్ కేసు లాంచ్ చేయాలని అనుకొన్నారని అన్నారు అది లాంచ్ చేశారా, చేయబోతున్నారా ?

Sri T. Ramaswamy :— M. Lakshminarasayya, Cashier Rs. 4,179-21. B. Lakshminarayana, Salesman at Cooperative Marketing Godown, Vemulavada Rs. 28,001-33; Ch. Nandiah, Salesman Rs. 13,332-5.; Ch. Vidyasagar Rao, President of the Society. I believe, is responsible for Rs. 9,827-89, Ch. Nandiah, Rs. 3,166-46, The employees of the society present and the past Rs. 19,631-41. ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు జనవరి 1970 కి వచ్చిందండి. అది ఎగ్జామిన్ చేసి the Collector will take immediate action and we will also ask him to take immediate action.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలో డబ్బు తినివేయడం పూర్తి పర్ ఫెక్ట్ న్ కు వచ్చిందా? రావడానికి ఇంకా ఎంతకాలము పడుతుంది?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—తినే సొసైటీలు అన్నీ ఇక్కడికి వస్తున్నాయండి. మంచి సొసైటీలు రావు. మేము చెప్పము, మీరు చెప్పరు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (పల్లారెడ్డి) :—ఈ మిస్ట్రోప్రియేషన్ ఆఫ్ ఫండ్సు ఎప్పుడూ అవుతూనే ఉంటాయి కాబట్టి దాని ఏమైనా పోస్ట్ పోలియో క్రియేట్ చేసే వుద్దేశము ఉన్నదా ప్రశ్నిస్తున్నాను ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అధ్యక్షా, మిస్ట్రోప్రియేషన్ ఆఫ్ ఫండ్సు అవుతూనే ఉంటాయి ఎన్నో సొసైటీలలో జరుగుతుండవచ్చు. హాజంగా గౌరవ సభ్యులు అడగవలసిందే. ఎందుకంటే, ఎక్కడైతే మిస్ట్రోప్రియేషన్ జరిగిందో, మిస్ అప్లికేషన్ ఆఫ్ ఫండ్సు జరిగిందో అక్కడ వాచ్ మన్ గా ఉండాలి, I am thankful to the Member, I do not say that it should not be so—

శ్రీ ఆర్. భూంరావు :—ప్రతిచోట యీ రకంగా సొసైటీలలో సర్విసి యోగం జరగటం ఆచారం అయినది. డిపార్టుమెంట్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఉన్నప్పటికీ—అడిట్ పార్టీ ఉన్నప్పటికీ—మూడు నాలుగు మాసాలకు ఇన్స్పెక్టర్ జరుగు తున్నప్పటికీ—వారు చూడటం లేదా? వారు కూడ యీ దురాచారానికి గురై యీ సొసైటీలకు ఆ అవకాశం ఇస్తున్నారా? సొసైటీలలో ఇట్లాంటి దుర్వినియోగం జరగకుండా ప్రభుత్వం యెట్టి చర్యలు తీసుకొంటున్నది?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మొదటి విషయం నేను అంగీకరించను. For every one society, whether there is mis-appropriation, there are 100 good societies. ఎప్పటికప్పుడు గూకన్స్ తీసుకొంటున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—మిస్ అప్రోప్రియేషన్ కేసులు ఎక్కువ వింటున్నాం. యాక్టులోని సెక్షన్ 51 ప్రకారం ఎంక్వయిరీ జరగటం—తరువాత పోలీసువారికి హెండింగ్ చేయటం, తరువాత పోలీసు వారు ఇన్ వెస్టిగేట్ చేయటం—ఈ ప్రొసీజర్ వల్ల బిదారు సంవత్సరాలుగా కేసెస్ పెండింగ్ లో ఉన్నవి. మిస్ అప్రోప్రియేషన్ జరిగిందని గవర్నమెంట్ నిర్ణయించిన తరువాత అరెస్ట్ వారెంట్ ఇస్చూ చేసే విధంగా పీనల్ క్లాజు యీ యాక్టులో చెడితే కొంత వరికు మిస్ అప్రోప్రియేషన్ తగ్గుతుంది. Is there any proposal before the Government to amend the Rule to issue arrest warrant when a person is found guilty?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎలా చేస్తాము? అలా చేస్తే రేపు అపోజిషన్ సభ్యులే మేము డిస్క్రిమినేషన్ చూపించాము అంటారు. రేపు ఎవరినైతే అరెస్ట్ చేస్తే “మా వాడు కనుక అరెస్ట్ చేశారు” అంటారు.

BENAMI LOANS IN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY OF MUKKELLA VILLAGE

710—

* 1031 Q.—Sri K. Eswara Reddy (Pattikonda):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any complaint has been received alleging that the President of Co-operative Credit Society at Mukkella village, Pattikonda taluk, Kurnool district, drew benami loans of thousands of rupees;

(b) whether a complaint has not been received stating that he obtained loans in the names of deceased persons, persons who were not in the village and innocent ryots, by forging their signatures in the society, utilised the loan amounts and got suits filed against those persons;

(c) the reasons why proper action has not been taken against him though these allegations have been made against him 6 and 7 years ago; and

(d) the reason why steps have not been taken even to recover the benami loan amounts from him?

Sri T. Ramaswamy:— (a) Yes, Sir.

(b) A complaint in the matter has been received.

(c) As the President evaded to produce the books inspite of several summons issued to him and as there were changes in the personnel of the Enquiry Officers, there was delay in taking action against him

(d) The enquiry report is under examination. Necessary action will be taken in the matter.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి :— ఇందులో మిస్ ఎఫ్ ప్రోప్రియేషన్ చేసిన డబ్బు ఎంత ? అతనిపైన తీసుకోబోతున్న యాక్షన్ ఏమిటి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 1848 రూపాయలు వసూలుచేశారు ? ఇంకా ఖాకీ 4,288 ఉన్నది. ఇది ఎవరి మీద అని ఫిక్స్ చేయటానికి రిపోర్టు బట్టి నమోదించటం లేదు. అయినప్పటికీ కలెక్టర్ గారు ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. ఏమైనా క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకొనటానికి వీలుంటే క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— నూటికి 90 మిస్ ఎఫ్ ప్రోప్రియేషన్ జరిగే కోపరేటివ్ సొసైటీలే ఎక్కువగా ఉన్నవి. గవర్నమెంట్ లెవెల్ లో, డిపార్టుమెంట్ లెవెల్ లో ఎంక్వయిరీ జరిపితే సంవత్సరాని తరబడి వదుతున్నది. ఎంక్వయిరీ జరిగి యాక్షన్ తీసుకొనేటప్పటికీ—ఆ పిటిషన్ ఇచ్చిన వ్యక్తి కూడ చనిపోతున్నాడు. కాబట్టి వెంటనే యాక్షన్ తీసుకొనటానికి ఇప్పుడు ఉన్న సిప్రెములో ఏదైనా తీవ్రమైన మార్పు తీసుకువస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఎంత త్వరగా యాక్షన్ తీసుకొనటానికి వీలుంటుందో అంత త్వరగా యాక్షన్ తీసుకోవాలనే మా ఉద్దేశ్యము. పోలీసువారికి అప్పచెబుతాము అనుకోండి. వారు కూడ అడుగుతున్నారు. మీరు పిన్ పాయింట్ చేసి ఎవడి మీద చేయమన్నారో చెప్పండి—అని అడుగుతున్నారు. ఆ ఎకౌంట్స్ అన్నీ మేము ఎక్కడ చేయము ; మీ ఆఫీసర్స్ చేత ఎంక్వయిరీ చేయించి మాకు చెప్పండి—అని అడుగుతున్నారు. త్వరగా యాక్షన్ తీసుకొనటానికి పర్సనల్ గా నేను అనుకూలుడను.

శ్రీ సికాచ్. సుబ్బారాయడు (తాడిపత్రి). —మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ జరిగిందని ఎంపీయిరీ రిపోర్టులో స్పష్టంగా తెలిపిన తరువాత కూడ ఇప్పుడు ఉన్న ప్రొసీజర్ బట్టి —మూడు నాలుగు సంవత్సరాలవరకు ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోవటం జరగటం లేదు. ఆ ప్రొసీజర్ ను సింప్లిఫై చేసి, క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ గాని, క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ గాని తీసుకొంటే తప్ప — మీరు ఏమి చేసినా — యీ మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ ఆవలేదు. ఆ ప్రొసీజర్ సింప్లిఫై చేయటానికి ఏదైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి : — గౌరవసభ్యులు ఏదైనా ప్రొసీజర్ సింప్లిఫికేషన్ ప్రపోజ్ చేస్తే ఒప్పుకోటానికి మాకు అభ్యంతరంలేదు. కాని కోర్టు వారు ప్రొట్రాఫ్ అడుగుతున్నారు. ఏ మాత్రం అనుమానంవచ్చినా కొట్టిపారేస్తున్నారు. అందుచేత ఆ గిల్ట్ అతని మీద పూర్తిగా పెడితే తప్ప జరగదు. ఇప్పుడు యీ కేసులో — “Courts are asking us to give strict proof”. అన్నారు. ఎగ్జామిన్ చేస్తే — ఇతని మీద ఏమీ లేదు అన్నారు. When we have consulted the Assistant Public Prosecutor, the guilt is not fully proved without any doubt. However, the Collector is taking action.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి : — ప్రతి జిల్లా కోపరేటివ్ సొసైటీలో మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ జరుగుతున్నది. ఆ ప్రొసీజర్ మార్చడానికి వీలులేదు; పోల్స్ లెస్ అని అంటే ఎట్లా? అరెస్టు వారెంట్ యిచ్చా చేయటానికి చట్టాన్ని మార్చమని వెంకటరెడ్డి గారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొంటారనే భయం లేకపోతే ఎట్లా? మంచి కోపరేటివ్ సొసైటీలు నూటికి ఒకటి రెండు ఉండవచ్చును. మిగతా అన్నింటిలో దిగమింగుడు వ్యవహారం జరుగుతున్నది. ప్రొసీజర్ మార్చండి అంటే — మీరు సజన్లు చేయండి అన్నారు. మంత్రి గారు గోవిందరావు లాంటి వారు ఇద్దరు ముగ్గురితో ఒక కమిటీ పెట్టి ఆ ప్రొసీజర్ ఎట్లా మార్చాలి అన్నది ఆలోచించి యీ మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ విషయంలో ఏమి చేస్తే జాగుంటుందో ఆలోచించండి.

Sri T. Ramaswamy : — I will suggest that to the Chief Minister who is in charge of this portfolio.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి : — ఈ విచారణ ఏడు సంవత్సరాలనుండి పెండింగ్ లో ఉన్నది. ఆ సొసైటీ ప్రెసిడెంట్ యే గ్రామరెడ్డి కూడ ఆయన వలుకుబడి ఉన్నవారు. ఏ విచారణాధికారి వచ్చినా, అతడి ఎదుటనే వారిని పిల్చి విచారిస్తారు. వారంతా నిరక్షరాస్యులు అమాయకులు; ఏదో సంతకాలు పెడుతున్నారు. అసలు వారు అప్పుతీసుకోలేదు. ఇప్పుడు మంత్రిగారి సమాధానంబట్టి అమాయకులైన వారినుండి డబ్బు వసూలుచేసేటట్లు కనపడుతున్నది. అతడు బినామి రోస్ తీసుకొన్నాడు. అతడు గ్రామంలో చచ్చినవారి పేర్లతో కూడ లోన్లు తీసుకొన్నాడు. ఆ గ్రామంవరలి 20 సం. ల క్రిందటనే ఎక్కడకో వెళ్ళి కాపురం ఉన్నవారి పేరుతో కూడ అప్పు తీసుకొన్నాడని తెలుస్తున్నది. అసన్నీ ఆ గ్రామంలో కాకుండా, ఆ రెడ్డి ఎదుట కాకుండా ఇంకో సెంటర్ లో విచారణ జరుపమని నేను లెటర్ వ్రాశాను. ఆ విధంగా నిష్పక్ష పాతంగా విచారణ జరుపుతానని ఆర్. డి. బి. గారు నాకు ప్రత్యుత్తరం వ్రాశారు. కాని అటువధిటి

విచారణ యీ రోజువరకు జరగలేదు. ఆ విధంగా విచారణ జరిగితే అతడు చచ్చి పోయినవారి పేరుమీద అప్ప తీసుకొన్నట్లు రుజువు అవుతుంది. ఆ గ్రామం వదలి పెట్టిపోయిన వారి పేరుతో అప్ప తీసుకొన్నట్లు రుజువు అవుతుంది. ఏదైనాది వేల రూ లు బినామి లోన్ను తీసుకొన్నట్లు రుజువు అవుతుంది. చరైన ఎంక్వ యిరీ-ఆ రెడ్డి ఎదుట- కాకుండా నా సమక్షంలోగాని ఆ గ్రామ లోకాకుండా వేరేచోట పెద్దపనుషుల ఎదుటగాని జరిపించటానికి తగిన చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆ గ్రామంలోనే జరపాలేమో అయినప్పటికీ I will write to the P. R. O to give an opportunity to the Hon'ble Member. ఆ ఎంక్వయిరీ ఆఫీసర్లు-వారిని కూడ సమన్ చేసి వారి సహాయం కూడ తీసుకొని ఎంక్వయిరీ జరపమని నేను చెబుతాను

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—మూడు రోజు సొసైటీలు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చేసినట్లుగా కనబడుతున్నది. నెహ్రూగారు సహకారి సంఘాల ద్వారా పోష లిజం రావాలి అన్నారు. కొద్ది మంది స్వార్థపరులకు ఉపయోగపడి దిగమిగుడు జరిగే పరిస్థితి యున్నది గట్టి చర్యలు తీసుకొని దానిని ని వారిం చ దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—గట్టి చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇది పై నల్ గా కోర్టులు తీసుకురావాలి.

Mr. Deputy Speaker:—Answers to the other questions are placed on the Table of the House,

Shri G. Sivaiah. Puttur:— I am raising a point of order. Under the rules we are expected to send questions, 20 questions are printed here. It is the duty of the Chair to take all questions within an hour because many questions have not been answered. We are missing the chance. Therefore I request you to give a ruling that all the questions should be covered within the one hour or even after the one hour

Mr. Deputy Speaker :—I know every one's anxiety. We have been making every effort to reduce supplementaries. But here every question is taking 10 minutes and every member is raising supplementaries. We can cover as many as possible. Under rules there is no such thing that we should cover all the questions. So I rule out your point of order.

SHORT-NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

RESULTS OF M. A. FINAL (ISLAMIC STUDIES) EXAMINATION

S. No. 720-A :

Q No. 1455. Sri Ahmed Hussain (Seetharam bagh):—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the results of M. A. Final (Islamic Studies) Examinations held in December, 1969 in which only four candidates took examinations have not been announced so far;

(b) If so, what are the reasons for this in-ordinate delay; and

(c) How is the University going to account for the inconvenience caused to these candidates in regard to their prosecution of higher (research) studies in other Universities and the denial of a chance to

them to apply for the posts of Lecturers in Junior Colleges in the State?

The Minister for Education (Sri P V Narsimha Rao). (a) The results of M. A. Final (Islamic Studies) examination in December, 1969 were published on 2-3/10.

(b & c) Do not arise.

SELECTION OF LECTURERS AND ASSISTANT LECTURERS IN OSMANIA UNIVERSITY

S No: 720-B

S. N. Q. No :1454-X - Sarvasri A. Madhava Rao (Nellore), V Ramarao & D Vankatesam :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that during 1968-69, 1969-70, the Osmania University, while selecting lecturers and Assistant Lecturers etc, preferred M. As as against Ph. D's and other highly qualified persons; and

(b) what is the course of action the Government intend to take?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) No Sir,

(b) As this is a matter entirely for the University, Government do not intend to interfere in the matter.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇప్పుడు లెక్చర్లు ఎమ్ ఏ ఎమ్ ఎస్ సి. లు వస్తే ఆఖరి నెముషంలో పిహెచ్. డి లు గాని వస్తే ప్రైవేట్ క్వాలిఫైడ్ పీపుల్ వస్తే రిక్రూట్ మెంట్ జరగదా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—For the question "Whether the Government is aware" I said "No". It is an academic matter. In the matter of selection of the lecturers posts, we cannot interfere.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—బడ్జెట్ క్వోటన్ చేస్తూ ఉండి, యూనివర్సిటీలో ఏదయినా జరిగితే దానినిగురించి ఆలోచించే వ్యవస్థ లేదా ప్రభుత్వంలో ఆ కోర్స్ ఆఫ్ యాక్షన్ చెప్పండి. What has to be done? What is the course of action?

Sri P. V. Narasimha Rao :—As far as possible we don't invoke power to enquire. Only in exceptional and extraordinary cases, when it is brought to the notice of the Government that there are very serious irregularities which warrant enquiry, only then Government can institute an enquiry. I don't think any such situation arises.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఎప్పుడైనా లెన్ క్వాలిఫైడ్ వచ్చి, ప్రైవేట్ క్వాలిఫైడ్ షిర్స్ వచ్చినప్పుడు అది సీరియస్ కారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది చేశారా లేదా అని నేను చెప్పలేను గదా?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—చేశారు అని నేను చెప్పినాను, అది అప్పుడే కాదో విచారించవలసిన బాధ్యత మీ మీద యున్నది.

Sri P. V. Narasimha Rao :—In the matter of selections of teaching posts, it is entirely an academic question. It will not be possible for the Government to interfere. In fact Government may interfere in the administrative matters. But in the matter of academic questions, there will be very much less justification. As such there is no such thing that warrants enquiry.

ENQUIRY INTO THE AFFAIRS OF MCLANSIN HIGH SCHOOL, KAKINADA
S. No. 7.0-C:—

S. N. Q. No. 1458-Q. Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government has instituted an enquiry into the affairs of the mal-administration of McLanvin High School, Kakinada;

(b) whether the accounts of the said high school were specially audited for the years 1965-66, 1966-67; and 1967-68;

(c) if so, whether it is a fact that the amount of excess payment of teaching and maintenance grants paid by the Government, for three years from 1966 to 1968 is due to the fraud of the accounts of McLanvin High School;

(d) whether it is a fact that the total amount of fees collected on two duplicate fee receipt books was seized by the Gazetted Inspector of schools in 1968;

(e) whether it is a fact that the grant received from the C. B. Missions is not brought to the school account;

(f) what action does the Government propose to take regarding this; and

(g) whether a copy of the enquiry report be placed on the Table?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir. As there were several complaints about the administration of McLanvin High School, Kakinada, a senior Deputy Director was deputed to enquire into the affairs of the school.

(b), (c) and (d): Some excess payment of grant is reported to have come to light during the enquiry. Irregularities like issue of counterfeit receipts, suppression of information regarding the income for purpose of assessment of grant are also reported.

(f) and (g): The report submitted by the Enquiry Officer is under consideration of Government and necessary action, including the stoppage of grant, will be taken as soon as decisions on various points of the report are taken. It is not desirable to place a copy of the report on the Table of the House, when it is still under consideration.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— ఈ యిరెగ్యులారిటీస్ పై నాన్సియల్ పాజివన్ సంబంధించినంతమటుకు ఈ స్కూల్ కమిటీ చేసినది. ఇది కాకినాడలో చాలా పురాతనమైన స్కూల్. ఇవంతా మిస్మానేజ్ అయిపోయి ఉన్నది. రెండు సంవత్సరాలబట్టి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఇది యిల్లా డ్రాగ్ ఆన్ అవడం ఎడ్యుకేషన్ విధానానికి మంచిది కాదు. ఎంత మని యిన్ వాల్వ్ అయి ఉన్నది? మిషన్ క్లూడ-కోన్సిల్ వేల రూపాయలు యిస్తున్నది

యా స్కూలుకు. అనికూడ కౌంట్ కాలేసు. దానిని గురించి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The total amount recoverable from the management has been calculated as Rs 19,302. We have issued a notice to them to refund this amount. We are going to take very clear decisions including stoppage of grants if necessary.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇది యిట్లా వుండగా టీచర్స్ కు యివ్వవలసిన ఎరియర్స్ ఉన్నాయి అవన్నీకూడ వీళ్ళు సప్లై చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు ప్రతినెల కి ఇ. ఓ జీతాలు యిస్తున్నారు. వాళ్ళకు యివ్వవలసిన ఎరియర్స్ విషయం, వాళ్ళ రిజిస్టర్స్ అవి సక్రమంగా మెయిన్ టెయిన్ చేసి దానిపైన చర్య తీసుకొని, టీచర్స్ దిక్కులేనివాళ్ళ కాకుండా డి.ఇ.ఓ. శ్రద్ధ తీసుకొనేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఎరియర్స్ సంగతి నేను చెప్పలేనుగాని యిప్పుడు వారికి డి ఇ ఓ. ద్వారా జీతం ముట్టుతూ యున్నది పాత ఎరియర్స్ ఏమి ఉన్నాయో—They will have to be gone into.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—చాల ఉత్తరాలు ప్రవాళారు వా దగ్గర కాపి యున్నది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈ ఎంప్లాయిరీ సందర్భంలో దానినిగురించి ఏమైనా ఒక యిచ్చు వచ్చినదో లేదో తెలియదు కాని దానినికూడ చూస్తాము

Sri G. Sivaiah :—When have these irregularities taken place and on what date have you appointed to enquire into this matter? What is the date on which the report was submitted? Apparently these irregularities have been going on quite for some time.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Mr C. V. K. Rao brought to the notice about a year ago and we instituted an enquiry almost immediately. An officer had to go and conduct the enquiry because so many matters are involved. Regarding the irregularities that have taken place, we conducted enquiry in detail. We are almost on the point of issuing the necessary orders.

Sri G. Sivaiah :—What is the nature of the irregularity? How was excess payment made by the Government? Is it a fact that the amounts are suppressed?

Sri P. V. Narasimha Rao :—By use of counter receipts and not accounted for the same Rs. 38,040. That is item 1. The second one is by way of excess advance teaching grant for the years 1965-66 to 1967-68 Rs 1,262 Total Rs. 39,302.

Sri C. V. K. Rao :—What is the amount issued as Education Grant to the School from the Mission. That is also in thousands, Sir.

(No Answer)

REVISION OF PAY SCALES OF NON-TEACHING STAFF OF AIDED PRIVATE SCHOOLS

S. No : 720-D

S. N. Q. No. 1450-L: Sarvasri T. S. Murthy & B. Papireddy:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether any representation has been received from Non-Teaching Staff of aided private school Teacher's Guild about revision of their pay scales; and

(b) if so, what action has been taken in this regard?

Sri P. V. Narasimha Rao:—(a) A representation has been received from the Andhra Pradesh Aided Secondary School Non-teaching Staff Association, Guntur

(b) The matter is under consideration of Government.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—ఈ విషయమై ఎరంగల్లునుంచి కూడా ఒక రిప్రజెంటేషన్ పంపించారు వారికి అందిందో, లేదో. ఈ గుమాస్తాల గతి ఎట్లా వున్నదంటే—హైస్కూలు పనిచేసే, ఆఫీసులో పనిచేసే, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో—వారికి ఎన్. జి. ఓ. స్ తో సంబంధంలేదు; అటు టీచింగ్ స్టాఫ్ తోను సంబంధంలేదు; అటు పక్షికాదు, యిటు మృగమూకాదు, గబ్బిలంలే వున్నది వారి పరిస్థితి. ఎటువంటి ఎదుగుబోదుగూ లేకుండా వున్నారు వారు. టీచర్లుతోగాని, ఎన్. జి. ఓ. తోగాని వారిని సమానం చేసి పీరికిచ్చినప్పుడల్లా వాంకికూడా రివిజన్ ఆఫ్ సే స్కేల్స్ యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వారిని ఎన్. జి. ఓ. తోనే సమానంగా ట్రీట్ చేయడం జరుగుతున్నదనుకుంటాను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. మూర్తి :—ఆర్డర్లు ఎప్పుడు పాస్ చేస్తారు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వేరీ క్లిక్.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో ప్రభుత్వం గ్రాంటు యివ్వడంలో లేట్ కావడం, అక్కడ టీచర్లు అంతా జీతాలు లేకుండా సఫర్ కావడం జరుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితిని రివైజ్ చేసి, జిల్లా పరిషత్తులకువలె, పంచాయతీ సమితులకువలె పెట్టి, డి. ఓ. డిస్పెన్సరీలో పెట్టి సకాలంలో యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇది ముఝెయిక్క వేచే అండ్ మీన్స్ యొక్క పొజిషన్ నుబట్టి మనం చేసుకోవాలి. ఒకసారి రిలీజ్ చేసి—సంవత్సరంవరకూ వుంచడం—మంచిది కాదు; మనకు ఓవర్ డ్యూట్ వున్నాయి, రిజర్వు బ్యాంకులో, అందుకని, ఏ క్వార్టర్ ఆ క్వార్టర్ కు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అంతే కాకుండా అసలు ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ కు సంబంధించిన రూల్స్ ఏమిటంటే—గవర్నమెంటు దగ్గర తీసుకుని యివ్వడం కాదు రూలు; వారు ఇచ్చిన తరువాత గవర్నమెంటు రిక్రూట్ చేసే రూలు వున్నది. అయితే, అలవాటు అయిపోయింది అడ్వాన్స్ గ్రాంట్ యివ్వడం. It is not correct. This method of advance grant could be actually stopped forthwith.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—వారు చెప్పిన పొజిషన్ రైతే. ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో వారు యిచ్చిన తరువాత, గవర్నమెంటు గ్రాంటు వస్తుంది. కాని, యివ్వడు రివర్స్ జరుగుతున్నది. అందువలన అక్కడ టీచర్లు సఫర్ అవుతున్నారు. లేకపోతే గవర్నమెంటు ఆ స్కూల్స్ ను తీసుకుని ప్రయత్నం చేయండి.

Sri P. V. Narasimha Rao :—We are going into the question *de novo* regarding all grants and nearing completion in a short time.

REVISION OF PAY SCALES OF MUNICIPAL EMPLOYEES

S. No. 724-E:

S. N. Q. No. 1455-G. Sarvasri A. Madhava Rao, C. Janga Reddy (Parkal) & Vavilala Govala Krishnaih (Sattenapalli):—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Joint Council of Action of All Municipal Employees consisting of 15 State Associations and Unions have appealed to the Government to extend G. O. Ms. No 173 Finance dated 1-6-1960 to the Municipal Employees on par with the Government servants with effect from 19-3-1969;

(b) whether it is also a fact that an appeal was made to the Govt. by them to declare the public health and non-public health employees as Class IV (Four) employees as already decided in G. O. Rt. No. 813 M. A. dated 20-7-1963 and whether any graded scale of Rs. 50 to Rs. 65 will be introduced for class IV employees;

(a) what action the Government has taken in that matter and if no action is taken thereon, the reasons therefor, and

(d) whether it is a fact that the Government is crediting the additional D. A. to provident Fund; if it is true, whether the Government will refund the additional Dearness allowances credited to provident fund because the additional Dearness allowance is introduced only to meet exorbitant exorbitant which the employees have to bear in the present day circumstances?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu):— (a) Yes, Sir.

(b) Yes Sir but no orders seem to have been issued previously treating them as Class IV employees. There is no question of introduction of graded scale of Rs. 50 to Rs. 65.

(c) Orders have been issued revising the pay scales of Municipal Employees and the fixed pay of Public Health and Non-Public Health workers. The Municipal Councils have also been informed that the Government have no objection to equate the Public Health and Non-Public Health Workers with Class IV Employees subject to the condition that the Government would not bear any expenditure on this account.

(d) 50% of the additional Dearness Allowance is being credited to the Provident Fund of the employee concerned. The Municipal Councils have been advised to refund the deducted 50% Dearness Allowance in case of all those temporary employees and casual workers who are no longer on the rolls of the Municipality.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:—ఇంతకుముందు గ్రేడేషన్ స్కేలులో ఇస్తామని చెప్పి, ఇప్పుడు 30 రూపాయలు ప్లాట్ రేట్ న యిస్తామంటున్నారు క్లాస్-4 ఎంప్లాయిస్ కు. ప్రశ్నలో 'ఎ' భాగానికి సమాధానంగా 'యస్' పర్ అన్నారు. అందువలన, 50 వర్సెంట్ వారికి వస్తుందికాబట్టి, ఇప్పుడు పెన్షన్ తేడా లేదు; రూ. 40 ఖరీదే గ్రేడ్ పెడితే ఒక రూపాయి వస్తుంది. మొన్నకూడా ముఖ్యమంత్రిగారు యీ 50 వర్సెంట్ బెనిఫిట్ కు వీరు అర్హులు అని చెప్పారు. ఇటువంటప్పుడు, ఇప్పుడు మంత్రిగారు 'నో' అని చెప్పవలసిన అవసరమేమిటి? ఎందుకంటే బెనిఫిట్ కు అర్హులని చెప్పారు?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—‘సో’ అనికాదు పబ్లిక్ హెల్త్ నాన్-పబ్లిక్ హెల్త్ వర్క్సు డిఫరెంట్ కేడర్స్లో వున్నారు. రు. 50 ఫిక్సెడ్ గా, దీనిక్రింద, ఎన్.స్.సి.కాము, దానికి అగ్రీఅయింది గవర్నమెంటు, వారిని క్లాస్-4 ఎంప్లాయిసుగా బ్రీట్ చేయడానికి మునిసిపాలిటీలకు ఆప్షను ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—నేను అడిగిన ప్రశ్న అదే కాదు—నాక్షన్ ఏమిటంటే—40 రూపాయలు ఇప్పుడు ఉన్నది వారికి. ఫాట్ గా, 40 రూపాయలను రు. 35 గ్రేడెడ్ సిస్టములో ఎక్కిస్తే ఇప్పుడు ‘ఎ’ కి, యస్, అన్నారు రు. 50 ఇస్తున్నారు, అంటే ఒక రూపాయి అవుతుంది, ఆ విషయాన్ని కన్సిడర్ చేయడానికి గవర్నమెంటుకు వున్న ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—40-44 ఆమూడు కేడర్స్లో వున్నారు వారందరిని ఫిఫ్త్ గా 50 రూపాయలకు రెయిజ్ చేశాము. వాని క్లాస్-4 ఎంప్లాయిస్ బ్రీట్ చేయడానికి మునిసిపాలిటీలకు ఆప్షను ఇచ్చాము. ఆ విషయము వారికి వదిలి చేయబడినది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ అంటే, మునిసిపాలిటీ—మినిస్ట్రీయల్ సర్వీసెస్ వారందరికీకూడా, వారిడిమాండ్స్ కొన్ని ఎగ్రీఅయినారు. స్ట్రీటుకు విరమించబడింది, అయితే, పబ్లిక్, నాన్ పబ్లిక్ హెల్త్ వర్క్స్ జాబ్-క్లాస్-4 ఎంప్లాయిస్. ఇతర వర్క్స్ విషయంలో వారందరికీ జులబట్టి సమ్మెపాగుతూనే ఉన్నదిగదా, క్లాస్-4 ఎంప్లాయిసుగా డిక్లర్ చేయమన్నారు, వారికి ఇన్వెంటరీ ఏమాల్యమెంట్స్ ఇచ్చేయమన్నారుగదా, నిర్మితిలో జన ఎగ్రీమెంటులోకి వచ్చారుగదా, అటువంటప్పుడు ఇంకా ఆ పాతరిపోట్లు చదిగితే ఎట్లా? క్లాస్-4 ఎంప్లాయిస్ గా చేసినప్పుడు వారికి తాలు పెరగాలిగదా? సుమారు ఈ విషయమై, సంవత్సరం, సంవత్సరం నుంచి చర్చలు జరుగుతున్నవిగదా. ఈ విషయమై ఎట్లా పరిష్కారముచేస్తారు? ఒక సెక్షన్ మైన్ స్టేట్ మెంట్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—యాకిటిక్ గా 30-40-44 యీ మూడు కేడర్స్లోని గ్రేడ్ లో వున్నవారికి 50 రూపాయలు చేయడమైనది. క్లాస్-4 ఎంప్లాయిసుగా బ్రీట్ చేయడమనే విషయం మునిసిపాలిటీలకు వదిలి వేయడమైనది. వారు రిజల్యూషను పాసుచేసి గవర్నమెంటుకు వంపితే అప్పుడు అది అలోచిస్తాం, ఫర్ది ప్రెజెంట్ యా థై రూపాయల వరకు ఇవ్వడానికి ఎగ్రీమెంట్ అయింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారు కొత్తగా చెప్పింది ఏమిటి? మునిసిపాలిటీలు ఇట్లా చెయ్యాలి అని గవర్నమెంట్ ఆర్డర్ యిష్యూ చెయ్యాలి; గవర్నమెంటు, మునిసిపాలిటీలు యీ విషయమై జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. వీరివి ఎందుకని ఇట్లా విడిచిపెట్టారు? ఇతర ఎంప్లాయిస్ విషయంలో వారు సమ్మె చేస్తే, వారి జుట్టు, వీరి జుట్టు ముడేసి విడిచిపెట్టడం వారం రోజులనుంచి సాగుతున్నదిగదా అందుచేత, ఖచ్చితమైన నిర్ణయం చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇంక, డి. ఎ విషయంలో—వారి డి. ఎ, ని మీరు దోచుకోవడం మంచిది కాదు;

వారి డి. ఎ. వారికి యిచ్చి తీరాలి; దానిపైన కూడా ఖచ్చితమైన నిర్ణయం చేయాలి కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—50 రూ.లవరకు యిప్పుడు గవర్న మెంటుకూడా యివ్వడానికి అనుమతించింది. దానిపైన ఎగ్రిమెంటు అయింది. క్లాస్-4 ఎంప్లాయిస్ గా బ్రీట్ చేసే విషయం మునిసిపాలిటీలకే వదలివేయడం జరిగింది. వారు రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి పంపిన తరువాత, దానిని వేరేగా పరిశీలన చేస్తాం. వారు అక్కడ స్ట్రయిక్ కాలాఫ్ చేశారు వారందరితోనూ డిస్కస్ చేశాము, వారు స్ట్రయిక్ కాలాఫ్ చేశారు

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—స్ట్రయిక్ కాలాఫ్ చేశారని చెబుతున్నాను — చాలా సంతోషం ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీస్ కు సంబంధించినంతవరకు, ఎన్ హౌస్స్ మెంట్ ఆఫ్ శాలరీస్ గురించి, గ్రాంట్స్ యివ్వమని, ఫోర్టు క్లాస్ ఎంప్లాయిస్ — స్కా వెంజర్స్ మొదలైన వీళ్ళకు హాఫ్ ఆఫ్ ది కాస్ట్ భరించమని గవర్న మెంటును మునిసిపాలిటీస్ కోరుతున్నవి. దానిలో ఎగ్రిమెంటు కుగిరి, యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—క్లాస్-4 వారి విషయం మునిసి పాలిటీ వారు భరిస్తారా, గవర్న మెంటు బేర్ చేస్తుందా అనేది సెవ రీట్ యిష్యూ. దానిని, వారు రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి పంపిన తరువాత ఎగ్జామిన్ చేస్తాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వారికి క్లాస్-4 అని నామకరణం చేశారు. క్లాస్-4 అన్నప్పుడు వారి స్కేల్ 60 నుంచి ప్రారంభమవుతుంది. మంత్రిగారు 50 రులని చెబుతున్నారు. 50 రులు క్లాస్ రేట్. అందువల్ల మంత్రిగారు మిని స్ట్రీరియల్ ప్లాఫ్ కు యిచ్చినట్లుగా 60 పర్సెంట్ గవర్న మెంటు నుంచి యిస్తే, మిగతా 40 పర్సెంట్ ఆయా మునిసిపాలిటీస్ ను జమకట్టమంటే సమస్య ఈజీగా పరిష్కారమవుతుందిగదా, ఆ విధంగా ప్రభుత్వం యీ సమస్యను ఎందుకు పరిష్కరించకూడదు ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—క్లాస్-4గా బ్రీట్ కేసే విషయం ఆయా మునిసిపాలిటీస్ రిజల్యూషన్స్ పాస్ చేసిన తరువాత కన్సిడర్ చేస్తాం. ఫర్ ది ప్రజంట్ గవర్న మెంట్ 50 పర్సెంట్ యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖ ప్రభుత్వం-2) :—వారిని క్లాసు ఫోర్ క్రింద ఒకసారి ప్రభుత్వం గుర్తించింది డబ్బు పెషయం వచ్చేటప్పటికి మునిసిపాలిటీలకు అప్పుచెప్పించి. మన ప్రభుత్వంలో న్యాయం చూడవలసివస్తే—మూడు పాదాలే కాదు, నాలుగవ పాదంకూడ తప్పిపోయింది. జిల్లా పరిషత్తులలో పనిచేస్తున్న వారికి ఫుల్ గ్రాంటు 50 పర్సెంటు యిస్తున్నారు. పురపాలక సంఘంలో పని చేస్తున్న వారికి పురపాలక సంఘాలవారిసే భరించమంటున్నారు. ఇంకెక్కడ న్యాయం? ఈరకమైన వద్దతి కాకుండా, మొత్తం క్లాసు ఫోర్ గా గుర్తించి 50 పర్సెంటు పబ్లిడి యివ్వడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవడం చాలా అవసరమని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—భీర్తు క్లాసు ఎంప్లాయిస్ కు సంబంధించింది. అది మునిసిపల్ కౌన్సిలు నుంచి వచ్చిన తరువాత ఏర్పాటు.

శ్రీ సి.పావ్. ప్రభాకర చౌదరి (రాజమండ్రి) :—ప్రభుత్వం పోర్టు క్లాసు ఎంప్లాయిస్ గా గర్తించమని యిదివరకు మునిసిపాలిటీలకు వ్యాపించి వారు కూడా గుర్తిస్తున్నారు. కాని మునిసిపాలిటీల యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు కూడా ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా తెలుసు. ప్రతి సంవత్సరం మునిసిపాలిటీల బడ్జెటు ప్రభుత్వానికి వస్తాయి. అందువలన, మునిసిపాలు కౌన్సిల్స్ తీర్మానాలు చేసిన తరువాత ఆలోచించడం ఎందుకు? వారి ఆర్థిక పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా తెలిసినదే కాబట్టి, ప్రభుత్వం కొంత భరించడానికి త్వరగా నిర్ణయం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—మునిసిపాలిటీల ఆర్థిక పరిస్థితినిబట్టి వారు భరించేది ఎంతో— వారు గవర్నమెంటును ఆడిగి తేలిక వచ్చిన తరువాత ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—దీనిని అంగీకరిస్తూ ఎన్ని మునిసిపాలిటీలు తీర్మానం చేసి పంపించాయో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఇంకా ఏమీ రాలేదు.

DRINKING WATER SCHEME FOR CHILAKALURIPET

S. No. 720-F:

S. N. Q. No. 1453-V. Sri K. Butchaya (Chilakaluripeta). Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the drinking water Scheme for Chilakaluripeta Guntur District has been included in the IV Five Year Plan ;

(b) if so, the estimated amount therefor and the stage at which it stands at present ; and

(c) when the drinking water scheme will be taken up and when it will be completed ?

Sri N. Chenchurama Naidu :—(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 46.90 lakhs. The Scheme prepared by the Chief Engineer (Public Health), Andhra Pradesh was sent to the Govt. of India for technical clearance for in October, 1969. The Govt. of India desired that the proposals may be re-examined in the light of the technical comments made by the Central Public Health Engineering Department and forwarded to them in complete shape with full design details etc for taking further action in the matter. The matter has been referred to the Chief Engineer (Public Health), Andhra Pradesh and his proposals are awaited.

It will be taken up after technical clearance is given by the Govt. of India and completed as early as possible thereafter.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య :—నాబుగవ వంచవద్ద ప్రజాశక్తిలో చేరిస్తే యీ సంవత్సరం ఎంతదబ్బు కేటాయించారు? టెక్నికలు క్లియర్మెంట్స్ ఎక్కడో పూర్తి అవుతుంది ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నాలుగవ సంవత్సర ప్రణాళిక విషయం యింకా కంప్లీట్ కావడం, పైనలైజ్ అయిన తరువాత చర్య తీసుకుంటాము, క్లియరెన్సు రాగానే యాక్టును తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య :—సంవత్సర ప్రణాళికలో 70-71 లో కేటాయింపు చేశారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నాలుగవ ప్లాను తయారైతే అందులో వస్తుంది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—చిలకలూరిపేటలో దీనిని గురించి ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు, పెంట్రలు గవర్నమెంటుకు పంపించాము అంటున్నారు. పెంట్రలు గవర్నమెంటు మరల టెక్నికల్ యాస్పెక్టు ఆలోచించి పంపించమని సలహా ఇచ్చిందని చెబుతున్నారు. ఈ స్కిము ఎప్రూవ్ చేసి, కన్సిడరు చేయమని ఇచ్చిందా లేక ఇది రెక్మిండేషన్ మరల ఆ ప్రభుత్వానికి పంపించి ఎప్రూవల్ పొందాలా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—టెక్నికల్ కామెంట్స్ ఇచ్చారు. వాటి మీద చీఫ్ ఇంజనీరు సుళ్ళా పంపించితే పైనలైజ్ అవుతుంది.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీశాయి :—ద్రంకింగు వాటరు సమస్య ఒక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు, అన్ని చోట్లకూడా అట్లాగే ఉన్నది. ఇంకా మనం స్కిముల ప్లేజిలోనే ఉంటే—23 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత—యివి ఎప్పుడు అమలులోకి వస్తాయి?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నాలుగవ ప్లాన్ ఎప్రూవ్ అయితేనే ఎక్స్క్యూట్ చేయడానికి వీలువుతుంది. యాక్ట్ యిటిజ్ ఏమీలేదు. ఇవన్నీ నాలుగవ ప్లాన్ లో యింక్లూడ్ అయిన స్కిములే.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—టెక్నికలు క్లియరెన్సు రాగానే ప్రారంభిస్తామన్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన స్కిము. టుకానో ఫ్యాక్టరీలు అవి ఉన్నాయి అక్కడ. అది చేపనల్ ప్రాజెక్టు ఉన్నది. మీద ప్రజానీకం ఉన్నారు, కాబట్టి టాప్ ప్రయారిటీ యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నాలుగవ ప్రణాళికలో వచ్చినప్పుడు ప్రయారిటీ ఫిక్స్ చేసి ఫస్ట్ యియరులో తీసుకోడానికి ఆలోచించబడుతుంది.

WRITTEN ANSWERS TO THE QUESTIONS

DRY LANDS UNDER TUNGABHADRA LOW LEVEL CANAL

711—

* 1021 Q.—Sri K. Eswara Reddy:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the lands adjacent to those registered as "fulltari" under Tungabhadra Low Level Canal and K. C. Canal have been registered as irrigable dry;

(b) whether the Government are aware of the facts that there is no possibility to raise dry crops in those irrigable dry lands which are adjacent to the "fulltari" lands as there is the danger of seepage;

(c) whether the Government are aware that in view of the said reasons there is a need to raise 'tari (Wet) crops in the lands registered as irrigable dry also ; and

(d) whether it is a fact that exorbitant penalties are being levied for the above lands for raising the wet crops ?

A :—

a, b, & c, Under Tungabhadra low levele canal the localised wet and irrigable dry blocks are not generally situated close to each other.

In case of Ayacut under R. C. Canal localised wet and irrigable dry blocks were lying intermixed and, served by the same channel on account of which wet crops were being raised in the localised irrigated dry lands. These defects in localisation have since been rectified.

In view of this the question of seepage in the localised irrigable dry lands and raising wet crops therein does not arise.

(d) The cases of irregular irrigation, such as raising of wet crops in localised irrigable dry lands without adequate justification are being penalised as per rules.

AUTHORITATIVE REVENUE ASSESSMENT LISTS

712—

*371 (2214) Q.— Sri N. Raghava Reddy :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state.

(a) whether authoritative revenue assessment lists (kistbandi) will be published before the time of revenue collections to see that no vagaries are indulged in during the collection in the villages ;

(b) whether the Government are aware of the fact as the assessment lists are not being published the ryots have to pay the amounts dictated by the karnams as the ryots are not aware of the amount of revenue they have to pay ; and

(c) the steps being taken by the Government to inform authoritatively to the ryots before hand the amount of revenue they have to pay ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) It is not correct to say that as the said assessment lists are not being published the ryots have to pay the amounts as dictated by the karnams; as the authoritative revenue assessment are invariably approved and kept with the Village Munsiffs before the revenue collections commence.

(c) According to section 40 of the Village officers Regulation which is in force in the Telangana area, a statement showing the name of the cultivator, the extent of his land, and land revenue assessment, shall be prepared by the Patel and Patwari and exhibited in the Chavidi so that a ryot may find out for himself the extent of his land and its land revenue, whenever he likes to do so without any inconvenience. This procedure has been extended to Andhra area also. In view of these instructions, no further steps are necessary in this regard.

CHILDREN'S WARD IN R. R. HOSPITAL, TIRUPATHI

712—

*1350 Q.—SRI Agarala Eswara Reddy.—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to shift the children's ward from the Government R. R. Hospital to the Maternity Hospital at Tirupathi, and

(b) whether it is in the interest of the public or in the interest of the Doctors who are serving there ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

COMMISSION TO EXAMINE THE WORKING OF POLICE FORCE

714—

*86 (2153) Q.—SARVASRI A. Madhava Rao. S. Vem yya and Ch. Vengiah.—Will the hon. Minister for Home be pleased to state.

(a) whether the Government is contemplating to appoint a police commission to examine the working of the Police force in the State as is postulated in Tamil Nadu ;

(b) whether the Government are taking any steps to reorganise the police Department and provide with modern means of investigation of crime and improved methods of communications ;

(c) whether the Government propose to install computer to deal with intelligence on crime ,

(d) whether centre has offered to contribute a share out of 30 lakhs of modernised equipment and transport ; and

(e) if the answer for (a), (b) and (c) is negative the reasons therefor ?

A :—

(a) The Government are examining the need for and expediency of constituting such a commission.

(b) Government have been taking steps for expansion of the Police Department including modernisation of means of investigations and communications subject to the financial allocations made every year for the purpose.

The nature of computers referred to by the Member is not clear but a scheme for modernisation and standardisation of crime records with a view to introducing data processing machines in a phased manner leading to the use of computers has been taken up with Central Bureau of Investigation.

(d) Yes Sir, The Government have obtained a financial assistance of Rs. 5,25,000 for purchase of wireless equipment in the current year. Out of this amount 75% is in the form of loan and balance as grant.

(e) Does not arise.

STRIKE IN VENKATACHALAPATHI COTTON MILLS, TIRUPATHI
715—

* 1370 Q—Sri S. Vemayya:—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) the manner in which the strike started by the Venkatachalapathi Cotton Mills, Tirupathi on 4-12-1969 was ended ;

(b) the number of workers participated in the strike ; and

(c) what are the demands of the workers and whether they have been conceded ?

A :—

(a) the strike was called off on 27-12-69 in furtherance of a memorandum of agreement signed by the management and the workers union on 26-12-69.

(b) 392

(c) A statement is placed on the table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
IN CONNECTION WITH ANSWER TO CLAUSE (C) OF THE L. A. Q.
(STARRED) No. 1370 [* 715]

(c) The demands are :—

1. Increase in D. A.
2. Bonus for the year 1967-68; 1968-69 at the rate of one months average pay for each year.
3. Re-instatement of Sri Nageswara Rao, Typist.
4. Implementation of the recommendations of First Wage Board.
5. Equal pay for Female workers.
6. Supply of Food and Tiffin at Subsidised rates in the Canteen.
7. Running of the Co-operative Stores.
8. Permanancy of workers.
9. Introduction of Gratuity scheme.
10. Enhancement of Basic wages according to Coimbatore Mills.

The position in respect of the above demands is as follows :—

(1) Increase in D. A. and (2) Payment of Bonus :

The parties could not come to an agreed formula in the joint meeting held before the Commissioner of Labour on 20-12-69 and 26-12-1969. Further efforts are continued to bring round the parties for an amicable settlement on these demands.

(3) Re-instatement of Sri Nageswara Rao : Typist.

The management agreed to re-employ the typist.

(4) Implementation of the Recommendations of the First Wage Board :

It was agreed by the parties to examine the matter with reference to the recommendations of First Wage Board and to implement the benefits if any.

(5) Equal Pay for Female Workers :

The management agreed to pay the same piece rate wage as is paid to Male workers.

(6) Supply of food and tiffin at subsidised rates in the Canteen :

The parties (union and the management) agreed to run the Canteen with the assistance of the managing Committee. Rates of snacks will be fixed as provided under the Factories Act.

(7) Co-operative Stores :

The parties agreed to open a Co-operative Stores and the Society has been registered.

(8) Permanency of Workers :

The management agreed to fix the cadre strength and to make permanent the workers on the basis of seniority.

(9) Introduction of Gratuity Scheme :

The Management agreed to introduce the gratuity scheme.

(10) Enhancement of Basic Wages, according to Coimbatore Mills ;

It was agreed to examine this issue and to implement it as applicable to Andhra Pradesh area under the recommendations of First Wage Board.

TAKING OVER OF SUBSIDISED HOSTELS

716—

* 1324 Q. - Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to take over all subsidised Hostels in the State ;

(b) if so, from when ; and

(c) whether the Government will at least start Government hostels at every taluk centre ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) There is no such proposal.

RATES FOR MOLAGOLUKULU

717—

* 701 Q. - Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state —

(a) whether there are any representations this year from the Nellore District Abhyudaya Ryot Sangham to the Government to enhance the rate fixed for Molagolukulu ;

(b) whether it is not a fact that it is a fine and special quality, when compared to other fine and superfine varieties ;

(c) if so, the action taken by the Government ; and

(d) What is the quantity of this sort of Molagolukulu exported to other States through Central pool in 1966-67, 1967-68 and 1968-69 ?

A —

(a) No, Sir. The District Supply Officer, Nellore, however, contacted the Abhyudaya Ryot Sangham, Nellore and obtained a copy of their representation dated 11-8-1969 to the Chief Minister and Dr. Mitra, Chairman Agriculture Prices Commission, requesting to enhance the price of Molagolukulu in paddy.

(b) Yes, Sir.

(c) The Government in consultation with the Government of India, have enhanced the procurement price of Molagolukulu from Rs. 55 to Rs. 62 per quintal of paddy and from Rs. 86-42 to 91 per quintal of rice, with effect from 13-12-1969.

(d) The quantities of Molagolukulu rice exported from Nellore to other States during the last three years are as follows :—

1966-67	..	11,400 tonnes.
1967-68	..	11,354 tonnes.
1968-69	..	Nil.

WOMEN AND CHILD WELFARE CENTRES AT SATYAVEDU

718—

* 1113 Q.—Sarvasri K. Muniswamy and M. Muniswamy :—Will the Hon. Minister for Women's Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to establish Women and Child Welfare Centres at Sathyavedu in Chittoor District and Sullurpet Nellore District ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A ;—

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) for want of Budget provision.

SEEMLESS QUILT FACTORY, KUPPAM

719—

*339 (1956) Q.—Sri D. Venkatesam:—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) what is the total amount lent to the Co-operative Seemless Quilt Factory Kuppam in Chittoor District;

(b) what is the amount spent for the construction of the buildings ;

(c) whether the Building has been handed over to the factory for occupation ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

A—

(a) The total amount lent to the Seemless Quilt Weaver Cooperative Society, Kuppam is Rs. 10,000 for working capital and purchase of raw materials etc.

(b) The total amount spent on construction of the Common Facility Centre for Kuppam Seemless Quilt Weavers Cooperative Society so far, is Rs. 39,425/-

(c) & (d) No, Sir. The construction of the building is not yet completed.

ANTI-MICA SMUGGLING DEPUTY COLLECTOR'S OFFICE, GUDUR
720—

*272 Q.—Sri R. Mahananda.— Will the hon. Minister for Commerce be pleased to state :

(a) whether there is any Anti-Mica Smuggling Deputy Collector's Office at Gudur, Nellore District and what are his duties ;

(b) how many cases of mica smuggling were detected by him from 1-1-1969 to 31-8-1969 ;

(c) what is the value of the mica smuggled in the above cases; and

(d) how are these cases disposed of ?

A—

(a) There is an Office of the Deputy Collector at Gudur in Nellore District, whose duties include the prevention of illegal extraction and smuggling of minerals. A statement indicating his duties is placed on the Table of the House.

(b) One case.

(c) Rs. 25/-.

(d) The culprit was convicted and sentenced to pay a fine of Rs. 30/- by the Court of the Judicial 1st Class Magistrate, Gudur.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE VIDE
ANSWER TO CLAUSE (a) OF THE L. A. Q. No.

STARRED No. 272. [*720]

(a) Supervision of work of subordinate officers and staff.

(b) To attend to enquiries, scrutiny and verification in respect of applications for certificates of approval prospecting licences and mining leases referred by the District Collector and enquiries for grant of leases for minor minerals in Government and patta lands.

(c) Enforcement of orders of the State Government to suspend or close the mining operations etc.

(d) Prevention of smuggling and illegal extraction of minerals and periodical inspection of mines.

(e) In the case where renewal of prospecting licence is applied, for ascertaining the necessity thereof.

(f) Supervision of proper maintenance of books of accounts by lessees.

(g) Collection of mineral revenue (royalties seigniorage fee and other demands).

(h) Collection and maintenance of Statistical data covering all comprehensive information relating to mines and minerals within the district.

(i) Enforcement of the terms of prospecting licence and mining leases in joint patta land concessions.

(j) Enforcement of terms and covenants of mining leases and prospecting licences.

Statements by the Minister for Power: 1st April, 1969. 137
 re : Annual Minimum guarantee.

(k) Enforcement of proper working of mines and prevention of wastage in mine workings.

(l) Any other matters relating to mines and minerals and administration of mining Rules, Regulations and Acts.

Functions of the Special Deputy Collector (Mines) as Mica Officer under the Andhra Pradesh Mica Act, 1957.

(i) Implementation of the provisions of the Andhra Pradesh Mica Act, 1957 as Mica Officer.

(ii) Counter-Check of consignment of mica at Mica Mines after they are passed by the Assistant Mica Inspectors.

ANNOUNCEMENT

re : RESIGNATION OF SRI V. B. RAJU, M.L.A.

Mr. Deputy Speaker :—I have received the following letter from Sri V. B. Raju, to the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly, Hyderabad.

“Sir,

Consequent on my election to Rajya Sabha, I hereby submit my resignation to the Membership of Andhra Pradesh Legislative Assembly, with effect from 1-4-1970. I was elected to the Andhra Pradesh Legislative Assembly from Siddipet constituency in the General Elections of 1967.

Thanking you,

Yours sincerely,

Sd. V. B. Raju”

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, నేనొక క్లారిఫికేషన్ అడగదలచు కున్నాను. అక్కడ అయిన ఏ పార్టీగా వ్యవహరిస్తారో చెప్పారా? ఇక్కడ గెలిచినట్లు డిక్లేరేషను అయినతోడనే రాజీనామా యిచ్చారుకదా. మన హౌస్ కు యిబ్బందిలేకుండా చూడాలనుకుంటే వాలిడ్ చేద్దాం మనం.

Statements by the Minister for Power

re : ANNUAL MINIMUM GUARANTEE

Mr. Deputy Speaker:—Now, the Minister for Power will make the statements.

Sri G. Sivaiah:—He can make a statement later. We have got some specific issues to raise.

Sri C. V. K. Rao:—We have to listen to the statement of the Minister at a particular time.

Mr. Deputy Speaker:—We are allowing it.

Sri C.V.K. Rao:—If it is a controversial issue, we should be in a proper frame of mind to discuss it.

Mr. Deputy Speaker:—He would have finished it by this time.

Sri C. V. K. Rao:—We are having a discussion on it tomorrow.

Mr. Deputy Speaker:—There is no discussion on the statement. If the Minister desires to make a statement on electricity charges, we have allowed it.

Sri G. Sivajah:—You are forgetting us for the last two days. We have got many problems to be raised during this zero hour.

Mr Deputy Speaker:—You can raise it after the statements are made.

Sri G. Sivajah :—I do not want any precedent to be created; this will continue hereafter.

Mr. Deputy Speaker:—It does not make any difference. If you have any important matter, you can raise it.

The Minister for Power (Sri V. Krishnamurti Naidu): Sir, I would like to make the following statement.

During the debate on demand 'No XXXII. Electricity' in the Legislative Assembly, some of the Members stressed the need for reduction and some for abolition of the Annual Minimum Guarantee altogether.

For the information of the House I wish to state that the Government have since considered the matter and have decided not to agree to the proposal of the Board to increase the Annual Minimum Guarantee in the case of agricultural consumers and that if in any year, when on account of drought or other natural calamity remission of land revenue is sanctioned by the Government either wholly or in part in respect of agricultural of any village, the Annual Minimum Guarantee in respect of agricultural consumers in that village will be waived for that year. The proposal of the Board to raise the electricity rate for agricultural consumers has whoever not been considered by Government. Sir, with your permission I would like to make another statement.

In B. P. Ms. No. 951 dated 10-11-1969 the Board ordered postponement of collection of the difference between Annual Minimum Guarantee and actual consumption charges in drought affected areas so declared by the District Collectors till 31-3-1970. Since no village in Chittoor district was declared as drought affected during Fasli 1379 notices were issued for collection of Annual Minimum Guarantee for the current Fasli and the collection of charges for Fasli 1378 was postponed till 31st March, 1970 as per the Board's instruction. Sri Narasimha Reddy, president, District Congress Committee, Chittoor and some legislators represented to the Chief Minister that the collection should be postponed by one or two months pending decision on their representation to the Government in this regard. Pending a decision on the representation, the Electricity Board is being requested to extend the time limit till 30-4-1970.

†

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—మినిమం గ్యారంటీ పెంచకుండా ఉన్నది రూ. 99 మంచా, రు. 25 లు మంచా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—మంత్రిగారు కొత్త విషయం వదిలి చెప్పి వట్లు లేదు. ఎక్కడ డ్రాట్ ఉందో అక్కడ అని చెప్పి చిత్తూరు జిల్లాకు ఇన్స్టాల్ చేసినట్లు తనిఖీచేసింది. హైకోర్టులో ఫైల్ అయ్యారు. దానిని జవరత్తే చేస్తే

జాగుంటుంది కాని ప్రైవేట్ కంపెనీ వారికి వర్తిస్తుందని చెప్పడం జాగా లేదు. అది డిస్ట్రీక్ట్ అయేవరకు వానిని ఆపితే జాగుంటుంది. పెంచకుండా ఉన్నది 25 నుంచా, 30 నుంచా అనేది కూడా స్పష్టం కాలేదు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మిగతా చోట్లకు 50 లు ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—స్టేషన్లకు 10 లు ఎట్లా ఉంటుంది? ఈ జి.ఎ. ఇదివరకే ఉంది. అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుకు వవర్సు ఇచ్చారు జాబులలో నీరులేకపోతే చేయవచ్చునని.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు నుంచి సర్టిఫికేటు తెచ్చుకోవడం కష్టంగా ఉంది కనుక మొత్తం రాష్ట్రానికి వర్తింజేలా చేశాము. పోస్టుపోస్ట్ మెంటు హాత్రం చిత్తూరుకు

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—డాక్టర్ ఎఫ్.కె.ఎస్. ఏ.యూ.లో మినిమం గారంటీ తగ్గించాలని రీజనియల్ కమిటీ ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది దానిని ప్రభుత్వానికి పంపింది దానిపై ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ప్రైవేట్ కంపెనీ వచ్చినప్పుడు అటు వంటి సిమెంట్ కేసెస్ ఉన్న వారందరికీ అప్లై చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ సందర్భంలోనే కాకుండా మిగతా విషయాలలో కూడా ఈ పద్ధతి అనుసరించడం అవసరం. ఇండివిడ్యువల్ కేసెస్ ఇతే ఒక్కరికే వర్తించాలి. జనరల్ ఇన్స్ట్రక్షన్లను, ఏ వ్యక్తికి సంబంధించి కానప్పుడు, అన్ని కేసులకు స్టేషన్ల వర్తించాలి. మార్కెటింగ్ కమిటీల సందర్భంలో స్టేషన్ల వర్తించి మిగతా మార్కెటింగ్ కమిటీలకు కూడా వర్తించాలి. ప్రతి వారిని కోర్టుకు పోవాలని డ్రైవు చేయడం న్యాయంకాదు. నాలుగైదు వందల కేసులతో మినిమం గారంటీ లేకుండా స్టేషన్ల వర్తించి. మిగతా వాటికి స్టేషన్ల అప్లై చేస్తే జాగుంటుంది కాని ప్రతి ఒక్కరిని ప్రైవేట్ కంపెనీ పోవాలని డ్రైవు చేయడం ప్రభుత్వ ఉద్దేశంగా ఉండవలసింది.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మీరు అడిగింది పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఎన్నాళ్లు పరిశీలనలో ఉంటుంది

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇప్పుడు ఇచ్చిన స్టేటు మెంటు వేరు. వారు అడిగేది వేరు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఏది వేరంటారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఎందుకు అంగీకరించకూడదు? ప్రైవేట్ కంపెనీ ఇచ్చింది, రు. 25, 30 లకు వారు అగ్రిమెంటు ఇచ్చినప్పుడు రు. 50 లకు పెంచడానికిమీకు ఏమి అధికారం ఉందని స్టేషన్ ఇచ్చాక కూడా.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—దీని విషయమై మాట్లాడదలచుకోలేదు. It is pending in the High Court.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—డిస్ట్రీక్ట్ చేయలేదని మీరు చెప్పారు కూడా.

శ్రీ కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—పోస్టుపోస్టుమెంటు విషయంలో pending decision of that the collection of minimum charges is postponed till the end of April 1970. This is what we have said.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—నేను మాట్లాడుతుంటే దానికి చెప్పడం కావాలి. ఒక స్పెసిఫిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్లు రైట్ చేసినప్పుడు దానికి మంత్రి సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటుంది. ప్రాజెక్టు పైకి సంబంధించి ఇన్స్ట్రక్షన్లు రైట్ చేసినప్పుడు సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటే చెప్పడం ఎటువంటి సమాధానం అవుతుందో చెప్పండి.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇది నేను చదివిన దానికి సంబంధించినది కాదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—సంబంధించినదే అని చెబుతున్నాను మరొక సారి చదివి చూడండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—పోయిన సమావేశంలో ఇదే సమస్యపై కార్ ఎలెక్షన్ నోటీసు వచ్చింది. అప్పట్లో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారిని పిలిచి ఒక నిర్ణయానికి వస్తామని ఒక హామీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చారు. తరువాత పాటించలేదు. అసలు మీటింగునే పిలువలేదు. తరువాత రిజిస్ట్రార్ కమిటీ తీర్మానం చేసింది. అది ఎక్కడనో పోయింది. డ్రాట్ ఎఫెక్ట్ ఏరియా అని ఫామిన్ ఏరియా డిక్లర్ చేయాలంటే కలెక్టరు డిక్లర్ చేసేది లేదు, వారికివచ్చేది లేదు. వర్షం పడలేదని వ్రాస్తారు. ఫామిన్ ఏరియాగా డిక్లర్ చేయరు. మీరు ఇప్పుడు ఒక స్టేటుమెంటు చేసామని చెప్పడానికి వనికెస్తుంది తప్ప మరేమీ కాదు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఒక ఇన్స్ట్రక్షన్ చేసారు. దానికి ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తుందనేది నేను చెప్పవలసిన పనిలేదు. ప్రాజెక్టునుంచి ఒడ్డిమెంటు వచ్చిన తరువాత కరెన్షన్ ఫ్రూవ్ అయిన రుణపత్ర మంత్రులు సమాధానం చెప్పడం కాని రిజిస్ట్రార్ చేయడం కాని లేకుండా బ్రెజిలీ బెంచెస్ నుంచి ఇటువంటి ఇన్స్ట్రక్షన్ రావడం ఎంత హాస్యాస్పదంగా ఉందో వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :— ఖమ్మం జిల్లాలో కొల్లులు జరిగాయి, ఒకరు చనిపోయారు. ఇద్దరు గాయపడ్డారు. దీనిపై మేము అడ్డర్స్ మెంట్ మోషను ఇచ్చాము. దానిని తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(At this stage many members were on their legs)

Mr. Deputy Speaker:—Shall have a discussion on this?

Sri N. Ramachandra Reddy (Dornakel):—The statement of the Minister should be convincing. It should not be evasive. I have raised a point that, whenever there is a judgment of the High Court ....

Mr. Deputy Speaker:—How is it related to this?

Sri N. Ramachandra Reddy:—It is related to the judgment, Sir.

Sri G. Venkata Reddy:—Sir, I am bringing to the notice of this House certain serious allegation regarding grabbing of land by Mr. V. B. Raju and his family of about 600 acres. This appeared in the press with all the particulars; I am not believing such things. I am bringing it to the notice of the Government to institute an enquiry into

whole thing, so that we can have a full picture about this; it is 600 acres and not 1 or 2 acres. He made certain allegations against the then Collector regarding this transaction. I am bringing this to the notice of the Revenue Minister and the Chief Minister so that it may be referred to the C.I.D. or an enquiry instituted into.

Mr. Deputy Speaker:—What is the reply the Government would like to give?

Sri N. Ramachandra Reddy:—In what way it is relevant, Sir?

Mr. Deputy Speaker:—Because it is zero hour. I agree with you that it is a bad precedent. But we have been doing that.

(Many Members were on their legs)

Mr. Deputy Speaker:—I request all the members to resume their seats.

We have been discussing some important matter during the zero hour. Whether it is good or bad, we have been doing it. The Speaker has allowed it all these days. The hon. Member Sri G. Venkata Reddy has brought one important matter to the notice of the House. But, such important matters should be brought to the notice of the Hon. Speaker and if the Speaker allows it they should be taken up in the House. Had it been established, it would have been a good precedent. But all these days what did we do? Because they felt that it is very important, they raised this and asked for the clarifications from the concerned Minister and the concerned Minister answered them. Similarly if one Hon'ble Member felt that it is an important matter and he has raised. The concerned Minister will reply to it. If the other Members also want they can take the opportunity.

Sri G. Latchanna (Sompeta) :—All this is only with the permission of the Chair.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Speaker told that 'please do not establish that convention'. Very often it was told.

Sri P. Subbarah :—If this allegation was made a day earlier it would have been relevant. Since the Hon'ble Member has resigned from this House, he cannot raise, and he cannot draw any inference against a member who cannot defend. He has alleged certain things, for which the Hon'ble Member who resigned cannot defend because he is not here.

Sri G. Latchanna :—Before you say anything on this matter, we want to know the opinion of the Government Sir. Let us have the opinion of the Government.

Sri C. V. K. Rao :—Before the Revenue Minister has got to speak about....

Sri N. Ramachandra Reddy :—But the points which I am also going to raise should be replied by the Minister and he has to answer all those points. If you discriminate between this issue and other issues, it is a very serious matter. I am raising four or five points. If the Minister has to answer for those points, he has to answer my points also. I am insisting about that. Otherwise we will not allow this Assembly to proceed.

Sri C. V. K. Rao :—There is a method. There is decency in the approach to certain things. When Sri V. B. Raju was the Member of the Council of Ministers, why did they keep quiet? Sri V. B.

Raju has come on to this side and he has resigned and has gone to the Rajya Sabha. Unless a majority of Members have voted for him, how could he be returned to Rajya Sabha? With what decency, with what propriety they are bringing this issue, I want to know. Let them try to clean their own house and then come before us, as to which is bad and which is not bad. Therefore, you cannot permit them to waste our time.

Sri P. Subbajah :—Let an enquiry be conducted against a.l.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I want a ruling from the Chair.

Sri G. Venkata Reddy :—But the thing is that all these details appeared in the Press. This is the paper I am having. I am not charging Sri V. B. Raju that he has done like this or he has done like that. I am only requesting the Government to enquire into the matter on the facts of the case.

Mr. Deputy Speaker :—What is the date of that paper?

Sri G. Venkata Reddy :—It is dated 14th February 1970.

Sri C. V. K. Rao :—It is a paper run by Sri Venkata Reddy.

Mr. Deputy Speaker :—Any question should be raised which is of immediate urgency. But the paper was dated 14th February 1970. You are raising it now which shows the bent of mind. Therefore...

Sri G. Venkata Reddy :—The question of time should not be taken into consideration. Whether he accrued...

Mr. Deputy Speaker :—You could have raised it earlier.

Sri G. Venkata Reddy :—I am not disputing about the fact but what objection have they got? I am only requesting the Government through you.

Sri P. Thimma Reddy :—I may be given a little time.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I want to make a statement.

Sri P. Thimma Reddy :—I am not making a statement.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Before the Minister gives a clarification, I want a ruling from the Chair. I am raising a point of order. My point of order is that an issue has been raised. So many issues are being raised every day during the zero hour and I do not know whether the Minister is ready to make a statement of that issue which has been raised. Before the Minister makes a statement, I would like to know let there be no discrimination from the Chair—if you are allowing the Minister to make a statement on this, the issues which I am going to raise—let there be no discrimination even though they are not present here. They will be called into the House and they should be allowed to make their statements. I request you that there should be no discrimination from the Chair.

Sri G. Venkata Reddy :—I would like to enlighten the House on the procedure.

Mr. Deputy Speaker :—After all, as I have earlier said zero hour does not cover any point of order. There is no provision in the rules for any zero hour but some how or other we accommodate very important matters. Members were allowed all these days by the Speaker and we have been trying to cover very important matters. There is absolutely no discrimination. No discrimination will be

whole thing, so that we can have a full picture about this; it is 600 acres and not 1 or 2 acres. He made certain allegations against the then Collector regarding this transaction. I am bringing this to the notice of the Revenue Minister and the Chief Minister so that it may be referred to the C.I.D. or an enquiry instituted in it.

Mr. Deputy Speaker:—What is the reply the Government would like to give?

Sri N. Ramachandra Reddy:—In what way it is relevant, Sir?

Mr. Deputy Speaker:—Because it is zero hour. I agree with you that it is a bad precedent. But we have been doing that.

(Many Members were on their legs)

Mr. Deputy Speaker:—I request all the members to resume their seats.

We have been discussing some important matter during the zero hour. Whether it is good or bad, we have been doing it. The Speaker has allowed it all these days. The hon. Member Sri G. Venkata Reddy has brought one important matter to the notice of the House. But, such important matters should be brought to the notice of the Hon. Speaker and if the Speaker allows it they should be taken up in the House. Had it been established, it would have been a good precedent. But all these days what did we do? Because they felt that it is very important, they raised this and asked for the clarifications from the concerned Minister and the concerned Minister answered them. Similarly if one Hon'ble Member felt that it is an important matter and he has raised. The concerned Minister will reply to it. If the other Members also want they can take the opportunity.

Sri G. Latchanna (Sompeta) :—All this is only with the permission of the Chair.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Speaker told that 'please do not establish that convention'. Very often it was told.

Sri P. Subbarah :—If this allegation was made a day earlier it would have been relevant. Since the Hon'ble Member has resigned from this House, he cannot raise, and he cannot draw any inference against a member who cannot defend. He has alleged certain things, for which the Hon'ble Member who resigned cannot defend because he is not here.

Sri G. Latchanna :—Before you say anything on this matter, we want to know the opinion of the Government Sir. Let us have the opinion of the Government.

Sri C. V. K. Rao :—Before the Revenue Minister has got to speak about....

Sri N. Ramachandra Reddy :—But the points which I am also going to raise should be replied by the Minister and he has to answer all those points. If you discriminate between this issue and other issues, it is a very serious matter. I am raising four or five points. If the Minister has to answer for those points, he has to answer my points also. I am insisting about that. Otherwise we will not allow this Assembly to proceed.

Sri C. V. K. Rao :—There is a method. There is decency in the approach to certain things. When Sri V. B. Raju was the Member of the Council of Ministers, why did they keep quiet? Sri V. B.

Raju has come on to this side and he has resigned and has gone to the Rajya Sabha. Unless a majority of Members have voted for him, how could he be returned to Rajya Sabha? With what decency, with what propriety they are bringing this issue, I want to know. Let them try to clean their own house and then come before us, as to which is bad and which is not bad. Therefore, you cannot permit them to waste our time.

Sri P. Subbajah —Let an enquiry be conducted against a.l.

Sri N. Ramachandra Reddy —I want a ruling from the Chair.

Sri G. Venkata Reddy :—But the thing is that all these details appeared in the Press. This is the paper I am having. I am not charging Sri V. B. Raju that he has done like this or he has done like that. I am only requesting the Government to enquire into the matter on the facts of the case.

Mr. Deputy Speaker :—What is the date of that paper?

Sri G. Venkata Reddy :—It is dated 14th February 1970.

Sri C. V. K. Rao :—It is a paper run by Sri Venkata Reddy.

Mr. Deputy Speaker :—Any question should be raised which is of immediate urgency. But the paper was dated 14th February 1970. You are raising it now which shows the bent of mind. Therefore....

Sri G. Venkata Reddy :—The question of time should not be taken into consideration. Whether he accrued ..

Mr. Deputy Speaker :—You could have raised it earlier.

Sri G. Venkata Reddy :—I am not disputing about the fact but what objection have they got? I am only requesting the Government through you.

Sri P. Thimma Reddy :—I may be given a little time.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I want to make a statement.

Sri P. Thimma Reddy :—I am not making a statement.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Before the Minister gives a clarification, I want a ruling from the Chair. I am raising a point of order. My point of order is that an issue has been raised. So many issues are being raised every day during the zero hour and I do not know whether the Minister is ready to make a statement of that issue which has been raised. Before the Minister makes a statement, I would like to know let there be no discrimination from the Chair—if you are allowing the Minister to make a statement on this, the issues which I am going to raise—let there be no discrimination even though they are not present here. They will be called into the House and they should be allowed to make their statements. I request you that there should be no discrimination from the Chair.

Sri G. Venkata Reddy :—I would like to enlighten the House on the procedure.

Mr. Deputy Speaker :—After all, as I have earlier said zero hour does not cover any point of order. There is no provision in the rules for any zero hour but some how or other we accommodate very important matters. Members were allowed all these days by the Speaker and we have been trying to cover very important matters. There is absolutely no discrimination. No discrimination will be

made by the Chair for one Member or for the other member. Whether the statement should be made by the Minister or not is the discretion of the Chair. Therefore I can say that it is not covered by any provision or rule for point of order that you have raised now. There is no provision in the rules to say that under these rules, it is correct. I would appeal to the House even to day 'please stop all such questions and go further with the No-Confidence Matter which is a very important matter for which the Members have got the permission.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Even with regard to No-Confidence Motion, it has been decided in the Business Advisory Committee that Call-Attention Motions should not be taken up. Yesterday they were not taken. I do not know how they have crept into the programme.

Mr. Deputy Speaker.—Therefore, let me complete the first one. I would request every member not to press any such matters as not important. The point of order does not cover any point. That I have ruled out. To-day there is no zero hour and let us therefore go with the business of the matter.

Sri N. Ramachandra Reddy :—What about the Call-Attention Motions.

Mr. Deputy Speaker:—It is on the Agenda. If the House feels that they should be deferred, I have no objection.

Sri C. V. K. Rao : No, Sir.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలా రెడ్డి (లక్ష్మి-రెడ్డి పల్లి) :—అధ్యక్షా, ఏదైనా ముఖ్య సమస్య : భృత్య దృష్టి వచ్చినప్పుడు ప్రాసెజరును పట్టుకొని ఊసులాడడము మంచిదా? ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎన్నోసార్లు ఇటువంటి సమస్యలు రైయిజ్ చేసినప్పుడు వారితో షేము కో ఆవరేట్ చేశాము. ఎవరిపైన ఏ నేరారోపణలు వచ్చినప్పటికీ అబ్స్ట్రక్ట్ చేయలేదు.

Mr. Deputy Speaker.—I have made a request and that request you have not accepted. Please do not raise such questions. Now let us go with the business. The member who has raised it .....

Sri R. Rajagopala Reddy.—It is a very important topic of the day. We are bringing it to your notice. There cannot be a greater issue than this. It is a more important issue. Why should the opposition take any objection to this?

Sri Ramji Reddy (Pargi).—The hon. Member has challenged saying that unless his question is answered, he would not allow the proceedings in this House. No member has the right to stop the Proceedings or threaten the House. Will you please explain. It is an important point of order.

Mr. Deputy Speaker :—Your point of order cannot be answered. Challenges and counter-challenges should also be governed by the rules. It is not to be taken seriously.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, సామాన్యముగా హోస్లో డీసెన్సి, ఒక వద్దతి వుండాలి. ఒక మెంబరుమీద సీరియస్ ఎలిగేషన్స్ రైయిజ్ చేస్తున్నప్పుడు....

Sri N. Ramachandra Reddy:—Is that being taken up again? I would like to know from the Chair.

Mr. Deputy Speaker:—I have made a request to all not to..

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—సీరియస్ అలిగేషన్స్ చేస్తున్నాడు మొదలగు అలోచించుకొనవలసిన అవసరము వుంది కాదనడములేదు. 8'0 ఎ రాలు కాశికారనేది సీరియస్ అలిగేషన్.

Sri N. Ramachandra Reddy:—I have requested that issue should not be raised again.

Mr. Deputy Speaker:—I have already requested.. ..

Sri G Venkata Reddy:—I am not disputing your request. I am requesting you that it is not a good precedent. Previously so many things are allowed and they are forced to make the statements.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పినదానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అంబరిషీడ ఎంక్వయరీ పెట్టండి. గంతోపిస్తాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—కేపర్స్ తో ఏ వార్త వచ్చినా దానిమీద ఎంక్వయరీ కండెక్ట్ చేయాలని చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఒక హౌస్ కమిటీని కాన్ స్టిట్యూట్ చేద్దాము. అందరిపైన ఎంక్వయరీ కండెక్ట్ చేయడము మంచిది అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—పబ్లిక్ అక్కౌంట్స్ కమిటీ రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసినది. దానిమీద ఎంక్వయరీ పెట్టించండి. మైకోర్టు జడ్జిమెంట్స్ వచ్చినవి, వాటిపైన ఎంక్వయరీ చేయించండి. Mr. Ratnasabhapatni has submitted a memorandum.

Mr. Deputy Speaker:—I am requesting you all not to press these things. Let us revert back to the business of this House. That is my appeal to you all. My appeal is to adhere to rules and respect the Chair. I am appealing to you all not to raise this issue to-day.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబీ (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, * * * *

Mr. Deputy Speaker:—Please take your seat. Please ..

It will not form part of the record. When I made a request to you ..

శ్రీ మహమ్మద్ రజబీ :—అధ్యక్షా, * * * * *

Mr. Deputy Speaker:—There is a procedure for it. I can rule out that. It is not in the Zero Hour. There is a procedure for it. You have given an adjournment motion. You have given it just now. It may come up tomorrow, because it is not in order. Still I will tell you ..

శ్రీ మహమ్మద్ రజబీ :— * * * * *

Mr. Deputy Speaker:—Please; I know, you cannot take an opportunity like this.

* * * * * Expunged as ordered by the Chair.

You have given an adjournment motion to-day. It is not regular also, because it is in a notice form. You can have it tomorrow whether it is regular or not.

Sri N. Ramachandra Reddy :— The usual practice is whenever an adjournment motion comes the member should be allowed to say some thing.

Mr Deputy Speaker :— He has given it just now. It is not in the regular form. I will give that opportunity tomorrow to Sri Narasimha Reddy.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— సభ్యులకు మీరు మాట్లాడేదానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా రేపు అంటున్నారు ఏమిటి

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు Adjournment motion ఇచ్చారు కదా.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— అది కావండి. రేపు అంటే రేపు తీసుకొందామని గాని, నేను అనేది మీరు కొన్ని విషయాలను చెప్పడానికి అవకాశం ఇస్తేవ్నాడు. అంతకంటే sericus అంశాలకు మేము ఇక్కడ దానికి అంటే, రేపు అంటున్నాడు, రేపే తీసుకొండిగాని. ఇప్పుడు ఇక్కడ చెప్పేదానికి ఏదో అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇప్పుడు వద్దు. అదే అవకాశం రేపు ఇస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Call attentions ఈ కోజు తీసుకో కూడదని Business Advisory Committee లో నిర్ణయం అయింది.

Sri Rajagopala Reddy :— The agenda should be strictly adhered to and followed.

Mr. Deputy speaker :— Call attion motions have formed part of the agenda. He is raising a point. I am leaving it to the House. If the House agrees, they will not be taken up.

Sri B. Ratnasabhapathi (Rajampet) :— Are you totally ignoring the Business Advisory Committee. The Business Advisory Committee has taken certain decisions. If you are going to disregard, by all means abolish the Business Advisory Committee. Kindly annuonce that decison and then announce that the decisions of the Business Advisory Committee are of no relevance.

He has raised the point.

Mr. Deputy Speaker :— Business Advisory Committee లో దీన్ని గురించి నిర్ణయం అయింది, call attentions తీసుకోకూడదు అంటే, స్పీకరుగారు మరి ఈ agenda లో అది form చేసుకుండా ఉండేవారు. Agenda Speaker గారు accept చేసినతరువాతనే agenda వస్తుంది. The speaker and the Leader of the House both agree together and then the agenda is formed.

Sri N. Ramachandra Reddy :— Then there is no question of calling the Business Advisory Committee.

Sri B. Ratnasabhapathi :— The Agenda is agreed in the Business Advisory Committee,— not between the leader of the House and

the Speaker. It has been agreed to in the Business Advisory Committee, and the decisions of the Business Advisory Committee should be carried out.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూర్):— అధ్యక్షా, Business Advisory Committee నిర్ణయం ప్రకారం, No-confidence Motion కు time ఉండాలనే ఉద్దేశంతోటి, call attentions అవసరంలేదని ఉన్నది. అయితే ఈ వేళ coll attentions ఉండాలని కొందరు సభ్యులు కోరుతున్నారు. ఒకవేళ Business Advisory Committee ఈ call attentions ఉండాలని తిరిగి కోరితే, అప్పుడు ఈ call attentions కు time ఇస్తే, No-confidence motion—3 వ తారీఖుకు కూడా extend చేయవలసి యుంటుంది. No-confidence motion ను curb చేయడానికోసం మాత్రం మీరు నిర్ణయం తీసుకోవద్దని Business Advisory Committee నిర్ణయాలను ఉల్లంఘించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. Call attentions అంటే, in principle మాకు ఆత్యంతరం లేదు. పైగా అవి తీసుకోకపోతే మాకు ఎక్కువ నష్టము, ఎందుకంటే మా call attentions చాలా ముఖ్యమైనటువంటివి ఉన్నాయని. కనుక, No-confidence motion కు దానికి ఉండవలసిన time Business Advisory Committee ప్రకారం జరగాలి. నిన్నకూడా చాలా నష్టము జరిగింది. అది chair చాలా serious గా తీసుకోవలసినది కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. పాలవెల్లి (చోడవరం):—అధ్యక్షా, ఈ House లో programme announce చేశారండి. అందుచేత Agenda లో ఏమి ఉన్నదో దానిప్రకారం ఈవేళ తీసుకోవలసిందని కోరుతున్నాను. That is my request, Sir.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామయ్య శ్రేష్ఠి (జగ్గయ్యపేట):— ఇదివరకు మీరే చెప్పారు, మెంబర్స్ అభిప్రాయం ప్రకారంగా ఇది follow కావాలని. మరి మెంబర్స్ కొంతమంది call attentions జరగాలని అంటున్నారు. మేముకూడా call attentions జరగాలని అంటున్నాము.

(Several opposition Members:— No, no . . .)

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామయ్య శ్రేష్ఠి:—Agenda ప్రకారం call attentions తీసుకోవలసిందే, తరువాత మిగతా business తీసుకోవాలి గాని, అంత వరకు తీసుకోదానికి వీలులేదని మేము కోరుతున్నాము.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి:— కావాలంటే మళ్ళీ Business Advisory Committee పిలవాలి, no confidence motion కు time extend చేయాలి తప్ప ఇంకొకవిధంగా జరగడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ:—మీరు announce చేసిన agenda పూర్తిగా follow కావాలని కోరుతున్నాను. స్పీకరు దీనిని approve చేశారు, కాబట్టి ఈ agenda ను follow కావాలని, చాలా interesting call attentions ఉన్నాయి దీనిలో.

శ్రీ అహ్మద్ హుసేన్ :—Business Advisory Committee లో ఏమి settle అయిందో ఆ information House కు member కు మాకు ముట్టలేదు. మరి అక్కడ ఏదై నా settle అయితే, కనీసం మాకు information ఇస్తే మేము చూచుకొంటాము. To-day we have got our call attentions—మీరు కావాలంటే మీ no-confidence motion తీసుకోండి, అట్లయితే ఈవేళ ఉన్నటువంటి call attentions next day మీరు తీసుకొంటారా అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—Business Advisory Committee నిర్ణయాలను Chair అమలు జరుపుతుందా. లేక వాటికి వ్యతిరేకంగా చేసేటటువంటి అచారానికి అవకాశం ఇస్తుందా? Business Advisory Committee నిర్ణయాలకు ఒటంకంగా వచ్చేవాటిని త్రోసివేస్తుందా లేదా. లేకపోతే చూస్తూ కూర్చోంటుందా?

Mr Deputy Speaker :—That word you must withdraw....

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—Chair చేయడం కాదు. తరువాత ఊరికే ఉంటే తమాషా అయిపోతుంది అంటున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—Even that is not good. Let us not enter into any debate. If I go strictly by the decisions of the Business Advisory Committee, you know the announcement regarding the decisions was made. Proceedings of the Business Advisory Committee were announced. Now the members have seen the agenda. As a compromise, if you feel so, we can take up in the evening all the call-attention motions which are put in the agenda. Why go into all those details?

Sri J. V. Narsing Rao :—If there is no decision, this question does not arise at all.

Sri G. Lachanna :—A ruling, based on compromise,

Sri Pragada Kotiah :—You have given a ruling based on compromise.

Mr. Deputy Speaker :—It is not a ruling. I have only suggested a compromise. We will take them up in the evening so that members will have an opportunity to participate. I am only seeking the permission of the House.

Sri V. PalaValle :—No permission.

Mr. Deputy Speaker :—Still I would request the House to permit me to have the call-attention motions taken up in the evening.

డా. టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు (విజయవాడ—ఈస్టు):—అధ్యక్షా, మీరు రూలింగు ఇచ్చారు. అది ఫైనల్.

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narsing Rao) :—In fact as is stated, there is no decision of the Business Advisory Committee in respect of which friends were insisting.

Sri G. Latchanna :—There is.

Sri J. V. Narsing Rao :—That is what I am told by the Deputy Speaker. I am not aware. I was not a member.

Sri G. Latchanna :—Unfortunately the Deputy Chief Minister did not attend the meeting.

Sri J. V. Narsinga Rao :—Proceedings, he has shown me and that is why I am saying that.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—ప్రధానమైన కాల్ ఎటెన్షన్స్ ఆపోజిషనునుండి వచ్చాయి. కందకు లేని దురద క తీపీటకు ఎందుకు అన్నట్లు—మేము వాయిదా వేసుకోవడానికి అంగీకరిస్తే—ఆ వైడ్ గో. సభ్యులకు ఎందుకు అభ్యంతరం?

Sri D. Venkatesham :—Movers of the call-attention motions are not pressing.

Mr. Deputy Speaker, —If the House does not agree, I have to follow the agenda.

శ్రీ సి గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు).—అధ్యక్షా, ఆ కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్స్ మీరు పూర్తిగా ద్రావ్ అయినా చేయండి. లేకుంటే వాటిని యిప్పుడు డిస్కస్ చేయండి.

Mr. Deputy Speaker :—As I am not there, I should follow the announcements made.

శ్రీ జి లచ్చన్న :—ఇంతవరకు మన బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ సడిమింట్ వద్దతి— అందులో మనం మాట్లాడి కొన్ని నిర్ణయాలు చేసి వస్తున్నాము కాని— వాటిని వెంటనే వ్రాసి దానిపై మనం సంతకాలు పెట్టే ప్రొసీజర్ ఫాలో కావటం లేదు. ఇప్పుడు ఆ ప్రొసీడింగ్స్ లో తేదంగతు—ఇక మేము చేపట్టనుండి బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో వెంటవెంటనే సంతకాలు పెట్టే వద్దతి మేము అంగీకరించి వస్తుంది. మేము బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో ఇది అనుకోవడం జరిగింది. దానిని గొప్ప హావుస్ లో కూడ చెప్పటం జరిగింది. అది వ్రాయబడలేదంటే— అది సెక్రటేరియట్ లోపం క్రింద పరిగణించవలసి ఉంది కాని— బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ చర్చించలేదని చెప్పటం ధర్మం కాదు. నో— కాన్ ఫిడెన్స్ మోషన్స్ పై చర్చ జరిచే సందర్భంలో కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్స్ అన్నీ వాయిదా వేసుకొంటామని బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో అనుకొన్నాము. మీరు ఆ నిర్ణయాన్ని శాసనసభలో ప్రకటించారు. కాని ఇవాళ ఎండాలో కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్స్ వచ్చాయి. నో కాన్ ఫిడెన్స్ మోషన్స్ పై చర్చకు టైమ్ చాలదు కాబట్టి ఈ కాల్ ఎటెన్షన్స్ వాయిదావేయాలని అనుకొన్నప్పుడు— ఇప్పుడు అవి ఎండాలో ఉన్నవి కాబట్టి వాటిని వాయిదా వేయటానికి అంగీకరించము— అని రూలింగ్ పార్టీ వారు అంటున్నారు. వారు అంగీకరించకపోతే— బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ నిర్ణయము. తమరు చేసిన ప్రకటనకూడ వట్టి పూర్వా అయిన పరిస్థితి వస్తుంది.

[Mr. Speaker in the Chair]

మిస్టర్ స్పీకర్ — మీ అభిప్రాయం ప్రకారం ఎప్పుడు పెంచే చర్యలు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సాయంత్రం తీసుకోండి.

Mr. Speaker :—Immediately after question-hour they should be taken. రేపు కావాలంటే—రేపు పెట్టుకోండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఎల్లండి పెట్టండి. So Immediately after question-hour they should be taken up, day after-tomorrow (3rd). We will have the call-attention motions on 3rd morning, after question-hour

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

G. O. Ms No. 122 (Revenue) dated 31-1-70.

The Minister for Handlooms and Co-operative Sugar Factories (Sri A. Bhagavantha Rao) :—Sir, With your permission, on behalf of Sri P. Thimma Reddy, Minister for Revenue, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued in Memo No 673/U2/70-2 dated 8-3-1970 containing the amendment issued to G. O. Ms. No. 122, Revenue, dated 31-1-1970 as required under Section 10 of the Ordinance No 1 of 1970 which has been since replaced by Act 2 of 1970

Amendments to the A. P. Public Libraries Rules 1961.

Minister for Commerce, Exports Promotion, Mines and Mining Corporation (Sri P. Ankineedu Prasada Rao) :—Sir, with your permission, on behalf of Sri P. V. Narasimha Rao, Minister for Education I beg to lay on the Table under sub-section (3) of Section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy of the G. O. Ms. No. 452, Education, dated 9-3-1970 relating to the amendments issued to the Andhra Pradesh Public Libraries Rules 1961 issued in G. O. Ms No 481, Education, dated 27-3-1961.

Amendments to Rules for the Posts of Binders under Zilla Grandhalaya Samasthas.

Sir, I further beg to lay on the Table under sub-section (3) of Section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy of the G. O. Ms. No. 461, Education, dated 10-3-1970 relating to the amendment issued to Rules for the posts of Binders under Zilla Grandhalaya Samasthas in G. O. Ms. No. 584, Education, dated 15-3-1964. Amendments to Rules for Ministerial Service under Zilla Grandhalaya Samasthas

Sir, I beg to further lay on the Table under sub-section (3) of Section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy of the G. O. Ms. No. 480, Education, dated 11-3-1970, relating to the amendments issued to Rules for Ministerial Service under Zilla Grandhalaya Samasthas in G. O. Ms No. 80, Education, dated 18-1-1966.

Amendments to Rules for the Posts of Attenders under Zilla Grandhalaya Samasthas.

Sir, I also beg to lay on the Table under sub-section (3) of Section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy

Motion:
re : No-confidence in the Council of
the Ministers.

of the G. O. Ms No. 481, Education, Dated 11-3-1970, relating to the amendments issued to Rules for the posts of Attenders under Zilla Grandhalaya Samasthas in G. O. Ms. No. 79, Education, dated 18-1-1966.

Administration Report of the Municipal Corporation of Hyderabad for 1968-69.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to lay on the Table, the Administration Report of the Municipal Corporation of Hyderabad for 1968-69 as required under sub-section 2 of Section 181 of the H. M. C. Act, 1955.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

Annual Report of the Andhra Pradesh State Development Board for 1968-69.

Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasing Rao) :—Sir, I beg to place on the Table a copy of the Annual Report (1968-69) of the Andhra Pradesh State Development Board as promised by me while replying to L. A. Q. Nos. 1070 and 1076 on 7th March 1970.

Mr. Speaker :—Paper placed.

GOVERNMENT BILLS

The Criminal Law Amendment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1970.

Sri J. V. Narasing Rao :—Sir, On behalf of the Chief Minister, I beg to move: "that leave be granted to introduce the Criminal Law Amendment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1970.

Mr. Speaker :—Motion Moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Criminal Law Amendment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1970"

The motion was adopted.

The Andhra Pradesh Industrial Relations Bill, 1970.

The Minister for Labour (Sri G. Sanjeeva Reddy) :—Sir, I beg to move. "that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Industrial Relations Bill, 1970.

Mr. Speaker :—Motion moved. The question is.

"That leave be granted introduce the Andhra Pradesh Industrial Relations Bill, 1970."

The Motion was adopted.

MOTION

re:— NO-CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS

Mr. Speaker :—The House will now resume discussion on the no-confidence motion.

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజబ్ :— అధ్యక్షా, Police నిర్బంధ విధానం మీద నిన్న నేను నా ఉపన్యాసాన్ని కొనసాగిస్తూ చెప్పాను. గత రెండు మాసాలనుంచి ఖమ్మం తాలూకాలో బరుగుతన్న దారుని పోలీసు నిర్బంధ విధానం గురించి

Motion:
re : No-confidence in the Council of the
Ministers.

1st April, 1970 199

అనేక విజ్ఞప్తులు పంపించాను. దానిపైన ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. పోగా, మొన్నటి రాత్రి ఖమ్మం తాలూకా పమ్మి గ్రామంలో 30-3-70 వ తేదీన రాత్రి 7 గంటలకు పోలీసులు జరిపిన కాల్పులలో ఆ గ్రామ కాపురం మందా నారాయణ హత్య గావించబడడం, మేడా వాఠాచారయ్య తీర్మానాలతో ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉండడం, 5 సంవత్సరాల బాలురైన చావ వాగేశ్వర రావు తుపాకి గుండు చెబ్బకు ఒక చెయ్యి అడ్డికట్టడం తెలిపేవడంతో దారుణ భయానక పోలీసు హింసాకాండ ఆ గ్రామాలలో జరుగుతున్నది. ఆ గ్రామానికి చుట్టూ 10 గ్రామాలలో పోలీసు camps పెట్టడం జరిగింది. అదే గ్రామంలో 9-3-70 వ తేదీన కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్త అయిన పెరుమాళ్ళ చంద్రయ్యను స్థానిక భూస్వాములు గొడ్డళ్ళతో నరికి బరికెలతోబాడించి వివరీకంగా చంపిన హంతకులను నేటివరకు arrest చెయ్యకుండా పోలీసులు చూచి చూడనట్లుగా మూకీభావం వహించి ఈ పాక్షికదృక్పథంతో పరిపాలన చేస్తున్న ఈ పోలీసు యంత్రాంగం వారిని స్వేచ్ఛగావ్వలి పెడుతున్నది. ఇందుకు కారకుడు అయిన వైశాచిక కృత్యాలు జరుపుతూఉన్న Circle Inspector దుర్గప్రసాదరావును తీసి వేయమని ఎన్ని విజ్ఞప్తులు పంపించినా పెడచెవిని పెట్టడం అనేది జరిగింది ఈ రకంగా జరుగుతూ ఉంటే ఈ పరిపాలన ఎంతవరకు పోతుంది. ఈ కాల్పులను ఆరికట్టడానికీ, ఈ కాల్పులలో న్యాయ విచారణ జరిపించడానికీ ప్రభుత్వానికి డమ్ములు ఉంటే ముందుకు రమ్మని నేను adjournment motion యిచ్చాను. దానిని అధ్యక్షులవారు రేపటికి వాయిదావేశారు. ఈ ప్రభుత్వానికి confidence అంటూ ఉంటే no confidence motion మేము move చేయడం అనేది కాస్త బాగా యింగితంగా ఉండేది. అసలు దీనికి జ్ఞానంలేదు బుద్ధిలేదు. మరొక రకంగా చెప్పాలంటే విశ్వాసం అనలేరాహిత్యం అయిపోయింది. విశ్వాసరాహిత్యం అయిన ఈ స్థితిలో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించడం అంటే మాకు కూడా ఐబిఎడిగానే యున్నది. రాజ్యసభ ఎన్నికలలో బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం మీద ఆదినారాయణరెడ్డిగారు ఓడిపోవడం, వాళ్ళ ముగ్ధ ఉన్న కంపు అంతా నగ్నంగా బైటికి కనిపిస్తున్న ఈ రోజులలో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం మేము పెట్టాము. ఒక మనిషికి జబ్బు వచ్చినప్పుడు డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లి ఆ డిసీజ్ కు కంప్లైట్ గా పరిశీలించుకొన్నప్పటికీ కావలసిన శాశ్వత treatment ఏదో చేయాలి. ఆ treatment యిచ్చేదళ ఈ వేళ వచ్చినవని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఆ treatment బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఈ ప్రభుత్వానికి ఇవ్వలేదు. ఎందుంటే ఆ treatment యివ్వగలిగిన స్థితిలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పెన్సిలిన్ యింజక్షన్లు, తలకాయ నొప్పి మాత్రలు యిచ్చి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎంతో కాలం తాను కాపాడుకోలేదు. దానికి దుర్దశ అవున్న మైనది. దానికి పడిపోయే రోజులు వచ్చినాయి. కుళ్లు కంపుకొడుతూ ఉన్నది. శాశ్వతమైన ఆశలకు గురిచేసి, వాళ్ళను నిలవబెట్టుకొని రాజాన్ని పరిపాలిస్తారు అంటే ఎంత మాత్రం సాధ్యపడదు అని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసు కాల్పులపైన విచారణ జరిపించి. అందుకు సంబంధించిన దోషులపై గట్టిచర్యలు తీసుకోకుండా ఉండేమాట అయితే ప్రజలే ఒకానొకప్పుడు ప్రభుత్వానికి బుద్ధి చెప్పి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి

ప్రభుత్వాన్ని మట్టిరలనడానికి సంసిద్ధులు అవుతారు. సామగ్రి సేవలను ఈ ప్రభుత్వమేకాదు బ్రహ్మగురుడు వచ్చినా దీనిని అడ్డుకుంటాడు అని అంటే చాల పొరపాటు అయిన అవగాహన. Land ceiling పేరుతో లబ్ధి మాటలు చెప్పి land ceiling తెస్తామని అంటున్నారు. 62 లో తెచ్చిన land ceiling ను పట్టిన గతి ఏమిటి? ఈ నాటికి భూస్వామిలకు భూములు కేంద్రీకృతమై వాళ్ళగుప్పిట్లోకి పోయే పద్ధతులను అనుసరించారు. ఒకేరకంగా వాగు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం ceiling కు పైబడిన భూములు 25,591. వీరిలో పెన్షన్లూమి 89,494 ఎకరాలు. ఈ విధంగా కొండను తవ్వి ఎటుకును పట్టినట్లుగా లబ్ధి చట్టాన్ని చేసి ఆ చట్టంలో అనేక వైఫల్యాలను వదలివేశారు. ఒక్కొక్కనునిషిరి ఒక్కొక్క కుటుంబంగా పరిగణించి వారికి యిచ్చిన భూమి 27 ఎకరాల నుంచి 108 ఎకరాల వరకు మాగాణి, అందులో మూడవవంతు భూమి అనుసంగంగా వచ్చిన బిళ్ళతోపాటు చెరకు వగైరా తోటలతోపాటు పందల ఎకరాలను వాళ్ళగుప్పిట్లో ఉంచేచట్టాలను pass చేసి ఉంచినటువంటి land ceiling కు పట్టినగతి యివ్వాటిదికాదు, 1955 లో Agriculture Tenancy Act రక్షణపాతంతో వచ్చిన Act ను పిళ్ళకు దమ్ములు ఉంటే ఆంధ్ర ప్రాంతానికి విస్తరింపజేయమని అంటున్నాను అది చేయడానికి ఎవరికి దమ్ములులేవు. Agriculture Tenancy Act ను implement చేయడానికి బుర్గుల రామకృష్ణరావుగారు 1955 లో తలపెట్టినప్పుడు దున్నేవాడికి భూమి యిస్తామని పచ్చని తోరణాలుకట్టి సినిమాలలో slides వేసి ఉత్సవాలు జరిపి వారు జరిపినటువంటిది ఏమిటి? కౌలుదారులనుభూమి యజమానులుగా ప్రకటిస్తామని అనాడు ఒక ఖమ్మం జిల్లా అనుభవాన్ని చూసినట్లు యితేలూ 80 వేల ఎకరాల మీద 10 వేల మంది కౌలుదారులకు పట్టా certificates యిచ్చి, మరి రెండు సంవత్సరాలలో వాళ్ళందరినీ బేదఖలా చేసిన ఘటనలు కానగస్తున్నప్పుడు Land ceiling తీసుకు వచ్చి ఏదో మురిసిపోయిన పడవను నిలబెట్టుకోడానికి slogans యిచ్చినంత మాత్రాన ఈ ప్రభుత్వం దక్కుతుందని అటు ఢిల్లీ నుంచి గాని యిక్కడగాని ఎవరైనా అనుకుంటే అది పొరపాటు అవుతుందని చూచి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా శాశ్వత పరిష్కార మార్గాన్ని చూడండి. తాత్కాలిక మైన వైద్య సహాయంతో యిది పరిష్కారం చేసుకోలేరు. లండగొండి విధానం, అధికార దుర్వినియోగం, జరుగుతున్నది. Progressive Acts తీసుకువచ్చి భూమి లేని నిరుపేదలకు భూములు యిప్పించాలి minimum wages Act తెచ్చినది కాయకష్టం చేసుకోనే ప్రజలకు ఆధారాలు కల్పిస్తాము అని ఆ Act ను implement చేయలేనటువంటి ప్రభుత్వం అక్కడ కూర్చుని పరిపాలన చేయడానికి దానికి ఎవరు యిచ్చారు ఈ ఆధికారం? తమ క్రింద ఉన్నవారిని తమ subordinate గా చెప్పుకోనేటటువంటి దుస్థితిలో బ్రహ్మసందరెడ్డి ప్రభుత్వం యిక్కడ పడి ఉండి యింక యిదేదో పరిపాలన చేస్తుందని ఆశలు పడమంటున్నారు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు గంగలో కలిసిపోయింది. తెలంగాణలో ఉన్న వెనకపాటు తనానికి కావలసిన ప్రోత్సాహాలన్ని కలిపివేశారు. పిళ్ళు చేస్తున్న అనేక కార్యక్రమాలలో యిక్కడ తలఎత్తిన అసంతృప్తి ఆవేశాలకు అన్నిటికి ఆలవాలమైన ఈ ప్రభుత్వం యింకా పరిపాలన చేయడానికి అర్హతకలదా అని మనం ప్రశ్నించుకోవలసిన

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970. 201

అవసరం కన్ఫిడెన్స్ ఇచ్చే ప్రభుత్వాన్ని మేము పోస్టు ప్లస్ డే బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు తొలగిపోవడం మంచిది. ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న ప్రజలే వారిని అర్హత లేనటువంటి హక్కిగా వారిని పంపించగలిగిన సమయం ఆసన్నం అవుతున్నదని పాచ్చరిమ్మా నేను తెలివు ఫీసుకుంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఈ 'నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్' తప్పనిసరిగా, వెంటనే పాస్ అయిపోతుందని, ప్రభుత్వం తొలగిపోతుందని ప్రవేశపెట్టినది కాదనే సంగతి తమకు తెలుసు అనేక సందర్భాలలో—ప్రతి బడ్జెటు చర్చలో, ప్రధానమైన డిమాండ్నుమీద, సంక్షిప్తకర్తవైన చర్చకు అవకాశం లేకుండా—మని విజినెస్ రూల్స్నుబట్టి, 20 రోజులలోనే మొత్తం డిమాండ్నుపై చర్చ అంతా తప్పనిసరిగా కావాలనే నిబంధన వున్నందువల్ల, అది సాధ్యంగాక, కనీసం యీ నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ ద్వారా నయినా ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న అరాచకాలు, అక్రమాలు, అశృత్వాలు వీటిగురించి సభ దృష్టికి తీసుకురావాలని ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు.

అధ్యక్షా, సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. వున్నవారెవరూ లేరు—యింక ఎవరిపై యీ 'నో కాన్ఫిడెన్స్' మోషన్ చర్చించాలో అర్థం కావడంలేదు. పోరపాటున ఒక కాబినెట్ మంత్రి back bench లో వున్నారు. 'నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్' పట్ల మంత్రులకు ఎంతటి గౌరవమున్నదో, వారి దృక్పథమేమిటో దీనివలన స్పష్టమవుతున్నది. 'వారేషనుకుంటే మన కేమిటి; ఒక చెయ్యి ఎత్తమంటే, రెండుచేతులు ఎత్తేవారు మనకు కావలసినంత మందివున్నారు; ఎన్ని కరువులు వచ్చినా మా సంఖ్య తగ్గిపోదు' అనే ధోరణితప్ప 'నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్' పై చర్చస్తుంటే—వీరికేమిపట్టినట్లులేదు. దీనివలన యీ సభకు వున్న మర్యాద ఏమిటో మన్న నేమిటో తమరు కొంచెంగమనించాలి. అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది కొంచెం సీరియస్ గా తీసుకుని, ముఖ్యమంత్రిగారికి ముఖ్యమైన సమస్యంటే, ఉప ముఖ్యమంత్రిగారి వైన దయచెయ్యమని కబురు పెట్టండి. ఒక్కరి దర్శనంకూడా యిక్కడలేకపోతే, యింక మాకెందుకీ గొడవా. అధ్యక్షా, అసలు నో 'కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్' పై మంత్రులకు గౌరవమున్నదంటారా వున్నదని తమరు నెలవివ్వగలరా ఈ 'నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్' ఎందుకుపెట్టారో, ఏమిటి చెబుతారో విందామనే అసక్తి కూడాలేదు వారికి ఎందుకంటే—పెద్దవారు, అప్పుడు దొరలాంటివారు రెండు చేతులు ఎత్తి నిలబడగలిగినవారు వున్నాను కాబట్టి నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ వస్తే మాకేమి భయం? అనే ధోరణి ప్రబలిపోయింది. ఇకపోతే యీ బ్యాంక్ వర్క్ క్లాసెస్ చరిత్ర చూడండి ఇవి 62 లో పూడబెరికిన హక్కులు, బ్యాంక్ వర్క్ క్లాసెస్ యొక్క సమస్యలన్నీ—పరిష్కరించడానికి బదులు 62 లో పూడబెరికారు. 67 ఎలక్షన్కు ముందు—బ్యాంక్ వర్క్ క్లాసెస్ కు అవ్యాయం జరిగింది, వారికి మేము 3000 న్యాయం కలగజేస్తాం అని ఒక జాబితా ప్రకటించారు. '67 ఎలక్షన్కు తరువాత ఆ జాబితా పూడిపోయింది. తరువాత మిమ్మల్ని సరాసరి స్వర్గానికి తీసివెడతాం అని ఒక కమిషన్ వేశారు. 70 వ సంవత్సరం

ముగిసిపోతున్నది, దానికి అతీగతీలేదు. ఒటువంటప్పుడు జాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ కు సంబంధించినంతవరకు-యీ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసంలేదని చెప్పడం తప్పా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి):—‘తప్పు’ అనే నేను మనవి జేస్తున్నాను. ఎందుకంటే-తమరు చెప్పినట్లే మేము చిత్తశుద్ధితోనే appoint చేశాము. ప్రైవోర్టువారు కొట్టివేయడం, సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళడం ఆ చరిత్ర అంతా తమకు తెలిసిందే. మళ్ళీ ఒక జడ్జిగారిని వేయడం వారు చేసింది ఏమిటో అదంతా తమకు తెలుసు. అందువలన ఎంతో త్వరగా దీనిని తయారు చేయాలని, action తీసుకుని, జిల్లాలు తిరిగి-సుప్రీంకోర్టుకు కూడా పోయినసంగతి మీకు తెలుసు “we are assured definitely that the report will be received by the end of May by this Government and as soon as it is received we shall earnestly go into the matter and decide.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— అ ధ్య జా! ముఖ్యమంత్రిగారు మేము చాలా చిత్తశుద్ధితో జాబితా ప్రకటించాము, ప్రైవోర్టు కొట్టివేసింది, మేము ఏమిచేస్తాం, అంటున్నారు. ఎన్నిదావాలు ప్రైవోర్టులో పడినా, మద్రాసులో రద్దకాలేదు, అంధ్రప్రైవోర్టులో రద్దుఅవుతున్నది అంటే- ప్రభుత్వం యీ జాబితాను సవరితల్లి ప్రేమతో తయారుజేస్తున్నదా, కన్నతల్లి ప్రేమతో తయారు జేస్తున్నదా. ఆ విషయం ఆ పరమేశ్వరుడికే తెలియాలి

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— మీరు ఏ ప్లీడర్ ని పెట్టమంటే ఆ ప్లీడర్ ని పెడతాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ప్లీడర్ ఎవరయినప్పటికీ, మెటేరియల్ యిచ్చేది మీరు. మెటేరియల్ పూర్తిగా యివ్వాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మెటేరియల్ నష్టయి విషయంలో లచ్చన్న గారిని కూడా అడుగుతాం

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ఒడిగినప్పుడు అంటారుగాని, చేసేటప్పుడు పరికరే పరికరం. Go pass అయిపోయింది అంటారు. ఇది అలవాటుయిపోయింది యీ ప్రభుత్వానికి. అందుచేత జాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ సమస్య చాలా విషమమైనది. దాల్చకముందే- యిప్పుడు సురదృష్టవశాత్తూ యీ ప్రభుత్వానికి ఏదయినా పెద్ద అందోళన, జల్లర్లు, అదాచకాలు, దొర్లనాళ్లు-- రాళ్లు రప్పలు వట్టుకుంటేగాని సమస్య పరిష్కారంచేసే అలవాటు లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నిసార్లూ, ఎన్ని సందర్భాలలోనో రుజువు చేశారు ఈ విషయంలో కూడా అలాగే చేయవలసి వస్తుందా అనే విషయమై వారే మాకు సలహా యివ్వాలి. అందుచేత యీ సంవత్సరం- జూన్ నుండి ఆయినా జాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి, కనీసం కొత్త సౌకర్యాలు ఏమి యివ్వలేకపోయినప్పటికీ, స్వరాజ్యం రాకముందునుండి, జస్టిస్ పార్టీ కాలం నుండి వస్తున్న పాత సౌకర్యాలు-- పేదవారికి చదువుకుని వచ్చిన వారికయినా బ్రతికే అవకాశాలు. ప్రొఫెషనల్ కాలేజెస్ లో రిజర్వేషన్ - యీ చిన్న సౌకర్యాలైనా, పురాతనమైన సౌకర్యాలైనా ఏదైనా 70 జూన్ నుండి

అనుల్లో పెడతామని చెప్పగలిగిన పరిస్థితి వుంటుందా, లేదా అని అడుగుతున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారిని సెలవివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

ఇకపోతే, N. G. O's గురించి, నిన్న మొన్న కాసన సభలో గౌరవ సభ్యులు ఆడ్జర్నెంట్ మోషన్ తెచ్చినా, లే: Point of Information క్రింద లేవదీసినా ప్రభుత్వమేమీ చలించలేదు. ఈరోజున పత్రికలలో వచ్చిన ప్రాకోర్టు జడ్జిమెంటు, మూడువంతులు జీతాలు ఇచ్చి టీరాలని చెప్పేవరకూ—అది చెబితే గాని యీ ప్రభుత్వానికి అర్థంకాలేదు. అసలు కోర్టువారు చెప్పేవరకూ ఎందుకు ఆగడం. ఈ తెలివితక్కువవో ఎందుకు చేయడం. దురహంకారపూరితమైన కడు సాధించాలనే వద్దతిలో పనిచేయడం, ప్రాకోర్టు జడ్జిమెంటు, జడ్జిమెంటు అని చెంపలువాయించుకున్నట్లుగా జడ్జిమెంటు ఎందుకు తెచ్చుకోవడం? ఇది ప్రభుత్వం యొక్క దురహంకారపూరిత వైఖరినే ప్రదర్శిస్తున్నది. టీదర్సు విషయంగానీ, ఏ విషయంగానీ జిల్లర్లు, ఆండోళనలు జరిగేవరకూ కదలకపోవడం యీ ప్రభుత్వానికి అలవాటయిపోయింది అలాగే మునిసిపల్ ఉద్యోగులకు సంబంధించి యీ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఆండోళన చేయడం, దానిపై లారీచార్జీ చేయడం—యిటువంటి కాంతిభద్రతలకు కూడా ముప్పు వచ్చే పరిస్థితులు ఏర్పడేవరకూ ప్రభుత్వం నిద్రపోవడం మంచిదికాదు. అధ్యక్షా! గత సంవత్సరం ఎన్ని టిబ్బో యీ గవర్నమెంటుపై దాఖలై పవి? సర్వీసెస్కు సంబంధించి గానీ, ప్రజలకు సంబంధించి గానీ గవర్నమెంటు ఆదర్శాలకు చాలెంజి చేస్తూ ప్రాకోర్టులో ఎన్ని రిస్క్ దాఖలు అయినాయి, ఎన్ని కేసులలో గవర్నమెంటుకు వ్యతిరేకంగా టిర్పు వచ్చిందో వారి సమాధానంలో యీ జాబితా ఇస్తే న్యాయంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నిన్న గౌరవ సభ్యులు మాజీ స్వతంత్రపార్టీ పెద్దలు, విశాఖపట్టణం జిల్లా స్వతంత్ర పార్టీ మాజీ అధ్యక్షులు అయిన పాలవెల్లిగారు 1932 లో స్వతంత్ర పార్టీ తరపున పోటీ చేసి ఓడిపోయినా 67లో స్వతంత్రపార్టీ తరపున పోటీచేసి గెలిచినా ఇప్పుడువారు కాంగ్రెసుపార్టీకి వెళ్లిన తరువాత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి సాధించిందని బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసం చేయడం విన్నాను. వారికి గత ఏడేనిమిది సంవత్సరాలలోనూ యీ బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి కనబడలేదనుకుంటారు. పొర పాటున స్వతంత్రపార్టీలో వుండిపోయాడు ఇప్పుడు స్వతంత్రపార్టీమండి ఒక్కసారి అటువెళ్లటప్పటికి యీ బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి అంతావారికి రాతిపూట కలలోకి వచ్చినట్లున్నది. స్వరాజ్యం వచ్చినతరువాత యీ 20 సంవత్సరాలలో ఎన్ని ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ పెట్టాము, ఎన్ని హాస్పిటల్స్ పెట్టాము, ఎన్ని రోడ్లు వేశాము—కొట్టుకుపోయినవి లెక్క చెప్పనక్కరలేదు, అవి అందరికీ కనబడేవే కాబట్టి—ఎంత ఖర్చు వేశామనే లెక్కలు చెబితే బాగుంటుంది. నేను విషయ పూర్వకంగా మనవి చేసేదేమంటే యీ 20 ఏడేనుంచి యింకొక పార్టీగానీ, యింకొక ప్రభుత్వం గానీ అయితే జపాన్ కంటే, జర్మనీ కంటే ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలకంటే భారతదేశం అభివృద్ధి అయి, అప్పటిని తలదన్నీ నిలబడ గలిగేదని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. ప్రపంచ చరిత్రలో ఏ ప్రజలూ.

ఎన్నడూ కూడా చూపని భక్తి విశ్వాసాలు, చేయని సహాయం, భరిస్తున్న పన్నుల భారం యీ దేశ ప్రజలనుంచి ప్రభుత్వానికి వున్నది. పన్నుల భారాన్ని భారత జాతి భరించినట్లుగా ప్రపంచంలో ఎవ్వరూ భరించలేదు. 40 కోట్ల జవాబా, కాంగ్రెసుపార్టీ అన్నా, జవహర్లాల్ నెహ్రూ అన్నా భక్తి ప్రవృత్తులతో, హృదయపూర్వకంగా గవర్నమెంటుకు యిచ్చిన మద్దతు మరువరానిదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలు యింత బ్రహ్మాండమైన మద్దతు యిస్తే యీనాడు ప్రజలకు తినడానికి తిండిలేని గతి పట్టింది. మంచి నీరులేని గ్రామాలు ఎన్ని వున్నాయో చెప్పమనండి పాతకాలలు పెట్టామంటారు. పశువుల కాలల్లో కూడా నిలబడడానికి గతి లేకుండా పిల్లలు అల్లాడిపోతున్న గ్రామాలు ఎన్ని వున్నాయి? అభివృద్ధి, అభివృద్ధి అంటారు. ఏమభివృద్ధి సాధించాము? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించి నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకూ 1957 వ సంవత్సరంలో మన బడ్జెటు 80 కోట్లు. ఈనాటి మన బడ్జెటు 300 కోట్లవరకూ వెళ్ళింది. 80 కోట్ల నుంచి 12 సంవత్సరాలలో 300 కోట్లకు బడ్జెటు పెరిగిందంటే ప్రజలు ఎన్ని వందల రెట్లు పన్నుల భారం భరించారో ఆలోచించాలి. ఈ పన్నుల భారం వడేది సామాన్యుని మీదనా లేక ధనవంతుని మీదనా? మోటారు టాక్సీను పె చుతున్నప్పుడు మేము యిది తప్పు, మోటారు మీద జరిగే సాధారణ పాసెంజరు మీద భారం పడకుండా దని మొరపెట్టితే కాననసభలో పాసెంజరు మీద ఈ భారం పడకుండా చూస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కాని ఆ హామీ ఈ నాలుగు గోడలమధ్యనే మిలిగిపోయింది. అది అమలు కాలేదు. పాసెంజరు మీద పన్ను భారం పెరిగింది ఆ భారం యావత్తు సాధారణ పౌరుని మీదనే పడుతున్నది. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయంలో సాధారణ పౌరుని సౌకర్యం కోసం ఎంత ఖర్చు చేశారో చెప్పగలరా? సాధారణ పౌరునికి గ్రామాలలో వున్నవారికి యిండ్ల సదుపాయాలకోసం గానీ, బస్టిలో వున్నవారికి యిండ్ల సదుపాయం కోసం గానీ ఏమీ చేశారు? ఎంతమంది పేదలకు యిండ్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి? 25 ఏళ్లలో వున్న పేదలకే దిక్కులేక పోతే పల్లెటూళ్ళలో వున్న 80 వర్సెంటు వారికి యిండ్ల సౌకర్యం చూపించామని చెప్పగలరా? బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి జరిగిందని ఉపన్యాసాలు చెప్పుకుంటేలాభం లేదు. బ్రహ్మాండంగా కొంతమంది వ్యక్తులు మాత్రం అభివృద్ధి చెందారనడంలో సందేహంలేదు. దేశం గానీ, సామాన్య ప్రజలు గానీ అభివృద్ధి పొందారని చెప్పగలరా? ఎంతమంది తమ పేర్లను ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ఛేంజిలలో రిజిష్టరు చేసుకోగలుగుతున్నారు? రిజిష్టరు చేసుకోకుండా బజార్లో అన్న మో రామచంద్రా అని అలమటిస్తున్నవారు ఎంతమంది ఉన్నారు? రిజిష్టరు చేసుకున్నవారిలో ఎంతమందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి? వీరి విషయం ఏమైనా ఆలోచించారా? అభివృద్ధి అని వుపన్యాసాలు చెప్పడం కంటే యికముందైనా జాగ్రత్త పడాలి. ప్రైవేట్ బడ్జెట్ మెంటు మీద తేలిక భావం చూపుతున్నారు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు. ఇది చాలా తప్పు తమ చమత్కారాన్ని, చాతుర్యాన్ని, పౌర్తి బలాన్ని ఉపయోగించుకొని వారు 72 వరకూ రాజ్యం ఏలగలుగుతామని ప్రకటించే ఏలవచ్చు. 72 లోగా వారు పడిపోవాలని, పడిపోతారని మేము అత్యంత చూస్తున్నామనికాదు, వారి భవిష్యత్తుకు, ఆంధ్రజాతి భవిష్యత్తుకు మొత్తం దేశంలో ఉన్న ఆదర్శమైన

సాంప్రదాయాన్ని పాటించి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించి, ప్రతిష్ఠను పెంపుచేసే మర్యాదను అవలంబించాలని కోరుతున్నాను వారు పొరపాటున ఏ అర్థరాత్రి పూటో కోపం వచ్చినప్పుడు గాజీనామా యిచ్చినా మాకు ఒరిగేదేమీలేదు. కాంగ్రెసు పార్టీకే మెజారిటీ వున్నది వారి పార్టీలోనే మరొకరు వస్తారు. అంతేగాని ప్రతిపక్షాలకు వచ్చేదేమీలేదు. వ్యక్తిగతంగా కక్షతో, ద్వేషంతో మాట్లాడుతున్నారనుకుంటే పొరపాటు అదేమైనా వుంటే వారికుండాని కానీ మాకు లేదు. ఎంతకాలముంటామో-దేవుడా ఆయురారోగ్యమిస్తే మరొక పది పాను ఏండ్లు వుంటాము, నాకూ, వారికి కూడా రీలీ ఏండ్లు నిండాయి. మనమే శాశ్వతం కాదు రాబోయే కాలానికి ఒక ఆదర్శవంతమైన విధానాన్ని సాంప్రదాయాన్ని ఆచరణలోపెట్టి, ఫలానావారి పై మిత్ర ఫలానా మర్యాద, సాంప్రదాయం పాటించి ఆచరణలోకి తెచ్చారనే తీర్తి ప్రతిష్ఠ సంపాదించుకోవాలి కానీ వ్యక్తిగతమైన ప్రతిష్ఠలతో వారు అంటే మేము వింటామా అనే విధంగా మాట్లాడుకుంటే లాభంలేదు. అందువల్ల ప్రైవేట్ జడ్జిమెంటు విషయంలో — స్పష్టంగా మురాశత్వంతో, పాక్షిక దృష్టితో వ్యవహారాలు జేకారని ఒక తీర్పు యిచ్చినప్పుడు దానిమీద అపీలుకు వెళ్ళడానికి హక్కు వున్నది. వారికి అట్లా చేయలేదని నమ్మకం వుంటే ఆ ప్రైవేట్ తీర్పును సవరింప చేసుకోవాలి కాని అపీలుకు కూడా వెళ్ళరు, వెడితే అక్కడకూడా కొట్టేశారేమో తెలియదు. కాని ఆ తీర్పు అట్లా వుండగానే మా మంత్రివర్గం నడుపుకుంటాము, ప్రైవేట్ చెలితే మాకేమి పోయింది అనుకుంటే ప్రజాస్వామంలో దేనిమీద గౌరవం వున్నట్లు? ప్రజాస్వామ్యానికి ఒకే ఒక రక్షణ వుండి. శాసన సభ, న్యాయస్థానం వున్నాయి. శాసన సభలు చట్టాలు చేయడం వాటిలోని న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని తీర్పు యిచ్చే హక్కు న్యాయస్థానాలకు వున్నదని మన రాజ్యాంగ చట్టములో వున్నది. మరి ఆ ధర్మాన్ని సూత్రాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి ఎందుకు వెనకాడాలో నాకు తెలియదు. వెంటటెడ్డిగారు, వి. బి. రాజుగారు మంత్రివర్గంలో వుండేటప్పుడు 800 ఎకరాలు అవహరించారు, అది ప్రజల సొత్తు, యిది ఫిబ్రవరి 14వ తేదీన పత్రికలో పడింది, నాకు యిప్పుడు జ్ఞాపకానికి వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను, దీనిమీద నిచారణ చేయాలి అన్నారు. దానిని బలవరచడానికి నేనూ సిద్ధంగా

(Sri T. S. Murty in the Chair)

వున్నాను. వన్ థే ట్రాఫిక్ పనికారదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉందని నిజంగా బ్రహ్మ నందరెడ్డిగారు ఆత్మ సాక్షిగా నమ్మగలరా అని బ్రహ్మనందరెడ్డిగారిని సూటిగా అడుకున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అని చెప్పున్న తరువాత విజయ వాడలో వున్న ఒక సామాన్యుడు ఖమ్మంలో బంట్రోతు పని చేయడానికి హక్కు లేదనే సిద్ధాంతం ఆచరణలో పెట్టి ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అనుకోమంటారా? ఎడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీని పెట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుకోమంటారా? ఎక్కడైతే ఎడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీ ఉన్నాడా? దేనికి ఈ రాష్ట్రం? ఎవరి గురించి? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అనేది మంత్రుల గురించా? దేశం గురించా? ఆంధ్ర ఎస్. జి. వోలమ ఎంతమందిని ఇక్కడనుంచి పూస్తు చేసి ఎక్కడకు పంపారో తెలియదు. వారు త్రిశంకు స్వర్గంలో వున్నారో? మరెక్కడ వున్నారో? దేనిని గురించి ఈ

వ్యవహారాలు చేస్తున్నారు? రెండు రాష్ట్రాలుగా విభజించడానికి నేను ఉన్నంత వరకు అంగీకరించను, నేనుపోయిన తరువాత నేజరగాని కవచం పెట్టుకున్నారా? ఆంధ్ర జాతి ఈ రోజున ఏమి ఆవుతున్నదో చెప్పగలరా? నేను అనేక సందర్భాలలో నెత్తినోరు మొత్తుకుని మొరపెడుతున్నాను. మీరు ఏ ఏ జిల్లాలలో డెవలప్ మెంట్ క్రింద ఎంత ఖర్చు చేశారో చెబుతారా? ఒకజాబితా ఇస్తారా? మీలో నిజంగా నిజాయితీ, నిష్పక్షపాతం ఉంటే ఎందుకు అటువంటి జాబితా ఇవ్వరు? ఏ ఏ జిల్లాలకు ఎంత ఖర్చు చేశారు—ఎడ్యుకేషను క్రింద కాని ఇరిగేషను క్రింద కాని పరిశ్రమలకు కాని—చెప్పండి స్పష్టంగా ఏ ఏ జిల్లాలలో జనాభా ఎంత? అక్కడనుంచి వచ్చిన ఆదాయం ఎంత? ఖర్చు చేసినది ఎంత? ఈ లెక్కలు చెప్పి ప్రజలను తృప్తి పరచగలరా? ఎవరిగురించి ఈ వ్యవహారాలు చేస్తున్నారు. ఆంధ్రదేశంనుండి అక్కడకు వచ్చి పురోగమాలు చేసుకుంటున్నవారు తమ పిల్లలకు చదువుకు నేందుకు గతి కల్పించలేని ప్రభుత్వం ఇది ఏమి ప్రభుత్వం? మీకు ఆత్మ గౌరవం ఉందా? మీకు గౌరవం, మర్యాద, మన్నన, ప్రతిష్ట ఉందా అని అడుగుతున్నాను నౌకరి చేస్తున్న వారి పిల్లలు చదువుకోడానికి ఆస్కారం ఇవ్వలేరే? ఎవరిని ఉద్ధరించడానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నడుపుతున్నారు? ఎవరి గురించి ఇది? తెలంగాణా నిధులను 40 కోట్లలో 5 కోట్లలో ఖర్చుచేసారని అంటు వ్నారు. తెలంగాణా నిధులు ఖర్చు చేశారా లేదా అనేది చర్చించడానికి ఆస్కారం లేదు అక్కడ మీరే ఒప్పుకుంటూంటే, మీరు వేసిన కమిటీలే ఒప్పుకుంటుంటే. మేము కారనడానికి ఆస్కారం ఎక్కడ? ఐతే ఎక్కడ ఖర్చు చేశారో చెప్పండి ఎవరెవరు. ఎంతెంత పంచుకుని తిన్నారో చెప్పండి. ఆంధ్రప్రాంతంలో ఎక్కడ ఖర్చు చేశారో చెప్పండి. ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎంత ఖర్చు చేశారో చెప్పండి. వాగార్జున సాగరు అనేది ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత వచ్చిన ప్రాజెక్టు కాదు. మైదరాబాదు గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడే ఆంధ్ర గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడే, ఉభయ ప్రభుత్వాలు జాయింట్లుగా ఏర్పాటు చేసుకొన్న ప్రాజెక్టు. దాని లెక్కకు ఒక బేసిన్ ఉంది. ఆ బేసిన్ ప్రకారం లెక్కలు చెప్పి అందులో ఖర్చు చేసి ఉంటే సమిష్టి ఖర్చు క్రింద రావాలి కాని విడదీసి లెక్క చేస్తే ఖర్చు కాదు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాకముందే తేలివ ప్రాజెక్టు. బోచంపాడు ప్రాజెక్టు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాకముందే తేలివ ప్రాజెక్టు. మీరు వచ్చి సాధించింది ఏమిటి? పన్నులు పెంచి వచ్చిన సొమ్ము పంచుకుని తినడం తప్ప మీ ప్రభుత్వం చేసిన పని ఏమిటి? పంచుకుని తిన్నారంటే కోపం రావచ్చును. కాని అంతకంటే చేసినది ఏమిటి? వాగార్జున సాగరు ప్రాజెక్టు క్రింద కంట్రాక్టర్లు ఎంత మంది వనారు, ఎన్ని లక్షలు, కోట్లు సంపాదించుకున్నారు—దీనిపై యింకవ్యయిరి పెడతారా? అది కూడా ప్రజలు తిన్నారనే అంటారా? అక్కడ ఏమెంటు బస్తాలు ఖాళీవిదులువుకొంటే నాలుగు అంతస్తుల మేడ బనది కాదంటారా? ఇంకవ్యయిరి పెట్టగలరా? ఈ విధంగా పంచుకుంటూ ప్రజల సేవట, సేవ. శృశాస సేవ. ఇటువంటి సేవ చేయలేదని ఎవరు అంటారు? మీరు చేసినది ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను. మీరు ఇప్పటి కంటూ తెలివి తెచ్చుకోండి. తెలంగాణా ఎన్. జీ. ఓలకు జరిగింది అస్థాయుధ

అంటే మీరు దానిని ఉపేక్ష చేస్తే రాళ్లు రప్పలు రువ్వ మి నెత్తి మీద చెబు కొట్టి ఈ శాసనసభను అవమానపరచారు. శాసనసభను ఉకేడించి, దానితో నిమిత్తం లేకుండా, రీజినియల్ కమిటీ చైర్మన్, మీర్, అక్కడ ఉన్న ప్రధానమంత్రి కుట్రచేసి శాసనసభ నెత్తి మీద లేనిపోని కమిటీలను వేసి ఆంధ్రజాతికి చేసిన అవమానం చరిత్రలో ఎవరు మరచిపోగలరు? ఎవరూ మరచిపోలేరు. అది మాయరాచి మచ్చ అని చెబుతున్నాను. ఇటువంటి దుర్మార్గాన్ని ఎవరూ ఎప్పుడూ సహించడానికి ఏలులేదు. శాసనసభ ఎందుకు? దైవందివ వ్యవహారాలలో పరిశీలించనలసిన సమస్యకు భాగవా కమిటీ ఎవరు? కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదని అనను. శాసనసభ చర్చించి నిర్ణయించింది తప్పని ఈ దేశంలోని ప్రజలు ఆందోళనచేస్తే కేంద్రప్రభుత్వం రావడం సహజం. సాంప్రదాయం కూడా. శాసనసభను ఇగ్నోర్ చేసారు. ప్రక్కకు నెట్టారు. మీ యిష్టం వచ్చినట్లు గూడు పైరాణి చేసి పై పవర్ కమిటీ అట, ఉపసూత్ర పథకమట— అది అప్ప లోకాలతో ఎక్కడకు వెళ్ళిందో? ఎందుకు వచ్చినవీ కుతంత్రాలు, కత్తిత్రాలు? సంఖ్యాబలం మీద ఎంతకాలం ఆధారపడతారు? ముతాతత్వంతో ఎన్నాళ్లు సాగుతారు?

శ్రీ టి. పాపారావు (నగరికటకం):— శౌరవ సభ్యులు లచ్చన్నగారు కూడా జనవరి 19వ తారీఖున పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందంలో సంతకం చేసి ఈ కుట్రలో ఉన్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— జనవరి 19వ తేదీ ఒప్పందంపై ఆఖరున నేను ఎందుకు ఏ పరిస్థితులలో సంతకం పెట్టినది ఈ శాసన సభలో మూడు సార్లు చెప్పాను. మనస్సుకు గిట్టకనో, తలకు పట్టకనో మరల అడుగుతుంటే మాధానం చెప్పడానికైతే నాకు అభ్యంతరం లేదు. అధ్యక్షులవారు నాకు తగిన వ్యవధి ఇస్తే చెప్పడానికి నేను తయారు. నవంబరు 24వ తేదీన ఎడ్వైయిజరీ కమిటీలో ఈ సమస్యనెచ్చినప్పుడు ఇది విషమరూపం ధరిస్తున్నదని దీనివరిష్కారం త్వరగాచేయకపోతే అరాజకానికి రక్తపాతానికి దారితీస్తుందని ఆంద్రులకు అవమానంవస్తుందని నేను నవంబరు 24ననే చెప్పాను స్పీకరుగారే నాకు సాక్షి అప్పుడు మిఖ్యమంత్రి గారు ఏమన్నారు— మీకేమి తెలుసు, నేను చూసుకుంటాను అన్నారు. ఇప్పుడు కూడా చూసుకుంటూనే ఉన్నారు. మిలిటరీకి, పోలీసులకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది మాకేమి తెలుసు? ఎవరి సొమ్ము ఖర్చు అవుతున్నదో ఎవరికి తెలుసును. తెలంగాణా ఉద్యమం వచ్చిన తరువాత ఆంధ్ర దేశంలోని దైవందివ కార్యక్రమాలకు అడ్డువచ్చి, వాటిని ఆపుచేసి, పస్తులు పడుకోపెట్టి, ఇక్కడ ఖర్చుచేసే కోట్లకొలది డబ్బు లెక్కల పిచారణకు తయారుఅవుతారా? అందుకు మంత్రివర్గం తయారుగా ఉందా? అందుకే మనవిచేసాను సమస్య పరిష్కారం సామరస్యంగా కానప్పుడు విద్యేమలకు దారితీస్తుంటే, ఒకతల్లి కడుపునపుట్టిన అన్నదమ్ములే కలిసి ఉండలేక, కోడళ్ళు కాపురానికి వచ్చినతరువాత విడిపోయింటే, అటువంటిది తప్పనే సరికొనప్పుడు, రెండు రాష్ట్రాలైతే మీకేమైనా రోగమా? ఏమి నష్టం? హిందీ మాట్లాడే రాష్ట్రాలు ఆరు లేవా? తమిళం మాట్లాడే రాష్ట్రాలు రెండు లేవా?

ఏమిటి ఇబ్బంది? లేనిపోని ప్రతిష్టకు ప్రాకులాడకండా ఇప్పటికైనా జ్ఞానం తెచ్చుకోండి. అంధులు ఇక్కడ సెకండ్ రేట్ నిటకన్సుగా ఉన్నారనేది గుండెమీద చేయి వేసుకొని కాదనగలరా? బైట మాట్లాడుతారు యిక్కడ కాబినెట్ ఎక్స్ పాన్షన్ లో చాన్స్ వస్తుందేమోనని మాట్లాడరు దీనికి ఆనేక మంది ఛాంపియన్లు బైట దేవారు ఎందుకు వచ్చిన కక్కుర్తి? మునిసిపల్ బుల్డోజర్లతో ఇన్వేస్టిగానికీ రూపాయి, అక్కరపాపాయి బేరాలాదేవారు ఎక్స్ పాన్షన్ కు తయారవుతున్నారంటే ఇంతకంటే సిగ్గులేనిది ఉందా? ఇంతకంటే అపసవ్యమైనది ఉందా? ఇంతకంటే అక్రమమైనది ఉందా? ఆలోచనచేయండి. కాలం ఎప్పుడూ ఒక రీతిగా ఉండదు మురాతత్వంతో టూరు ప్రోగ్రాములు వేయవద్దని నిన్ను నేచెప్పాను. 12 నుంచి 18 వరకు ముఖ్యమంత్రిగా మూడేళ్లు వస్తున్నారట. అన్ని పార్టీలకు ఇచ్చారట. మా పార్టీకి ఇస్తారేమో అని శాసన సభలో అడిగాను. ఎక్కడికైనా వస్తే బాగుంటుందంటే దానికి ఆయన పర్మిషను ఎందుకు? ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా వస్తున్నాడా, కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకునిగా వస్తున్నాడా? ఎవరి టి.ఎ. డబ్బులతో వస్తున్నాడనేది ప్రశ్న. ప్రభుత్వ టి.ఎ. కో వచ్చేటప్పుడు అన్ని పార్టీల వారికి ప్రోగ్రాంకు అవకాశం ఇవ్వాలి. లేకపోతే మురాతత్వం కాదా? మంత్రులు వచ్చి మా ఎల్లన్న ఉన్నాడు, బుచ్చన్న ఉన్నాడు అంటారు. ఇదేమైనా ప్రవేటు లిమిటెడ్ కంపెనీనా? కాస్త పడితే ఎడను లేకుండా పోతుంటారు. ఇదంతా చాలా పొరపాటు పద్ధతి. ఇటువంటి పొరపాటు పద్ధతిని అవలంబించవద్దు. నేను కెక్కలిలో స్వతంత్ర పార్టీకి 10 సీట్లు సంపాదించే వారికి 4 సీట్లు బలి ఇచ్చాము గొర్రె పోతులను పెంచుతూండడం, చాటిని కాంగ్రెసు అమ్మవారికి బలి యివ్వడం మాకు అలవాటై పోయింది. అది యిప్పుడు కాదు. 1952 నుంచి వస్తున్న అలవాటు. క్రొత్తగా ఆవిధముగా బలిపెట్టడం కాదు. నిన్న వోటింగు ఆఫ్ రాజ్యాధి సందర్భంలో మా సోషలిస్టులకు మెంబరు సభాసభకు ఉండి మాతో వోటు చేస్తామని ఒప్పుకున్న వారిని అసెంబ్లీకి వచ్చేసరికి చాంబరులో పిలిపించుకుని వోటు ఎవరికి యిస్తారని అడిగినారు. అందువల్ల ఈ విధమైన మురాతత్వాన్ని పదలాల్సి. మంత్రులనేవారు వారి పార్టీలో ఉన్నవారికే మంత్రులు కాదు. మూడు కోట్ల ప్రజలకు మంత్రులు. కాంగ్రెసు పార్టీలో యిప్పుడున్న 180 లో 150 మంది వోటు చేశారు. ఎన్ని బయటికి వేశారో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు లెక్క చెప్పగలరు. వల్లికుగా చెప్పకపోయినా ట్రయివేటుగా అడిగితే చెబుతారు. అది సర్వయేన పద్ధతికాదు. శ్రీకాకతల్లిలో సంబంధించినంతవరకు. గత సవత్సరంలో మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేస్తామన్న మైనరు యిరిగేషను జాబితా ఆవలల సిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది. ఒకసారి విచారణ చేస్తారా? అందువల్ల యిటువంటి మురాతత్వం మాత్రం ఉండడం కష్టం. అందరి మంత్రులము కాని కొంతరి మంత్రులము కాము అనుకోకండా మురా తత్వంలో మా పార్టీ వారికే పాటపకతాం అనే వ్యవహారాన్ని ఆ విధముగా మురా తత్వంతో వ్యవహారాలు సాగించడం తప్పు అని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Motion :
re: No- Confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970. 209

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా. ఈ రోజు ప్రతిపక్షాలన్నీ కలిసివిశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం అనేది 20-21 తరువాత అప్రాప్తి యేషను బిల్లు అయిపోయిన తరువాత డాక్యుమెంటరీకి వచ్చి పెట్టినారు.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీలో నో కాన్ ఫిడెన్సు మోషను మీద శ్రీ అవర్ను అయినా తీసుకోండి. ఎక్కువ అక్కర లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఇప్పుడు మామూలు పద్ధతిని అటు నుంచి పిలుస్తున్నారు. మైము విషయం క్లారిఫై చేస్తే మంచిది.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—స్పీకరు గారు పేర్లు చ్రాసి పోయారు. దాని ప్రకారం పిలుస్తున్నాను.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—అక్కడ జరిగినవి తమకు తెలియక పోతే చాంబర్ లోకి వెళ్ళి అడుగుతాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—బిల్లు ప్రకారం పిలుస్తున్నాను. నో కాన్ ఫిడెన్సు వచ్చిన తరువాత ఆ సైదుకు కూడా అవకాశం యివ్వాలని నా పర్సనల్ ఓపినియన్.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—టప్పుకున్న విషయాలు కాదంటే ఎట్లా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆరుగంటలు నో కాన్ ఫిడెన్సుకు వచ్చేటట్లుంటే మా పార్టీ సభ్యులు ఎక్కువమంది ఉన్నప్పటికీ దయచేసి మూడు గంటలు తీసుకోండి, మూడు గంటలు వకలేయండి అన్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రెండు గంటలని చెప్పారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—టూ అవర్స్ ఎక్స్క్లూడింగ్ మై రిప్లయ్. ఇంతవరకు గోవిందరావుగారు గంటన్నరసేపు మాట్లాడారు. వి. బి. రాజుగారు గంట సేపు, అచ్చన్నగారు 15 నిమిషాల వరకు మాట్లాడారు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—వెంకటరెడ్డిగారు కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—నిన్నటి నుంచి మాట్లాడిన ప్రతిపక్ష సభ్యులలో యిద్దరు మాజీ మంత్రిలు, అచ్చన్నగారు, వి. బి. రాజుగారు మొదటినుంచి ప్రతిపక్షంలో ఉండిన గోవిందరావుగారు మాట్లాడినారు. ఈ విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం అనేది మొన్నటివరకు మాట్లాడుతూనే వచ్చినారు, ప్రతి పంపత్సరం గోడే జరుగుతూ ఉంది. గవర్నరు ప్రసంగం మీద, ఇజ్జతు ప్రసంగం మీద, డిమాండ్స్ మీద ప్రసంగాలులో మాట్లాడిన సంగతులన్నీ కూడా పాడిన పాటే పాడరా— ——ఆ వగతిలో ఉపన్యాస ధోరణి వచ్చింది. చాలా సంతోషం. అయితే మంత్రివర్గం మీద విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం .. ..

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—దానికి కారణం ఇందిరా గాంధీ అని తెలుసుకు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం అంటే ఏదీ ప్రభుత్వం బ్రహ్మాండమైన అసదాచరాలు చేసి దేశంలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కారం చేయటానికి ప్రత్యేకమైన కారణాలుంటే విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం పెట్టాలి. మెజారిటీ ఉండినా లేకున్నా ఈ సమస్యలు ప్రభుత్వాన్ని వట్టుకొని సాగుతూ ఉన్నప్పటికీ విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం పెట్టారు. రెండింటి సంబంధించి ఈ విశ్వాస తీర్మానంలో లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— రాజ్యసభ ఎన్నికల తరువాత అవసరం కలిగింది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— వి. బి. రాజుగారిని ఒకండుకు కంట్రాక్టుకేట చేస్తున్నాను. రాజకీయ వాతావరణం కలుషితం అయిందని ఒప్పుకుంటున్నారు ఇప్పటికీ యిచా మన రాజకీయ జీవితంలో నునం ప్రవర్తించే ధోరణులు నశవడినా మాస్టర్ ప్రశాసనం అమాయకంగా ఉండరు తమకు తెలుసును బ్రహ్మాండం రెడ్డిగారి హాజరీలో ఉన్నంతకాలం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కావాలి, కావాలి, అని పూర్తిగా సమర్థించారు. రాను రాను బ్రహ్మాండం రెడ్డిగారు వైదొలగితే రాష్ట్ర సమగ్రత రాష్ట్ర సమైక్యత కాపాడబడుతుందని స్టోగన్ పెట్టారు. కానీ ప్రజా సమ్మతి రాలేకపోయింది అది అయిపోయింది. తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీలో ఉన్న మెజారిటీ పార్టీ సభ్యుల అభిప్రాయాలు తెలుసుకుని ఒకవిధమైన క్లిష్టం ఎట్టాలో లేవదీయాలి అని ప్రయత్నం చేశారు. పార్టీనుంచి ఒపినియను పోలు కావాలి ప్రవేశ పెట్టారు. రాష్ట్ర భవిష్యత్తు గురించి తెలంగాణా ప్రజలయొక్క అభిప్రాయం సేరించాలని స్టోగను పెట్టారు. ఇది మూడవ స్టాండు. దీని పైన ఆధారం చేసుకుని తెలంగాణా యునైటెడ్ ఫ్రంట్ పెట్టారు. నాకు కనిపించింది యిన్ సైన్ యు యేటు చేయడం కాదు కానీ తెలంగాణా యునైటెడ్ ఫ్రంట్ పేరుతో రాజ్య సభకు వెళ్లారు. చాలా సంతోషం. రెండవది ప్రశాసనం దగ్గరకు వెళ్లి ఒక ప్రక్క సెవరేటు తెలంగాణా వారులైన చెన్నారెడ్డిగారు పెట్టిన సభలో పార్టీలూ వారియొక్క వాదనను సమ్మత్యూ కనిపించేటట్లు మూట్టాడుతున్నారు అయిదారు సంవత్సరాల చరిత్ర తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఇది అయిపోయింది. నిన్న క్రొత్త స్టోగను. నిన్నటివరకు బ్రహ్మాండం రెడ్డి మంచివాడు అనేవారే తెలంగాణా మంత్రులనై తేనేం కానన సభ్యులనై తేనేం యిన్ స్టిగేటు చేసి టిల్లు చేయడానికి రాజకీయ వాతావరణాన్ని కలుషితం చేసే తరుణంలో ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం ఉన్నవారి ప్రజాస్వామ్యంలో పార్టీల ప్రాధాన్యత ఏమీ కావాలి ఇప్పుడు వాతావరణం కలుషితం అయిందంటున్నాయి అన్ని పార్టీల లూలకలు బయటపడుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యములో పార్టీలు మిఖ్యము, ఆ పార్టీకి ఒక విధమైన ప్రణాళికలు వుండడము మిఖ్యమే, నాయకత్వము వుండాలి. పాలన వుండడము అవసరమే ప్రజాస్వామ్యములో పార్టీలు బ్రతకాలి అంటే సమర్థవంతమైన క్యాయకక్ష్యము వుండాలి అన్నారు. మన రాష్ట్రములో ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వానికి చెందిన బ్రహ్మాండం రెడ్డిగారి నాయకత్వము వుండని వారి బాధ

Subject: No-confidence in the Council of Ministers.

అది సమర్థవంతముగాను, ప్రజావిశ్వాసము చూరగొన్న న్యాయకర్తలు అని మనవిజేస్తున్నాను. ఎంత ఇన్ స్టిట్యూట్ చేసినా మనస్థులను బయటకు తీసుకు రాలేకపోతున్నామనే బాధతో మాట్లాడుతున్నట్లుగా ఉంది. ఒక నాయకుని పైన ప్రజలపైన విశ్వాసము వారి అనుచరులకు, శాసనసభ్యులకు పుండడము అనేది నేరమా, ద్రోహమా అని అడుగుతున్నాను. నాయకత్వములో విశ్వాసము వుందో చెబుతూ క్రింద పుల్లలు పెడుతున్నవారి నాయకత్వము వుండ వలసిన అవసరము వుందా అనేది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. మొత్తముమీద కొన్ని సమస్యలు వున్నవి 1965 లో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయినారు. ఏమి చేసినా, చేయకపోయినా అది వేరుషయము. భారతదేశము మొత్తముమీద ఆంధ్ర దేశ పటాన్ని మొదటి పేజీలో పెట్టించే శక్తి సామర్థ్యాలు గల నాయకున్ని ముఖ్యమంత్రిగా వుంచుకొనడము తప్పా? అటువంటి ముఖ్యమంత్రి, వారి అనుచరులమీద విశ్వాసము లేదని ప్రకటించడము హాస్యాస్పదముగా వుంది. దేశ సమస్యలగురించి ఏమి చేయబోతున్నారు. ఏమి చేయబోతున్నారు అని ఆలోచించే ప్రతి, శక్తిని వారు మనకు తీసుకువచ్చి పెట్టారు. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుకొనేవారము ప్రజలను నిప్రశంబు చేశే శాసనసభ్యులము - మనకొనేవారము గర్వముగా చెప్పుకొని మన సమస్యలను పరిష్కరించుకొనడానికి బకమత్తముగా నిలబడి, వారికి అందగా వుండి చేయూత యివ్వవలదన అవసరము పోయి విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము పెట్టడము అంటే మనలను మనము కించపరచుకొనడము తప్ప ఇంకొకటి లేదని మనవిజేస్తున్నాను. ఇక నిరుద్యోగ సమస్య అంటున్నారు. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత ఈ 22,23 సం. లలో ఎన్ని కాలేజీలు, స్కూల్స్ వచ్చినవి. ఎంతమంది చదువుకొని పైకి వచ్చారు అనేది దృష్టిలో పెట్టుకొనాలి. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారానికి మార్గము ఏమిటి అన్నప్పుడు ఒకటి జ్ఞాపకము వుంచుకొనాలి. అనేక వృత్తుల వారు వున్నారు. తాతముత్తాతల కాలము నుంచి చేసుకొంటున్న వృత్తులన్ని 50,100 ఎకరాలు వున్నవారు, యమ్ ఏ పాస్ అయి వారికి ఉద్యోగము కావాలని అంటారు, బిజినెస్ చేసుకొనేవారు దానిలో ప్రాసెస్ చేయించుకొని ఆ వృత్తి చేసుకొనకుండా ఉద్యోగము కావాలని అంటారు అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వము వై వేటు, పక్ సెక్టరులలో మొత్తము ఒంటిన్నరకొట్ల మందికి ఎంప్లాయిమెంటును ప్రొవైడ్ చేయగలిగారు. యస్.యస్.యల్.సి అంతకుపైన చదువుకొన్నవారు దాదాపు 3 కోట్లు వున్నారు. వారందరికి ప్రభుత్వము ఉద్యోగాలు చూపించగలుగుతున్నదా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. నిరుద్యోగము, నిరుద్యోగము అనితరిస్తే నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కారము చేయ గలుగుతామా? దానికి తగిన పెద్దపరిశ్రమలు రావాలి. గృహ పరిశ్రమలు రావాలి ప్రతి ఒక్కరు గవర్నమెంటు ఉద్యోగము చేస్తాము అంటే సాధ్యము కాదు. స్వాతంత్ర్యము వచ్చినప్పుడు మన జనాభా 3 కోట్లు అయితే ఈవాడు 52 కోట్లు అయినది. దాని తగివట్లుగా మన లృత్తి విధానాన్ని పెంచుకోవాలి, పెర్ కాపీటా ఇన్ కం ని ఎంతవరకు పెంచాము? గేషల్ ఇన్ కం ని ఎంత పెంచాము? ఇంక కొద్ది కాలములో ఇంత ప్రయోగంమైన తీర్మానాన్ని సాధించిన

దేశము ఏదైనా వున్నదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. సోవియట్ రష్యా తీసుకోండి, అమెరికా తీసుకోండి డెవలప్ మెంటును కంపేర్ చేసి చూస్తే చాల ఎక్కువగా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రులవైన హైకోర్టు స్ట్రీట్స్ పాస్ చేసినది అనే పద్ధతులలో మాట్లాడుతున్నారు. I am not going into merits and demerits of the judgement of the Highcourt. ఏదైనా ఒక మంచి సాంప్రదాయాన్ని సృష్టించ వలసిన అవసరము వుంది. ఒక మనిషివైన నిందజేసి కండెమ్ చేస్తున్నప్పుడు చాకి కూడ చెప్పుకోనే అవకాశమును యవ్వలసిన అవసరం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. It is equity which is embodied in the constitution as well as in the Judiciary హైకోర్టు స్ట్రీట్స్ పాస్ చేసినప్పటికి రాజీనామా చేయకుండా పర్మిట్టున్నారనే పద్ధతిలో మాట్లాడడము మంచిది కాదని నా అభిప్రాయము. డాక్యు మెంటరీ ఎవిడెన్స్ తో ఏదైనా ఎలిగేబిల్స్ ని లెవెల్ చేసినప్పుడు వాటిని విచారించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుంది. మాల్ డిజినిప్రేషను జరిగి, మిష్ ప్రాప్రియేషను జరిగినదని సీరియస్ అలిగేషన్సును చేసినప్పుడు వాటిపైన ప్రభుత్వము సరియైన చర్య తీసుకొనకపోతే అవిక్వాస తీర్మానము పెట్టడము న్యాయము కాని లేపోతే న్యాయము కాదు ఇక ప్రభుత్వోద్యోగులకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 34 సార్లు డి. ఏ. లు పెంచారు. మన ఉద్యోగులను యితర రాష్ట్రాల ఉద్యోగుల కంటే వైన పెట్టడము ద్రోహమా? నేంమా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇప్పుడు పే స్కేల్సు రివిజను జరిగితే కొన్ని అనామలీస్ వుండవచ్చును. వాటిని సానుభూతితో పరిశీలించుదని ప్రభుత్వము చెప్పినది. బోకెన్ స్ట్రీయిక్ అని చేస్తే మంచిది కాని కన్ డెఫెసెట్ స్ట్రీయిక్ అని చేయడము న్యాయము కాదు. They want to paralyse the whole administration and threaten the government. That is very bad in the interests of the State. దేశ ఘోరభవృద్ధి 2. 3 అక్షల ఉద్యోగులపైన ఆధారపడివుంది. అలాంటి పరిస్థితులలో మన డ్యూటీస్ ని మరచి పోయి, మన రైట్స్ కోసమే ప్రయత్నము చేయడము మంచిది కాదు. సంవత్సరానికి, 2 సంవత్సరాలకు డి. ఏ పెంచాలి, పే స్కేల్సు రివిజను జరగాలి అనే పద్ధతులలో తెలెస్ చేయించుకొంటూ గవర్నమెంటు నడిస్తే మనకు వచ్చే డబ్బు గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకే సరిపోదని చైర్యముగా చెప్పదలచుకొన్నాను. Duty first and responsibility next, so far as Indian country is concerned.

Sri C. V. K. Rao:—Right to strike is there. No body can take it away. There should be humanitarian outlook on the part of the Government. అశేషప్రజానీకం దేశంలో వుంది. కనీసం త్రాగటానికి నీరులేని ప్రాంతాలు కూడా వున్నాయి. కట్టకోటానికి గుడ్ల లేని ప్రజానీకం వుంది. ఇండ్ల సౌకర్యం లేనివారు వున్నారు. వారిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. ప్రభుత్వము ఉద్యోగులు ఒక ఒప్పందానికి రావాలి ఒకసారి జీతం పెందితే తిరిగి

బలమైన మేడ నిర్మాణం చేసుకొన్నాము దానిలో శాశ్వతంగా వుండబోతాము అనే ప్రయోగం వున్నట్లున్నారు వెంకటరెడ్డిగారు. ఇది చేకలతో కట్టిన మేడ, ఏ కుణంలోనైనా కూలిపోకుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది నిలవబోదు అభ్యుదయం సాధించాము అని చెబుతుంటే నాకు తూర్పు గోదావరిలో సంచారం చేసినప్పుడు చూసిన కొన్ని సంఘటనలు గుర్తుకు వస్తున్నాయి. అభ్యుదయము, అభివృద్ధి అనేది బోదకాలు అభివృద్ధిని దూత్రమే మనము సాధించాము అభివృద్ధి అనేది సమగ్రంగా వుండాలి. మానవుడు ఏమిట అంటే సమగ్రంగా పెరగాలి కాళ్ళు, చేతులు సమస్త అవయవాలు సమగ్రంగా అభివృద్ధి కావాలి అలాకాకుండా ఒక కాలు లావుగా పెరిగితే ఇవాళ కాలు అభివృద్ధి అయింది, రేపు మరొక కాలు అభివృద్ధి అవుతుంది, తరువాత చేయి అభివృద్ధి అవుతుంది అని ఎవరైనా అనుకొంటే అతను వెర్రివాడు అలా చెప్పేవి వెర్రిమాటలని మనం స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోవాలి. అది అభివృద్ధి కాదు, అది బోదకాలు. ఇవాళ అయినా, రేపు అయినా శస్త్ర చికిత్స చేయాలి. అందునల్ల మనదేశంలో జరిగిన అభివృద్ధిని బోదకాలు అభివృద్ధితో పోల్చటం తప్పు అది నిజమైన అభివృద్ధి కాదనే విషయం మాత్రమే నేను చెబుతున్నాను. లాప్సెస్ లేవు అనేమాట చెబుతున్నారు ఇవాళ ఉదయమే ఈ సభలో ఎన్నో సెక్షనలకు మంత్రులు ఇచ్చిన సమాధానాలు చూస్తుంటే అన్నీమిస్ ఎప్రాప్రియేషన్స్ సహకార రంగాలలో డబ్బు అవహరించటం వాటి విషయంలో ఏదైనా స్పష్టమైన చర్య తీసుకొన్నారా అంటే వారు చెప్పిన సమాధానంలో ఏ ఒకచోట కూడా స్పష్టమైన చర్యతీసుకోలేదని తెలుస్తోంది. ఆశ్రిత పక్షపాతం. తమ అవులుగా వుండేవారు లక్షలకొలది అవహరించి నప్పటికీ వారిమీద ఈగవాలనివ్వదు. కక్కశయినా మంచివాడు వుండి, సన్నార్లుకు వూడి ఏదైనా మంచిని చేయాలనుకొంటే వాడిని హ్యాండ్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఉదాహరణకు చెబుతాను కరింనగర్ పీవర్స్ కోపరేటివ్ సొసైటీవుంది 10-7-65 న అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు, జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కోపరేటివ్ సొసైటీస్ 2క రిపోర్టు ఇచ్చారు వారు జూన్ 25, 27 తేదీలలో ఆ సొసైటీ చూశారు. చూసిన తరువాత కాలని నిర్మాణం చేయటంలో దాదాపు 88, 88% రూపాయలు అవహరించినట్లు వారు నివేదిక ఇచ్చారు. అంతకాకుండా డిఫెన్సు ఫండ్ పేరుతో సభ్యులనుండి 1108-60 పై అడ్డవున్న బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ అవహరించారని చెప్పారు. ఆడిట్ అయిన తరువాత 1964-65 రిపోర్టులో ఆడిట్ లక్షా 70 వేల రూపాయలు కరింనగర్ పీవర్స్ కోపరేటివ్ సొసైటీలో అవహరింపబడినట్లు చెప్పారు. వాటిని గురించి 1965 లో జాయింట్ రిజిస్ట్రార్, అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు రిపోర్టు ఇస్తే 28-12-65 న ఆ బోర్డును సూపర్ సిడ్ చేయాలని డైరెక్టర్ ఆఫ్ ప్యాండ్ లూమ్స్ నోటీసు ఇస్తే ఇంతవరకు అమలు తోసికెరాలేదు. అంటే ఆశ్రిత పక్షపాతము అనేది ఏవిధంగా ఉంటుంది అనేటటువంటి విషయాన్ని గురించి నేను మనవిచేయడానికి ఒకే నిదర్శనము చెప్పుతున్నాను ఇప్పుడు ముఖ్యంగా ఇదే కాదు, ఇప్పుడు మంత్రుల మీద ఎన్ని ఫిర్యాదులు వచ్చినాయి. ఉద్యమం అని మన వెంటకరెడ్డిగారు ఎప్పుడో పెట్టినటువంటి పత్రికతో

వి. బి. రాజుగారు ఏవో స్థలాలు ఆ కమిషనుకొన్నారు, ఆయన కైకము చేసుకొన్నారు అని చెప్పారు. మొన్న మొన్ననే నాగార్జున బాస్కరరావుగారు అని ఆయన ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీకి నఖ్కులు వారి అవ్వతకన ఉన్న సంఘము దావాపు కొన్ని పోట్ల రూపాయలు సుఖ్యము తిగాడు అవహించారని దానికి నేను రుజువుచేయక నిక సిద్ధంగా ఉన్నాను. దానికేదైనా కమిషన్ ఆఫ్ ఎన్క్వయిరీ వేయవలసిందిని నాగార్జున బాస్కరరావుగారు పత్రికలో ప్రచురించారు. ఈవిధంగానే చూచినప్పుడు సారెస్టు మినిస్టరుగారి మీద ప్రాకోర్టువారు ఏమి చెప్పారు? లేక కర్నూలులో కోఆపరేటివ్ సొసైటీలో వర్సు. ఇన్ ఛార్జ్ వేసినప్పుడు గవర్నమెంటు ఇంటర్ ఫియరెస్సును గురించి ఏమిటగా చెప్పారు? ఆతరువాత ఈ హాసింగ్ పోర్టులో ఏమి అవకాశాలు ఉన్నాయన్నాయి అనేటటువంటి విషయము ఏవిధంగా వెల్లడి అయింది అప్పుడా ఉన్నాయి, ఉద్యోగాలు అని ఇదేదో పెద్ద కోరికగా చెప్పుతున్నారని అంటున్నారు ప్రభుత్వము కాము చేయవలసింది చేయడంలేదని చెప్పుకున్నాను గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు ఆప్రెండిస్ షిప్ యాక్టు అనేటటువంటిది ఒకటి పాస్ చేశారు. ఆ యాక్టు ప్రకారము మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి పరిశ్రమదారులు అందరూ కూడా, అంటే పబ్లిక్ సెక్టరులో అండర్ టేకింగ్ గాని, ప్రైవేట్ సెక్టర్ అండర్ టేకింగ్ గాని, డిప్లొమా హోల్డిర్లు ఇన్ ఇంజనీరింగ్ అలాగే గ్రాడ్యుయేట్స్ ఇన్ ఇంజనీరింగ్ వారిని రిక్రూట్ చేసుకోవాలి. ఇక్కడ మనకు ఉన్నటువంటి పబ్లిక్ సెక్టరు అండర్ టేకింగ్ లో 1200 మందిని మామూలుగా వారు ఆప్రెంటిస్ గా తీసుకోవాలి అలాగే ప్రైవేటు సెక్టర్ అండర్ టేకింగ్ లో ఉన్న వందలమందిని తీసుకోవాలి ఆ లెక్కలు మాత్రము లేవు నా దగ్గర. అసలు గవర్నమెంటు యూమన్ రిసోర్సు నడుస్తున్నటువంటి పబ్లిక్ సెక్టర్ అండర్ టేకింగ్ లో డిప్లొమా హోల్డిర్లు ఇన్ ఇంజనీరింగ్ గాని లేకపోతే గ్రాడ్యుయేట్స్ ఇన్ ఇంజనీరింగ్ గాని 1200 మందిని ఆప్రెంటిస్ గా తీసుకోదానికి అవకాశము ఉన్నదని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నోటిఫై చేసిన తరువాత దానిని అమలుజరపడానికి సాధ్యం కావటంవంటి ప్రభుత్వము ఎందుకు ఇక్కడ ఉండాలని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ఒక చట్టము ఉన్నది. ఆ చట్టములో గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా కొన్ని పద్ధతులు ఏర్పాటుచేసింది. ఆ పద్ధతుల ప్రకారము ఇక్కడ ఏర్పాటుచేయడం సాధ్యము కాదు అన్నప్పుడు ఈ ప్రభుత్వానికి స్థానం ఏమిటి అని నేను అడుగుతున్నాను. అంతే కాదు. ఇప్పుడు కాన్స్టిట్యూషన్ లో ప్రొవిజన్ లేదు, అందువల్ల పేదవారికి ఉద్యోగాలలో ప్రయోగిటీ ఇవ్వడానికి సావకాశం లేదని చెప్పుకున్నారు. ఇటీవల మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటువారు ఒక ప్రయోగిటీ ఫిక్స్ చేశారు, అక్కడ ఏ కంటింటము లోనైనా ఎవరైనా ఒకరు ఉద్యోగములో ఉండి మరొకరు దరఖాస్తు పెట్టినప్పుడు, అసలు ఏ కంటింటములో అయితే ఒకరికి కూడా ఉద్యోగము లేకుండా ఉన్నదో అటువంటివారికి టాప్ ప్రయోగిటీ ఇవ్వవలసిందిగా మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు చెప్పింది. ఈ విధానము అనలంకిస్తారా? ఈజేక స్పెషల్ సెక్కు ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషను చూడండి. లేకపోతే

ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషను చూడండి ఆ తరువాత ఎ. పి. యస్. ఆర్. టి. సి
చూడండి లేకపోతే ఏ సంస్థ అయినా సరే, స్టేటు ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషను
చూడండి. ఏదైనా సరే చూడండి. ఈ ప్రభుత్వము చెప్పిన సంఘాలు
ఏదైనా తీసుకుండి. అంతలో వారి చుట్టాలు, వారి బంధువులు, వారి అగ్ర
తులు తప్ప పేదవారికి ఏదైనా ఉద్యోగాలు దక్కుతున్నాయా అని నేను అడుగు
తున్నాను, మరి ఈ దేశములో, పేదవాళ్ళకు, విద్యావంతులకు ఉద్యోగాలు
కల్పించాలి అనుకొన్నప్పుడు మీరు ఎందుకు టౌన్ ప్రయారిటీ పేదవారికి ఇవ్వ
కూడదని నేను అడుగుతున్నాను అంటే కాదు. మన కాన్స్టిట్యూషనులో
ఆర్టికల్ 18-4 క్రింద చాలా స్పష్టంగా చెప్పబడి ఉన్నది గవర్నమెంటు
సర్వీస్ లో ఎవరికైతే ప్రాతినిధ్యము తక్కువగా ఉన్నదో, చదువులో ఎవరైతే
వెనుకబడి ఉన్నారో, అలాంటివారందరికీ ప్రయారిటీస్ ఇవ్వడానికోసం, ఆర్టికల్
18-4 చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది ఈ రాష్ట్రములో గత 8 సంవత్సరాలుగా
ఈ బ్యాక్ వర్డు క్లాస్స్ అనేవారికి ఉద్యోగాలలో గాని, లేకపోతే చదువులో గాని
ప్రవేశించడానికి అర్హత లేదు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా ముఖ్యమంత్రిగారు
క్రోకడైల్ టీయర్సు మాములుగా కారుస్తున్నట్లు అయ్యా నాకు ఎంతో
సానుభూతి ఉన్నది. నేను ఒక కమిషన్ ఏర్పాటుచేశాను; ఈ కమిషన్ రిపోర్టు
ఇచ్చిందంటే మీకు అన్ని కూడా ఇస్తాను, మిమ్మలను స్వర్గములో పెడతాను
అని చెప్పడం తప్ప, బహుశా 72 లోపల ఏదైనా ప్రభుత్వము చేయగలుగుతుందా
అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే, 1972 అన్నప్పుడు నాకు ఒక
సందేహము వస్తున్నది. ఎందుకంటే పాపము వెంకటరెడ్డిగారు ఇందిరాగాంధీని,
కాంగ్రెసు గురించి గొప్పగా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశారు. 72 వరకు వేచి
చూడండి అని నేను మనవిచేస్తున్నాను 72లో ఇందిరాగాంధీ కాంగ్రెసు
ఉంటుందో లేకపోతే మరింకేది ఉంటుందో దయచేసి చూడండని మనవిచేస్తున్నాను
గిరి లో మార్చి నెలలో బడ్జెటు సందర్భంలో అప్పుడు ఇండస్ట్రియల్ మినిస్టరుగా
ఉన్నటువంటి వారు మీది కోన్ని సెసిఫిక్ ఛార్జ్స్ చూశాను, ఏమిటంటే ఆయా
మీరు కరీంనగర్, రాజమండ్రి, నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్సుకు
ఎలక్ట్రికల్ ఎక్స్ ట్రాక్ట్ మెంటులో మీరు అర్డర్స్ ఇవ్వడానికి అలస్యం చేసినందువలన
ఆ మిల్సు అన్నీ కూడా నష్టపోతున్నాయి అని చెప్పాను మా మాట భాతరు
చేయలేదు. కాదు. లాభము వస్తుందని చెప్పారు. అప్పుడు 1968 లో
ఈ రోజున మనము ఏప్రిల్ 1970 లో ఉన్నాము. ఈనాటి వరకు ఎలక్ట్రికల్
ఎక్స్ ట్రాక్ట్ మెంటుకు అర్డర్స్ పాస్ చేయలేదు. దానివలన లక్షా, 50 వేల రూపా
యలు గాని రెండు లక్షల రూపాయలు గాని నష్టము వస్తున్నదంటే ఈ నష్టానికి
ప్రభుత్వానిది బాధ్యత కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. దానికి బాధ్యత
తీసుకోవలసిన అవసరంలేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అంటే కాదు. ఈవేళ
రాజమండ్రి, కరీంనగర్ స్పిన్నింగు మిల్సులో 84 రింగ్ ప్రేమ్స్ కు 1967 లోనే
అర్డర్స్ ఇచ్చినారు. ఈ అర్డర్స్ ఇచ్చినప్పుడు దానికి కావలసినటువంటి పెట్టు
బడి కోసం ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషనువారికి దరఖాస్తులు పెట్టారు.
ఇది 67 లో జరిగింది. అయితే వారు అడిగారు, ఫ్లేట్ గవర్నమెంటు గవర్నమెంట్

Motion :
re: No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1940. 117

గ్యారంటీ ఇస్తే మేము వాటికి లోన్లు ఇస్తాము అని చెప్పారు. 1937 నుంచి 69 చివరవరకు ఈ ప్రభుత్వము ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషనువానికి గ్యారంటీ ఇవ్వలేదు. ఇవ్వకుండా మొన్న మొన్ననే గ్యారంటీ ఇస్తే ఈవేళ ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషను వారు లోన్లు మంజూరు చేస్తే, 66 లో ఆర్డర్స్ ఫర్ చేసేటటువంటి మెషిన్ల ఈవేళ కొనుక్కోవాలంటే దాదాపు 34 ఫ్రేమ్స్ లో 19 ఫ్రేమ్స్ మాత్రము ఆరోజున డెలివరీ తీసుకొన్నారు. వారి దగ్గర ఉన్న డబ్బు ప్రకారము. ఈవేళ బారో చేసిన దాని ప్రకారము, 65 frames తీసుకోవాలంటే, 15 చేరుపాయలు అనవసరమని అయింది. దాని ప్రకారంగా ఈవేళ 9 లక్షలు 75 చేరుపాయలు కరింగర్, రాజమండ్రి, నెల్లూరు Co-operative Spinning Mills అవసరంగా భరించుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. దీనికి ప్రభుత్వము బాధ్యత కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ఊరకనే ఏదో చెప్పుతున్నారు అది తిరిగి అని అంటున్నారు. ఈ విధంగా మరి గవర్నమెంటు ఎంత పక్షపాతంగా నడుస్తున్నదో ఉదాహరణకు చెప్పుతున్నాను. తెలంగాణా ఉద్యోగులు సమ్మె చేశారు. తెలంగాణా ఉద్యోగులు సమ్మెచేస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేసింది, వారిని అరిచింది, పాలించింది మీకోర్కెలన్నీ తీసుకోండి అని చెప్పారు సమ్మె period లో జీతాలు ఇచ్చారు. సమ్మె period ను అంతా leave గా treat చేశారు. ఏ ఉద్యోగికినీ credit లో leave లేకపోతే ఉత్తరోత్తరా పనిచేసేటటువంటి కాలములో accrue అయ్యేటటువంటి leave ను అంతటినీ కూడా ఆ strike period కు మామూలుగా credit చేసి వారిని leave గా treat చేశారు. అదే ప్రభుత్వము ఈవేళ అంధ్ర ఉద్యోగులు సమ్మెచేస్తే మొట్టమొదట token (strike 10 వ తేదీన చేసినప్పుడు temporary ఉద్యోగస్తులను oust చేస్తామని చెప్పారు. Promotions ఉన్నవారినిందరినీ revert చేస్తున్నామని చెప్పారు. అ విధంగా చేయడం న్యాయంకాదని స్పీకరుగారు కూడా బయటికి వచ్చి చెప్పారు. కాని ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. ఆ ఉద్యోగులు High Court కు వెళ్ళితే, మీరు ఇచ్చినటువంటి ఉత్తరువులన్నీ కూడా High court రద్దు చేసింది. కాబట్టి ప్రభుత్వము ఎంత పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తుంది అనేదానికి అది ఒక నిదర్శనము. తరువాత ఆరోజు తెలంగాణా ఉద్యోగస్తులు సమ్మె చేస్తే వారి సమ్మె కాలాన్ని మినహాయించి, మిగతా కాలానికి miscellaneous లో మామూలుగా Treasuries లో డబ్బు draw చేసి వారికి జీతాలు పంచారు. అదే అంధ్ర ఉద్యోగులు మార్చి 24 వ తారీఖు వరకు ఉద్యోగము చేస్తే వారికి జీతాలు ఇవ్వడానికి వీలులేదు అని ఉత్తరువులు pass చేశారు. మొన్న 27 వ తేదీన మేము చెప్పాము, మీరు pass చేసిన ఉత్తరువులు అన్యాయం, అక్రమం, పక్షపాతంగా ఉన్నాయి. మీరు ఇటువంటి ధోరణి పనికిరాదు అని చెప్పితే లక్ష్యం చేయలేదు. Firanee Minister గాని, Chief Minister గాని వాళ్ళు కోర్టుకు వెళ్ళారు, కోర్టు ఆ ఉత్తరువులను రద్దుచేసింది రద్దుచేస్తే మరొక ఉత్తరువు pass చేసింది ప్రభుత్వము. ఎంత అవ్యంశమైన తెలివితేటలు ఉపయోగిస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఈ city లో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులకు మాత్రము జీతాలు

ఇవ్వాలి, జిల్లాలో, తాలూకాలలో ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదట, వాటి original orders మాత్రమే ఉంటాయట. ఇలాంటి పిచ్చి తుగ్లక్ ప్రభుత్వము ఉంటుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే High court కు వెళ్ళిన తరువాత, వారు తీర్మానం చేసిన తరువాత వాళ్ళకు కీతాలు పనిచేసినంతవరకు ఇవ్వవలెనని నిర్ణయం వాత ఈ విధంగా చేసేటటువంటి పిచ్చి తుగ్లక్ ప్రభుత్వము ఉంటుందా? ఇదేదో city లో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులకు మాత్రం ఇవ్వండి అంటే, ఎమిటన్నమాట ప్రవృత్తినందరెడ్డిగారు మరొక step forward వేసేవారు, మిటయ్యా అంటే, city లో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులకు, జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులకు ఒక ఒసూతాన్ని కల్పించడానికి ఆయన ఇది సృష్టించారు తప్ప, ఇది ప్రక్షిప్తాకరమైన పని కాదు. ఇది అప్రతిష్టకరమైనటువంటి పని అనే విషయాన్ని ఈ ప్రభుత్వము ఇప్పటికీ కూడా ఆలోచించకుండా ఉండేటటువంటి దృష్టితో ఉంటే, ఏమి చేయాలి! ఖాదీ బోర్డు పెట్టారు ఖాదీ బోర్డుకు అధ్యక్షులుగా ఎవరు ఉన్నారు? నూలు అంటే, ఏకు అంటే, పత్తి అంటే, మగ్గం అంటే, దారం అంటే, కాంట్ అంటే, వడుగు అంటే, పేక అంటే తెలియనివారు ఖాదీబోర్డు అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. కానీ సభ్యులుగా వోడిపోయినవారికి, మంత్రులుగా దిగిపోయినవారికి యీ పీఠం ఇచ్చారు. వీరు ఎన్ని లక్షల రూ.లు ఆర్జివేశారో విచారించటానికి యీ హౌస్ కమిటీని ఒకదానిని వేస్తారా? మేము అన్యాయం అక్రమం చేయలేదని భవనాలు కట్టి, చుకోలేదని అంటే—ఎవరి కళ్ళు మూస్తారు? వారు లక్షల రూ.లు కిమ్మకు కలిగిన భవనాలు కట్టుకున్నారు. అందులో లక్షల విలువగల ఫర్నిచరు పెడుతున్నారు. అట్టి అంతా ఎవరిదగ్గర నుండి వచ్చింది? వారు వాటిని తమ తమ్ముడిపేర పెట్టుకోవచ్చును; అక్కడేర పెట్టుకోవచ్చును; బావమరదిపేర పెట్టుకోవచ్చును. కుండ మూయటానికి మూకడు బొరుకుతుందికాని లోకం మూయటానికి మూకుడు దొరకడు అనేది యీ మంత్రవర్గం తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. వెంగళరావుగారు లా అండ్ ఆర్డర్ మినిస్టరు. చీరాలలో జనరి ఆఖరువారంలో ఫిబ్రవరి ప్రారంభంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారి సోదరుడు కాసు వెంగళరెడ్డిగారు—మన కానన మండలి సభ్యులు—తాలాజీ రిక్రియేషన్ సెంటర్ ను ఇవాగ్యురేట్ చేశారు. దానిలో త్రాగుబోతులు వెత్తందాల్సిగా ఉన్నారు. ఇవాళ అందులో ఏమి జరుగుతున్నది? అందులో బాదం పెరుగుతున్నది. రిజిస్టర్డ్ రిక్రియేషన్ సెంటర్ లో రాత్రి గంటల వరకే బాదం జరగాలి అంటారు. కాని అక్కడ తెల్లవారు చీట్లపేకలు ఆడుతూ ఉంటారు. అనేకమంది కొంపలు ఆర్జివేశారు. అందులో బార్ వుంది. దాని వెనకాల మరొక ఇంట్లో బ్రోత్ హౌస్ రన్ చేస్తున్నారు ఏమిటి యీ అన్యాయం, నడిబిజారులో బ్రోత్ హౌస్ ఏమిటి, రిక్రియేషన్ సెంటర్ ఏమిటి, యీ బార్ ఏమిటి. వచ్చేపోయే జడవారిని అవమానపర్చే యీ దృష్టి యీ చీరాలకు ఏమిటి—అని పోలీసువారిని నేను అడిగాను. “ఏమి చేస్తామండి, ముఖ్యమంత్రిగారి సోదరుడు ఇవాగ్యురేట్ చేశారు” అని చెప్పారు. ఈ కాన్ఫ్/సులో సాధారణమైన పౌరుడు ప్రతీకటానికి మార్గం ఎక్కడ ఉన్నదని

Motion :
re : No confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

219

అడుగుతున్నాను. ఇవాళ సర్వేసెన్ వ్యవహారంలో యీ తగాదాలు పెంచు
కోవటం కాదు. వారి అంశపై తొలగించటానికి- ప్రిస్టేజ్ క్వశ్చన్ గా తీసు
కోకుండా- వారి సమస్యను పరిష్కరించటానికి వెంటనే మనం ప్రయత్నాలు
చేయాలి. వారు మూడు వెయిటేజ్ ఇంక్రిమెంటు అడిగితే ఒకటి ఇవ్వండి.
క్లాస్ 4 ఎ: ప్లామూన్ కు యీరోజు 55 రూలు ఇస్తుంటే 80 రూలు, క్లర్కుకు
8 రూలు ఇస్తుంటే 90 రూలు, 90 రూలు ఇస్తుంటే 100 రూలు ఇవ్వండి.
గ్రాడ్యుయేట్ అయిఉండి, హైయర్ గ్రేడ్ ట్రైనింగ్ అయిన తర్వాత- అతనికి
100 రూలు జేక్ సేలరీ లేకుండాపోతే అది అర్థంలేని విషయం. ప్రభుత్వానికి
శక్తి ఉన్నంతవరకు ఇటువంటి చిన్న సమస్యలను వెతుక్కుంటే మనం పరిష్కారం
చేయాలి. దేశములో నిరుద్యోగం లేదు అంటున్నారు. అన్నివర్తకం మీద
బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కూర్చున్నారు అని నేను చెబుతున్నాను. అది పగులుతుంది.
యీ ప్రభుత్వం కూలిపోతుంది. బీ. వ్యవసాయదారులలో, చేనేత పారిశ్రామిక
లో నిరుద్యోగం వ్యాపించింది వారు తయారుచేసిన బట్టలు కడుదల కావటం
లేదు. ఇవాళ వారు అన్నమో రామచంద్రా అని బిచ్చం ఎత్తుకొనే దుస్థితి
రావటానికి యీ ప్రభుత్వమే మూలకారణమని ఖచ్చితంగా నేను చెబుతున్నాను.
చేనేత పారిశ్రామికంలో, వ్యవసాయ కూలీలలో నిరుద్యోగ సమస్యను తొలగిం
చాలి. 1954 వ సం. లో ప్రకాశంగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా యీ రాష్ట్ర
ములో ఉన్న బంజరు భూములు పేదవారికి పంపకం చేయాలని జి.టి. చేశారు.
నేటికి 16 సం.లు గడిచినవి ఇంతకాలం ఇంకా ఇంకా ఇస్తాము అదిగో ఇస్తాము-
మార్చి లోపల ఇస్తాము- అని ప్రభుత్వం చెప్పటం తప్పు ఏమీకాలేదు. ప్రభుత్వం
చెప్పే మాటకు చేసే పనులకు ఏమీ సంబంధం లేదు కాబట్టి యీ ప్రభుత్వము
కాళ్ళతంబా నిలవబోదని మనవి చేస్తున్నాను

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షాలన్నీ కలిసి ప్రతిపాదించిన
విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం రానడం ఒక విధంగా మంచిది. ప్రాచీనకాలంలో
రామచంద్రుని రాజ్యంలో రావణుడు ప్రతిపక్షంగా ఉన్నాడు. హరిశ్చంద్రుని
సత్కార్య కథ గొట్టానికి విశ్వామిత్రుడు ఏవిధంగా పనిచేశాడో, మా ప్రభుత్వం
యొక్క మంచిని నీతి నిజాయితీని పరీక్షించటానికా అన్నట్లు యీ విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మానం వచ్చింది. ఆవిధంగా వచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాను గోవిందరావుగారు
ఒక సగ్గురత్నాన్ని చెప్పారు. ఏదో ఒక చోట రోజు సమ్మెలు ప్రదర్శనలు యీ
ప్రభుత్వముయొక్క వాయాములో జరుగుతున్నవి అని వాడు చెప్పటం సంతోష
దాయకమైన విషయము నిజమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ లో రోజూ ఒక సమస్య
ఉంటేనే అది నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది లేక ఒక కలంపోటుతో
కమూర్తి నిప్పులు మూదిరిగా సమ్మెలు ప్రదర్శనలు నిషేధించటం అన్నది యీ
ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో జరగలేదనేది అందరు గుర్తుంచుకోవాలి. ఆ విధంగా
చేయాలంటే మాకు మెజారిటీ ఉంది. కాని చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి
మెజారిటీ ఉన్నదని, ఎదో గెలుస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో కాదు ఈ విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మానం తెచ్చినదని- స్వయంగా ప్రతిపక్షాలవారు చెప్పటం చాలా ముదావహం,

వారు ఈ తీర్మానం తేవటానికి కారణాలుచెబుతూ, ప్రభుత్వం మీద నీలావనిందలు శాసనార్థాలు పెడతూ—1972 వరకు మీరు ఉండరుఅని—ఒక వేళ ఉండినా, 1972 లో మీరు రారు—అని అన్నారు. ప్రభుత్వానికి దమ్ములు ఉంటే—అని రజబలిగారు ఒక పదం వాడారు. నేనుకూడా చెబుతున్నాను దమ్ములుఉంటే 1972 లో చూసుకొందాము. 1972 లో ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం ఉండదని, ఈ కాంగ్రెస్ ఉండదని, యీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉండదు అని ప్రగడకోటయ్య గారు శాసనార్థాలు పెట్టి వెళ్లారు. ప్రగడకోటయ్యగారికి, ప్రతిపక్షంవారికి నేను ఘటాపథంగా చెబుతున్నాను. 1972 లో యీ ప్రభుత్వం ఉండి తీరుతుంది, మేమే ఇక్కడ ఉంటామని, మీరు అక్కడ ఉండక తప్పరు అని నేను చెబుతున్నాను (interruption) దమ్ముఉంటే ఏలూరురండి. సవాళ్ళు విసిరి నప్పుడు ప్రతి సవాళ్ళు విసిరితే హర్షంగా స్వీకరించండి. అంతేతప్ప ఉడుకు మోతుతనంగా ఉంటే ప్రయోజనంలేదు. అసలు ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేసినది అని అడుగుతున్నాను కళ్ళుఉన్నవాళ్ళు ఎవరైనా ఏమైనా చూడగలరు. కళ్ళు ఉండి లేనట్లుగా ప్రవర్తించే వాడ ఏమిచూడగలరో చెప్పండి చెవులుఉన్నవాడు ఎవరైనా విసగలను చెవులు ఉండిలేనట్లుగా కళ్ళు ఉండినట్లుగా చేసేవాడికి ఏమిచెప్పినా బుట్టి కెక్కడు ఇదికేవలం పార్టీ ప్రచారకోసం, ప్రభుత్వం మీద (interruption) అధ్యక్షా, తమరు లేరుగాని ఎంతో కఠినమైన పదాలు వాడారు. ఈ విధంగా కళ్ళు ఉండి చూడలేనటువంటి వారికి, చెవులు ఉండి విసలేనటువంటి వారికి ఏమిచెప్పినా చెవిటివాడిముందు శంఖం ఊదినట్లే ఈ మధ్య నేను ఒక వక్రీకలో చూశాను. ఇద్దరు మూర్ఖులుకలిసి ఒక చెరువుగట్టుకు వెళ్ళారట అందులో ఒక మూర్ఖుడు చెరువు అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది అన్నాడట. రెండవ మూర్ఖుడు చెరువులో ఉన్న చేలు ఏమి అయిపోయి అంటే— యింకోమూర్ఖుడు చెట్టుఎక్కి నాలు అన్నాడట. ఒక ప్రతిపక్షం ప్రజాస్వామ్యమే లేదు అంటే యింకో ప్రతిపక్షం ప్రజాస్వామ్యంలో ఉండే సర్వజనాధిపతి విశదీకరిస్తూ సమైక్యమైనాయి. ప్రార్థనలు ఉన్నాయి. అన్నీ ఉన్నాయని ఒప్పుకోవడం, మీయొక్క arguments పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. ఎవరు ఏమి చెబుతున్నారో తెలియనటువంటి పరిస్థితులలో మీరు చెప్పుకుంటూ ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఊరికే అపవాదుపాలు చేయాలి అనుకోన్నప్పటికీ—70 వ సంవత్సరం లిగాయిత, కాళినుంచి కన్యాకుమారివరకు 20 రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా యిట్లాంటి ప్రభుత్వం West Bengal లో గాని కేరళ ప్రభుత్వాలుగాని మూడు మాసాలు, రి మాసాలు ఒక సంవత్సరంలోనే గ్రీకున తిరిగి, మంచినిళ్ళు అడగకుండా పడిపోయినాయి. అట్లాంటి ప్రభుత్వాలను నడవలేనటువంటి మీరు ఈ బ్రహ్మాండరెడ్డి ప్రభుత్వంమీద నమ్మకంలేదు. బ్రహ్మాండరెడ్డిగారిమీద ప్రజలలో నమ్మకంలేదు అని చెబుతున్నారు. నేను మీళ్ళ పౌచ్యరిస్తున్నాను 72 లో కూడ మేమే వస్తాము, ఇందిరాగాంధీ వస్తుంది. మీరు రారు. మీ వెనక ప్రజాబలంలేదు. అభివృద్ధి నిరోధకమైన విధానాలను అవలంబించేటారు—ఈ దేశంలో ముందుకురారు. మీకు భవిష్యత్ లేదు అని నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. కేరళలో, West Bengal లో,

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers

1st April, 1970. 221

అఖిలీకి ఒరిస్సాలో స్వతంత్రపార్టీతో కలిగాపులగంగా మీ ప్రభుత్వం వచ్చినది. అక్కడకూడ P. D Act తీసుకువచ్చారు మేము P. D. Act తీసుకువచ్చేటప్పటికీ ఊరికే కాకిగోల. ఎందుకు ఈ కాకిగోల? మీరు తీసుకువచ్చినప్పుడు సమర్థనీయమా? మేము తీసుకువచ్చేదిమాత్రం అసమర్థనీయమా? (interruption) మాకంటే మీరు ఎక్కువ ఏమి చేయలేరు. మీవల్లకాదు, భారత దేశానికి ఎప్పుడైనా భవిష్యత్తు ఉన్నది అంటే అది కాంగ్రెసుకే చెలితో యున్నది. ఇందిరాగాంధీ తీసుకొనే అభివృద్ధిదాయకమైన పనులలోనే ఉన్నది. మీరు ఎవరు ఏ విధంగా చెప్పినప్పటికీ కేరళలో, West Bengal లో రుచి చూపించారు. మీవల్లకాదు మీ చేతకాదు సరిపాటైన చేయడం. ఎప్పటికైనా చేసేది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే. ఇవ్వాళ West Bengal లో elections పెట్టండి. కాంగ్రెసు రావడం భాయం కేరళలో ఏ విధంగా జరుగుతన్నదో మీకు తెలుసు (Interruption) కాంగ్రెస్ అంటే మాదే ప్రతిపక్షాలు తీసుకువచ్చిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన యొక్క సారాంశం బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు రాజీనామాయిచ్చి పోవాలని మీరు పొమ్మంటే పోడు. ప్రజలయొక్క బలం ఉన్నంతకాలం ఆయన పోడు. ప్రజలయొక్క అండదండలు ఉన్నాయి ప్రజల ఆశీస్సులు ఉన్నాయి. ఇవ్వాళ 20 రాష్ట్రాలలో అలాంటి నాయకుడు కంచు కాగడా పెట్టి వెళికనా లేదు అని నేను ఘంటాపదంగా చెపుతున్నాను. General elections అయిన తరువాత మూడు సంవత్సరాలలో నాయకత్వాలు మారి నాయి. అన్ని రాష్ట్రాలలో రోజు ఏదో ఒక అరాచకం, ఆందోళన ఒక ప్రభుత్వం వస్తే ఒక ప్రభుత్వం పోనూ ఉంది. బీహార్, West Bengal, అన్ని రాష్ట్రాలలో చూడండి. కాశ్మీరు నుంచి కన్యాకుమారివరకు ఒక్క ఆంధ్రదేశంలో స్థిరమైన నాయకత్వం ఉన్నది. అందుకు మేము గర్విస్తున్నాము. ఆయన నాయకత్వానికి మేమేకాదు, విశాలాంధ్ర ప్రజలు గర్విస్తున్నారు. అందుచేత మీరు ఎన్ని శాసనాధికారులు పెట్టినా అవి వారికే తగులుతాయితప్ప మాకేమీ తగిలేదీలేదు. ప్రజలయొక్క ఆశీస్సులు, అండదండలు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికి ఉన్నాయి. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ప్రభుత్వానికి ఉన్నాయి. కండ్లు విప్పి చూడాలి అన్నారు. అభ్యుదయం, కఠిని భద్రతలు లేవని ప్రగడ కోటయ్యగారు చెప్పారు. 72 లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మెజారిటీ రాదు అని లచ్చన్నగారు బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసం చేశారు. జనవరి 19 వ తారీఖున చేసినటువంటి పెద్దమనుష్యుల యొక్క ఒప్పందంలో ఆయనకూడ సంతకంపెట్టి 20 వ తారీఖు విజయవాడ వెళ్ళి అసిరా తడి ఆరకుండానే దానికి మేము కట్టుబడిలేము అన్న యీ పెద్ద మనిషి యివ్వాళ... (interruption) మొఠలి కన్నీరు కార్చడంతప్ప వేరేమీ కాదు. పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందంలో దేనిమీద అయితే సంతకాలు పెట్టారో వాటికి వ్యతిరేకంగా, సిరా తడి ఆరకుండానే ప్రకటనలు చేయడం అనేది మీకే చెల్లు. మీరా మాకు శ్రీరంగనీతులు చెప్పేది! ఎవరో కొద్ది మంది వ్యక్తులు జాగువద్ద రుతప్ప ప్రజలకు సేవచేసిన సాపాన పోలేదని లచ్చన్నగారు అన్నారు. 1947 స్వరాజ్యం రాకపూర్వం ఆయన అస్తి ఎంత? ఇవ్వాళ ఆయన అస్తి ఎంత అని అడగదలచుకొన్నాను. ప్రగడ కోటయ్యగారి పూర్వం అస్తి ఎంత ఇవ్వాళ

అయిన అస్తి ఎంత ? బైటపెట్టండి, మీరు నిశ్చయంగా ప్రజాసేవకులు అయి వట్లయితే ఈ విధంగా no-confidence motion తీసుకువచ్చి మాట్లాడుతూవుంటే ప్రభుత్వానికి చీను ఉట్టినట్లేదు. నాయకుడు విచేటట్లు లేడు. ఒక్క మంత్రిలేరు అంటే మీరు ఏమైనా క్రొత్త చెపితే నేర్చుకుందామనే గదా మేము కూర్చున్నది ఎప్పుడైనా క్రొత్త చెపితే గదా? ఎప్పుడూ పాత కథలే. Right Communists, Marxists నల్లగొండ జిల్లాలో అరాజకాలు చేస్తున్నారు. లూటీలు దహనాలు చేస్తున్నారని call attention ఉన్నది. మీలో మీరు కొట్టకు చావడం, వెంగళరావుగారి పోలీసు ఆక్కడికి వస్తే వెంగళరావు గారి మీద పడిపడిస్తే లాభం ఏమి ఉన్నది? మీరు బుద్ధి మంతులుగా ఉండి Law and order కు తోడ్పడాలి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాములో చేసిన అభివృద్ధి గురించి చెప్పమంటారా? నాకు 5 నిమిషాలు. 10 నిమిషాలు గంట చాలదు. నిరుద్యోగం లక్షలకొలది పెరిగిపోయిందని మీరే చెబుతున్నారు. ఎట్లాంటి నిరుద్యోగం అది. చదువుకొన్నవారు ఎక్కడైపోయారని చెబుతున్నారు కోటిన్నర మంది employment office లో ఉన్నారని చెబుతున్నారు. విద్యాలయాలు ఎక్కడైపోయినాయని చెబుతున్నారు. డాక్టర్లు ఎంత మంది ఉన్నారో చెబుతున్నారా అన్నీ మీరే చెప్పి పాఠశాలలు లేవు, schools లేవు, కాలేజీలు లేవు అని చెపితే 47 వ సంవత్సరం తరువాత వచ్చిన విద్యాలయాలుగాని, హాస్పిటల్స్ గాని లెక్కలు చూపినట్లయితే, లెక్కలు మీకు యిచ్చాము. కళ్ళు కనబడవు. మేము ఏమి చేయము? ముఖ్యమంత్రిగారి చాకచక్యంతో నెన్నటి వరకువున్న ఉపాధ్యాయుల సమ్మె విరమణ జరిగింది. మునిసిపల్ వర్కర్స్ సమ్మె విరమణ జరిగింది. మిగిలింది N. G. Os strike వెంటనే సమ్మె విరమణ చేసేటట్లుగా sympathetic గా ఆలోచించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను ఈ విధంగా విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం తెచ్చినందుకు ఒక రకంగా నేను కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను.

(శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :— అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. ఎందుకంటే 20 సంవత్సరాల మాట ఎట్లావున్నా గత మూడు సంవత్సరాలలో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, ఉదయం లేచినదగ్గరనుండి రాత్రి పడుకునే దాకా రాష్ట్రంలోవున్న ప్రజలకు శాంతిభద్రతలు లేవు భయాందోళనతో ప్రజలు కాలం గడుపుతున్నారు. చదువుకున్న యువతీయువకులు ఉద్యోగాలు లే బాధపడుతున్నారు. రైతులు పంటలు పండక విపరీతంగా నష్టానికి గురియైతే, వారికి చేయవలసిన సహాయం చేయకుండా ప్రభుత్వం ఏదో నామ మాత్రంగా చేసి, అదికూడా రైతాంగానికి చెందకుండావుంటే పరిస్థితులు నృష్టిచినద. పోనీ పరిస్థితులు ఇట్లా వున్నాయి, రైతులకు జరగవలసిన న్యాయం జరగకపోగా, అన్యాయం జరుగుతుందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే, కేవలం ఉద్యోగులెవరో చెప్పిన మాటల ప్రకారంగా చేయడం తప్పు రైతాంగ బాధలేమిటో పట్టించుకోవడంగాని. వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించడంగాని చేయడంలేదు. పోతే, ఈ పరిస్థితులు యిట్లా వుండగా మురుగునీటి పమయ్య పున్నది, దీనిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినా, 20 సంవత్సరం

రాలైనా, దీనిని అలక్ష్యం చేసి, యిప్పుడు ఎకరానికి 20 రూపాయల చొప్పున ఆ రేట్ల కన్న కట్టవని, ఒక జిల్లానా రూపంలో రైతులపై ఈ పెప్పువేసి, బలవంతంగా పనులు చేస్తున్నారు. సో, దేశంలో కాంతిభద్రతలు ఎలా వున్నాయో గమనించండి. గత సంవత్సరం ఆరు మాసాలుగా తెలంగాణా ప్రాంతమేమి, ఆంధ్ర ప్రాంతమేమి అల్లస్లోలం అయిపోయినవి. దీనిని ప్రకటించి చేయడానికి సరియైన ప్రయత్నాలే చేయలేదు ఈ అధికార పార్టీకిచెందిన సభ్యులే కాదు. ఒకప్పుడు దేశతలు కూడా తప్పు చేశారు. భస్మాసురునికి వరం యిచ్చినట్లుగా—వెంగళరావుగారికి యీ పి డి బిల్లు తీసుకురావడానికి అధికారం యిచ్చారు. వాని నెత్తినే—భస్మాసురుని హస్తం పెట్టుకునే పరిస్థితి దస్తుంది దాని ద్వారా స్వత్రైక్య పేరుతో ఎంతో మందిని చంపుకున్నారు. అందులో విద్యార్థులు వున్నారు. అనేక మంది అమాయకులున్నారు. విచారణచేసి, యందులో ఎంత మంది నిరుద్యోగులు వున్నారు. అనే సమాచారాన్ని యివ్వలే పోయింది. పోనీ, ఎప్పుడో బ్రిటిష్ వారు యిచ్చిన వరప్రసాదం—కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో ఆయకట్టుకట్టినే existing ఆయకట్టును develop చేసుకోడానికి వీలవుతుంది. దీనికి యంతవరకూ ప్రభుత్వం పూనుకోలేదు. ఈ బడ్జెటులో కష్టా—గోదావరి డెల్టాలోవున్న 12 లక్షల ఎకరాలకు ఎకరానికి 4 రూ. 50 న 43 లక్షలు యిచ్చారు తప్ప 5th ఫినాన్స్ కమిషన్ నుండి వంద రూపాయల చొప్పున తీసుకొచ్చి—ఆ మొత్తం 72 లక్షలు యివ్వడం లేదు ఈ విధంగా, యిప్పుడువుండే ఆయకట్టును ఎంతో నష్టపరచి, యివాళ డ్రెయినేజ్ ప్రాజెక్టు neglect చేశారు. ఈ విధంగా అక్కడ existing ఆయకట్టును సర్వనాశనము చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంకా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కట్టిన తరువాత, కృష్ణా డెల్టాలో వున్న ఆయకట్టు అంతా దెబ్బతినే పరిస్థితి వున్నది. దీనివలన, యిదివరకు జూన్ మొదటి వారంలో సాగుచేసే, కృష్ణా డెల్టాలోవున్న ప్రాంతం, యీ నాడు రెండు మూడు మాసాలు వెనక్కుపోయి, జూలై ఆగస్టులలో సాగుకేనే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పటికైనా పులిచింతల ప్రాజెక్టు కట్టవలసి వున్నది. దానిని కట్టి, తద్వారా కృష్ణా డెల్టాలోని పాత ఆయకట్టు ప్రాంతానికి ప్రమాదం లేకుండాచేసే చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదు కాబట్టి ప్రజల తేమం నిమిత్తం యీ ప్రభుత్వం తొలగిపోవలసిన అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను

నీటి పారుదలశాఖ మంత్రి (శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి):—కె సి కెనాల్ గురించి నిన్న గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు ఈ రోజున దానిని గురించి కనుక్కున్నాము నేను యిదివరకు మనవి జేసినట్లు—25 వ తేదీన తెలిగ్రాం యివ్వడం letter వాయిడం జరిగింది. కె సి కెనాల్ కు తుంగభద్ర డాంనుంచి 500 క్యూసెక్స్ అదనంగా 23 వ తేదీనుంచి వదిలి పెడుతున్నాం. ఒక ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ ను సుంకేటిల ఆనకట్ట వద్ద వెళ్ళి అసలు అక్కడ ఎంత వచ్చిందో కనుక్కుమని చెబితే, నిన్న వెళ్ళి యివాళ ఉదయం తెలిఫోన్ లో చెప్పాడు. రియలైజ్ అవుతున్నదక్కడ. 23 వ వదిలిపెడితే—ఇవాళ morning వరకు పెరుగు

తున్నదట. సాయంత్రంలోగా ఆ 500 క్యూసెక్స్ అదనంగా రావచ్చు. సూపరింటెండెంటు ఇంజనీరుగారిని కూడా ప్రత్యేకంగా పంపించాము రిజర్వాయర్ లో నీళ్లు ఉన్నాయట. కె. యల్. రావు గారితో కూడా మాట్లాడాము. బహుళ యిన్స్టిట్యూషన్ల పంటలు బాగా పండుతాయి.

(శ్రీ) కె. గోవిందరావు :—ఒక చిన్న విషయం అనకాపల్లి షుగర్ ఫ్యాక్టరీగురించి—ఏమి అయిందో సెషన్ అయ్యేలోపల చెబుతామన్నారు. రేపమునా చెప్పవలసిందని తమరు ఆదేశించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I will find out.

(శ్రీ) కె. అంజనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, శాసనసభా సమావేశాల ముగింపు సమయములో మనకున్న కాస్త వ్యవధికూడా ఎంతో విలువైనది ఎన్నో ప్రజా సమస్యలు వున్న సమయంలో యీ రకంగా అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని తీసుకు రావడం చాలా ద.గదృష్టవశాత్తూ. ఇది అనవసరం, అప్రస్తుతమని నాఅభిప్రాయం. ప్రజాశాస్త్రమ్యం ఎక్కడికి పోతున్నదో అర్థం కావడంలేదు. మనం పూర్తిగా బ్రిటిష్ రాజ్యాంగాన్ని ఆధారంచేసుకుని, మన ప్రజాశాస్త్రాన్ని చక్కనిబాటలో వదిలించుకోవాలనే వుద్దేశం వున్నప్పుడు—బ్రిటిష్ రాజ్యాంగానికి సంబంధించి వంతవరకూ—అక్కడ అవిశ్వాస తీర్మానాలు ఏ వద్దతిలో వస్తున్నాయి? అనేది గమనించాలి. అవసరమున్నా లేకున్నా బలమున్నా లేకున్నా పదేపదే అవిశ్వాస తీర్మానాలు రావడం, అధికారంలో వున్న పార్టీపై నిందలు వేయడం ఇవంతా ప్రజాసమస్యల పరిష్కారానికిగాక, వట్టిసిటికొరకు యిదంతా జరుగుతున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. మొన్ననే మాకాములేరళ శాసనసభలోకూడా అవిశ్వాస తీర్మానం రావడం జరిగింది. అదేవిధంగా north లో జరుగుతున్నదీకూడా చూస్తున్నాం. ఇవన్నీ ఏమిటి? ఎక్కడికి పోతున్నాం మనం అనేది ప్రతిపక్షాలు గమనించాలి ప్రతిపక్షాలు అన్నీకూడా యీనాడు దేశంలో ఏదో ఒక మారు మూల ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములుగా వుంటున్నాయి అక్కడ వల్లించేది ఒకటి, యిక్కడ వల్లించేది మరొకటి. అట్లా గాకుండా, ప్రజాసమస్యల పరిష్కారానికి నిర్మాణాత్మకమైన మార్గం విస్తూ, ప్రభుత్వానికి చేదోడు వాదోడుగా వుండి వనిచేస్తే బాగుంటుంది. లచ్చన్నగారు యిందాక మాట్లాడుతూ అన్నారు—'మంత్రిమంత్రిగారుగాని, ఉపమంత్రిమంత్రిగారుగాని యిక్కడలేరు, ఎవరూ దీనిని వట్టింపుకోవడంలేదు' అని. చర్చితచరణంగా చెప్పించే చెబుతూ, పదేపదే ఇటు వంటి తీర్మానాలు తీసుకువస్తూవుంటే వాటిపై విశ్వాసం వుంటుందా? వినాలనే శ్రద్ధ వుంటుందా? అచేదీకూడా వారు గమనించాలని మనవిజేస్తున్నాను. ఇంత వరకూ యీ తీర్మానంపైన ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడేది వింటుంటే వారు ఏదో చీవాట్లు పెట్టవట్లు మాట్లాడుతున్నారు తప్ప సమస్యలగురించి నిర్మాణాత్మకముగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చేవిధంగా లేదు. వారు కొన్ని సమస్యలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి, వాటిని ప్రభుత్వం అమలుచేయకేదు, యీ విధంగా అన్యాయం జరిగింది, మేము ఎంతకాలం యిట్లా చూస్తూఉండుకుంటాము. విధిలేని పరిస్థితులలో మేము యీ తీర్మానం తేవలసివచ్చింది అంటే సబబుగా వుంటుందికానీ ఇప్పుడు

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

225

అట్లా కాకుండా ప్రతిపక్షం వ్యతిరేకించడానికే ఉన్నది అనే వద్దతిలో వారు వ్యతిరేకిస్తూపోతే సమస్య పరిష్కారం కాదు. కాబట్టి వారు ఆ వద్దతి మానుకోవాలి. ప్రభుత్వానికి చక్కని సూచనలిచ్చి, ప్రభుత్వం ప్రజోపయోగంగా నడిచేదానికి కృషి చేయాలి, లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యానికే ముప్పు అనేవే ప్రతిపక్షాలుకూడా గుర్తించి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. V. G. Raju (B' eemunipatnam) :—I may State that time is three fold—present, past and future. Therefore, I speak about the past because hon. Members know I was the Education Minister in the State of Andhra Pradesh, having some knowledge or the working of the Government. I would like to point out, with the permission of the Chief Minister, on 8th June, 1961, G O Ms. No. 1807 was passed to have a post-graduate centre in Visakhapatnam. Then on 31st May, 1966, U. G. C gave permission and passed an order that Andhra University must put up hostel for students and sanctioned 4 lakhs for the building of the Post-graduate Centre. But the University Grants Commission state that although Rs. 18,000 was sanctioned, 50% should be put up by the Andhra University. I would like to know what the Andhra University informed the Government to get those Rs. 90,000. So, I am sorry to say that although it has passed 5 years, no decision has been taken about the Post graduate Centre, Visakhapatnam. It is said that Government would give Rs. 90,000 to put up hostel for the post-graduate students and the Government of Andhra Pradesh did not do so for the last 5 years. If the Government does not have that Rs. 90,000 they should have told the public to come up. The Government is more interested in politics than in taking any action. If they want to have a post-graduate centre in Guntur, or in Tirupati, or in Warangal or in Hyderabad, I don't mind. I am not saying that because I belong to Visakhapatnam. But I say Andhra Pradesh should have a post graduate Centre at the instance of U G C. Let it have it at Visakhapatnam. But, if friends feel that it should go to Guntur, certainly let it go to Guntur. I have no objection. I feel that we should have a post-graduate centre in Andhra Pradesh and except the service of the U G. C.

I would like to say about the past when I was the Education Minister of the State. There was a question of policy of having All India Education Service and as far as I am concerned, I agreed in 1964 I went on long holiday for 7 years. In 1965 the same policy of the All India Service rose up. There was a conference in 1965 in Delhi and the Chief Minister attended the Conference on behalf of Andhra Pradesh. In the Conference he said Andhra Pradesh will get Education Service because Andhra does not accept this three-language formula i. e., English, Hindi and Telugu and that Andhra Pradesh will only accept two language formula. As a matter of fact only by reference with some books, I learn. In that Conference Sri Bhakta Vatsalam, the Chief Minister of Tamil Nadu also referred to the position. In 1960-61, the Government of Tamil Nadu accepted All India Educational Service but Shri Bhaktavatsalam did not want All India Educational Service. The matter came up in 1963 and when I returned after my medical treatment, the matter came up. Then I said "I do on behalf of the Government agree for the All India

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

Educational Service but the state educationists said we have belief in Two-language formula—Telugu and Hindi. That is in 1956. In 1969 again...

Sri K. Brahmananda Reddy:—Who said that? This Government stands for the Three-language formula and that has been my conviction and I have been saying everywhere.

Sri P. V. G. Raju:—May I remind you what I said that time three-fold. 1966 is not 1969. In 1969 it is due to Two language formula. In 1969 . . .

Sri K. Brahmananda Reddy:—Never. Never was it two-language formula. Let me tell you plainly and clearly that I have not agreed for All India Education Service. It is for different reasons.

Sri P. V. G. Raju:—If I may say so, he has not agreed for the All India Education Service. He says it is a different question. I don't understand. I may be ignorant. In agreeing three language formula, how can you distinguish between Education Service and 2 language formula or 3-Language formula English, Hindi and Telugu. Why can't we agree for 3-Language formula. I only repeat because, I don't understand the logic of the Chief Minister. I don't want any more logic and members have freedom of thinking, as far as I am concerned, I believe in 3-Language formula and the All India Education Service. I would like to say about something in which I am personally involved or interested i.e., Atomic Energy. When I was the Education Minister a section to develop the Atomic Energy came up in Andhra Pradesh, I remember. It is subject to correction. I feel that the Government of Andhra Pradesh passed a G.O. to keep about Rs. 22 lakhs for the development of Atomic energy, in Andhra Pradesh. But so far 5 lakhs have been sanctioned for the Andhra University Nuclear Physics Laboratory. For the first function at Chandigarh I attended. Dr. Babha came to open the Laboratory in June 1965. In that meeting I spoke to Dr. Babha representing the matter. He said about my object of developing electricity out of atomic energy and why Rs. 22 lakhs had been given. Then I said apart from the laboratory, I would like the Atomic Energy Department to develop the the Nuclear electrical energy. So I told him that money has been sanctioned and Araku Valley thousands of acres of Government land is available where we can have the Nuclear Energy Development Laboratory. Therefore money was sanctioned. I don't know what the Government is proposing to do with my past action and whether money has been allotted. I would like the Chief Minister to say and decide one way or the other. I am great believer in Nuclear Physics.

Thank you.

శ్రీ ఎల్.ఎస్.ఎస్. (గుడివాడ):—అధ్యక్షా, కర్మగతి చాలా విగ్రహం. దశరథుడు చేసిన తప్పు రాముని కాలంలో అనుభవించాడు. చివరకు ప్రజారంజకమైన రాజ్యం చేసిన బ్రహ్మానందరెడ్డి చేసిన తప్పు ఏమిటి? పాపాలు అన్నీ తానే చేసినట్లు ఒప్పుకోవడం. ఇందులో ఒకరు కారు చేసిన పాపం. ఎవరయితే అధికారంలో ఉన్నారో ఆ పెద్దలంతా బయటకువచ్చారు; తేలు ప్రతివడంలో ఉన్నారు, రాజుగారిలో, సహా, వారంతా చేసినటువంటి

పాపాలకు అన్నిటికీ ఈయన ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవించుతున్నాడు. ఈ విశ్వాస
రాహిత్య తీర్మానం రూపంలో. దేశ పరిస్థితులను పరిశీలించినట్లయితే దేశ
స్వాతంత్ర్య రక్షణకు, రాజ్య సంరక్షణకు మనం నిండుగా దీక్షతో పూనుకుని అన్ని
సమస్యలను తీర్చి మన రాష్ట్రాన్ని ఏ విధముగా ఉద్ధరించగలమని ఆ దీక్షతో పని
చేయవలసిన శుభ సమయంలో మనం ఈ రీతిగా వ్యవహరించడం నాకు అంత
నచ్చలేదు. గౌరవసభ్యులు అక్కడవారు వారంతా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో
పాల్గొన్నవారు ఈ మహా సంస్థలో నిన్నటివరకు ఉన్నవారు. కాని సంస్థలో
ఉన్న అభిప్రాయభేదాలవల్ల వారికి ఉన్న సిద్ధాంతం ప్రకారం బీదలను ఉద్ధరిస్తాం
అనే దీక్షతో వారు పోయారు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు ధ్యేయం కూడా బీదల
యొక్క ఉద్ధరణకొరకే ప్రయత్నం చేయాలని నిదర్శనంగా చూసినట్లయితే
సూర్యుడు అస్తమించని రాజ్యం ఏగొట్టిన తరువాత 800 సంస్థానాలను విలీనం
చేసిన తరువాత దృక్పథం విశాలం అయిన తరువాత రాజాసాహెబ్ లు అంతా
కూర్చున్న సమయంలో మనం నవ సమాజసిద్ధాంతం కోసం పూనుకున్న
సమయంలో యిది ప్రధాన ధ్యేయం అనుకుని అన్ని బ్యాంకులను జాతీయం
చేస్తున్నా దున్నేవానికే భూమి, గొరిగేవానికే బుర్ర, గీచుకునేవాడిదే చెట్టు
అని చెప్పకోవలసిన పరిస్థితిలో మనం అల్లర చిల్లరగా వ్యవహారం మాత్రం
గౌరవసభ్యులయినటువంటి మనకు తగదని నేను సవినయంగా మనవిజేస్తున్నాను.
ఈ పరిస్థితులలో ఒక వైపున తుఫానుమీద తుఫాను, ఒక వైపు కాటకాల మీద
కాటకాలు యిటువంటి పరిస్థితిలో ప్రవాహాల మధ్య నిలబడిన బ్రహ్మానందరెడ్డి—
నేను ముత్రివదనిని ఆశించి స్తుతించడం లేదు— మనం అందరం ఆత్మపరీక్ష
చేసుకోవలసిన పని నిజమైన అభిమానం ఉంటే జర్మనీ చూడండి. జపాను
చూడండి వారు దేశ శ్రేయస్సుకోసము, రాష్ట్ర శ్రేయస్సుకోసము త్యాగాలు
చేసి ప్రతి ఒక్కరు పూనుకుని నిరంతరం కృషి చేసినారు. ఆటంబాంబుతో
దెబ్బ తిని మహా మారణహోమంలోంచి యివతలకు వచ్చి జపాను మళ్ళీ పూర్తిగా
కోలుకున్నది. చాలా పురోగమిస్తున్నది. అలాగే హిట్లరు చేసినదానికి
జర్మనీజాతి దెబ్బ తిని మరల యిప్పుడు కోలుకున్నది. మనకు ప్రృథి యిచ్చిన
సంపద ఉంది. రాముడు యిచ్చిన రాజ్యం ఆంధ్రప్రదేశ్ విశాలాంధ్ర అయి
నందుకు చాలా గర్వించాలి. ఆనందపడాలి. వెనుంటి రాష్ట్రాలు అంటే
కాకతీయ సామ్రాజ్యం, తరువాత దత్తమండలం, సర్కారు, ఆంధ్ర, నైజాం
తరువాత ఒకటిగా అయిన పరిస్థితులలో సమన్వయ దృష్టితో చూడకుండా
చీలిపోతాం, చీలిపోతాం, చీలిపోతాం అనడం జ్ఞానంతో కూడిన పనికాదు.
అదొక వైతల్యం అభివృద్ధికి ఆటంకం ఈ పరిస్థితులలో మనం దేశ సంరక్షణ
కోసం యివ్వాల మన రాష్ట్ర సంరక్షణకోసం రాముడు తెచ్చిన సర్వోదయం
రాష్ట్రంలో హెచ్చుగ్గుబు లేనటువంటి స్వాంతులనం, స్వయంపోషకం చేయ
గలిగిన అవకాశాలు మన రాష్ట్రానికి ఉన్న అవకాశాలు భారతదేశంలో ఏ
రాష్ట్రానికి ఉందో నాకు చెప్పండి. కాబట్టి ప్రతి వ్యక్తి, ప్రతి గౌరవసభ్యుడు,
ప్రతి సభ్యురాలు దీని గురించి పార్టీ విచక్షణ మరచిపోవాలి. దీక్షతో పని
చేయాలి. సమరసభావం కలిగిన వారు, అన్నింటిలో సంఘీభావాన్ని కోరు

తున్న వ్యక్తి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఇవాళ నాకు ఆయనతో సీట్లూడే అంశం ఉంది. వీరిం జన్మములో దుమ్ము పడుతున్నది. వేదిల రక్తింతో సీక్స్ మైన ప్రాహిజను—వత్తి వేయడం యిష్టంలేని వాడను నేను. బయట ఉంటే మీ కంటే సత్పాత్రవాం చేసి ఏ విధముగా చేయాలి? ఆ విధముగా చేసేవాడను. మాకు నమ్మకం లేదు విద్వేషంతో కాని పని ప్రేమతో సాధించవచ్చునని నమ్మకం ఉంది. ఎందుకు ఈ విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం. ఎవరో చేసిన తప్పు అధికారంలో ఉన్నవారికంటే యితర జిల్లాలవారికంటే 9 గరిగి తెలంగాణావారికి మినిష్టర్లు యిచ్చారు వారిని పన్నిహితంగా ఉంచుకోవాలి. గోదావరిలో పడిచస్తామనేవారిని దగ్గరకు చేర్చుకోడం తప్పు? నాకు వారి పేర్లు తెలియదు. అందరూ రివిన్యూ మినిష్టర్లే. అందరూ బాధ్యత వలిగినవారే. ఎవరు చేసిన తప్పు? తెలంగాణా ప్రజలు మన సోదరులు. ఏది వివేకం? రూపాయి ఖర్చుపెట్టి పావలా సంపాదించుకోవడం వివేకమా లేక అర్థరూపాయి ఖర్చుపెట్టుకుని అర్థరూపాయి సంపాదించుకోవడం వివేకమా? బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చేసిన అభివృద్ధి ఏదీ 'ఎట్ల' ఉన్నా అందరికీ నా రాసీచా యిచ్చి కెల్లుడుకాణం పెట్టడమే ఆయన చేసిన తప్పు. ఆయనదే కాదు తప్పుచేసేవెళ్ళిన వారున్నారు ట్రీటాక్సు వేసినది సజీవరెడ్డి లైములో యుగంధరుడు కళా వెంటరావుగారు. ఆయనతో పోరాడివారము మేము. కొండా లక్ష్మణ బాపూజీగారు మంత్రిగా ఉండగా ఆంధ్ర సభ్యులు తెలంగాణా ప్రతినిధులు లిఖిత పూర్వకముగా 50 మంది సంతకాలు చేసి యిచ్చింది ఎవరు?

ఈ ఒడిదడుకులలో ఈ పని చేయడానికి నిదానించారు. కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రెసిడెంటు అయిన నిఃలింగప్పగారే ఆ మహాదోషం చేశారు. కాదనడానికి వీలు లేదు. రాష్ట్ర శ్రేయస్సు దృష్ట్యా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని బలవరచడము మంచిది. తిండికి లోటు లేకుండా చేస్తూ, పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేస్తూ ప్రకాశంపంతులు అడగుజాడలలో నడుస్తూవున్నవారిని బలవరచడమే న్యాయము. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావడము మన విద్యుత్తదర్మము ఆ పార్టీ కాదు. ఈ పార్టీ కాదు, ఈ పరిస్థితులలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వాన్ని బలవరచడము న్యాయము, కేరళవలె, మద్రాసువలె, కేరిస్సావలె కాకుండా మస్తిరమైన ప్రభుత్వము వుండే ఏర్పాటుకు ఘానుకొనాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు—అధ్యక్షా, అవిశ్వాస తీర్మానముపైన చర్చ సందర్భములో ప్రతిపక్ష సభ్యులు చేస్తున్న విమర్శలు దృష్టిలో పెట్టుకొని అధికారపక్ష సభ్యులూడ ఈ సందర్భమును ఉపయోగించుకొని మన 'రాష్ట్రంలో', దేశములో రావలసిన మార్పుయొక్క లక్ష్యము ఏ విధంగా వుండాలి, దానియొక్క కార్యక్రమాలు ఏ విధంగా వుండాలనే అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుతూ ఒక విధంగా ప్రతిపక్షము తరపున తెచ్చిన అవిశ్వాస తీర్మానము చర్చ సందర్భాన్ని మొత్తము కానవరకు సర్వనియోగము చేసుకొని ప్రభుత్వానికి కొన్ని మంచిమార్గాలు చూపించడానికి ఉపయోగిస్తుందని ఆశించాను. కాని అధికారపక్ష సభ్యులు వేస్తున్న ప్రపంగాలను చూపినప్పుడు ఇంతటి అవకాశాన్ని కూడ వినియోగించుకొన

లేక కేవలము కడతో పార్టీమీద నిందలు వేసే పద్ధతిలో చర్యలు చేయడము చాల శోచనీయమని మనవిచేస్తున్నాను ఈ నాడు దేశము మొత్తముమీద అన్ని పార్టీలు చీలిపోతున్నవని కొంతమంది మిత్రులు చెప్పారు. కాంగ్రెసుపార్టీ చీలిపోవడమే కాదు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ 1, 2, 3 పార్టీలుగా చీలిపోయినది, యస్. యస్. పి చీలిపోతున్నది ఈ పరిస్థితులలో అరాచకము, అశాంతి ఏర్పడి దేశ సమైక్యత నశించిపోతున్నదని విమర్శ చేస్తున్నారు. అది వాస్తవమే. ఈనాడు ఈవిధంగా చీలికలు రావడము సహజము. కాంగ్రెసుపక్షము చీలిపోతున్నదని మేము, ప్రతిపక్ష పార్టీలు చీలిపోతున్నవని ఇ.కొకరు అనుకొని సంశోషవత్తము చూస్తే సాంఘిక పరిణామాల వెనుక వున్న సేచురల్, సోషల్ డెవలప్ మెంటు గురించి ఏమాత్రము పరిజ్ఞానము లేకుండా చూస్తున్నాముతప్ప మరొకటి కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను ఒకవైపు పార్టీలలో చీలికలు కనిపిస్తున్నప్పటికి సిద్ధాంతాలకు రూపురేఖలు దిద్దబడుతున్నవి. భారతదేశములో వున్న 60 కోట్ల ప్రజలు ఈ చీలికలు సిద్ధాంతాలతో లేరు. విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి దేశాన్ని ఏ మార్గములో నడిపించాలి, ఏ పద్ధతులలో మన సమస్యలను పరిష్కారము చేసుకొనాలి అనే పద్ధతులలో ఆలోచనలు సాగిస్తూ వున్నారు. పోల్డరై జేషను చాల తీవ్రముగా ఉరుగుతోంది. ఈ ఆలోచనలు పరిష్కారదశకు వచ్చినవి. దేశములో వున్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి శాస్త్రీయమైన ఒక మార్గము వుంది అది సోషలిస్టుపంథా తప్ప మరొకటి కాదు. దానిప్రకారముగా నడిస్తే దేశములో ప్రగతిని సాధించగలుగుతామనే దృఢ విశ్వాసముతో, వజ్ర సంకల్పముతో ముందడుగు వేస్తున్నారు అనే సంగతి గమనించాలి. ప్రజా శాసనసభ్యములలో వచ్చిన విప్లవాత్మకమైన మార్పును గమనించలేని పరిస్థితులలో వున్న నాయకులు ఈ పరిణామాన్ని, కాలగమనాన్ని, ఈ చరిత్రను, గోడలమీద వ్రాసే వ్రాతను గమనించలేని నాయకులు, పిడిసూత్రాలను పట్టుకొని, పిడివాదాలు, పుక్కిడి పురాణాలు పట్టుకొని వేళ్ళాడే రాజకీయపార్టీల నాయకులు ఉమించండి. ఆ పక్షములోవారై నా. ఇటు వున్నవారై నా అనేక మార్పులకు గురి కావలసి వస్తుంది. అనేక దిగజారుడు పంథాలకు గురికావలసివస్తుంది అనేక చీలికలకు గురి కావలసివస్తుంది. స్థానాలు మార్పుకోవలసిన అవసరము వస్తుంది. కొన్ని సందర్భాలలో భ్రష్టత్వము సంపాదించుకోవలసిన దుర్గతి పడుతుంది. బ్రహ్మాండమైన సాంఘిక పరిణామము జరుగుతోంది. ఆ పరిణామాన్ని గమనించినాడే ఈ సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, వారి మంత్రివర్గ సభ్యులు వ్యక్తిగతముగా కాదు అనకోండి--వారి నాయకత్వములో వున్న ప్రభుత్వము దేశములో వస్తున్న పరిణామాలను గమనించడానికి నిరాకరిస్తున్నది. ఒకండుకు సంతోషము. మా పార్టీ ప్రకటించినది. నేను మరల ప్రకటిస్తున్నాను. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పార్టీకి చెందిన ఇందిరాగాంధీగారు యావత్తు భారతదేశములో నూతనముగా వస్తున్న పరిణామాలను గమనిస్తున్నామని, దేశములోని సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సోషలిస్టుపంథా తప్ప మరొక మార్గము లేదని ఒకసారి కాదు, అనేకసార్లు ప్రకటించారు. సంతకాలు చేసివున్నారు. తీర్మానాలు చేసివున్నారు. సిద్ధాంతరీత్యా సామ్యవాదం తప్ప శరణ్యము లేదని చెప్పివున్నారు. దేశములో

పేదవారి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పేదరికాన్ని పెంపొందించేయకూడదు
కదా. ధనవంతులపైన, భూస్వాములపైన అంతులు పెట్టి, వారి లాభాలపైన
కంట్రోల్ విధిస్తూ క్రమముగా ఆస్తుల పంపకము చేయాలి. భూములు పంపకము
చేయాలి. పేదరికాన్ని పంపకము చేస్తే సమస్యలు పరిష్కారము కావు అనే
సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించినందుకు సంతోషించినవారము మేము. ఈ ప్రభుత్వము
తమయొక్క సమస్యలు ఏమిటో శేల్పుకొనాలనే ఉద్దేశ్యముతోనే ఈ అవిశ్వాస
తీర్మానమును తీసుకువచ్చాము. ఆ అభిప్రాయాలను అంగీకరిస్తూ దానివల్ల వారిపైన
పున్న బాధ్యతలను, సాధక బాధకాలను గమనించడానికి ఆచరణలో ఎందుకు
నిరాకరిస్తున్నారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. వ్యవసాయ కూలీలు, కార్మికులు, మధ్యతరగతి
ప్రజలు, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, అనేక సమస్యలను తీసుకొనివస్తూవుంటే
బ్రహ్మాండరెడ్డిగారి ప్రభుత్వము వారిపట్ల ఏ వైఖరి తీసుకొన్నది? సరికొత్త
పంథాలో ఆలోచించి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కార్యక్రమం తీసుకొన్నారా?
నిరాకరించబడిన అదే భూస్వామ్య వర్గతులలో, పెట్టుబడి పద్ధతులలో
ఈ రిమానాలు, ఈ సంవత్సరము గడుపుకొని పోదాము. ఈ సోషలిస్టు విధానము
అనేదానితో మంచి పెట్టుబడి పెట్టాము, అనేకమంది యువకలను కొనగలిగాము.
అనేకమందిలో మార్పు తీసుకొనివచ్చి, విశ్వాసాన్ని కలిగించి, సమస్యలను
పరిష్కరించుతామని శ్రమను కొల్పి పార్టీని పెంచుకోగలిగాము. పార్టీ మెజారిటీ
కొన్ని సందర్భాలలో కూలిపోతున్నా కొత్త వారిని తీసుకొని పరిపాలన
చేసుకొనగలుగుతున్నామనే ఆవకాశవాద దృక్పథముతో, సిద్ధాంతానికి
దోహదపూర్వకమైన ఆచరణతో యీ కార్యక్రమాన్ని యింకా నడుపుతున్నారు
అంటే అది ఊచితరచిది, మన్నించరానిది అని మరచి చేస్తున్నాను.
అందుచేతనే యీ అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని యీ సభముందు పెడుతున్నాము.
ఇప్పుడైనా బ్రహ్మాండమైన మార్పులు తీసుకువస్తారని కాదు నేను చెప్పేది.
మీరు అంగీకరించిన కనీస కార్యక్రమాలు, మీరు అంగీకరించిన కనీస తీర్మానాలు
అమలు జరగటానికి, ముందడుగు వేయటానికి 1, 2, 3 ఇలా కార్యక్రమాలు
తీసికొంటారా లేదా? ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం ఇవాళ గెలువకపోవచ్చు. కాని
నేను మొదట మనవి చేసినట్లు చరిత్రలో బ్రహ్మ ప్రవాహంలో, మహాప్రస్థానంలో
బ్రహ్మ రథం ముందుకు పోతున్నప్పుడు ఆ రథ చక్రాల క్రింద నలిగి నలిగి తుత్తు
తుత్తయే గతి పట్టక తప్పదు. అటువంటి సందర్భం వస్తున్నది. అటువంటి
సందర్భం రానే వచ్చింది. అటువంటి ప్రసంగాలు సభాలో వస్తున్నవి. కాని
మన ప్రభుత్వందానిని నిరాకరిస్తున్నది. ఒకటి రెండు ముఖ్య సమస్యలను మనం
మరచి పోకూడదు. ప్రణాళిక అంటే ప్రజాసమస్యలు పరిష్కరించటానికి మానవ
శక్తిని, బ్రహ్మాండమైన మానవకోటి యొక్క కండలతో, శరీరాల్లో, మెదళ్ళలో
ఇమిడివున్న పుట్లకు పుట్లవున్న స్పృహనాత్మక శక్తిని, ప్రకృతికి సంబంధించిన
బ్రహ్మాండమైన నీరు, గాలి, వాన వాటిని సద్వినియోగం చేసి వచ్చే 5, 10, 15
సంవత్సరాలలో ప్రణాళికల ద్వారా సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధిచేద్దామని ప్రణా
ళిక ఉద్దేశం. అది ప్రణాళిక లక్ష్యం. అటువంటి పవిత్రమైన లక్ష్యాన్ని సాధించ
డానికి చక్కని రాజకీయ విధానాలు కావాలి. అటువంటి రాజకీయ విధానాలు

లేకపోవటంవల్ల మొదటి మూడు ప్రణాళికలు పూర్తిగా విఫలం అయ్యాయి, నాల్గవ ప్రణాళిక యింకా మనకు కనబడలేదు. కారణం ఏమిటి? సదుద్దేశాలతో మంచి షెడ్యూలింగ్స్ వున్నారు. మంచి అర్థశాస్త్ర పండితులు వున్నారు. మంచి కార్యక్రమాలు రూపొందించి సాంఘికాభివృద్ధి కొరకు చక్కని రావజాబ్ వేయగలిగిన మేధావులు మనదేశంలో వున్నారు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పర్యటనచేసి బ్రహ్మాండమైన సిద్ధాంతాలు సంపాదించి సహకరించటానికి సిద్ధంగా వున్నారు కాని వారి శ్రమాశక్తిని, మేధాశక్తిని, వారి క్రియాశక్తిని ఆచరణలో ఉపయోగించుకో జాలని స్థితిలో వున్నాము. ఎక్కడైతే ధనం సంపాదించాలి, ఏ విధంగా మానవశక్తిని ఉపయోగించాలి అనేది ఆలోచించకుండా దానికి ప్రతిబంధకంగా వుండే గుత్తిపెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని కాపాడుతున్నారు. 20 కుటుంబాలు దేశంలోని వేయి పరిశ్రమలపైన యాజమాన్యం కలిగివుంటే ఇవన్నీ పోవాలని బొంబాయిలో డిల్లీలో తీర్మానాలు చేస్తే—ఇవి తీసివేసే కార్యక్రమాలు నెమ్మది అయిన, ధైర్యంతో కూడుకొన్న చర్య తీసుకోకుండా కోర్టులు వున్నాయని, అన్ని చట్టాన్ని మార్పు చేయాలంటే రాజ్యాంగం సవరణ తేవాలని చెప్పటం ఏమిటి? ఒక మంత్రి ప్రయాణంచేస్తూ స్టేట్ మెంటు ఇచ్చి ఈ దేశంలో పార్టీ రాజకీయ కార్యకర్తలను, యువకులను మోసం పెట్టే ఉద్దేశము లేక నిజాయితీ వున్నదని సమాజం చెప్పుకొనే గతి పట్టేటట్లుగా చలోక్తులు పదలుతూ కొన్ని తీర్మానాలు చేసినా ఆచరణలో మళ్ళీ ఇప్పటిలో అదే పద్ధతిని కాపాడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి ఇక భవిష్యత్తు లేదు. మీకు ఈ నడమంత్రపు యాత్ర పనికిరాదు. ఈ దేశంలో గుత్తా పెట్టుబడి విధానం సాగాలని, గుత్తా పెట్టుబడి దార్లతో మిలీటరీ అయి ఈ దేశాన్ని దోపిడి చేయాలని, భూస్వామ్య విధానాన్ని మార్చటానికి వీలులేదని అంటారా లేక వాటికి స్వస్తి వాచకంచెప్పి, వాటికి త్రిశోదకాలు ఇచ్చి దేశాన్ని సోషలిస్టు వంధాలో నడపటానికి తక్షణ చర్య, కనీస చర్య తీసుకొంటారా తెల్పండి అవేవీ తీసుకురాకుండా—చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఒకటిగా ఎప్పటికప్పుడు ప్రాప్తకాల గతిగా ఏపూట కాపూట రాజకీయ పరిణామాలు సంపాదించుకొని ప్రభుత్వాన్ని గట్టించుకొందా మనకొంటారా, చిన్నదైన. చాలా తాత్కాలికం అయిన వ్యామోహంలోపడి ఈ పద్ధతిలో పరిపాలన సాగిస్తే బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ఆంధ్ర దేశానికి సేవచేసినవారు కారు ప్రజా స్వామ్య శక్తిని ఉపయోగించుకోవటంలో విఫలం అవటంగాక లేక దానికి ద్రోహంచేసే ప్రజా స్వామ్య పరిపాలనకు ప్రతిబంధకంగా తయారై ప్రజా వ్యతిరేకంగా పరిణామంచెందే ప్రమాదం ఏర్పడింది. దానికి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సమాధానం చెప్పుకోవలసింది. అందుకే ఈ అవిశ్వాసతీర్మానం. ఈ సందర్భంగా దేశంలోని ప్రజలకు ఒక మార్గాన్ని చూపించండి. వారే నిర్ణయం తీసుకొంటారని మనవిచేస్తున్నాను.

తెలంగాణా ఆంధ్ర సమస్య తీసుకువచ్చు. తెలంగాణా పైన చాలా సందర్భాల్లో మాట్లాడాము. తిరిగి ఎల్లాండి మాట్లాడవలసిఉంది. ప్రత్యేక తెలంగాణా

వాదులు తమ యొక్క సమస్యలను, తెలంగాణాలో వున్న కోటిన్నర రైతు కూలీ కటుంజాల సమస్యలను మూలకుపెట్టి తెలంగాణా యువకులు, విద్యార్థులు వారి ఆర్థిక విద్యా సంబంధమైన సమస్యలను మూలకుపెట్టి ఇప్పుడు తక్షణ రాజకీయ తీర్మానంపై కేంద్రీకరిస్తున్నారు అదేవిధంగా ఈ నాడు అధికారంలోవున్న బ్రహ్మనందరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ప్రత్యేక తెలంగాణావాసులను చేర్చటం ఎలాగు. ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదులకు బజార్లో బలంలేక ఉండడాడటం ఎలాగు, వారు వస్తే బణచటానికి సగసింగలావు గారికి కత్తి, సుత్తి ఇచ్చేవద్ద తిలో ఆలోచించటమేనా వారు చేయవలసింది? కొంతమంది ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదులకు తెలంగాణాలో 1/2 కోట్ల ప్రజల సమస్యలో పరిష్కరించటానికి బాధ్యత తీసుకోలేదు. ఇక్కడ ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించటానికి కొన్ని కార్యక్రమాలు తీసికోవటానికి, కొన్ని యూనివర్సిటీస్, కొన్ని మెడికల్, ఇంజనీరింగు కాలేజీలు ప్రారంభించటానికి, కొంత మంది ఉద్యోగ సౌకర్యాలు కల్పించటానికి, పోచంపాడుకు ఇంత ఖర్చు పెడతాము, ఇంకా ఖర్చు పెడతాము మైన్, మీడియని ఇరిగేషను వసులు తీసికొంటాం, అని ప్రభుత్వం చెప్పటానికి ఎవరు అడ్డు వచ్చారు? చెన్నారెడ్డిగారు వడ్డం వచ్చారా? మేము అడ్డంవచ్చామా? వారి బాజుపట్టన సిద్ధాంతాలు అడ్డు వచ్చాయి. వారిలో యింకా మనలుకున్న ప్రజా వ్యతిరేకమైన ఆలోచనలు అడ్డు వచ్చాయి. యింకా భూస్వాములక, పెట్టుబడిదారులకు జాచిలుగా పనిచేసే మన్యత్వమే అడ్డు వస్తున్నది. ప్రజల మీద ప్రేమ లేదు మీతో పోటీ పడటానికి ప్రజలు ప్రజలు అని మొనలి కన్నీరు కారుస్తూ మాట్లాడవచ్చు నిజంగా ప్రజలపై ప్రేమ వుంటే, నిజంగా ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం వుంటే అలా చేయకండి. ఏ మంత్రి కాని, ఏ కాంగ్రెసు నాయకుడు కాని తమ బంధుమిత్ర కళత్రవర్గాన్ని రక్షించటానికి పరిపోషించటానికి కృషి చేస్తున్నారు. ఎవరైనా దానికి అడ్డం వస్తే బయటపడితే కప్పిపుచ్చటానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అలాంటి వారికే ముఖ్యమంత్రి గారితో ఇంటర్వ్యూ కావాలి. ప్రజా సమస్య పరిష్కారానికి వారికి సమయం లేదు. అలాంటి సిద్ధాంతాలకు వారి మనస్సులో చోటు లేదు. కనుకనే వారిమీద చార్జి చేస్తున్నాము. ఎందుకు మీరు వుండాలి? మీరు మీ పనికోసం వుంటారా? మీరు నిర్ణయించుకోవాలి నా మేము నిర్ణయిస్తాము. మీ నిర్ణయాన్ని స్వీకరించండి. దేవు స్వర్గంలో అయినా మేము జ్ఞాపకం వస్తాము. మా మంచితనంవల్ల సకాలంలో అవిశ్వాసం కలుగుతుంది మీరువైదొలగటంవల్ల మీరు స్వర్గంలోనైనా జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవాలి. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ఆలోచించండి సాంఘిక సమస్యలను మీరు పరిష్కరించకపోతే మీరే పరిష్కరింపబడతారు. మీరు కరిగి పోతారు అని మనవి చేస్తూ వెంటనే తీసికొంటున్నాను

(The House then adjourned to meet again at Four of the clock)

(The House reassembled at Four of the clock)

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH (ANDHRA AREA) TENANCY
AMENDMENT BILL, 1970

SRI K. Brahmananda Reddy : - Sir, I move "That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970 be read a first time."

Mr. Speaker : - Motion moved.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి : - మిస్టర్ స్పీకర్ సర్, ఆంధ్ర పరిమళం సంఘం ఏర్పాటుచేసిన ఈ బిల్లు అమెండ్ మెంట్ బిల్లు తీసుకువచ్చింది. ఈ అమెండ్ మెంట్ బిల్లుకు ఉపయోగపడుతుందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. లాల్ గూలింగ్ కాంగ్రెస్ సెషన్ లో బిల్లు పోయిందా? ప్రోగ్రాము పై రైతుల నాణ్యత ఆ బిల్లు వాయింటు ప్రోగ్రాములో ముఖ్యమైనది ఈ బిల్లు, కాంటే కాంగ్రెస్ సెషన్ లో నేను కూడా సభ్యుడుగా ఉన్నప్పుడు, ఈ బిల్లు పాయింట్ ప్రోగ్రాము సక్రమంగా అమలుచేయాలి, కల్టివేటింగ్ బిల్లుకు ప్రోగ్రామ్ ఇవ్వాలని ఏ రైతుల చెప్పుకూ వచ్చారో, ఈ అమెండ్ మెంట్ బిల్లు మాత్రము ఆ సూక్ష్మాలు ఒకటికూడా ఉన్నదంటేదు. ఇదిగాక, ఈ బిల్లుకు ఇంకొక చిత్ర కూడా ఉన్నది చాలా సంవత్సరాలనుంచి, ఆంధ్రప్రదేశ్ అయితరువాత ఉన్న ప్రాంతాలలో ఉండే కానవానిన్నిటిని ఏకీకరణ చేయాలని చాలామంది చేశారు. మరి ఇది ఒక్కటి ఇంటిగ్రేషన్ కాలేజీలో ఉంది. అయితే దానికి కారణాలు కూడా లేకపోతేదు. తెలంగాణలో ఉండే బెన్సియా చాలా ప్రోగ్రామ్ లెజిస్లేషన్ అని, కల్టివేటింగ్ బిల్లుకు ప్రోగ్రామ్ ఉన్నది, తరువాత అతను కూడా ఏర్పాటుచేసాడని, కూడా అవకాశము దాటో కల్పించబడింది, తదుపరి, సెక్షన్ 32-3 క్రింద అతను వల్లేవారు కావడానికి దాటో అవకాశము కూడా కల్పించబడింది. క్యాష్ రెంటు పరిధంగా ఉండాలి అనేది కూడా దాటో రూపొందించబడింది. క్యాష్ రెంటులో రూపొందిస్తేనే పన్నునా కల్టివేటింగ్ బిల్లుకు కొంత అయినా కలిపి ఇచ్చినవాళ్ళము అవుతాము. కాని క్యాష్ రెంటులో కమ్యూటీ చేస్తారు అనేది దీనిలోలేదు. కాబట్టి, ఈ పన్నుపర్ యాపు, తెలంగాణలో ఉండే యాపు. ఆ రెండు కూడా ఇచ్చి ఉండినట్లయితే గౌరవ సభ్యులు చక్కగా చూపుకోడానికి అవకాశము ఉండేది. కాని, ఆ విధంగా కంపెటిటివ్ నేటుమొట్టుకూడా ఇవ్వలేదు. కనుక ఇప్పుడు ఏదో రెంటు సేక్స్ డెవలప్ చేస్తాము అంటున్నారు. మరి ఒక సంవత్సరము లిజ్ కేసివట్లయితే ఆ సంవత్సరములకు ఇవ్వాలంటున్నారు. ఇంకా అతను భూమి కొనుక్కొనిరిమకొన్నట్లయితే అతనికి ప్రభుత్వం ఇవ్వాలంటున్నారు. మరి రెండు ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్స్ వరకు రెన్యూమ్ చేసే అవకాశము కూడా ఇవ్వాలి. కాని అసలు ఇవన్నీ కూడా ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ అని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే, అసలు బెన్సియా లేకపోతే ఈ బిల్లుకు అంతా లేనిది? బెన్సియా మాత్రము ఎక్కడా ఆంధ్ర పరిమళంలో లేదు అనేది ముఖ్యమైన అవసరం

ఉన్నది నేను ఇదివరకే జనరల్ డిమాండ్స్‌లో వచిచేసినాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో
లెసెంటు మూత్రము ఒడంబడికలో ఎవరి చేతుల నమోదు చేయకలెదు, చేసే
ఆచారము లేదు. అందుకొరకు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ మొదట సృష్టించాలి,
టెనెంట్ సృష్టించాలి. ఈ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ సృష్టిస్తామని ముఖ్యమంత్రి
గారు ఈ సెషన్‌లోనే వాగ్దానము చేశారు. అది మొదట కట్టి, తరువాత
ఇది వచ్చినట్లు ఉంటే కొద్దో గొప్పో లాభము అయ్యేది. ఇప్పుడు ఇది
మొదట వచ్చిన తరువాత అది వస్తుంది. కనుక కొద్దో గొప్పో ఉంటే, అది
ఎక్స్‌జిస్ట్ చేసి వస్తుందిగాని అంతకంటే పనికిరాదు. కనుక ఈ సెషన్
రేపు అయిపోయిన తరువాత, నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మరని చేస్తు
న్నాను. ఒక ఆర్డినెన్సు వేయండి. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ కొరకు. ఆ రికార్డు
ఆఫ్ రైట్స్ ఎవరైతే ఉల్లంఘిస్తారో ఆ పిలేజ్ ఆఫీసు. ఆ రివిన్యూ ఇన్‌సె
క్టిర్లు వాళ్ళ పైన చర్య తీసుకోండి. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ మొదట సృష్టిం
చండి, తరువాత దీనిని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నించండి. రికార్డు ఆఫ్
రైట్స్ లేకపోయినట్లయితే యిది పృథా అవుతుంది, మారులో దీనికి మార్కు
ఎన్నివస్తాయి అంటే డీరో మార్కు వస్తుంది, అంతకంటే హెచ్చుగా ఏమీ లేదు.
సరే యిప్పటికి ఒక ఆచారము ఉన్నది ఆంధ్ర పరియలో, పాపము కౌలుదార్లు
ఆ గ్రామంలో ఎవరైనా ఉన్నట్లయితే ఏదో ఓరల్ లీజర్ యిచ్చి వంశీక పంటలో
సాము పంట యిచ్చి ఏదో కుటుంబ జీవనము జరుపుకొనే ఆచారము ఉన్నది.
ఈ లిల్లు వచ్చినవరువాత ఆ ఓరల్ లీజు కూడా లేకుండాపోతుంది. ఆ కౌలుదార్లు
ఎవరైతే చేసుకొంటున్నారో వారికి ఉభయ ప్రభుత్వము వస్తుంది గాని రిలీఫ్
మూత్రము రాదు. అందుకొరకే యిది వాస్తవంగా అమలు చేయాలంటే దీని
రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ సృష్టించడానికి, రేపుకొను ఎల్లండే ఒక ఆర్డినెన్సు చేయండి.
తరువాత దీనిలో ఉండే లోపాలు ఏవైతే ఉన్నాయో ఈ అమెండుమెంట్స్ ఆ
వర్సస్ సర్వే చేయవు. తెలింగాడా యాక్టును మీరు ముందు పెట్టుకోండి.
దాంతో ఉండే అన్ని ఇన్‌చార్జ్‌లతో చేయండి. ఆ విధంగా చేసినట్లయితే ఈ
కల్పింబేందుకు లెసెంటుకు రిలీఫ్ రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మిగతా
వ్యవహారాలు అవిధంగా భూములు కొనుక్కో వాలన్నా రెంట్లు స్కేల్ డవున్
చేయవలసిన అవసరం లేదు. క్యాష్ రెంటు అనేది కావాలి గాని ఈ క్రాప్
రెంటు అనే ఆచారము మాత్రము లేకుండా పోయింది. ఎప్పుడో పోవలసిందే.
కాని ఈ స్కేల్ డవున్ చేస్తాము 20 పర్సెంటు, 10 పర్సెంటు అంటారు. దీనిని
ఆయివా కొంటైనా కమ్యూటీ చేస్తారా క్యాష్ రెంటులో అని నేను అడుగు
తున్నాను. సరే. అందుకొరకు ఈ వన్ యియర్, సిక్స్ యియర్స్ అని
పాధారథంగా పెడతారు గాని, ముఖ్యంగా ఈ ఉభయ ప్రాంతాలలో ఉండే
వాటికి ఒక లిల్లు రాకపోయినప్పటికీ, వేరేవేరే ఆ సూత్రాలపైన చేయవలసిన
అవసరం ఉంటుంది. చేసు ఒకటి ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను,
ప్లానింగ్ కమిషన్ నుంచి మీకు వచ్చిన సూచనలు ఏమిటి? ప్లానింగ్ కమిషన్
వంచి వచ్చిన సూచనలు ఏవైనా అమలులో పెట్టడానికి ప్రయత్నించేస్తున్నారా?
ఈ సూచనలు ప్లానింగ్ కమిషన్ నుంచి వచ్చినాయో లేకపోతే రూలింగ్.

కాంగ్రెస్ లెన్ పాయింట్స్ ప్రోగ్రామ్ ఏదైతే ఉన్నదో ఆ లెన్ పాయింట్స్ ప్రోగ్రాములో యిదే ప్రధానమంత్రి గారు చెప్పబున్నాడు. చేపవాళ్ళకు సహాయము చేస్తామని, వాళ్ళకు రిలీఫ్ కలుగజేస్తామని అంటున్నారు. రూలింగ్ కాంగ్రెస్ ిద్దాంతంలో కల్లివేటింగు తెనెంటుకు రిలీఫ్ యిచ్చిరి ఉన్నదా? ఈ సూత్రాలు దానికేమైనా సరిస్తాయా? ఎంతవరకు పర్చస్తాయి? ఏ విధంగా రిలీఫ్ యివ్వబడుతున్నాడు? ఏ విధంగా ప్రాప్యెస్ లెన్ పాయింట్? రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ కల్పన ఉన్నాయి? అదే విధంగా వెస్ట్ బెంగాల్ లో యిది వరకు లెక్క జరిగినాను. అది ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా తెలుసు. లెజిస్లేషన్ అనే అనునది న్యాయ శాస్త్రం, వాస్తవంగా కోస్తా జిల్లాలలో, రాయల సీమలో కల్లివేటింగు తెనెంటు ఎవరైనా ఉన్నారా తెరా అని. అర్ అఫిషియల్ గా అనునది దాదాపు తెండు మాసాలు వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలలో లక్కడ ఉండి లక్కడ ఉండే బోగట్ల అంశా సేకరించారు. సేకరించి అతను యిచ్చిన రిపోర్టు పనిటంకే, 60 పర్సెంటు కంటే ఎక్కువ కల్లివేటింగు తెనెంటు ఉన్నారు గాని 1 పర్సెంటు కూడా నమోదు చేయడంలేదని. ఆ విధంగా ప్లానింగ్ కమిషన్ కు అతను రిపోర్టు యిచ్చినాడు. 60 పర్సెంటును మించి కల్లివేటింగ్ తెనెంటు ఉన్నప్పుడు అందులో ఒక పర్సెంట్ కూడా రికార్డు కానప్పుడు యీ లెన్నీ యాక్టు ఎక్లా ఉపయోగపడుతుంది నేను అడుగుతున్నాను. కనుక ఇది కల్ల నీళ్ళు తుడవటానికేసరికొస్తంది. రాత్రింటాళ్ళు కల్లపనుమా భూమి సేద్యంచేస్తున్నారలాది పేదజానీకాది రిలీఫ్ ఇవ్వాలనుకున్నప్పుడు... వారి రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ సృష్టించటానికి మీరు ఎల్లుండే ఆర్డెన్సు జారీచేయండి. ఓనర్ ఆఫ్ ప్రూఫ్ ఎవరిపై ఉండాలన్నది అర్జింటి కన్నా ముఖ్యం. ఓనర్ ఆఫ్ ప్రూఫ్-ఇతడు నా తెనెంట్ కాదు అని పట్టెదాడు ప్రూఫ్ చేసుకోవాలి. ఇదివరకు తెలంగాణా యాక్టులో కూడ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ జారీచేసినప్పుడు, రెగ్యులేషన్స్ జారీచేసినప్పుడు యీ సర్వే నెంబరు నేను సేద్యం చేసుకొంటున్నాను అని కాలుదారు దరిభాస్తు పెట్టుకొంటారు. వాస్తూల్ లాస్ ప్రకారం— నేను యీ భూమి సేద్యం చేసుకొంటున్నానని తెనెంట్ యే ప్రూఫ్ చేసుకోవాలి. పట్టెదారు తెలివిగలివాడు గాబట్టి అతనికి అన్ని హంగులు ఉంటాయి కాబట్టి, అతనికి చదువు సంధ్యలు ఉన్నవి కాబట్టి— అతడే “ఇతను నా తెనెంట్ కాదు” అని ప్రూఫ్ చేసుకోవాలి. ఓనర్ ఆఫ్ ప్రూఫ్ పట్టెదారు మీద పెట్టారు. రూలింగ్ కాంగ్రెస్ ిద్దాంతం ప్రకారం ప్లానింగ్ కమిషన్ సూచనలు ప్రకారం— కల్లివేటెడ్ తెనెంట్ కు రిలీఫ్ కలగాలంటే, వెంటనే యీ ఆర్డెన్సు జారీచేయాలి. విలేజ్ ఆఫీసర్స్ అడంగులలో ఉన్నాడు కల్లివేట్ చేస్తున్నవారి పేరే కాదు; ఇదివరకు ఎవరు కల్లివేట్ చేశారో, అదికూడ సాక్ష్యం ఉనుకొని నమోదుచేయవలసి ఉన్నది. ఇవాళ అడంగులలో ఎవరి పేరు వ్రాస్తే వారు కల్లివేటింగు తెనెంట్ అవుతాడనికాదు. ఫలానా ఇన్స్ సంవత్సరాల నుండి ఎవరు కల్లివేట్ చేస్తున్నారు అన్నది— తేవలకు దాఖ్యమెంటరీ ఎవిడెన్స్ యే కాదు; ఒరల్ ఎవిడెన్స్ కూడ తీసుకొని. నమోదు చేయాలి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో అవిధంగా చేసినారు. ప్రక్క భూమివారిని

అడిగి వారు. ఈ భూమి ఎవరు సేద్యం చేస్తున్నారని. అనరల్ ఎవిడెన్స్ తీసుకొని తెలంగాణా ప్రాంతంలో భాస్కరాఫీల్డ్ సమూహం చేసిన పరిస్థితి ఉంది. అదే సిద్ధాంతం ప్రకారం ఏదైనా సమూహం చేయాలంటే - ఓరల్ ఎవిడెన్స్ తీసుకొని. ఓరల్ ఆఫ్ ఫూల్ ట్రస్టు వారి వైపున కెట్టి రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఉన్నాయి, ప్లానింగ్ మీషన్ సూచనలు; డాలింగ్ కాంక్రెట్ 10 వ యింట్ ప్రాజెక్ట్ - పబ్లిసిటీని అమలు పెట్టే పుడే లైసెన్స్ తెచ్చుకుని రిజిస్ట్రేషన్ మి.తా క్లాజుల విషయం సెలవు :మిటిలో చూసుకొనవచ్చును. వారు ఆ భూమి ఖరీదు చేసుకోవాలంటే దరఖాస్తు ఉన్నప్పుడు కావాలి. ఎన్ని ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కావాలి. ఏవిధంగా జరగాలి. అన్నది తెలుసుకోవచ్చు. సెలవు :మి. నడి రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత చూసుకోవచ్చును. సెలవు :మి. ఆయా ప్రాంతాలు పర్యటించి విషయాలు తెలుసుకోవచ్చు. కాగుంటుంది. పునరైతులు ఆకమిటీ మూడుకు వచ్చి చెప్పుకోవాలి. అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేసినపుడు లైసెన్స్ తెచ్చుకుని న్యాయం కలుగజేసిన పరంపరాము రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తప్పకుండా స్పష్టమైనవి చూశానని సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషము. అందుకు వెంటనే ఆర్డినెన్సు ఇచ్చాడని యాభిప్రాయం సెలవు :మి. ఆర్. సీ. సరావజీవి విధంగా అమలుచేయాలి. ఆ విధంగా అమలుచేస్తే కాగుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి :—అదృష్టం! అసలు ప్రశ్నలు యాకు అమలులో ఉన్నదా? అసలు అది అమలులో లేనప్పుడు. ఇప్పుడు యీ అమెండ్ మెంట్స్ తెలుసుకుంటే చాలా విడ్డూరంగా కనబడుతున్నది. అసలు పురమే లేనప్పుడు అంతా రమ్మ స్కాగ్ నుండి వస్తుంది? ఈ ప్రశ్నలలో యాభిప్రాయం వల్లగా అంతా ఏ రకీ వెళుతుంది. ఏ రకీకి యీ యాభిప్రాయం కాలుదారులేమి కాలుదారి రక్షణ లేదు. కానీ పాత పద్ధతులలోనే కాలుదారు ఉన్నారు. పాత పద్ధతులలోనే పాత రెజిస్ట్రేషన్ భూస్వాముల యొక్క పద్ధతులలోనే ఎగ్రిమెంట్ లేకుండా - బి.జే. ఎగ్రిమెంట్ ఉన్న పక్షంలో ఆ ఎగ్రిమెంట్ భూస్వామి చేతిలో ఉంటుంది. గానీ కాలుదారు రక్షణ ఉండదు; భూస్వామి తాను వ్రాయించుకొని అనవగ్గర కెట్టుకొంటారు. కాలుదారు ఎగ్రిమెంట్ వ్రాయించుకొనే ఆచారం ఎక్కడా లేదు. రాయలసీమలో లేదు; కోపా ఆధిలో లేదు. అసలు తెన్నే యాభిప్రాయం ప్రశ్నలలో యాభిప్రాయం అమలులో లేనప్పుడు - అది ఏదో వెద్దగా అమలుకరువు ఉన్నట్లు దాని అమలులో ఏదో కొన్ని ప్రతిబంధాలు వచ్చినట్లు. ఆ విషయం తొలగించటానికి తెన్నే కొన్ని ఎక్కడ పరిసరాలు భూస్వాముల నుండి రాబట్టి ఇన్స్ట్రక్షన్ అిచ్చి - కాలుదారు మీద ఎంతో క్రేమ పుట్టుకొచ్చినట్లు యీ అమెండ్ మెంట్ ప్రభుత్వం తెన్నే - బయట ప్రశ్నలు చాలా అశ్రద్ధపడుతున్నారు. తెన్నేయట్టు వస్తుందనగానే భూస్వాములు కాలుదారులందరినీ తొలగించారు. తర్వాత ఎగ్రిమెంట్ లేకుండా, మూలవాడిగా పోటీపూటతో సమర్థత కాగితాలు పెట్టుకొనే పద్ధతితో తొలగించి ఇచ్చి పాత పద్ధతులలో కాలుదారులను

శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మసూత్రార్థః—అథా సోమోగా శేషతాయ వనితా తామ-
సమిచయాలో చెప్పండ. మీరు చెప్పినదానితో కొంతవరకు నిజం ఉన్నదని అను-

గొంటూరు ఏమి చేయాలి చెప్పలేమి? అదిలేదు, ఇదిలేదు, అంటే— ఇది వద్దు అంటారా?

శ్రీ కె. ఉత్తరరెడ్డి :—చదువుకుంటున్నారా? రక్షణ కలుగజేయాలి, కాలు దాగకుంటుంది కాబట్టినే :—చదువుకుంటే సత్ ఫలం వస్తుంది. యీ బిల్లు పెడితే మేము కన్స్టిట్యూట్ సజిస్టర్స్ :—చదువుకుంటే సత్ ఫలం వస్తుంది. కాని అటువంటిది లేదు కాబట్టి ఇది ఎందుకో పెడమన్నాడు కాబట్టి—మేము ఏమి చెప్పినా ప్రయోజనం లేదు. చట్టరీత్యా యిప్పుడు జరిగేటటువంటి అమెండుమెంట్స్ రీత్యా తెనెంట్స్ ఏమి ఉపయోగం లేదు. గ్రామం యొక్క అడంగులలో సాగు దారు లేక పట్టాదారు ఆసేవల పట్టాదారు పేరు వ్రాస్తున్నారుగాని సాగు దారు పేరు ఎక్కడా గ్రామతాళిలో లేదు. దాదాపు రెండు నెలలు అయింది. తెనెంట్స్ యొక్క అమెండుమెంట్స్ వస్తున్నాయని చెల్లడితాయి. ఎవరైనా ఒకటి అరకుంటే కూడ చాక్లం దరిసి వెళ్లగొట్టి అమాయమైన పద్ధతులలో ఆ భూములనంతా భూస్వాములు ఉంచుకున్నారు. ఈ నెల రెండు నెలలలో అది నర్దున్నాడు. అందుచే సాగు దారు పేరు ఎక్కడా కనడదు. ఏకాదశి కూడ ఎవరు సాగు చేస్తున్నారు అనేది తెలుసుకోవడం కష్టం. అర్థి నెమ్మరీత్యా గాని మరొక రీత్యాగాని ఎట్లో నా కేమి అవగాహన కావడం లేదు ఈ అవస్థలో కొలదారులు రక్షణ అనేది చట్ట రీత్యానే కాదు, అమెండుమెంట్స్ రీత్యా కూడ ఏమి ప్రయోజనము లేదు. ఇవంతా ప్రమాదం. దీనివల్ల ప్రయోజనం లేదని మనచేత ప్రకటించమిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, ప్లేట్ నెంబర్ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ పై చాలా బాగా ఉన్నాయి. With a view to conferring certain further benefits on the tenants and in the light of the recommendations made by the Consultative Committee for the Revenue Department in this regard, it is now proposed అని ఉన్నాయి. మా క్లిమి మేం రెంట్ రెడ్యూషు చేయాలి. స్వరసాయ భర్తలు పెరిగినాయి. కొలదారులు కూడ తగ్గించాలి. బాగా చేయవచ్చు. సెక్యూరిటీ ఆఫ్ టెన్యూరు కూడ ఉండాలి అది కూడ ఉన్నాయి. అరునంపల్లె ముని యివ్వమన్నారు. సెక్యూరిటీ ఆఫ్ టెన్యూర్ లేకపోతే టెన్యూర్ చేసుకోవాలన్నా, ఏది చేసుకోవాలన్నా అతనికి కష్టం అవుతుంది. కాబట్టి కొలదారులకు యిటువంటి రక్షణలు తప్పక పరిగా ఉండాలి. కొలదారులకు ఎలా అయితే రక్షణ ఉన్నారో అట్లాగే భూభామం దులూకూడ కొంటుంది రక్షణ కోసం చలవవారు వున్నారు. విడోస్ వున్నారు, మైనర్స్ వున్నారు, తెనెంట్స్ ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి. ఏజ్డ్ పీపుల్, చేసుకోలేనటువంటి వాడు, ఉన్నారు. ఎవరం రెండు ఎకరాలు ఉండి బస్తీలో చిన్న చిన్న ఉద్యోగాలు చేసుకుంటుంటారు. అటువంటి వారందరికీ ఎగ్జంప్ట్ న్ చేయాలి. దీనిలో ఎగ్జంప్ట్ లేదు. రైట్ ఆఫ్ రెడీమప్షన్ అని ఉన్నది. అవసరం అయినప్పుడు వర్సనల్ రెడ్డిమప్షన్ చేసుకోవచ్చు బాగా చేయవచ్చు. రైట్ ఆఫ్ ప్రివిలెజ్ అని ఒక రైట్ ఉన్నది. ఇప్పుడు ప్రివిలెజ్ టు టెనెంట్స్ అని ఉన్నది. అది ఇవరం

యోగ్యంగా ఉండదు. దేవరూపిని బాగా ఉన్నట్లు కనపడుతున్నది. ప్రొమెమ్స్ ను రైట్ ఈయన ఒక కోటిని ఇస్తాడు. He should specify the date and offer the price also. అది ఎప్పుడూ ఒక ప్రొమెమ్స్ లా సెలక్టు చేసుకోవాలి. సెలక్టు చేసుకోకుండా అనుకూలంగా ఉన్న యింకోరిటి ఎక్కువదిరకం అమ్మకాని రునెన్ట్ కి అప్పుడేసిన ఫిరకన్న తక్కువకు దస్తావేజు ప్రాసుకుంటాను వేసేదివేరే. కొన్ని వాదన బాటకాలు వున్నాయి. ఆచరణయోగ్యంగా ఉండదు. It will lead to litigation also రైట్ అఫ్ ప్రొమెమ్స్ ను ఉండడంవల్ల ఒకసారి రునెన్ట్ కు రక్షణకాదు, భద్రత కూడా కలుగుతుందేమో వనకొంటాను. రామచంద్రాద్రిగారు చెప్పిట్లు చాలమంది నూజవాటి కౌలుదారులు. రిటెను లీజెను చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లేవు. ముఖ్యతెలుసు పంచాయితీరాజ్ లో అతనిదగ్గర 10 ట్లు వున్నాయి అలాంటి వదివది అటపోయారు. ఇతను భూమి చేస్తున్నాడు అని చెబుతారు పదివది పోయి వేయడంలేదు అని చెబుతారు. అందుకని రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ క్రియేటు అయినారువా, అర్ది నెన్ను యిన్క్వరేసి అదంతా చేసినతరువాత కొంత పీలు ఉంటుందేమో గాని. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లేకపోతే చాలా యిబ్బంది. ఇప్పటివరకు అడ్డుడికేపను, డిస్ పూట్లు అన్ని తాసిల్దారులు చేస్తున్నారు. తాసిల్దారు అఫీసులో అలవ్యం ఉదుగుతున్నది. ఇన్ ఫిషియన్ సి కూడా ఉన్నది. వాళ్లు లాయర్స్ కారు. లాయర్స్ పోయి అగ్గస్ట్ చేస్తూ ఉంటారు. ఆర్ డి. ఓ. కి అప్పీలు ప్రాస్తావుంటారు. దీనిని తీసివేసి డిస్ట్రిక్టు మునిసిపు కోర్టుకు ఈ జూరిస్ డిక్షన్ యిస్తే బాగా ఉంటుంది. రెంట్ కంట్రాక్ట్ యాక్టుకూడ జూరిస్ డిక్షన్ తాసిల్దారుకు ఉండేది. అది తీసివేసి మునిసిపు కోర్టుకు యివ్వడం రిగిది. అలాగే యిది మునిసిపు కోర్టుకు జూరిస్ డిక్షన్ మున్నస్తే కొంచెం ఫిషియన్ట్ గా జరుగుతుంది, డిస్ పూట్ అవుతుంది. అది కూడా ముచిది. అది ఒక మూలన. దున్నేవారికే భూమి అనే నినాదం బాగానే యున్నది. పమద్యేంతో యున్నది కాని ఆచరణయోగ్యంగా లేనట్లు వున్నది. కొన్ని క్లాజెస్ మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి కీసుకువస్తున్నాను. ఆ పరరణలన్నీ జాయింట్ సెలక్ట్ కమిటీ యున్నది. దానిలో కేసుకోవచ్చు. రికార్డ్స్ ఆఫ్ రైట్స్ చాలా ముఖ్యం. ఎగ్జంప్ట్ క్లాజ్ వెట్టాలి. విదోస్ ప్రావర్తి, మైర్స్ ప్రావర్తిన్, చిన్న ఉవ్వోగాలు చేసుకోనేచారి అస్తులగురించి, కౌలుదారులకు రక్షణ కల్పించాలని శాసనం కీసుకుచాలోతున్నాము, అలాగే వారికికూడా రక్షణ కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :- అధ్యక్షా, ఈ ఆమె.డింగ్ చట్టం, దీనిలో ఉన్నటువంటి మేలు రైతులకు, నేతివీరకాయలో నేయి ఎంత వుంటుందో అంత వున్నవని చెప్పవలసి వుంటుంది. వాస్తవానికి రునెన్ట్ కు రక్షణ వచ్చేటటువంటిది కాదు. లాండ్ లార్డ్ కు రక్షణకు సృష్టించబడినటువంటిది. ఆరలు రునెన్ట్ అనేవారు ఎక్కడ వున్నారు? రునెన్ట్ ఉంటేగదా రునెన్ట్ రక్షణగురించి ప్రభుత్వం తలపెట్టడం? ఈ ప్రభుత్వం పుణ్యమా అంటూ చిన్న వాళ్లందరినీ పూర్తిగా వాళనం

చేసేవది. ఇది మిగిలినటువంటివారు, ఇప్పుడు వున్నది సరిపోక యింకా ఎట్లాగ ఎక్కవ చేర్చుకోవాలని స్పాన్లు, వర్నాగాలు ఎటువంటి రిఫారమ్ అమలులో లేకుండా ఉండడానికి అది కాను పర్సనల్ కల్చివేషన్ చేయడానికి పూనుగానే కాబట్టిన టెనెంట్ నుంచి స్వాధీనం చేసుకోడానికి అవకాశం కలుగజేస్తున్నది. పర్సనల్ కల్చివేషన్ అనేటటువంటివికూడ చాల కష్టమిది చన ప్రభుత్వం నిర్వహణం చేసింది. Personal cultivation means cultivation of land by a person on his own account by his own labour or by the labour of any member of his family or by servants and managers, payable in cash or in kind or in both but not in crop share. ఎక్కడైనా టెనెంట్ ఉండేటట్లు చేత ఈవాడు పర్సనల్ కల్చివేషన్ చేసుకుంటాను అని ఆ టెనెంట్ నకూడ తొలగించివేసి స్వాధీనం చేసుకోవాలని తలపెట్టినటువంటి చట్రం ఇది. అది కానివరిస్టితో దానిని అంగీకరిస్తాను అని పేరుకెట్టి అవతల టెనెంట్ ను తొలగించడానికి అవకాశం కలుగజేసేటటువంటి చట్టం. కాబట్టి యిది పూర్తిగా లోపభూయస్యమైనటువంటిది. నామందు మాట్లాడినటువంటి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు టెనెంట్ అనేవారు లేరు వార్తవం. తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఖాషలో ఉద్దారులు అయిపోయారు. అంటే మేస్ట్రీలు అన్నమాట. వారు పూర్వం టెనెంట్స్. వాళ్లు జీతానికి భత్యానికి పనిచేసేవారికింద అయిపోయినారు. సోపలికా మాటలు పల్లిస్తున్నటువంటి రోజులలో ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పేదప్రజానీకం, రైతాంగం యొక్క సమస్యను పరిష్కరించడానికి వారికి జీవనోపాధి కలుగజేయడానికి, అభివృద్ధి కలుగజేయడానికి టెనెంట్ కు పర్సనల్ కల్చివేషన్ రక్షణనిస్తే వట్టి కలుగగల్గే రక్షణ అయిపోయినాయి. ఇది సవ్యంగా లేదు. దీనిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చేయాలి అని అడిగారు. అసలు వార్తవం తెలియకుండా ఉంటుందా? భూమి దున్నేవాడు తిండిలేకుండావున్నాడు. భూమి దున్నేవాడికి, టెనెంట్ రక్షణ ఎప్పుడైనా పర్సనల్ కల్చివేషన్ చేయమనే భయంకొంది కోట్లమీదకు త్రోసివేసి అతనిని దిక్కులేనివాడికింద చేసేటటువంటి పరిస్థితి. అటువంటివారికి ఇక రక్షణ చేయాలి. మిగిలిన రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పారు వాళ్లకు ప్రత్యేకంగా రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్ వుండాలి అన్నారు. భూమి దున్నేవాడు ఒక భూస్వామియొక్క భూమి దున్నేటప్పుడు అతనికి రైట్ ఏమి వుండదు. భూమి దున్నేతూవుంటాడు. చదువు రానటువంటివాడు. పేదవాడు. అటువంటి భూమి దున్నేతూవున్నప్పుడు, అతను దిన్నతున్నాడా లేదా అనే విషయం లాండలాడ్ ప్రూవ్ చేసుకోవాలి. చిన్న వాళ్లకు, ఎకరా అరేకరా వుండేవాళ్లు, సవ్యంగా దానిని సాగు చేసుకోలేకుండా వుండేటటువంటివానికి యిది కోర్ట్ గొప్పి వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే పర్సనల్ కల్చివేషన్ అంటే డెఫినిషన్ అయిన చూడలేము. పర్సనల్ కల్చివేషన్ అనేదానిని చాలా కాంప్లెక్సివ్ గా చెప్పారు. By his own labour or by the labour of any member of his family or his servants. అది కొంత సవకృతున్నది. చిన్నవాడికికూడా రక్షణ చూపిస్తే ఈ విలువ కావచ్చు. కనుక యింత లోపభూయస్యంగా ఎటువంటి విలువ తెచ్చువ్వారో దీనిపై పట్టుకున్నట్లు. ప్రభుత్వం వెంట్రొక్కుకుంటుంటే టెనెంట్ కు ఎటువంటి రక్షణలు కలుగజేయాలి? కష్టాలు చేయవలసి వుంటుంది. తరువాత టెనెంట్లు కాదు అని

బంజువు చేసుకోవలసిన బాధ్యత లాండులార్డుమీద పెట్టాలి. గ్రామీణ పేద ప్రజలకు సంబంధించినది ఇది. అందుచేత మన అధివత్వంలో, మన మంత్రులు స్టేట్ డెవ్లప్ మెంట్ హిస్టోరియన్లుగా వుంటూ, వారికి అనుచరులుగా వర్షంతకాలం యిడేమీ జరగదు. కనుక దీనిపైన మానసికంగా ఆర్థికంగా చాలా మార్పు జరగడం అది యింతలో వస్తుందని నేననుకోవడంలేదు. మేము ఏ చర్యలు చేస్తారో అది ప్రభుత్వం మనసుకు నమోదాయని నేను భావించడం లేదు.

(శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధిపతి, ఇప్పటికే.....)

(శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— కోస్తా జిల్లాలలో అరలు కౌలుదారులు వచ్చారా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు వెలితే యీ పునర్వాసాన్ని అర్థం చేసుకోవాలో పరిష్కారం చెప్పమనగి.

మిస్టర్ సెక్రటరీ :— అది వారి రిప్లయిలో చెబుతారు.

(శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— 50 పర్సెంటు కౌలుదారులను వారు చేసుకొనే కమిషన్ నుంచి వెళ్ళగొట్టారనేది నిత్యమవుతూ కాదా అనేది మొట్టమొదటి ప్రశ్న 50 పర్సెంటు మందిని యిప్పటికే వెళ్ళగొట్టారు. ఉన్నవానికి రక్షణ అనే పేరుతో చట్టము వస్తున్నది. అరలు, ముందు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఏర్పాటు చేశారా? ఏవరు ఏ భూములు చేసుకొంటున్నారనేది గ్రామరెడ్డి గారి, కరణం గారి చెప్పే రికార్డు లేకుండా అరలు యీ కౌలుదారులను ఎట్లా రక్షించగలరని నేను సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను అరలు అది అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది. రేపు లాండు లార్డుగానీ, స్టేషన్ లాండులార్డుగానీ కోర్టుకు వెడతారు ఆ భూమిలో తెనెంటు ఉన్నాడా లేదా అనేది తేలేది ఎట్లా? దానికి ఎవిడెన్స్ కావాలన్నప్పుడు డాక్యు మెంట్ ఆఫ్ టైటిల్ నంబరు-2 ఎక్కంటులో గానీ, అడంగులులో గానీ కౌలు దారు వేరులేకపోతే వారిని తొలగించడమంచి ఎట్లా రక్షించగలరని అడుగు తున్నాను అందువల్ల మొదటిది తెనెంటు వివరాలు లెక్కదాఖలాగా నమోదు కాబడాలి రెండవది, తెలంగాణాలో 1958 లో వచ్చిన చట్టములో రైతులకు అనుకూలంగా ఒక పాయింటు ఉన్నది. లాండులార్డు కౌలుదారును వెళ్ళగొట్టుతూ వుంటే, ఓనర్ ఆఫ్ ఫ్రూట్ రైతులమీద వున్నది కానీ తెనెంటుమీద లేదు. మన బిల్లులో తెనెంటు రుజువు చేసుకోవలసిన పరిస్థితి వున్నది. తెనెంటు ఆర్థిక పరిస్థితులు, రాజకీయశోకాలు—యివన్నీ వున్నప్పుడు ఫూర్ తెనెంటుకు రక్షణలేకుండా పోతున్నది. డెవ్లప్ మెంట్ శహసీల్దారు తహసీల్దారు అయితే ఏమాత్రం న్యాయం జరగదు. దీనిని పరిష్కారం చేయడానికి—వారు పొలిటికల్ యిన్ ఫ్లయన్సుకు లొంగిపోతారు. అందువల్ల దీనిని జుడిషియల్ కోర్టుకే యివ్వవలసిఉంటుంది, మన రాష్ట్రంలో దాదాపు ఒక లక్షా 50 వేల ఎకరాల దేవాలయాల భూమి ఉన్నది. ఈ తెనెంటు లాండులలో వుండే తెనెంటుకు రక్షణ యిస్తున్నారా? ప్రిన్సిపాల్ యాక్టులో లేదు. ఈ బిల్లులో కూడా లేదు. వీరికి ఏవిధంగా రక్షణ కలగజేస్తున్నారనే విషయం చెప్పాలి. భూమిదున్నేవారికి భూమి యివ్వాలనే నినాదం మరచిపోయారా? ఇందిరాగాంధీగారి పది సూత్ర ప్రణాళిక నమనరించి ఎకనా మిక్ ప్రోగ్రాం అమలు చేయడంలో దానికి ఆఫ్ షూట్ గా ఈ భూసంస్కరణలు

తెస్తామసి చెబుతున్నప్పుడు వీరికి రక్షణలు కల్పించాలి. ఏ తెస్తామసి వున్న భూమిపైనా ఆ భూకామందు అమ్ముచేటప్పుడు తప్పకుండా తెస్తామసికి ఇవ్వాలనేది కూడా యిందులో అన్నిటంగా వున్నది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రావిజను. ఇవన్నీ కల్పించి, తెస్తామసి రక్షణ కల్పించాలని కొడుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ) కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అగులాపూరం) : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ఏరియా తెస్తామసి యిప్పుడైనా తెచ్చినందుకు ముదావహం. కాని ఇందులో కొన్ని ప్రావిజన్లు ఉన్నాయి. వాటిని రెక్టిఫై చేస్తే సేగాని సరైన న్యాయం చేసినవాడము కాదు, రెంటు విషయంలో 25% ఆఫ్ ది గ్రాస్ ప్రొడ్యూస్ అన్నారు ఇట్లా కాకుండా 1 : 2, 2 : 3 ఆని పెట్టితే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో సమాజంలోని కొన్ని వర్గాల ప్రజలకు తీరని ఉబ్బందులు కలుగుతాయి మైనర్స్ విషయంలో, టల్లు, ఇన్ వాటిడ్ వర్క్స్, మిన్స్ లిమిటెడ్ ఇన్ కం వున్న ఎంప్లాయిస్ — వీరికి యిబ్బంది ఉవుతుంది. ఉద్యోగం చేసుకొంటూ, ఆ జీతం సరిపోక దో చేదీసిక్కడ చిన్నట్లు సాయం అనుకొని : టుంబపోషణ చేసుకొనేవారి విషయంలో ఇది వర్తింపకుండా చేయవలసి వుంటుంది. ఎనామలీస్ రెక్టిఫై చేయడానికి, ఇంకా అవసరమైన విషయాలు తీసేయడానికి దీనిని జాయింటు సెలెక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయాలని కొడుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎ. మాధవరావు : అధ్యక్షా, ఇందులో కొన్ని విషయాలు మాత్రం కాగున్నాయి, మరికొన్ని విషయాలు ఆలోచించవలసి ఉన్నాయి. మామూలుగా యీ ఎండరస్ వర్గములో 5 ఎకరాలు. అంతకులోబడి భూమి వుండేవారు సేద్యం చేయాలంటే లాభదాయకం కాదు. ఒక ఉద్యోగం చేసుకుంటే 150 రూపాయలజీతం రావచ్చు. అందుగల్గి 5 ఎకరాకు లోబడివుంటేనే ఇందులో ఎక్కువను యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ఒకటి.. రెండవది, నాలుగవవంతు గ్రాస్ ప్రొడ్యూస్ అన్నారు. ఆ గ్రాస్ ప్రొడ్యూస్ ఎట్లా నిర్ణయిస్తారు? లాండులార్డు అక్కడకు వెళ్లి అయిచేజూచాచి సమాలుచేసుకొనే పద్ధతివుంటుందా లేక క్యాంటన్ వెళ్లి చేసే పద్ధతి నిర్ణయిస్తారా? గడ్డికికూడా మానేజరీ వాల్యూ వున్నప్పుడు అందులో కూడా వీరికి వాటా నిర్ణయిస్తారా? రైతు-తెస్తామసి రెగ్యులేటెడ్ కంపెనీలతో వీరికి ప్రతిబంధకంగా లేని పద్ధతిలో అగ్రిమెంటు చేసుకొనివుంటే దానిని ఆలోచిస్తామా? దీనిని రెగ్యులేట్ చేయడంలో యిన్వెస్టిగేటివ్ కమిటీ రేపేమి చాలా ముఖ్యం. ఒక మనిషి ఏమి ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు, అతని వచ్చే జీతం ఎంత, భూమిమీద వచ్చే అయిచేజు ఎంత-ఇవన్నీ చూచి సమన్వయం చేసి మక్తాలు నిర్ణయించేపద్ధతిలో చేయకపోతే యిబ్బంది కలుగుతుంది. ప్రాదరాదు తెస్తామసి యాభ్యుక్తి పెట్టాలి అన్నారు. కాని అది యిక్కడ లేవడానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతములో సుందే రైతులు చిన్నచిన్న రైతులు మొత్తము 15-20 ఎకరాలువుండేవారే వుంటారు. ఇటువంటి సందర్భంలో ప్రొటెక్టెడ్ తెస్తామసి యిన్వెస్టిగేటివ్ కమిటీ, దత్త మోన్ పోజ్ టు సఫర్. ఈనాడు కాస్ట్ అఫ్ థివింగ్

యిండెక్స్ పెరుగుతున్నప్పుడు భూమిమీద అధారపడేవారి చాలా నష్టదాయకంగా ఉన్నది. కాబట్టి, యివన్నీ సమన్వయంచేసి, సరిగా జతచేయించి చేయాలి, ప్రోచ్యుర్డ్ లు సెన్సీ కావాలని అందరూ చెబుతారు. ఇప్పుడు 5-10 సంవత్సరాలనుంచి వున్నారు. ఇప్పుడు స్వయంగా చేసుకోవలచుకుంటే వారికి యిచ్చే వర్గతీ ఉన్నదా? లేక ఆరు సంవత్సరాలు అగాలా? ఇప్పుడు యిది నిష్టయించడానికి బ్రహ్మ వచ్చినా, వారివల్ల కూడా కాదు కాబట్టి క్వాంటం పిక్స్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. వి. కృష్ణారాజు (తుని) :- అదృశ్య, ఇప్పుడు సభలో ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు కౌలుదారుల సౌకర్యం కోసమని నేనుకూడా భావిస్తున్నాను. కాని యిందులో కొన్ని యిబ్బందికరమైన మార్గసలున్నాయి కనుక వాటిని తమద్వారా ప్రభుత్వంపైకి తెస్తున్నాను, ఇరిగేటెడ్ లాండు అయితే 25 పర్సెంటు, డ్రై అయితే 20 పర్సెంటు గ్రాస్ అన్నారు. మన రాష్ట్రంలో శ్రీకాకుళం, విశాఖ పట్టణం జిల్లాలలో అంజారం అంటారు. లేకపోతే వారు రెంటు అంటారు - పావు, పావుంజాతిక - అంటే 1/5 అన్నమాట. ఆంధ్ర జిల్లాలలో 50 పర్సెంటు 8 నెలలు వాటరు సప్లయ వున్నచోట, రివరు బెడ్సులో 30 పర్సెంటు. లిఫ్టుకాపు లున్నచోట 30 పర్సెంటు - యిట్లా వున్నది కృష్ణాగోదావరి డెల్టా ఏరియాలో పదినుంచి 15, 16, 20 బస్తాలవరకూ కూడా యిస్తారు. అనకాపల్లి వరకూ రాజమండ్రి వరకూ చాలావరకూ కామ్ రెంట్స్ ఉన్నాయి ఇట్లా జరుగుతూ వస్తున్నప్పుడు యీ 25 పర్సెంటు 20 పర్సెంటు అనే నిర్వచనం కౌలుదారుకూ, రైతుకూ ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతుందో దీనినిగా ఆలోచించవలసియున్నది. ఏదో ఒక నిర్దిష్టమైన ఏర్పాటు జరగాలి తప్ప కిక్లంలో 20 బస్తాలు పండిందని భూస్వామి, వది బస్తాలైనవి యివతలి వారూ అనే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనివల్ల తగాదాలు వస్తాయి. లెక్కకట్టడం కష్టమైన విషయంకనుక పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను కృష్ణాగోదావరి ఏరియాలో భూమి సూక్ష్మము వాల్యూ 15-20 వేలు ఉన్నది వదివేలు పెట్టి రైతు భూమి కొనుక్కొని, కౌలుదారుకు యిస్తే, అందులో పండిన పంటలో నాలుగవవంతు మాత్రమే నాలుగు బస్తాలు యిచ్చి పన్ను కట్టుకోమంటే ఆ భూస్వామి ఏ విధంగా బ్రత కాలోకూడా ఆలోచించాలి. తెలంగాణాలో యిదివరకు చాలా తక్కువ రేటు ఉండేది. సర్కారులో రేటుమీద వెట్ అయితే 6 రెట్లు, డ్రై అయితే మాక్సిమం 12 రెట్లు వస్తోంది అక్కడ మూడు రూపాయల డ్రై రేటు వుంటే 30 రూపాయలు 8, 10, 12 వుంటే 60-70 రూపాయల కిస్తు అన్నమాట. కౌలు రేటు విషయంలో ప్రాచీనంగా జరుతూనే వున్నది జరగాలని యిదివరకుకూడా చెప్పాము. గ్రాస్ లో నాలుగవవంతు, ఐదవవంతు అనడం కంటే లోకల్ గా వున్న ఆచారాలు పురస్కరించుకొని, వర్ కాపిటా లెక్క ఎంతవుందో చూసు కొని దానిమీద రెంటు ఏర్పాటుచేయడం మంచిది. 8 మాసాలు కంటిమ్యువన్ గా వాటరు సప్లయ వున్నచోట, రెయిన్ ఫెడ్, టాంక్ ఫేడ్ వున్నచోట పావు, పావుంజాతిక యీ విధంగా పెట్టాలి తప్ప నాలుగవవంతు యిచ్చి భూస్వామి

వస్తు కడుకోవాలంటే కష్టము. ఈవేళ హౌస్ లో గూయిన్యూ వచ్చిందంటే పనిలో పాలు చేస్తున్నాను. ఇంకవరకు కృష్ణా గోదావరి డెల్టా ప్రదేశాలలో నూటికి 90 మంది వరకూ కౌలుదారులుంటున్నారని చెబుతున్నారు. ఏ కౌలు దారులైనా భూస్వామికివ్వలసిన రెంటు విషయంలో తగాదా వచ్చిందని ఎప్పుడైనా చెప్పాడా? ఎక్కడా ఎవ్వరూ కోర్టుకు వెళ్లలేదు. పాతికేళ్ళగా పీకలపై రే యీ విషయం తెచ్చుకున్నారని కానీ ఎక్కడా ఎటువంటి తగాదా కూడా జరగలేదని చెబుతున్నారు. ఇదివరకూ కౌలుదారులు ఉన్నారు. 47 వ సంవత్సరం లగాయతూ యీ నాటివరకూ చూస్తే—రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో చూస్తే—కౌలుదారు పొరమో, అర పొరమో, సెంటో భూమి కొనుక్కుంటూనే వున్నాడు. తాను వ్యవసాయం చేసుకొని కుటుంబ పోషణ చేసుకుంటూ యిక్కా చేసుకోగలుగుతున్నాడు. ఇదిగాక కౌలుదారుకూ, భూస్వామి మంచి అనుభావసంబంధాలు వున్నాయి. కానీ యీ బిల్లు పాసయితే నాధారణంగా ఏ భూస్వామి కూడా ఎవరికి భూమి ఇవ్వడు. నూటికి 80 సందిగా వున్న కౌలుదారులు కాండికీలవలే ప్రభుత్వం మీద పడకతప్పదు. మన దేశంలో నైడె ఇండిస్ట్రీ యీ కౌలుదారులు తగాదాలు ఎస్తున్నాయని ప్రభుత్వానికి చెప్పలేదు, వారు అన్యోన్యంగా వుంటావుంటే యిక్కడ రాజకీయంగా ఒక స్టోన్ తేవడం తప్ప—ఆరలు ఎక్కడైనా తగాదా వచ్చిందా అని అడుగు తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—గౌరవ సభ్యుడు బిల్లును బలపరుస్తున్నారా, వ్యతిరేకిస్తున్నారా?

శ్రీ వి. వి. శృష్టింరాజు :—బిల్లువల్ల ఉండే పరిణామాలు చెబుతున్నాను. ఎవరి కౌలునూ కోసం మీరు మేము పిలిచి ఈ బిల్లు చేస్తున్నాము అనుకుంటున్నామో వారికే ఇది గొడ్డాలపెట్టు అవుతుందని అనవసరంగా దీనిని తీసుకువచ్చి పెడుతున్నారని ఇప్పుడు ఈనాందారులు కౌలుదారులు ఇచ్చాగోష్టిగా పోతున్నారని ఈ పరిస్థితులను తీసుకురావడంవల్ల ఏ భూస్వామి వెర్రివాడైతే తప్ప కౌలుకు ఇవ్వడు. అప్పుడు కౌలుదారులకు మీరు చెప్పే జవాబు ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. సుబ్బయ్య :—భూస్వామ్య విధానంలో కౌలుదారులకు రక్షణ ఉంటుందా?

శ్రీ వి. వి. శృష్టింరాజు :—ఎందుకు వేరొది లక్షలాది కౌలుదారులకు అన్యాయం సస్తారు? కౌలుదారుల ఇంటరెస్టులోనే నేను ఈమాట చెబుతున్నాను. వారుగల వంతు, ఇదవ వంతు ఇస్తామంటే ఏ భూస్వామి ఐనా కౌలుకు ఇస్తాడా? కౌలుదారులందరి భూములను కొనుక్కోగలరా? ఇటు వంటి పరిస్థితులను ఎందుకు తీసుకురావాలని నేను అడుగుతున్నాను. ఇక దేవస్థానం భూముల విషయం. ఇందులో స్పష్టంగా లేదు. జవరల్ గా చెప్పిన మాటలు చూస్తే ఇదే చర్చి పారికి కూడా వస్తోందా అనే భావం కనిపిస్తున్నది కనుక దేశానికి అరిష్టం లుంటున్నాను. జమీందారీలు తీసివేశారు. ఈనాందారులను తీసివేశారు.

చేకొమ్మల పైకి కొట్టించాను అడపాదా. ఈ విధంగా వాకుంటే వ్యవసాయం పట్టి ఎట్లా ఉంటుందో చెప్పాలి. దేవస్థానాల పట్ల ఎన్నో దీర్ఘ కార్యాలు సాధిస్తున్నాయి. కాలేజీలు నడుస్తున్నాయి, ఎన్నో సంస్థలు సాధిస్తున్నాయి. వీటిని నాశనం చేసి దేశాన్ని ఏ స్థాయికి తరిమివేస్తారో ఆలోచించారా? తెలంగాణా బిల్లులో కూడా దేవస్థానం భూమిలకు ముస్లిం సంస్థలను ఎక్కువగా ఇచ్చారు. ఇటువంటి పేరే సిద్ధాంతాలతో ఆంధ్రాను సంబంధించి ఎందుకు ప్రవేశ పెడుతున్నారో తెలియడం లేదని చెబుతున్నాను.

Sri K. Govinda Rao :— May I know who is piloting the Bill.
Sir?

Mr. Deputy Speaker :—The concerned Minister has just now left.

Sri K. Govinda Rao :—We want to have certain clarifications.

Mr. Deputy Speaker :—You can ask the Chief Minister later.

శ్రీ టి. వి. రామపుత్రం :— అధ్యక్షా! ఇది చాలా విప్లవాత్మకమైన బిల్లు సంస్కరణలతో కూడిన బిల్లు. ఈరోజున అడాదికారి నుంచి వివాధికారి వరకు కోరేది మనం ఆహార సమస్యను ఎంత సత్వరంగా పరిష్కారం చేసుకుంటామనేది. ఆహార విషయంలో స్వయం సమృద్ధి సంపాదించుకోవాలనే మన దృష్ట్యాన్ని మరచిపోకుండా ఈ సంస్కరణను చేసుకుంటున్నాము. కౌలుదారులకు మరింత సురక్షితమైన విధానం ఏర్పాటుచేస్తే అధికాహారోత్పత్తి నాధిచరమే కాకుండా దేశంలో ఒక్కర్యం పెరుగుతోంది అన్నప్పుడు బడుగుజాతిగా ఉండే కౌలుదారులకు వారి శ్రమస్సుకు గౌరవంతోబాటు పెరుగుదల ఉంటుందనే భావంతోనే ఈ సంస్కరణ బిల్లు ఉన్నకురావడమైనది. ఇండిలో చాలా ప్రొగ్రెసివ్ స్టేప్స్ ఏర్పాటు చేశారు. ఇదివరకు కంటే ఈరోజున కౌలుదారు మాటికి 25 పాళ్లు భూస్వామికి ఇచ్చి మిగిలింది తీసుకోవచ్చును. ఇరిగేషన్ లాండ్స్ విషయంలో ఈవిధంగా ఐతే నాన్ ఇరిగేషన్ లాండ్స్ విషయంలో 20 పర్సెంటు మాత్రమే ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఉంటుంది. ఇవి చాలా ప్రొగ్రెసివ్ స్టేప్స్. ఇప్పుడే మనముందు కాంగ్రెసు సభ్యులైన కృష్ణారాజుగారు వయోవృద్ధులే కాకుండా రైతాంగంలో అనుభవం గడించినవారు. ఆహారంలో స్వయం సమృద్ధి సంపాదించాలనే భూమి మీద ఆధారపడిన కూలివాని మొదలు రైతువరకు పరస్పరం సహకరించే విధానమునకు దోహదము చేసేదిగా ఉండాలి. కౌలుదారు, కూలివాడు, రైతు— వీరు ముగ్గురి మధ్య పేదల లేకపోతే వ్యవసాయం కుంటుపడకుండా ఉంటుందనేది సత్యంతో కూడిన విషయం. ముగ్గురి మధ్య ఇంటరెస్టులతో కాన్ఫ్లిక్టు ఉన్నప్పుడు మన థ్యేయం దెబ్బతింటుందేమో అనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. మనం ప్రొగ్రెసివ్ గా ఆలోచించాలి. కౌలుదారుకు కావలసిన సదుపాయాలు చేయాలి అంటున్నాము అల్టిమేట్ గా ఒక సంగతి మరచిపోకూడదు. లాండ్ హంగర్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఎక్కువమంది పల్లె ప్రాంతాలతో ఉంటూ రిట్ వర్సంటు ప్రజలు భూమి మీద ఆధారపడిన చరిత్ర కనిపిస్తోంది ఎరుగరు. ఇటువంటి చరిత్రలో ఒక ఎర్రం ఇస్తామని ఒక రైతు అంటే

దానిని చేస్తాను అనేవారు పరిమంది పెడితే వారిలో వారికి పోటీ ఉన్నంతవరకు కౌలుదారు రక్షణ కిల్లు వంటివి మనం కాననం చేసి ఏవిధంగా రక్షణ కల్పించ గలము? ఇది తా బిల్ వెబ్ సర్కిల్. ఈ వస్తే లోతు సిక్స్ లోనికి వెళ్ళాలి అనుకుంటాము. ఈ రవాణా లోతు సిక్స్ లోనికి వెడితే కాని రాదు ఇటు వంటి పరిస్థితి. కానం చేద్దాం, దానినే త్యాగం వారి ముగ్గురి మధ్య చక్కగా సంబంధం ఏర్పాటు చేద్దాం అని మాకు చెప్పవచ్చును, చేయండి, చేయవచ్చును. చేసినది ఎంతవరకు అమలు జరుగుతుంది? నిత్యజీవితంలో ఈ రంగా చేస్తాను, తప్పకుండా వస్తుంది అనే మాట ఎవర్నూ చేసుకోగలడా అనేది చూడాలి. ఎవర్నూ చేసుకోలేదు కనుకనే కానం చేస్తున్నాము అంటారా లాజిక్ కోసం చేస్తున్నాము తప్ప మరేమీ కారణంకావాలి. లాజిక్ నిత్యజీవితంలో ఉపయోగపడుతుందా? నూటికి 90-95 కంటే వడ్డీ తీసుకోవడంని కానం ఉంది. అమలుజరుగుతోందా? ప్రోపోజ్ వ్రాస్తే రూ. 200 లకు అసలులోనే రూ. 300 లు కలుపుతున్నారు. కానం చేసినప్పుడు అమలుచేయడానికి తాపాతు లేనప్పుడు ఏవిధంగా అమలుచేయ గలరు? ఈ విషయాలు కానకర్తలు, కాన నిర్వాహకులు ఆలోచించాలి తప్ప బిల్ కానం చేస్తున్నప్పుడు ఈ హక్కులు వారికి సంక్రమించి వారికి కావలసిన క్రేయస్సు వస్తుంది అనుకుంటే పొరపాటు. ఒక్క ఎకరం ఉందంటే పదిమంది పోటీపడి అడుగుతారు. ఇది లా ఆఫ్ సప్లయ అండ్ డిమాండుకు సంబంధించినది. కొంతమందిని వ్యవసాయరంగం నుంచి వ్యవసాయేతర రంగా లకు పారిశ్రామిక రంగాలకు మళ్లించే తప్ప భూమి మీద పట్టిడి తగ్గదు ఈ కానం ద్వారా ఇచ్చే హక్కులు వారికి ఉన్నాయో అనే సమస్యకు నాకులేదు. రెండవది, దీనికి చాలా పెద్ద గొప్ప ఓనుగుడూరే అంత కన్నం ఉంది. కౌలు దారు అనేవాడు వాడే కౌలుదారు అని రుజువు చేసుకోవాలి. కేవలం తహసీల్దార్ అనండి లేక సివిల్ కోర్టుకి జర్జిస్ట్ యివ్వండి అక్కడికి వెళ్లి రుజువు చేసుకోవడానికి బర్డెన్ ఆఫ్ ప్రూఫ్ అంటే ఎంత కష్టపాధ్యమైనది, లిగల్ ఎవిడెన్సు తెచ్చుకుని రుజువు చేసుకోవాలంటే చేసుకోగలడా? సామాన్యంగా రైతాంగం తెలివితలవారు. కౌలుదారుకంటే రైతాంగం తెలివితలవారు కానం చేసే వారికి ఉండే తెలివితలవారు కానం ఉల్లంఘించేవారికి చాలా పాపంగా తెలివి ఉంది మనదేశంలో తెలుసును. ప్రపంచంలో కూడా అది నిజమైన వ్యవహారం అందుచేత వెంటనే కౌలు వ్రాసేయివ్వరు, కదిపా వ్రాసేయివ్వరు. ఒక ప్రోపోజ్ వ్రాయించుకుంటారు. నువ్వు కౌలుగురించి ఓరల్ ఎవిడెన్సు లెటిన్ చేసి వెటిచన్ పెడితే ప్రోపోజ్ మీద చేయి వేస్తానంటే కానం కట్ల మూసుకుని పడుకుంటుంది తప్ప ఏ విధముగానూ ఉపయోగపడడానికి వీలులేకుండా పోతుంది. అందుచేత కానం చేసేటప్పుడు ఈ దేశంలో ఉండే పరిస్థితి కౌలుదారుల పరిస్థితిలో ఉన్నారు, వారు ఆ సెర్వు చేసుకోగలరా, హక్కులను ఉపయోగించుకో గలరా లేదా అనేమాట చూడకుండా కేవలం వారిని సంత్రిష్టపరచడానికి చేస్తే మాత్రం అది వారికి అనుకున్నంత సహాయపడదు అనేమాట మనవిచేస్తున్నాను. రైట్ ఆఫ్ ప్రియెంస్ట్ యిచ్చారు. రైతు అమ్ముకుంటే యంతకాలం బాగు చేశావు కనుక కొనదలచుకుంటే కొనుక్కో. ఎవరికో అమ్మే బదులు

నికేతనమైనది చెప్పడంలో దృఢులైదు. రైతాంగంలో ఆ మర్గావ ఈనాటికి ఉంది. వారి స్వాధీనం అనుభవంలో ఉన్న భూమిని జయబాదాకి అమ్ముకుంటే ఉన్నారు ముట్టాచేమోనని కొనుక్కుంటే కొనుక్కోవయ్యా అని చెబుతారుతప్ప తెలియకందా అమ్ముడంటేదు. ఆ హక్కు లేదు అటువంటిదానిని యివ్వాలి కాననూపేడా హక్కు యిస్తున్నాం. కాస్త మందడుగు పేనెట్లవుతుంది. కౌలుదారుకి ఉపకారం ఉరుగుతుంది. ఈ కానన తేవడంవల్ల అధికారహస్తాంతరం జరుగడానికి ఈచేరంలో నేను వ్యవసాయంలో ఉత్పత్తిదారుని అనేభావం ఉంటుంది ఉత్పాదకాలని మా ని స క మైన ఉత్పాదం కలిగించాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఏదయితే ఉందో ఆ ఉద్దేశ్యము నెరవేరడానికి ఈ డిల్లు చాలా బాగా తోడ్పడు తుంది. ఇప్పుడే చెప్పకుంటున్నాము, శ్రేయోరాజ్యం కావాలంటున్నాము. పోషిస్తు తరహా రాజ్యం కావాలంటున్నాము ఆ దిశకు పురోగమించాలంటే కాస్త వెనుకనుంచీ ఉన్న అభిప్రాయాన్ని కాస్త చీల్చుకుని ముందుకు వెళ్లాల్సి. కష్టంతోకూడిన పని అయినా ముందుకు అడుగువేయాలి. ఇప్పటివరకు రివిన్యూ అధికారులకే కేసులకు విచారణ చేయడం, పెనెన్సింగు లుంటుందిచిన పిటిషన్లను విచారణచేసే జుడ్జిస్ట్ యిచ్చాము. ఇచ్చినరోజున మొదలుకొని అనాడు మొట్టమొదటిసారిగా రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పారు, ఇది ప్రజాస్వామి కానికి దోహదం చేయదు, ద్రోహం చేయడానికి రూల్ ఆఫ్ లా లేకుండా చేయ డానికి యిజేక్ చేస్తూ నరెప్పన్ గా సివిల్ కోర్టు జుడ్జిస్ట్ షిప్ లాట్ లాట్ చేసి రివిన్యూ ట్రిబ్యూనల్స్ కి యిచ్చి చేస్తున్నారని చెప్పారు. అయితే మన అనుభ వంలో చూస్తే 1935 లో ఎస్టేటు లాండ్ అక్టు మొదలుకొని యంతవరకుకూడా రైతాంగం లిటిగేషనుతో ఎంత అవస్థపడ్డారో వారికి కలిగిన లాభంయె అవస్థ ఎంతో తెలుసుకు అందుచేత యివన్నీ మామూలుగా విచారణచేసి తహసిల్దారు తొందరగా తీర్చి న్యాయం శీఘ్రంగా కలుగజేస్తారనే ఉద్దేశ్యముతో రివిన్యూ వారికి అప్పచెప్పాము. అది మంచిది. సివిల్ కోర్టుకు అప్పచెప్పాలనేమాట న్యాయం కాదేమో. కొంతవరకు ఈ రకంగా చేయడని మనవిచేస్తూ ఈ అవ కాళం యిచ్చిన తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ అమెండింగ్ డిల్లు చూడడానికి చాలా శీఘ్రంగా కనిపించుతుందికాని దీనిలో కౌలుదారుకి సామాన్యమైన రక్షణ ఏమీలేదు. బోగడ ప్రాంతాదులలో తెలంగాణా కౌలుదార్ల రక్షణ చట్టం ఉంది. దానిలో రుజువు భారం భూకామందుమీద పెట్టారు. అది లేకుండా పెనెంటుమీద పెడితే ఏ విధముగా రుజువు చేసుకోగలడు? దానిబాధకు తట్టుకో గలడు? ఈనాడు కౌలుకు తీసుకున్న వాటిలో యిప్పటికి చాలామట్టుకు గైదుల చేతిలోకి పోయాయి. కొద్దిసాటి 40—50 వర్సంటు ఉంటే వారు భూములు కౌలు చేస్తున్నట్లు దాఖలాలు లేవు. విలేజ్ ఆక్టోబరులో సాగుచేస్తున్నట్లు ఉండదు. ఇతరత్రా రిజిస్టర్డ్ కార్ డీడ్స్ కాని ఎలాంటివి తేకపోయిందవల్ల యితరత్రా భయపడి బాధలకు తోచై కోర్టుకువెళ్ళే కత్తిలేక చేరుకు 40 వర్సంటు ఉన్నా వారు చెప్పిన వర్ధతులకు ఒప్పుకుని వాటికి లోబడి కౌలుకు

తీరుకొనే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. 25%, 20% పెట్టిన సూత్రం బాగా ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం ఏ విధమైనా ఆచరణలో పెట్టగలదు? కౌలుదారుకు న్యాయం - ట్టా కలిగించగలరు అని దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. ఇవన్నీ దీనికి సంబంధించిన వ్యవహారాలున్నాయి. పాత చట్టం యివ్వలేదు. కౌలు నిర్ణయం గురించిన తగాదాలను గురించి జస్టిస్ జిహాన్లారుకు యిచ్చినారు. మౌఖిక రాసువులుగారు రివిన్యూకి ఉంటే మంచిదని అన్నారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ లో ఉండి బడిషింగ్ లో లేకపోతే యిబ్బందులు చూస్తున్నాం. తహసీల్దారులకు కాకుండు లెక్కపెట్టే తహసీల్దారులకు అప్పచెబితే ఆయన డిప్యూటీ తహసీల్దారుకు అప్పచెబితే అతనికి సరియైన న్యాయం జరగదు. జుడిషియల్ కోర్టుకే తా అధికారం ఉండాలి లేకపోతే న్యాయం జరగదు. భూకామంను భూమిని అమ్మకునేటప్పుడు కౌలుదారుకు చెబితే ఆ రేటు ప్రకారం తీసుకుంటే యివ్వాలని పెట్టారు. ఒకేసారి కట్టాలని అంటున్నారు. ఒకేసారి ఎట్లా కట్టగలరు? ఒకేసారి ఎట్లా కట్టగలరు? డెన్ స్టాల్మెంటు జేసినమీద కొనుగోలు చేయదలచుకుంటే వాయిదాలమీద కూడా ఏర్పాట్లు చేయాలి. విశంతువులు, మైనర్లు కొద్దిపాటి ఆస్తి ఉన్నవారు. వారికి ఇది అన్వయించకుండా చేయకపోతే రెండు మూడు ఏకరాలమీద జీవించేవారికి చాలా చిక్కువస్తుంది. పెద్ద పెద్ద భూకామంలకు మూడు ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్సు ఉన్నటువంటి వారికి అన్వయించుతున్నారు. ఇప్పుడున్నటువంటి వారికి రాష్ట్రం మొత్తంమీద వివిధ జిల్లాలలో ఉన్నాయి ఎక్కడెక్కడ ఉండేదీ లెక్క తీసుకుని విధిగా కౌలుకు యివ్వాలని రిజిస్టరు కౌలుకు యివ్వాలని రెండోసారి తీసివేయకుండా వుండడానికి కౌలు తీసుకన్నట్లు దాఖలామీద అగ్రిమెంటు లెక్కలు మెయింటెయిను చేసే పద్ధతి లేకపోతే ప్రయోజనం లేకుండా పోతుంది విశ్వాత్మకమైన తెలంగాణా చట్టములోని సూత్రాలను దీనిలో పొందుపరచాలని సెలెక్టు కమిటీలో ఆ విధముగా సుదీ రూపం యిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:— అధ్యక్షా, ఉన్నది ఉన్నట్లుగా ఆమోదిస్తే అభివృద్ధికాదు కదా యింత వరస్ట్ బిల్ యింక ఎక్కడా ఉండదు. ఎందుకంటే పూర్వం ఒకప్పుడు కమిషను వేసి దేవాలయాల భూములను ఎగ్జెంట్ చేయాలనే ఆలోచన ఉండేది. ఎగ్జెంట్ చేస్తే ఎక్కువ మంది కౌలుదారులు దేవాలయపు భూములు చేసేవారే. దేవాలయాలను గాని మైనర్లునుగాని, విడోస్ నుగాని ఎవరినీకూడా మినహాయించుట చేయడానికి వీలులేదు. భూస్వామి భూమి తను చేసుకోవాలంటే తహసీల్దారుకి అప్లయిచేసి పొజిషన్ తీసుకోవచ్చు. ఇదివరకటి రోజులలో పొజిషన్ తీసుకోవాలంటే స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టి కోర్టుకి పోవాలి. ఇప్పుడు క్రభుత్వం చేసిన సదుపాయం ఏమిటంటే వెంటనే వారిని భూమినుంచి తొలగించి భూస్వామికి అప్పచెప్పే పద్ధతి అన్వయమైనది. ఆరు సంవత్సరాలయిన తరువాత ఎందుకు తొలగించాలి. వారు చేసుకొంటారనే నెపంతో చేయడం మంచిది కాదు. రాసువులుగారు యిప్పుడు ప్రాక్టీసు చేయడంలేదు. వారికి తెలియదు. సివిల్ కోర్టుకు యిస్తే తొందరగా అవుతుంది. రివిన్యూలో

ఎవిక్తును పెళ్లిపను పెడితే విచారింకడానికి రెండు సంవత్సరాలు తీసుకుంటున్నాడు తహసీల్దారునుంచి రైట్ ఆఫ్ అపీలు ఆర్. డి. ఓకు యిచ్చినారు. విచారించడానికి సెక్యూరిటీ బ్రాసిడింగు జమాబందీలు ఉన్నందువల్ల ఒకటి రెండు వాయిదాలు కాదు 10-30 వాయిదాలు వేసికూడా విచారణ చేయడంలేదు. శ్రీ సెన్సి తగాదాలను సివిల్ కోర్టుకు డిస్మిక్ మున్సిఫ్ కు యివ్వడం న్యాయం తహసీల్దారుకు ఆర్. డి. ఓకు పెట్టడం మంచిదికాదు. ఏదైనా బిల్లు వచ్చినప్పుడు పాత చట్టం ఒక కాపీ యివ్వాలి, కాని యిప్పుడు సెలెక్టు కమిటీకి పోతుంది : నుక తరువాత యిస్తాం అనే తత్వం మంచిదికాదు. సెలెక్టు కమిటీకి పంపిస్తున్నారు. అందులోకూడా ఒకే పక్షంవారిని వుంచితే ఎట్లా రిపోర్టు వస్తుందో తెలుసును సోపలిజం అంటున్నాము అభివృద్ధికోరెవారినే అందులో వేయడం మంచిని మనచేస్తూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం బి పరాంకుళం (ఉనుకూరు):— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తీసుకు వస్తున్న సవరణ చాల అభివృద్ధికరమైనదే 14 సం ల క్రితము 1953 తో చేసిన శ్రీ సెన్సి ఆక్టులో కౌలుదారు తన పంటలో నూటికి 50 పాళ్ళు చెల్లించాలని వుంటే ఇప్పుడు 25 పాళ్ళు చెల్లించాలనే మార్పు తీసుకువచ్చారు. ఈ మార్పు 14 సం ల క్రితము వుంటే కౌలుదారు ఎంతో బాగుపడివుండే వారు ఇప్పటికైనా ఈ మార్పు తీసుకురావడము సంతోషకరమైన విషయము. అజైపు అండ్ రిజిస్ట్రార్ లో చెప్పారు. భూ భామందుకాని, కౌలుదారుకాని స్వంత సాగులో 2 కుటుంబ కమతాల భూమిని కలిగివుండవచ్చునని పూచించారు. ఇది చాల అన్యాయముగా వుంది. శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో వల్లపు భూమి ఒక కుటుంబ కమతము భూమి 22 ఎకరాల కంటే వుండకూడదు అని వుంటే సవరణ చట్టములో 2 కుటుంబ కమతాలు వుండవచ్చుననే నిర్ణయము కన్పిస్తున్నది. 14 సంవత్సరాల తరువాత వుండవలసిన కుటుంబ కమతము కంటే రెండు రెట్లు కౌలుదారుగాని, భూభామందుకాని సొంత సాగుకు తీసుకొనడానికి అవకాశము కలిగిస్తోంది. ఈ కుటుంబ కమతాలు రెండు అనడము కంటే ఒకటిచేస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. కౌలుదారు తాను చెల్లించవలసిన శిస్తును నిర్ణయించుకొన్న కాలము నాటికి చెల్లించలేక నెల రోజులు దాటితే డిఫాల్టర్ అవుతారు. అకసికివున్న సాగు హక్కుపోయి భూమినుంచి తొలగించబడడానికి అవకాశమువుంది అని పాత చట్టములో వుంది. ఆ కారణముచేత ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో నూటికి 50 వంతుల మంది కౌలు రసీదులున్నప్పటికి డిఫాల్ట్ అయి నేటికి తొలగించబడుతున్నారు. ఆ ఒక్క సవరణ చేయకపోతే ఇప్పటికి నిలిచివున్న కౌలుదారులను రక్షించే అవకాశము వుండదు. బాకీ వుంటే వడ్డీతో వమాలు చేసుకోవాలి కాని కౌలు చెల్లించవలసిన కాలము దాటి నెల రోజులు అయితే డిఫాల్టర్ అవుతారు అనే పరితమ తొలగించాలి. లేకపోతే కౌలుదారులు రక్షించబడరు. ఆ సవరణ సెలెక్టు కమిటీ స్టేజీలో తీసుకురావాలి అని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri G. Venkata Reddy :—I would like to put forward one proposition. There are certain exemptions given to H. R. & C. E. Act. These exemptions were there in the present legislation. As far as I

remember, when we were discussing in the Revenue Consultative Committee, I feel the hon. Chief Minister agreed to exempt these temple lands. Otherwise great loss and hardship will be caused to temples and we cannot do justice to the Religious Institutions

When the Government is not in a position to give minimum need based wage for its employees, I request the Government to exempt 4 to 5 acres of land from this Tenancy Bill.

(శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఇది ఆమలు ఇరుగుతుందా అనే సందేహము నాకు కలుగుతున్నది. ఈ విషయము చర్చకు నచ్చి పత్రికలలో పడడముతోటే కౌలుకు చేస్తున్న కౌలుదారుల దగ్గర వున్న భూమిని వెంటనే లాగివేస్తారనే భయము వేస్తున్నది. భూస్వామికి ఎప్పుడైతే యివ్వవలసిన కౌలు రేటును తగ్గించారో అప్పుడు ఇంతకముందు కృష్ణంరాజుగారు చెప్పినట్లు సామరస్యముపోయి సమరము క్రింద తయారవుతుందేమో అనే భయము వుంది ప్రభుత్వము ఈ చట్టమును ఆమలు ఇరువగలిగితే కౌలుదారులకు రక్షణ కలుగుతుంది. కాని బిల్లును పాస్ చేశాము అనుకొంటే సామరస్యము కంటే సమరము ఎక్కువ అవుతుంది. మేలు కంటే నష్టము ఎక్కువ కలుగుతుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. కౌలును నిర్ణయించే హక్కు తహశీల్దారుకు కాకుండా సీవిల్ కోర్టులకు దఖలుపరచడము మంచిదిని చెబుతూ కలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర యేరియాలో మూలావాదీ కౌలుదారులు తప్ప వ్రాత పూర్వకముగా వున్న కౌలుదారులు ఎక్కడా లేరు. ఇప్పుడన్న కౌలుదారులను రక్షించాలనే సదుద్దేశ్యము వంటే గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా కౌలుదారులుగా వుంటున్న వారందరి పేర్లను గ్రామ అడంగులలో గ్రామాధికారులచేత నమోదు చేయించాలి. అట్లా నమోదు కాబడకపోతే ప్రభుత్వము ఎంత ప్రోగ్రెసివ్ డృష్టితో బిల్లు పెట్టినప్పటికి ఆచరణలో కౌలుదారులు అనే వారు ఉండరని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణా అక్టులో కౌలుకాలపరిమితి లేదు. ఒక రకముగా ప్రోగ్రెసివ్ సెక్షను వుంది. ఆదేశములో ఆంధ్ర ఏరియాకు కూడ ఎందుకు పెట్టరు? రి సం. 1 కౌలుకాల పరిమితి అనేది తీసివేసి కౌలుదారులకు కాల్పిత హక్కు కలుగ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. భూస్వామి భూమిని అమ్మివట్లయితే కౌలుదారుకు ప్రయోజిటీ యివ్వాలని అన్నారు. ఎకరము పదిచేబ్బ అంటే ఏ కౌలుదారు కొనుక్కొ కలుగుతారు? అందువల్ల ప్రయోజిటీ సమస్యకాదు. విధిగా కౌలుదారుకు అమ్మి తీరాలి అనివుందాలి. ఎంతరేటు అంటే కౌలు రేటుమీద 5 రెట్లు అనో, రి రెట్లు అనో స్పెసిఫిక్ గా ఆమెండింగ్ బిల్లులో పెట్టడము ద్వారా భూస్వాములు అమ్మివట్లకు కౌలుదారులు కొనుక్కొడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది తప్ప లేకపోతే సాధ్యముకాదు. 1956 అక్టులో దేవస్థానము భూములు వున్నవి అనుకొంటాను. దేవస్థానము భూములు ఒక లక్షా 50 వేలో, 2 లక్షలో వుంటే వాటిని సాగుచేస్తున్న వారందరూ కూడా కౌలుదారులే కదా. వారందరికి తాత్కాలికమే బడుగుతోంది. దేవస్థానము భూములకు కూడ ఈ చట్టమును

వర్తింపజేయాలి. ఇంటికి కాతముఅని పెట్టారు. శిస్తు ఎంతైతే వుందో ఆ శిస్తుకు ఇన్నిరెట్లు అని అంటే బాగుంటుంది. నేనుచెప్పిన సూచనలను అంగీకరించిస్తే సదుద్దేశ్యముతో ఈ చట్టము తీసుకురావడము జరిగిందని అర్థము చేసుకొనవచ్చును. దీన్ని బలపరచ గలుగుతాము. ఈ చట్టము ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఏ ఒక్క కౌలుదారుకూ కష్టయోగపడదు ఎందుకంటే 2 మాసాల క్రితము గెజిట్ లో ప్రకటించినప్పుడే వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలలో కౌలుదారులంతా తొలగించబడ్డారు మేము స్పష్టంగా చెప్పాము. మీరు ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనా సరే కౌలుదారులను ఎవరూకూడా తొలగడానికి వీలులేదని చెప్పాము. రైతు ఉద్యమం ద్వారా కొంతమంది కౌలుదారులను నిలబెట్టగలగాము. ఒక్కడైతే ఉద్యమం ఉంటుందో అక్కడ ఆ యుద్యమం ద్వారా కొంత నిలబెట్టుకోగలుగుతున్నారు. లేకపోతే మామూలు ఆచరణలో అది సాధ్యం కావడం లేదు సదుద్దేశ్యంతో పెట్టినబిల్లు అయితే కౌలుదారులకు రక్షణకలగాలి కనుక వారికి రక్షణ కలిగే విధంగా బిల్లును సవరించవలసిందిగా నేను డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, టెనన్సీ సందర్భంగా ఆంధ్ర టెనన్సీ లా వేరు, తెలంగాణా టెనన్సీ లా వేరు. వీటి ఏకీకరణకు కొన్ని సంవత్సరాలుగా పాత ఎసంబ్లికాని, ఈ ఎసంబ్లి కాని ప్రయత్నం చేస్తూవున్నది మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు సెలవు కమిటీ ఏర్పడి ఎన్నికలద్వారా సెలవు కమిటీయే రద్దుఅయిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏర్పడి అనేకసార్లు సమావేశమై ఒక అభిప్రాయానికి రావడానికి వీలులేని పరిస్థితి ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించిమనం ఒక చట్టం తీసుకురావాలి తప్ప కేవలం ఏదో కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం తీసుకువచ్చిన చట్టమే మంచి చట్టం అని అనుకోవడానికి అవకాశంలేదు. ఇది ఇవాళ ఒక్కరోజు విషయంకాదు. ఇవాళ టెనన్సీ రిఫార్మ్స్ తీసుకువస్తున్నామనే మాటకాదు. ఇది తీసుకురావాలని కొన్ని సంవత్సరాల నుండి మనం ప్రయత్నం చేస్తున్న విషయం మీకు జ్ఞాపకంచేస్తున్నాను. మళ్ళీ ఒకసారి దేశంలో ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ సందర్భంగా దానిలో ముఖ్యమైన అంశం టెనన్సీ రిఫార్మ్స్ అనేది మళ్ళీ చట్టాలు సవరించుకోవాలి లేదా, కొత్త చట్టం తీసుకురావాలనే భావం సర్వత్రా వ్యాపించిన సంగతి మీకు తెలుసు, కాంగ్రెసు మహాసభలే కావచ్చు, ఇతర పార్టీలే కావచ్చు ఏవైనా వీటిపై ఒక ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ చూపించారు. టెనెంట్స్ ఇంటరెస్ట్ ఆన్ ల్యాండ్ క్రియేట్ చేయాలనేది అందరూ ఒప్పుకొన్న విషయం. మా బొంబాయి కాంగ్రెసు తీర్మానాలు అయిన తరువాత కన్వల్టేటివ్ కమిటీస్ ను సమావేశపర్చడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు అన్నిపార్టీల వారు వున్నారు జనసంఘం వారున్నారు, మార్క్సిస్ట్స్ వున్నారు.సి.పి.ఐ.లు వున్నారు. మేము వున్నాము. ఇండిపెండెంట్స్ వున్నారు. అన్నికాజులు చూసి ఏవి డ్రాబ్టేబిల్స్ లో పొందుపరచబడ్డాయో అవన్నీ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానంచేసి వచ్చినవే. మాధవరావుగారు ఇట్లాంటివి బాగుంటుంది. అట్లావుంటే బాగుంటుంది అన్నారు. వున్నపరిస్థితులను మనసులో పెట్టుకొని మనం తీసుకురావలసిన సందర్భంగా మొదట ముఖ్యమైనది రెంట్ ఎంత వుండాలి, పెదర్

ఇట్ ఇన్ వి రిలేటెడ్ టు ది ల్యాండ్ రెవిన్యూ? వెదరి ఇట్ షుడ్ బి ఎ డెఫినిట్. షేర్ ఇన్ ది గ్రాన్ ప్రొడ్యూస్ అనే సందర్భం వచ్చినప్పుడు ప్రస్తుతం వున్న పరిస్థితులలో - గ్రీన్ ల్యాండ్ ప్రోడ్యూస్ సందర్భంగా వాల్ట్యుయేషన్ సందర్భంగా ల్యాండ్స్ ఎలా ఎప్లియేట్ అయ్యాయి, యెమ్మెడిటేస్ లో ఎలా ఉదాయం వస్తున్నది ఆసేవాటినన్నింటిని మనసులో పెట్టుకొని కేవలం ల్యాండ్ రెవెన్యూకి రిలేట్ చేస్తే అది ఎవరికి న్యాయమైన మాట కాదనేది వుంది. అందుకని ఇదివరకటి చట్టంలో వీది వున్నదో అది వుండడం న్యాయం కాదు, అది 20 పర్సెంట్ ఇన్ రెస్పెక్ట్ ఆఫ్ ఇరిగేటెడ్ ల్యాండ్స్, 20 పర్సెంట్ ఇన్ రెస్పెక్ట్ ఆఫ్ అన్ ఇరిగేటెడ్ ల్యాండ్స్ అనేది అందరూ ఏకగ్రీవంగా అమోదించింది. అది అక్కడ పొందుపరిచాము. ఏదైనా లీజ్ వున్నప్పుడు మినిమమ్ గా రి సంవత్సరాలు వుండాలని, మల్టీ లీజ్ చేస్తే ఇంకో రి సంవత్సరాలు వుండాలని పొందుపరచిన సంగతి మీకు తెలుసు. ఏదైనా అమ్మదలచుకొంటే - వెంకట్రావు గారు చెప్పిన దానిని బట్టి కూడా దీనికి అక్షేపం లేదు. అమ్మదలచుకొన్నప్పుడు ది ఫస్ట్ ఆఫర్ మస్ట్ గో టు ది టెనెంట్.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు:—మనం ఆఫర్ చేయమంటున్నాము కాని ఆచరణలో ఎక్కువ ధరకు ఆఫర్ చేస్తారు. ఆయన తీసుకోకుండా వుంటే ఇంకొకరికి ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకొని తక్కువకు స్టాంప్ డ్యూటీ పెట్టుకొంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇంకా ఎక్కువ ధరకు అమ్మదలచుకొన్నప్పుడు కూడా ఆ ధరకే టెనెంట్ కు ఇవ్వాలి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:—తెలంగాణా యాక్టులో మార్కెటు వాల్యూకాకిండా అనావారి ప్రకారం వాల్యూ డిసైడ్ చేసినదానిమీద ఇవ్వాలని వుంది కదా, అది ఎందుకు డిసైడ్ చేయరు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఈ స్టేజీలో బ్రాడ్ ప్రిన్సిపల్స్ ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. సెలెక్టు కమిటీకి వెళ్లినప్పుడు డిటైల్స్ గా ఆలోచించుకొందాము. ఇంకోటి దీనిలో చెప్పబడింది, తెలంగాణా యాక్టులో కూడా ఎక్కడా లేదు, ఒక పరిమితి వున్న ఖూమిపై చేసే టెనెంట్ పదిమంది దగ్గర కూడా టెనెంట్ గా వుండటానికి అవకాశం వుంది. కాని ఇక్కడ ఒక పరిమితి పెట్టి ఇంతంటే ఎక్కువ టెనెంట్ గా వుండటానికి వీలులేదని ఒక పరిమితి పెట్టటం జరిగింది. పర్సనల్ కల్లివేషన్ లాండ్ లార్డ్ రెజ్యూమ్ చేసుకోవచ్చు. ఖూమి చెడిపోయినా, రెంట్ ఇవ్వకపోయినా మన చట్టంలోనూ, తెలంగాణా చట్టంలోనూ వున్నది, రెజ్యూమ్ చేయాలన్నప్పుడు అతనికి-లాండ్ లార్డ్ కు కూడా ఒక పరిమితి వుంది, ఇవన్నీ డిటైల్స్ చేశామని చెప్పడంలేదు. స్థూలంగా కన్సిడర్ చేసి పొందుపరపబడ్డాయి. రికార్డ్ ల్ ఆఫ్ షాశెషన్ ముఖ్యమైనమాట. ఎవరూ లేరు, టెనెంట్ లేడు అనే మాట సరైనది కాదు. అండర్ పేరియస్ సెక్షన్స్ ఆఫ్ ది యాక్ట్, పై 21-12-69 డేర్ ఆఫ్ 1500 అప్లికేషన్స్ పెండింగ్.

శ్రీ జి. రాజారాం (జాల్మీంద) :—ఒక్క తాలూకాలోనే 1500 అక్రెస్ వుంటాయి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద 1500 ఒక లెక్కా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అందరూ తగాదా పెట్టుకొంటారని మనం ఎందుకు అనుకోవాలి? రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ అనండి, రికార్డ్ ఆఫ్ పొసెషన్ అనండి స్థూలంగా ఒప్పుకొంటున్నాము. అది వుండటం అవసరమని ఒప్పుకొంటున్నాము.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—శునెంట్స్ ఎంతమంది వున్నారనే ఇన్ఫర్మేషన్ ఏ జేసిస్ మీద కలెక్ట్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మాకు దొరికిన ఇన్ఫర్మేషన్ బట్టి చెబుతున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ గురించి రెవెన్యూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతానికి సంబంధించి డిక్లర్ చేసింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ గురించి కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ఆలోచించింది. ప్రభుత్వం ఇన్ ప్రిసిఫుల్ అంగీకరిస్తున్నది కాని అంతవరకు అమలు జరుపలేదు. అది లేని పరిస్థితులలో ఈ బిల్లు తీసుకువస్తున్నారు ఈ బిల్లులో రేట్ ఆఫ్ రెంట్ తగ్గిస్తున్నాము. ఎగ్రికల్చరల్ సీజన్ ప్రారంభం అవుతున్న రోజుల్లో ఇది తీసుకురాబోతున్నాము. మరక వారు ఇప్పుడే తొలగిస్తే వారి ప్రొటెక్షన్ గురించి మీరు ఏమి ఆలోచించారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అదే ఆలోచిస్తున్నామండి. There is already a proposal to have a record of rights in Andhra area. In the meantime the High Court has given a judgement about the Telangana record of rights. The matter is proposed to be considered by the Cabinet shortly. It must be noted that even today though there is no record of rights as such in Andhra all tenancies are protected under Sec. 10 and no tenant can be evicted except when there is failure to pay rent, etc.

Sri Ch. Rajeshwara Rao :—All those tenants who are recorded.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదండి. It is not necessary. The point is నిజమే. లేదని నేను అనడంలేదు. ఇది కేవలం ఏదో మర చట్టము వస్తుంది అని చెప్పి అందరిని భేదాలు చేస్తున్నారు అని అనడం కరెక్టు కాదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇది నోటీఫై అవుతూ ఉండగానే రేపు చేస్తారండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వాళ్లు చేయడానికి విలులేదు. ఇప్పటికే ప్రొటెక్షన్ ఉన్నది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎట్లా ఉన్నదండి. ఆ ప్రొటెక్షన్ ఏ విధంగా ఉన్నదండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Does it mean that there is no law. Already there is law.

Sri P. Subbaiah:—There is law existing, but that is not protective.

Sri K. Brahmananda Reddy:—That is all right, let us at least try now.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఒక చిన్న క్లారిఫికేషన్ అండి. బండి ముందర గుర్రాన్ని పెడితే బాగుంటుంది గాని ఇప్పుడు మీరు గుర్రాన్ని తెచ్చి వెడుతున్నారు. బండిని దాని ముందు పెట్టబోతున్నారు. ఇది అపసవ్యంగా ఉంటుంది. మీరు ఇది చేయడంవలన, రికార్డు తయారుగా లేనందువలన, మన మిత్రుడు చెప్పినట్లు మాకు తెలంగాణాలో కూడా అనుభవం ఉన్నది—వెంటనే ఎవిటన్స్ పారంభం అవుతాయి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అందుకని ఇంటరీమ్ గా ఏమైనా సజెక్ట్ చేస్తావా మీరు?

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—రేపు ఒక ఆర్డినెన్సు తీసుకురాండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆర్డినెన్సు చేస్తే అసెంబ్లీ ప్రోరోగ్ చేయాలి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—చేయండి, చేసి ఆర్డినెన్సు తెచ్చి, మొదట సెనెట్ ను రికార్డు చేయండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆర్డినెన్సుకు, అంత ఆవనరంలేదండి. Even under the existing law, tenants are protected.

Sri Ch. Rajeswara Rao:—No, no, tenants are not recorded. There are lakhs of tenants.

Sri K. Brahmananda Reddy:—When we create that record of rights, we will try to give retrospective effect. Let us see.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—రికార్డు లేనప్పుడు అది ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—సెలెక్ట్ కమిటీకి పోయేటటువంటి బిల్లు, చిక్కులతో కూడుకొన్నటువంటి బిల్లు, ఇంకా డిట్లో చర్చించవలసిన విషయాలు అనేకము మనముందు ఉండగా ఇప్పుడే అది ఇదీ చెప్పమంటే కష్టము.

Mr. Deputy Speaker:—All these things will be discussed in the Select Committee.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—మీరు రిట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఇస్తామంటున్నారు. సంతోషమే. కాని అది ఇవ్వడానికి ఆ రోజులలో రికార్డు లేదు కదా? Retrospective effect becomes fruitless and ineffective. అందుకొరకే ఎగ్జిస్టింగ్ రికార్డు తయారుచేయాలి. There must be some mechanism evolved to prepare a list.

Mr. Deputy Speaker:—What he means is that all these things will be discussed at the Joint Select Committee.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు:—ఇప్పుడు ప్రభుత్వము తరపున ఒక చర్య తీసుకుంటుంది. గత సంవత్సరమునుంచి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మూడు వాటి కొలు ఎవరె తే ఉన్నారో వారు ఎవరూ తొలగవద్దు, అట్లా తొలగించిన యెడల

కొలుదారు తరపున ప్రభుత్వము నిలబడుతుంది. ప్రభుత్వము రక్షణ కలిపిస్తుంది అని. ఒక స్టేట్ మెంటు ఇస్తారా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎందుకు ఇవ్వకూడదు ?

(శ్రీ) ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—ముందు స్టేట్ మెంటు ఇవ్వండి. తరువాత బిల్లులో అమెండ్ మెంటు ఇవ్వండి ఎందుకంటే తొలిగిస్తున్నాడు అక్కడ.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మనము ఎవరిని బెదరించకూడదు. The tenant need not be recorded to get the benefits of the Act. రికార్డు ఎందుకు తయారు చేయాలని అంటున్నామంటే అది ఉన్నట్లయితే, అది రికార్డుగా డాక్యుమెంటరీగా ఉంటుంది అని. రికార్డు లేనంత మాత్రాన it does not mean that a tenant can be evicted. Even an oral tenant cannot be evicted. Just because there is no written document, just because there is no registered document, it does not mean that he can be evicted. I want to say that in respect of all those who are cultivating as tenants-either orally or otherwise-even if the proof is on the tenant that can be done. I don't think that the record as such will create a right. It does not create a right.

Sri V. Palavelli :—You are perfectly correct, Sir. ఓరల్ లీజర్ ఉన్నవాళ్లు ఏషయంలో ల్యాండులార్డు ఏమంటాడు. ఇది ఓరల్ లీజు, ఇతనికి రైట్ లేదంటాడు.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—He cannot say that. Probably, అతను తెనెంటే కాదు, అతను ఎప్పుడూ భూమి కల్టివేట్ చేయలేదు, నా భూమి. అని చెప్పితే చెప్పవచ్చు కాని నేను ఓరల్ గా ఇచ్చాను, అతను పోసెషన్ లో ఉన్నాడు, నేను ఎవిక్ట్ చేస్తాను అంటే అది సాధ్యము అయ్యే మాట కాదు. He cannot be evicted.

(శ్రీ) సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ప్రూఫ్ ఎవరు చేసుకోవాలి ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తెనెంటు.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—How can he prove?

Sri K. Brahmananda Reddy :—How can he prove?" అంటే ఏమిటన్న మాట మీరు చెప్పేది. It can be proved.

(శ్రీ) వి. వి. క్రిష్ణారాజు :—నేను మనవిచేసేది, ఎప్పుడైతే అది చేయమని చెప్పతారో, అప్పుడు, వాడికి రేపు పట్టా వస్తుందని రేపటినుంచి వాడితో తగవు పెట్టుకొని గలాటా చేయడానికా, ఆ విధంగా దేశాన్ని నాశనం చేయడానికా ? ఇది సవ్యంగా జరిగేటటువంటి మార్గము కాదు. ఇదేమిటి అర్థము లేనటువంటి మాట. మొన్న వచ్చారు, లారీలలో అంతమంది, దున్నేవాడికే భూమి అని చెప్పి, అర్థము లేని మాట.

(శ్రీ) జి. వెంకటరెడ్డి :—ఒకటండి. ఓరల్ ఎవిడెన్సుకూడా డ్యూప్ చేస్తే. దానిని వేలిడేట్ చేయమని మైకోస్ట్రో జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది, చంద్రారెడ్డిగారి డిసిషన్

అది దానిని ఆధారము చేసుకుని పోతున్నాము. ఎక్స్‌ప్రెస్సు తెనన్నీ క్రింద, సెక్షను 10 క్రింద 6 సంవత్సరముల నుంచి, 6 సంవత్సరముల నుంచి మనయాళ్లు ఎక్స్‌ప్రెస్సు అవుతూనే ఉంది వాళ్లు ప్రొటెక్షను ఎస్తూనే ఉంది అనుకోండి. వాళ్లు అనుకోన్నవిధంగా, కేరళ, బెంగాల్ లో ఈ తెనన్నీలో తీసుకువచ్చి రైతాంగాని ల్యాండులార్డుకు తెనన్ పెట్టి యుద్ధము ప్రకటించే లాగు ఈ విషయము చేయాలంటే కదరదు. ఆ తెనన్నీలో మనకు మంచిదికాదని మనచిచ్చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను ఒకటిమనవిచేస్తున్నాను. రికార్డు ఆఫ్ పొసెషన్ అనండి, రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అనండి, అది ఉండడము మంచిది It is a prima facie proof of possession. అది నేము క్రియేట్ చేయాలని అంటున్నాము. అదిలేనంతమాత్రమున, ఓరల్ తెనెంటు అయినప్పటికీ, ఎవ్విట్ చేయడానికి వీలులేదు. అయితే ఎవరు పూర్వ చేసుకోవాలి అనేది ఆల్ రైట్ సర్, ఇప్పుడు రాజేంద్రరావుగారి ట్టు ఉన్నది గోపిందరావుగారు ఇటీవలే ఉంటున్నారు. హౌసు రెంట్ కంట్రీలు క్రింద ఏమి ఉన్నది? రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— తెలంగాణా యాక్టుచూడండి: ఎట్లా ఉందో?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకు తెలుసునండి. తెలంగాణా యాక్టు లో కావలసిన లోపాలు ఉన్నాయి. ఉపన్యాసాలు చేయడానికి పనికి ఎస్తుంది గాని, నాకు తెలుసు ఆ రికార్డు ఆఫ్ పొసెషన్ ఎట్లా ఉన్నది, ఎంతవరకు కరెక్టుగా ఉన్నది, ఎంతవరకు ఈ గ్రామాలలో ఒకరిపేరు ఉంటే ఇంకొకరి పేరు నమోదు చేశారు, అవన్నీ తెలుసుకు అవన్నీ అట్లా ఉంచండి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లో తప్పుఉంటే ఎవరు బాధ్యులు? బాధ్యత మీది కానట్లు, తెలంగాణా ఇంకెవరిదో అయినట్లు మాట్లాడుతారు. దీనిని ఎక్స్‌ప్రెస్సు చేయండి, కామ్రెపెన్సివ్ లెజిస్లేషన్ పెట్టండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మీదిబాధ్యతే, నాది బాధ్యతే

It is not the intention of the Government to exempt.

Whatever exemptions are there previously, what should be done with regard to them also the Select Committee can go into it. The Tahsildar is the adjudicating authority and the R. D. O. is the appellate authority. ఈ డిస్‌పూజ్ మనం ఎక్కడ పెట్టాలి, ఏమిటి అన్నది కూడా సెలెక్ట్ కమిటీవారు ఆలోచించవచ్చును. అందుకు నాకు అజ్‌జక్షన్ లేదు. టెంపుల్ లాండ్స్ విషయం ఉంది ఇవివరకు ఉన్నటువంటి ఆంధ్ర తెనన్నీ లా క్రింద—Temple lands were not exempted మనం హెచ్. ఆర్. ఇ. యాక్టు చేశాము. అందులో ఏమి ప్రొవిజన్ ఉన్నది.... Thereby the Committee may fix rents not with standing anything contained in any tenancy law అది ఎక్కడ ఒక ప్రొవిజన్ ఉన్నది. కాబట్టి—అది ఏమిటి అన్నది సెలెక్ట్ కమిటీ ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అక్కడ చర్చ జరిగినప్పుడు ఏమి జరిగిందంటే So long as he pays the rent he cannot be evicted even as per this Act. ఇంతకుముందే ఉన్నది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is also just now not our intention to evict that tenant. నిన్న 4వ మంది కౌన్సిల్ లెజిస్లేటర్స్ నాకు ఒక మెమోరాండం ఇచ్చారు టెంపుల్ లాండ్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ అని. That matter also will be gone into by the Select Committee. I am keeping an open mind on some matters.

Sri Ch. Rajeshwar Rao :—On some others you have closed.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—నిన్న మీకు ఇచ్చిన మెమోరాండం ఇతర సభ్యులకు కూడా ఇచ్చారు. అందులో వారు మొత్తం టెంపుల్ లాండ్స్ అన్నీ మినహాయించమని చెప్పలేదు. “పూజార్లు ఉన్నారు; అర్చకులకు అన్యాయాలు జరిగినవి; అర్చకులు ఆ బొలం చేసుకొని అక్కడ అర్చకత్వం చేస్తామంటే అది కూడా లేకుండా చేశారు; వారికి రక్షణ ఇవ్వండి; అర్చకత్వానికి వారికి ఏమీ ఇవ్వకుండా వారిని ఎగ్జిక్యూటర్స్ ఆఫీసర్స్, మేనేజ్ మెంటు ట్రస్టీ బాధపెడుతున్నారు” అని వారు మెమోరాండంలో చెప్పారు. మొత్తం టెంపుల్ లాండ్స్ మినహాయించమనలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చాలా సంతోషము. అది కూడా సెలక్షన్ కమిటీలో విచారణ చేయవచ్చును. మన ఎటెంపు ఎట్లా ఉండాలంటే ఒక ఖయాస్ నుగాని, ఒక కన్ ఫ్యూజన్ గాని క్రియేట్ చేయకుండా, మన ఎగ్రికల్చర్ ప్రొడక్టును ఫాల్ కాకుండా, కష్టపడి పనిచేసే టెనెంట్స్ కు రక్షణ ఇస్తూ, అతనికి సహాయం ఇస్తూ, ఆ మాదిరిగా మన ఆప్రోచ్ ఉండాలిగాని, మనం కేవలం ఏదో ఒక లాండులార్డు పక్షం ఉన్నామనే ఆభిప్రాయంగాని లేక, కేవలం లాండులార్డును నాశనం చేసి ఇంకొక వెస్టెడు ఇంటరెస్టు క్రియేటు చేద్దామనే ఆభిప్రాయంగాని సరైనది కాదు.

ఒక గౌరవసభ్యులు :—మీరు ఒక వైపున ఉన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను అటు ఇటు కాకుండా మధ్యలో ఉన్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీరు ఎవరికీ అర్థం కాకుండా ఉన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎప్పుడూ మధ్యలో ఉండేవాడి అవస్థ అదే. After all we are interested in our farmers, both land-owning class as well as tenant class. Tenants also are very good farmers. మనం ఆ విధంగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీరు త్రిశంకు స్వర్గంలో ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఇక యీ బిల్లు ఎందుకు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదండి. మా ఎటెంపు ఏమిటంటే— కైట్ ఫ్లయింగు లాభం లేదండి. మేము ప్రాక్టికల్ పీపుల్. మనకు భూమిపైనే ఏమి ఉన్నది ? రైతులకు ఇబ్బందులు కష్టాలు ఏమి ఉన్నవి. మనం చిన్న

రైతును పాడునానైన రైతును ఇబ్బంది పెట్టకూడదు; కష్టపడి పండించేవారికి కొంత ఫలసాయం దక్కుతుంది ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులన్నీ మనం గమనంలో పెట్టుకొని చేయాలిగాని ఊరికే పుస్తకాలలో ఉన్నది ఇల్లీ ప్రయోజనంలేదు. We are all people coming from the villages. We know what is happening in each village. What is what? అన్నది మనం కన్సిడర్ చేసుకుంటే ఉంటుంది. అది తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాము. We know the trend in society. We know the trends that are coming up. We know that they are not satisfied. What will be the result? ఇవన్నీ మనకు పట్టుకొని మనం ఒక మంచిని ఏర్పాటు చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాము. ఇవి సెలక్టుమిటీకి వంపాలి, మచందరి పట్టణంల ఎల్లా ఉండాలంటే సెక్టెన్స్ మేము మనం మీట్ అయ్యేటప్పటికి సెలక్టుమిటీనుండి ఇక్కడకు వచ్చి పరిశీలించబడి యాక్టు చేసేటట్లు ఉండాలని నేను అనుకుంటున్నాను. The Select Committee will be called towards the end of this month for three or four days continuously and I am hoping to call it in Horsely Hills, so that Hon'ble Members can sit up three or four days, discuss the matter here. There is no question of party here. It is all how well we can enact a legislation. అన్నది. మనం ఆలోచించుకొని చెను కోవలసి ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తూ దీనిని సెలక్టుమిటీ రిఫరెన్సు అందరు ఉమ్మడిగాని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—The question is :

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1970 be read a first time”.

The motion was adopted

Sri K. Brahmananda Reddy:—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1970 be referred to a Joint Select Committee consisting of 32 Members, 24 Members from the Assembly, viz.,

1. Sri K. Brahmananda Reddy
2. Sri P. Thimma Reddy
3. Sri P. V. Narasimha Rao
4. Sri T. Papa Rao
5. Sri N. Ganeswara Rao
6. Sri G. Venkata Reddy
7. Sri Y. Subrahmanya n
8. Sri Q. Venkata Subbaiah
9. Sri Buchi Rama Seshayya Sresthi. R
10. Sri Ch. Mallikarjuna
11. Sri P. Panchaiah
12. Sri K. V. Gangadhar
13. Sri G. Thimma Reddy

14. Sri Y. Venkata Rao
15. Sri R. Satyanarayana Raju
16. Sri K. Govinda Rao
17. Dr. T.V.S. Chalpathi Rao
18. Sri Ch. Vengal Rao
19. Sri Krupadi Prabhakara Rao
20. Sri T. C. Rajan
21. Sri P. Narsinga Rao
22. Sri M. M. Hashim
23. Sri G. Raja Ram
24. Sri P. Sambasiva Raju

and 8 members from the Council, that this Assembly recommends to the Council that the Council do join the Select Committee and communicate to the Assembly the names of the Members to be nominated by the Council to the said Joint Select Committee.

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

(శ్రీ) అహమ్మద్ హుస్సేన్ :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు అపోజిషన్‌లో ఉన్న మమ్మల్ని గురించి ఆలోచించలేదు, మమ్మల్ని ఆ పోజిషన్‌లో పెట్టడానికి ఎందుకు ఆలోచించలేదండి?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మాకు మమ్మల్ని పెట్టాలనే ఉన్నదేగాని, మాకు ఏమీ ఆశ్చర్యం లేదుగాని, You all belong to the City. You are more interested in the House Rent Control.

(శ్రీ) ఎ. మాధవరావు :—దీనికి పార్టీ అభిప్రాయాలు ఉంటాయికదా. మీరు పార్టీచైర్‌గా వేయకుండా అలా వేస్తే ఎలా? We have got our own All-India Party in regard to the Tenancy Legislation. నా సూచన ఏమిటంటే— డూలింగ్ పార్టీ వారిని ఒకరిద్దరిని తగ్గించి, అపోజిషన్ పార్టీకి చెందిన వారిని పార్టీచైర్‌గా వేయండి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసెంబ్లీనుండి 24 మందిని వేయవలసింది. ఈ 24 వారిలో మేము ఉయ్యాలగా 10 మందిని అపోజిషన్ వారిని ఉండమన్నాము, మీరు మార్పుకొంటే మార్పుకోండి.

(శ్రీ) జి. శివయ్య :—అధ్యక్షా, I have got one objection. Can the Chief Minister propose his name in the list?

Sri K. Brahmananda Reddy:—Certainly.

Sri G. Sivaiah:—He can step down and give chance to the Opposition Party.

Sri K. Brahmananda Reddy:—As a sensible man I may do that. Out of 24 we have agreed that 10 may come from the Opposition in the Assembly. What more can I do, Sir?

(శ్రీ) ఎ. మాధవరావు :—అల్ యిండియా పోజిషన్ దీనిని గురించి మాకు పబ్లిక్స్ నోషన్. పబ్లిక్స్ ప్రెజ్సిడెంట్ ఉన్నాయి. Therefore we

must be in a position to reflect our opinion whatever may be the views taken in regard to this.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి: — మా పార్టీ నుంచి కూడా రిప్రజెంటేషనులేదు. ఇప్పుడు మీరు అన్నారు. సిటీనుంచి వచ్చిన వాళ్ళకు లేదని, మేము ఆంధ్రా డిస్ట్రిక్టునుంచి వచ్చినాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — రిపబ్లికన్ పార్టీకి ప్రపోజర్ కు ఓటులేకపోతే ప్రపోజర్ ఏడి, సెండర్ ఏడి? మేము యిచ్చినది న్యాయం కాదు అంటారా? 24 లో వదిలారా? యిచ్చాము. వారియిష్టం ఎట్లా ఎడ్జస్టు చేసుకున్నా మాకు అడ్డపడలేదు. మేము అంతకంటే ఏమి చేయాలి?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి: — ఇంతక్రితం ఏదో సూత్రాలనుబట్టి కాకుండా వాస్తవ పరిస్థితినుంచి అన్నారు. వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటంటే మీ పార్టీది అంతా ఒక ఓపినియన్ గా ముందే సిక్ చేసుకుంటారు. మీ పార్టీ వారు ముగ్గురు నలుగురు ఉన్నారు. ప్రతిపక్షాలనుంచి అనేక సూచనలు వచ్చినాయి. ఎన్నో సూచనలు ఆలోచించడానికి యిప్పటికి మీరు సిద్ధంగానే ఉన్నారు అని చెప్పినారుగదా? అందుకు సౌకర్యంగా ప్రతిపక్షంనుంచి అన్ని పార్టీలవారు వచ్చేటట్లు చూడండి. మీరు తగ్గించుకోండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — మేము మరి తగ్గించుకుంటే కర్నూలు జూరిక యిద్దరు అచ్చెంటు అయితే మీరు చేసేటటువంటి దౌర్జన్యం యితా అంతా ఉంటుందా?

Sri K. Govinda Rao: — It is only a Select Committee.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — సెలెక్టు కమిటీ అయితే మటుకు దాని డెసిషన్స్ కు ఏమి వాల్యూలేదు అంటారా?

Sri K. Govinda Rao: — The Government can change it at any time.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి: — ఆ భయం తోనే నలుగురిని ఎక్కువ చెట్టుకున్నారని భావించవచ్చునా?

Mr. Deputy Speaker: — The question is :

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1970 be referred to a Joint Select Committee consisting of 32 members, 24 Members from the Assembly, viz.,

1. Sri K. Brahmananda Reddy
2. Sri P. Timma Reddy
3. Sri P. V. Narasimha Rao
4. Sri T. Papa Rao
5. Sri N. Ganeswara Rao
6. Sri G. Venkata Reddy
7. Sri Y. Subrahmanyam
8. Sri O. Venkata Subbaiah

Motion :
re : No confidence in the Council of
Ministers.

11th April, 1970.

281

9. Sri R. Buchi Rama Seshayya Sresti
10. Sri Ch. Mallikarjuna
11. Sri P. Pitchaiah
12. Sri K. V. Gangadhar
13. Sri G. Thimma Peddy
14. Sri Y. Venka Rao
15. Sri R. Satyanarayana Raju
16. Sri K. Govinda Rao
17. Dr. T. V. S. Chalapaathi Rao
18. Sri Ch. Venkaiah
19. Sri Kudipudi Prabhakara Rao
20. Sri T. C. Rajan
21. Sri P. Narsinga Rao
22. Sri M. M. Hashim
23. Sri G. Raja Ram
24. Sri P. Sambasiva Raju

and 8 Members from the Council, that this Assembly recommends to the Council that the Council do join the Select Committee and communicate to the Assembly the names of the Members to be nominated by the Council to the said Joint Select Committee".

The motion was adopted.

Sri K. Govinda Rao :—The Chief Minister has promised to let us know the stage at which the matter relating to the corruption cases about the Sugar Factory at Anakapalli. At least tomorrow some thing may be said as to the stage at which it stands.

Mr Deputy Speaker :—Now we will resume discussion on the No-confidence Motion.

MOTION

re : NO-CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS

(శ్రీ) పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :—అధ్యక్షా, అప్పోకపనుపార్టీ వారు అవిశ్వాసతీర్మానం పెట్టినారు. విశ్వాసంలేదని తెచ్చి పెట్టినారు అనుకోండి. ఇదిచాలా విచిత్రంగా ఉన్నది. మాకు బలంలేదు అంటున్నారు మేము ఇందులో నెగ్గము అని అంటున్నారు. అవిశ్వాసం ప్రకటించడానికి పెట్టినాము అంటున్నారు. ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నా అబలాన్ని శక్తిని ఎప్పుడు నిందించుటూ ఉంటే అబలాన్ని బలహీనపరిస్తే అందరికీ బలహీనం కలుగుతుంది. ఎందుకంటే రాజ్యం ఒకరిసొత్తుకాదు. అందరంకలిసి చేసుకోవలసివస్తుంటే వనరు చాలా ఉన్నాయి. ప్రజల సమస్యలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇక్కడ బలాన్ని నిందించుకుంటూ బలహీనత కలిగించడం అంటే మనలను మనమే నిందించుకుంటున్నట్లుగా అర్థమవుతుంది. అంతేకాదు, మనుష్యులే కాదు, ఒక చిన్న తుమ్మెరయింటింటికీ ఒక గూడు పెడుతుంది. చీడపురుగులను తీసుకువచ్చి అగూటిలో పెట్టి, 21 రోజులు ఉంకారం

శబ్దంతో దానిచుట్టూ తిరిగితే ఆచచ్చిన పురుగుకు ప్రాణంవచ్చి దానికి వళ్ళి అదేదాపకంగా రెక్కలు వచ్చి తుమ్మద మాపంతో బైటకు వెళ్ళి పోతుంది. ఒకపురుగుకు యిటువంటిజ్ఞానాన్ని, duty ని సర్వేశ్వరుడు ప్రసాదించాడు. మనిషి అంతకంటే ఎక్కువజ్ఞానం, విచక్షణ కలిగివున్నవాడైతేవట్టికి, పరస్పర సహకారభావంతో ముందుకు పోలేకపోతున్నాడు. ఒకకథ గుర్తుకువస్తున్నది. ఇక్కడు పక్షులున్నాయి. అందులో ఒకడు ధర్మం నిర్వర్తిం చేశాడు, జన్మయశ్వర్యాలతో తులనగుతున్నాడు. రెండవవాడు రోజూ దేవుడి దగ్గరకుపోయి వాడికివున్నదని ఏడుస్తువుండేవాడు. ఏడ్చి ఏడ్చి వాడిని దరిద్రుణ్ణి చేయమనేవాడు. పరమేశ్వరుడు వీటిని చివరకు—మొసటివాడిని వీడు మాడలేకపోతున్నాడు కాబట్టి గుడ్డివాడిని చేసేశాడు. అందువలన అవిధంగా వ్యవస్థ మంచిదికాను. పొరపాట్లు వుండవచ్చు. పొరపాట్లు సర్దుకోవడానికి అవకాశాలు అనేకంఉన్నాయి. ఎంతోకష్టపడి ఇంగ్లీషువారిని వెళ్ళగొట్టాము. మూడురంగులజండాతో సహాయం తీసుకొచ్చినరాజ్యం— బ్రిటన్ దానికొచ్చి వుద్ధరించాలని తీసుకొచ్చినరాజ్యం—యింగ్లా ఆప్రతిష్టపాలచేసి, మనలో మనమే నిందించుకోవడం మంచిదికాను. మరొకవిషయం, మొన్ననే ఏడేనిమిది మాసాలక్రిందట జరిగింది. ఆపూరి అరణ్యదొర, అతనికి ఒక పెళ్ళి భార్య. భర్తను వదిలిపెట్టి యితనివద్దకే వచ్చివుంటున్న యింకొకభార్య వున్నారు. మొదటి అతనికి అన్ని విధాలా సౌకర్యం కలగజేస్తూమంచిగా వుంటున్నది భార్య. దొర రెండోభార్యను ప్రేమగా చూస్తున్నాడు. భర్తనువదిలిపెట్టి తన వద్దకు వచ్చిందేదా. అందుకని, ఆ యద్ధరిభార్యలకూ తగాదావచ్చింది. సుప్రసిద్ధ యింకొకతనిని వదిలిపెట్టి వచ్చినదానిని అని మొదటామె అంటుంది. అందువల్ల నాభర్త నావద్ద వుండటండా పోతున్నాడు అంటుంది, అట్లాగే ఎంతచేసినప్పటికీ, ముఖ్యమంత్రిగారిని, హోం మంత్రిగారిని ఇక్కడ కూర్చున్నంత సేపూ విమర్శిస్తారు, అతర్వాత వారిప్రకారే వెళ్ళి కూర్చోని గుసగుస లాడుతుంటారు. మాకు చారిదగ్గర కూర్చోవానికికూడా అవకాశంలేదు. మామూలులకు వారి పైన ఎక్కువప్రేమ. ఇది అధ్యక్షులవారి దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి. మూవై వారికి అభిమానం ఉండేటట్లుచూడాలి.

ఇంకా, తెలంగాణా ఉద్యమముకూర్చి ఏమిచెప్పాలి, ఆమాయకమైన, పసిపిల్లలు చనిపోయారు. ఇది చాలా విచారకరమైనవిషయం. మొట్టమొదట రక్షణపేరుతో సత్యాగ్రహంకి కూర్చున్నవాడినేను ఉద్యమం చివరకు తటస్థతలోకి వచ్చింది.

శ్రీ వి. నరసింహారెడ్డి : —మీరుచెబుతున్న తెలంగాణా ఉద్యమంలో మీరు కూడా పాల్గొన్నారుగదా ?

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య : —మీ తెలంగాణా వారికి కొన్ని అన్యాయాలు జరిగినవి. రక్షణపేరిమిత్తం నేను సత్యాగ్రహంచేశాను. అదిఅట్లా నామంచే జరిగి అయింది. ఉద్యమం ఈమాటలోకి వచ్చింది, chance దొరికిందేగదాఅని

కొంపలు తగులపెట్టారు. పిల్లలు చనిపోయారు. నాశనమైపోయింది. ఒక నేత ప్రత్యేక తెలంగాణా అంటూ పేర్పెడితే సుఖముంది వదలి నాకురావాలి. ఈ movement మొదట start చేసినవాడిని నేను కాబట్టి నాకు రావాలని వుంటుందని మనవి చేస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తీ :—అध्यక్ష महोदय। देश आज बड़ी विषम परिस्थिति से गुजर रहा है चाहे वह आर्थिक हो, सामाजिक हो या राजनीतिक हो। और आंध्र प्रदेश में विशेष रूप से प्रजातंत्र की मर्यादा का उल्लंघन बड़े पैमाने पर हो रहा है। ऐसा मालूम होता है कि मुख्यमंत्री महोदय एक जहरीले साँप की तरह कुडली मार कर प्रजातंत्र पर बैठे हैं और उस को खत्म करने पर तुले हुए हैं। इस संवन्ध में केवल चार उदाहरण देना चाहता हूँ। उच्च न्यायालय के चार फैसले हुए। एक में मुख्य मंत्री और युनिस्वल परिपालन मंत्री संबंधित हैं। दूसरे का संवन्ध श्रीमान चक्रान नायडू से है, तीसरा हनुमान कोआप्रेट्यू सुसाटी के बारे में विजय भासकर रेड्डी से सन्ध्व रखता है और चौथा हाउसिंग बोर्ड के तिलसिले में कृष्ण मूर्ति नायडू साहेब के बारे में है। उच्च न्यायालय से यह चार फैसले आ चुके हैं। पिछली बार जो जंगलात के बारे में बहस हो रही थी तो उस सदर्भ में मैं ने दो चार नहीं अनेकों उदाहरण पेश किये थे जिन के आधार पर उन मंत्रियों ने अपनी त्याग पत्र दे दिया था। यहाँ बहुत से लोग बैठे हुए हैं। मैं उन से पूछना चाहता हूँ वह मुझे कोओ एक मिमाल भी बतलाए जिस में हाईकोर्ट का फैसला आजाने के बादभी जैसे आदमी मंत्री बने रहे हों। पांचवी चीज जो सब से गंभीर है वह पब्लिक एकाऊन्स कमेटी की तीसरी रपट है जो तिममा रेड्डी साहब के बारे में है। इस से मालूम होता है परिपालन कैसे रहा है यहाँ उच्च न्यायालयों की मर्यादा किस तरह की जाती है। इन को देखकर मुझे यह कहना पड़ता है कि यहाँ आंध्रप्रदेश में प्रजा तंत्र ब्रह्मानन्द रेड्डी साहब के हाथ में खतरे में आगया है। यहाँ गांधी जी की तसवीर लगी है। मैं उन का एक उद्धरण आप के सामने पेश करना चाहता हूँ। टेंडरकर साहब की एक किताब महामा है उस के पृष्ठ ३६९ लिखा है :

“Western democracy is on its trial. If it has already proved a failure, may it be reserved to India to evolve the true science of democracy by giving a visible demonstration of its buttress. Corruption and hypocrisy ought not to be inevitable products of democracy, as they undoubtedly are to-day. Nor is bulk true test of democracy. True democracy is not inconsistent with a few persons representing the spirit, the hope and the aspirations of those whom they claim to represent. I hold that democracy cannot be evolved by forcible methods. The spirit of democracy cannot be imposed from without. It has to come from within.”

यहाँ राजू साहब ने ब्रूट मेजारिटी का जिकर किया तो बहुत से लोग उछल गये और चिल्लाये लगे कि ब्रूट मेजारिटी पार्लियामेंटरी नहीं है। मैं यह सवाल करना चाहता हूँ कि जो चार पांच निष्कर्ष मैं ने आप के सामने रखीं क्या उसको ब्रूट मेजारिटी नहीं कहेंगे अगर नहीं तो क्या कहेंगे। हाईकोर्ट का फैसला हो जाने के बादभी भी सरकार का यह रवैया है जो इसके कि ब्रूट मेजारिटी के सिवा और कौनसा खब्द कह सकते हैं केरी समझ में नहीं आता। यहाँ हिंस

अहिंसा और सत्याग्रह का जिक्र भी कर देना चाहता हूँ। और उस के लिये महात्माजी ही का एक उद्धारण पेश करना चाहता हूँ।

Democracy necessarily means a conflict of will and ideas involving sometimes a war between different ideas.

हो सकता है कि आज हमारी राय अल्पमत में हो। यह भी हो सकता है कि कल बहुमत में बदल जाये। अगर कोअी नादानों से यह समझता है कि एक बार चन लिये गये तो पांच साल का पट्टा मिल गया तो यह गलतफहमी है क्योंकि जनमत कभी इधर और कभी उधर रह सकती है इस लिये अल्पमत को इस तरह बेदों से कुचलने की कोशिश की जाये तो उस के नतीजे खतरनाक निकलेगे। महात्माजी ने प्रजातंत्र के बारे में यह भी कहा है कि :

Democracy dreads to spill blood.

लेकिन आप जानते हैं कि ३५० पोलिस वालों को इनाम दिया गया "उन में २५० "से पोलिस वाले थे जिन्होंने तेलंगाना आन्दोलन को कुचलने की कोशिश की। अगर कोअी यह समझता है कि इस तरह डंडे के बल पर राज कायम रखा जा सकता है तो यह गलती है इस के नतीजे बुरे निकलेगे।

समाजवाद की बात की जाती है और पोलिस पर सालाना २३ करोड़ ६३ लाख रुपये खर्च किया जाता है और शिक्षा पर ३ पैसे रोज प्रति व्यक्ति आरोग्य पर प्रति व्यक्ति रोज एक पैसे का ६३ भाग खर्च किया जाता है। कालेजों और हाइस्कूलों में दाखले के लिये रोज विद्यार्थी आते रहते हैं कि दाखले के लिये यहाँ वहाँ सिफारिश कर दीजिए। फिर यह कहा जाता है कि आंध्र प्रदेश आगे बढ़ रहा है वृद्धि हो रही है। परीक्षा पास होने के बाद भी उन को दाखला नहीं मिलता। वह किसी एम. एल. ए. या किसी बड़े आदमी के घर की चक्कर लगाते हैं। छह दर ब दर की ठोकें खाते फिरते हैं।

पोलिस के बारे में इतना ही कहना चाहता हूँ कि एक छोटा सा बच्चा भी जब को ई पोलिस वाले को देखता है तो उस को खटमल पुकारता है। इस से मालूम होता है कि पोलिस की इज्जत और प्रतिष्ठा खत्म हो गई है और जब ऐसा हो तो ला एंड आरडर बाकी रखना मुश्किल होजाता है। यह सब जानते हैं मुख्य मंत्री भी इस को जानते हैं रोज आप को इस तरह की इत्तेला ले मिलती रहती हैं कि पोलिस वाले ने किसी को गाली दी। और कोई आदमी किसी को गाली देता है तो यह कहते हैं कि पोलिस वाले की जबान में क्यों बोल रहे हो आदमी की तरह बात करो। मतलब यह हुआ कि पोलिस वाले की जबान ही का मतलब गाली गलोज है। इसी तरह से पोलिस नाकों के अन्दर मारपीट भी हुआ करती है। मैं तो यह मानता हूँ कि चाहे कातिल या डाकू हो क्यों न हो उस के साथ न्याय का व्यवहार होना चाहिये। पोलिस वाले जिस तरह गाली गलोज या मारपीट करते हैं पलट कर वही स्थिति उन के साथ भी पैदा हो सकती है। इसी संदर्भ में मैं यह भी कहना चाहता हूँ कातिल का हाथ दो तरफा चला करता है। आज यह साधारण नागरिक पर हाथ साफ करता है होसकता है कि कल उस का यही हाथ बहमानंद रेड्डी या होम मिनिस्टर के गले तक पहुँचे। इस से एक

और बहुत खतरनाक बात पैदा हो सकती है। अभी कल ही हमन अखबारात में ज्युति बासू पर हमले की वारेदात पढ़ी यह हत्या की राजनीति की छोटी और गदी शुरूआत है। हमारे देश में प्रताप सिन्घ के रोने के सिवा अँसी कोअी और घटना नहीं हुआी वह भी उस समय जब कि वह मुख्य मंत्री के पद से हट चुके थे। लेकिन ज्युति बासू पर हमले से अँसा महसूस होता है कि देश में पालिटिक्स आफ एसेसियेशन जिसे अगरेजी में कहते हैं यानी हत्या की राजनीति प्रारम्भ होगई तो वह देश के लिये बहुत खतरनाक होगी और इस के खराब परिणाम निकलेगे। और इस के लिये सरकार और मुख्य मंत्री जैसे लोग जिम्मेदार होंगे जो को प्रोत्साहन देग। यदि इस तरह की हत्या की राजनीति शुरू होगई तो पाकिस्तान की अवस्था पैदा हो जायगी।

शिक्षा के विषय में दाखलों का जिकर मैं ने किया। लेकिन मन्त्रियों की गैरजिम्मेदारी की एक मिसाल आपके सामने रखना चाहता हूँ। जूनियर कालेजेस के कारण फीस बढ़ा दी गई है शिक्षा मंत्री ने उस का कारण यह बतलाया कि सिलेबस बदल गया है। मैं उन से पूछना चाहता हूँ और वह जिम्मेदारी से इस का जवाब दे कि जब सिलेबस बदल गया है तो क्या यह परीक्षा पास करने के बाद उन को एम. ए. में दाखला मिलजाता है। क्योंकि पी. यू. सी. में पास होने के बाद पहले उनको कालेज में दाखला मिलता था। लेकिन अब उसी को जूनियर कालेज का नाम देकर सिलेबस की बात कही जाती है। कोअी जिम्मेदार मंत्री इस तरह की बात नहीं कर सकता।

आर्थिक अवस्था के बारे में मैं यह कहूँगा कि कर्ज बढ़ता जा रहा है। छः साढ़े छः सौ करोड़ रुपये कर्ज सरकार पर है। मुख्य मंत्री को शायद मालूम होगा कि कारपोरेशन में ६ करोड़ ३१ लाख रुपये की पूँजी है लेकिन उस पर जो फाएदा हो रहा है वह सिर्फ ३ फीसद है। सरकारी कंपनियों में १२ करोड़ ६८ लाख रुपये हैं उस पर मुनाफा ४८ फीसद होता है। जाईंट स्टॉक कंपनियों में ५ करोड़ ३४ लाख रुपये की पूँजी है लेकिन उस पर २.७ फीसद फाएदा सरकार को मिलता है। इस तरह २९ करोड़ रुपये का दुरुपयोग हो रहा है। वह अनप्रोडक्ट्यू डग से पड़ा हुआ है। सरकार यह मालूम करे कि इन की ब्रेकअप ब्याल्यू क्या है और अगर होसके तो इन को लिक्विडेट करने की कोशिश करे ताकि इस रकम को किसी और तरक्की के काम में लगाया जासके। कारपोरेशन सरकारी कंपनियों और जाईंट स्टॉक कंपनियों के जो कारखाने हैं उन में मन्त्रियों के कोअी रिस्तेदार हैं उस की जाँच के लिये हाउस कमेटी बनायी जाये जैसे केंद्र में है। भारत सरकार की पब्लिक सेकटोर अडरटेकिंग की एक रिट है उस के कुछ अंश मैं आपको पढ़कर सुनाना चाहता हूँ

"The size of the cumulative and annual losses that a number of them have incurred causes concern. The quality and prices of the goods manufactured have not in many cases given full satisfaction. It is said that the Indian peasant, the poorest in the world is made to pay the highest price in the world for the fertiliser he purchases. A public undertaking has to work with public spirit. Management and labour have both to realise that the public undertakings are the property of the people to be run for general good and that persons

gains selfish ends and sectional interests have to be eschewed. At the same time, the promotional prospects must be such as to facilitate the lowest employee to rise to the highest position, if he has got the requisite qualifications and ability. The practice of deputing Government officers for temporary services in public undertakings should cease. The Commission has made recommendations for proper selections etc., etc.,

उस के बाद इसी रपट में लिखा है कि :

The best way to enable an undertaking to be run with the greatest efficiency is to confer on it maximum possible autonomy and hold it accountable for performance. Another recommendation relates to the constitution of several audit boards for conducting efficient audit as well as for making an appraisal of performance."

यह जो सुझाव है बहुत उपयोगी है। इन सब को मैं पढ़कर नहीं सुनाना चाहता। अंत में मैं दो तीन बातें मजदूरों की अवस्था के बारे में कहना चाहता हूँ। सरकारी कारखानों में सरकार को आदर्श मालिक की तरह होना चाहिये लेकिन मामला उसके विपरीत है, 'वहाँ' कई तरह की घांदलियाँ चलती हैं। पब्लिक सेक्टर में यह हो रहा है सरकार भी उन ही के साथ है, लेबर डिपार्टमेंट भी उन ही के साथ है और आई. एन. टी. यू. सी. भी उन ही के साथ है। इस लिये वहाँ मनमानी चल रही है। जो कानून और नीतियाँ हैं वह ज्यादातर मालिक ही को सहारा देती हैं और मजदूर अपने अधिकारों से वंचित किये जा रहे हैं। हड़तालबन्दी में तो सरकार बड़ी तत्परता बतलाती है लेकिन जो पक्षपात वहाँ होता है। उस की सीमा नहीं है। वहाँ लागलपट वाली बातें हुआ करती हैं। एलेक्ट्रिसिटी बोर्ड इस का सब से बड़ा दोषी है क्योंकि भारत सरकार ने कई बरस पहले नियम बनाये थे कि वेतन और महंगाई भत्ते का ८ फीसद प्राविडेंट फंड में दिया जाये। लेकिन इस पर अमल नहीं हो रहा है। १९६५ में सरकार ने यूनियन को भी सूचित किया था लेकिन ५ साल बाद भी वही हाल है। उस पर अमल नहीं रहा है। लेबर डिपार्टमेंट आर. टी. सी. में शाप्स एंड स्टोबलिशमेंट एक्ट अमल नहीं करा रहा है। वहाँ जो वरकर्स वगैरह हैं उन को ओवरटाइम नहीं मिल रहा है। आप को याद होगा इसी सदन में एक बार यह सवाल उठा था कि आर. टी. सी. में शाप्स एंड स्टोबलिशमेंट एक्ट पर क्यों अमल नहीं हो रहा है उसे क्यों बरी रखा गया है। पब्लिक प्रेशर की वजह से कदम नहीं उठाये लेकिन उस पर अमल करने में सुस्ती बरती जा रही है। यह बहुत सी चीजें हैं।

इसी तरह इंप्लाइमेंट एक्सचेंज में कई तरह की घांदलियाँ चल रही हैं। जो आदमी वैसे बेता है उस का कांड फौरन मिल जाता है वहाँ ऐसी घांदलियों को रोकने वाली चीजें हो तो अच्छा होगा।

सरकारी कारखानों में जो नियुक्तियाँ होती हैं उन के बारे में विशेष रूप से माधवराव साहू और टी. एस. मूर्ति साहब ने सवाल उठायो कि कितने फीसद बाह्य के लोगों की

శ్రీ పి. గున్నయ్య :- అదృశ్యం. ప్రభుత్వంపై ప్రవేశపెట్టిన విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానాన్ని గౌరవసభ్యులందరు చర్చిస్తున్నారు. నేను 195- నుంచి కొంతవం ప్రజా నాయకులను ముఖ్యమంత్రిను చూచాను. ప్రస్తుతం గౌరవ నీయులైన కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి నాయకత్వంలో చాలా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగాయి అనడానికి ఎ.తో నంతోపిస్తున్నాను. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు మనం మద్రాసులో ఉన్నప్పుడు ఒక కోటి రూపాయల బడ్జెటు ఉండేది. అటువంటిది రానురాను మూడు కోట్లకి వచ్చింది. బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఇప్పుడు 4 కోట్ల పైచిలుకు ఈ పనులంద వచ్చింది. మొత్తం 7 కోట్ల 8 లక్షలు ఈ పనులన్నీ ఇచ్చారు. అదే విధంగా విద్యారం గంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వారి నాయకత్వంలో హైస్కూల్స్ దాదాపు 60 ఇచ్చారు. జూనియర్ కాలేజీలు ఇచ్చారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద పేలకొలది హైస్కూల్స్ ఐనవి. జూనియర్ కాలేజీలైనవి. ప్రతి గ్రామ లోను 16 ఇండ్లన్న గ్రామంలో కూడా ప్రాథమిక విద్యకు ఏకోపాధ్యాయుణ్ణి వేసారు. 20 సంవత్సరాలుగా పడిఉన్న బంజరు భూముల సహస్రము తీసుకుని లక్షలాది ఎకరాలను తీసుకుని పేద ప్రజానీకానికి తలొక రిల్ ఎకరాలు పంచిపెడు తున్నారు. పంచెట్టేమే కాకుండా వారు సాగు చేసుకోడానికి కూడా ఎకరా నికి :-కి వందలు ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తోంది. ఇండ్లు తేని వారికి రు 200-500 లు ఉచితంగా ఇచ్చి ఇండ్లు కట్టుకునే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. వారి న్యాయకత్వం

క్రింద పేద ప్రజానీకానికి నూటికి నూరు పాళ్ళు న్యాయం జరుగుతోందనే సంతోషం ప్రతి గ్రామంలోను తాలూకాలోను జిల్లా లెవెలులోను ఉంది. మరి ఇక్కడ వారు ఈ ప్రభుత్వం మంచిది కాదని అనడం నాకు చాలా బాధ కలుగుతున్నది. వ్యవసాయదారులకు వీరి నాయకత్వంలో ఆంధ్రదేశంలో రెండు సానులలోని వాధిభులకు కొన్ని కోట్ల రూపాయలను బీద బిక్కికే కాకుండా రైతులకి అన్ని కులాలవారికి కూడా ఉచితంగా ఇచ్చారు. పంట నష్టాలు కూడా ఇచ్చారు. ఇది ఎప్పుడూ ఇదివరకు జరగలేదు. అదే విధముగా హరిజనుల సమస్య చూస్తే దిన దినం ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయడానికి ఎనలేని కృషి చేస్తున్నది ప్రభుత్వం. అందుకు గాను బీదచారి తరపున ఈ ప్రభుత్వానికి హృదయ పూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఎంతో అట్ట అడుగున పడిన హరిజనులకు బీదచారికి వీధి లైటు, యింటికి లైటు వేసుకుంటే ఈ మధ్య శాసనసభ్యులందరం చెప్పినందువల్ల హరిజనులకు రెండు రూపాయలు మీటరు చార్జీ చేస్తామనే ఆలోచన ఉందని చెప్పారు. మామూలుగా మీటరు చార్జీ మూడున్నర రూపాయలయితే బీదచారికి రెండు రూపాయలు చేస్తాం అనే హామీ కూడా ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. 10 యిండ్లకు, 5 యిండ్లకు ఒక మీటరు పెట్టెకుని మీరు విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకోండి అన్నట్లుకూడా ప్రభుత్వం అనుమతిస్తున్నది. మరి ఇంత మంచి కార్యాలు చేసేటటువంటి ప్రభుత్వాన్ని ఈ ప్రభుత్వం పనికిరాదనేటటువంటి వారన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని అదోజిషన్ సభ్యులు తీసుకువచ్చారు. అందుచేత విశ్వాసరాహిత్యం తీర్మానం తెచ్చిన సభ్యులు ఇంత మంచి ప్రభుత్వాన్ని పొమ్మనడం మంచిదికాదు. అందుచేత దానిని విరమించుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. నిరుద్యోగసమస్య విషయంలో చాలమంది సభ్యులు చెబుతున్నారు అది ఉన్న మాట వాస్తవం. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు వారు ఉన్నారు. వారి ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం ఒక రెండు మూడు సవత్సరాలు మన రాష్ట్రం నుంచి ప్రతి జిల్లా నుంచి ఒక 20 మంది బీదచారిని పంజాబు పంపించే టర్నాటు చేసి వారి ఖర్చులు క్రింద 10 లక్షల రూపాయలు అయినా ఖర్చు చేసి ప్రతి జిల్లాలో కూడా పంజాబు వెళ్ళి చేతివృత్తలను వేర్చుకొనడానికి 200-300 కుర్రవాళ్ళను పంపించి వారు వృత్తిని వేర్చిన తరువాత మన రాష్ట్రం వచ్చి వృత్తిని పోషించుకోవడమే కాకుండా మరెంతోమందికి ఈ విద్యను వేర్చి నిరుద్యోగ సమస్యను నిర్మూలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని తమ ద్వారా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష సభ్యులు ప్రశ్నపెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. కారణాలు మనవి చేస్తున్నాను. 1. తెలంగాణా రాష్ట్రము కావాలని జరుగుతున్న ప్రజా ఉద్యమమును గుర్తించడం. 2. మిలటరీ బలంతో, పోలీసు బలంతో, అధికార బలంతో డబ్బు ఉపయోగించి ప్రజా ఉద్యమమును అణచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నందుకు. 3. తెలంగాణా అభివృద్ధిపట్ల పక్షపాత వైఖరి చూపుతున్నందుకు. 4. లాచక్రండ్ల తహసిల్ ఆక్రమణపాతానికి ప్రభుత్వం అంతరంగ అయివందుకు. 5. హైకోర్టు ఛార్జీల ఎన్ని తీర్పులతో ముక్తమవుతుంటే గాని ముఖ్య ముక్తగురించి గాని

ప్రత్యక్షంగాను పరోక్షంగాను అవినీతి ప్రతిబింబిస్తున్నదని చెప్పినప్పటికీ కూడా తీర్పును గౌరవించనందుకు రీ పబ్లిక్ అక్టోంట్స్ కమిటీ ఎన్ఫీ మేట్సు కమిటీల ద్వారా యిప్పటివరకు వచ్చిన కమిటీలు ఎన్నిసార్లు మంత్రులచర్య గురించి నడవడి గురించి వారు చేసిన అవినీతి చర్యలను గురించి వాడు చూపించిన ఆశ్రిత పక్షపాతం గురించి ఎన్నిరిపోర్టులు ఎన్ని ? తడవలు నిర్దుష్టంగా చెప్పినప్పటికీ పట్టించుకోనందుకు.

7. భూమి శిస్తు విధానం లోపభూయిష్టంగా ఉన్నందుకూ అంతే కాకుండా ప్రత్యేక తెలంగాణాకు అతి నష్టరాయకంగా పక్షపాతంగా ఉన్నందుకు. అధ్యక్షా తమరు జ్ఞాపకం చేసుకుంటే ఈ ఎన్నికల ముందుగాని, తరువాతగాని బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయినప్పటికీ ఏదయినా ఒక సమస్యను ప్రజలద్వారా వచ్చే ఒక ఉద్యమం ద్వారాగాని లేక ఒక రిప్రజెంటేషన్ ద్వారాగాని ఉద్యమం వచ్చి ఆ ఉద్యమం ప్రభుత్వదృష్టికి వస్తే ఏదయినా సమస్య న్యాయంగా పరిష్కరించగలిగామని చెప్పగలిగే పరిస్థితులలో ముఖ్య మంత్రిగారు ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమం గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఈ ఉద్యమం గురించి ముఖ్యమంత్రి గాని, ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్దలు గాని ఎన్నో వ్యాఖ్యానాలు చేస్తున్నారు. దుష్ప్రచారాలు చేస్తున్నారు. అవి దేవు కే తెలియాలి. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికే తెలియాలి. ఏది ఆధారం చేసుకుని అంటున్నారో తెలియదు, Sir, here is the report of the Ad-hoc Committee on Planning on extra finances of Telangana and implementation of plan and non-plan schemes (as adopted by the Regional Committee on 7-3-1969), 7-3-1969 వ తేదీన యునానిమస్ గా రీజిస్టర్ కమిటీలో పాసయిన ఒక ముఖ్యమైన అంశమును తమ దృష్టికి తెస్తాను : "When the National Policy is to develop the underdeveloped areas in all spheres of activities it is very unfortunate that the State Government instead of implementing this policy has been utilising the income of the underdeveloped region for the development of the already developed region thus contributing to the apprehension that the Telangana Region would not receive proper attention while remaining in the Andhra Pradesh. The members of the Committee are: Sri J. Chokka Rao, Chairman, Regional Committee and Members are Sri T. Ranga Reddy, Sri A. Vasudeva Rao, Sri Mohd. Kamaluddin Ahmed, Sri K. Achuta Reddy, Sri P. Narasinga Rao, Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri P. Narasa Reddy, Sri T. Purushothama Rao, Sri M. Baga Reddy and Sri K. Rajamallu. ఇది అడ్వాక్ కమిటీ రిపోర్టు, రీజిస్టర్ కమిటీ యునానిమస్ గా ఆదాల్తు చేసిన రిపోర్టు. దానిలో సభ్యులెవరో అలకించండి. రీజిస్టర్ కమిటీ చైర్మన్ శ్రీ జె. చొక్కారావుగారు; ప్రెసిడెంట్ మెంబర్లు శ్రీ టి. రంగారెడ్డిగారు, శ్రీ ఎ. శాసుదేవరావుగారు—వారు యిప్పుడు మంత్రిగాకూడా ఉన్నారు—శ్రీ కమాలూద్దీన్ అహమ్మద్ ; శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డిగారు ; శ్రీ పి. నరసింగరావు గారు ; శ్రీ పి.పాచ్. రాజేశ్వరరావుగారు ; శ్రీ నరసారెడ్డిగారు ; శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రెడ్డిగారు ; శ్రీ శాగారెడ్డిగారు ; శ్రీ రాజమల్లుగారు. ఇంతమంది సభ్యులతో విభిన్న పార్టీల రిప్రజెంటేటివ్స్ ఉన్న కమిటీ రిపోర్టులో ఈమాట అన్నారంటే దాని ఆర్థం ఏమిటి ? మరొకసారి ఈ వెంటుస్ మూత్రం చదువుతాను.

"the apprehension that the Telangana Region would not receive proper attention while remaining in Andhra Pradesh."

దీని అర్థం ఏమిటో, ప్రత్యేక తెలంగాణా కాక దీని అర్థం ఏమిటి? ఏ విధముగా అర్థం చెసుకోవాలి? యునైటెడ్ రిజల్యూషన్ రిపోర్టునుంచి చెబుతున్నాను. నా మాటలు కావు. 7-2-69న తేదీన వచ్చిన రిజల్యూషన్ అర్థం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయంలో వివరము లలోకి పోకుండా ఈ నాను ఉన్న పరిస్థితుల గురించి మీ దృష్టికి తీసుకురావలచుకున్నాను. హోం మినిష్టరు వెంగళరావుగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక తడవలు ప్రజాసమితి జరుపుతున్న ఉద్యమాన్నిగాని, ఎన్.జి.ఓ ఉద్యమాన్నిగాని ప్రతిసారి ఏదో అర్బిన్స్ ఉద్యమం అని, ప్లూడెంటు, పాలిటిషియన్స్ కొంతమంది వెస్టెడ్ యింటరెస్ట్ ఉద్యమం అని ఎన్నో తడవలు చెబుతున్నారు. హోం మినిష్టరుగారు కాన్సిలులో చేసిన స్టేట్ మెంట్ ప్రకారం దీనిని అణచడానికి వారు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు ఆయన మాటలతో చెబుతున్నాను. 5 కోట్ల రూపాయలు పోలీసు క్రింద ఖర్చు పెట్టారు. సెంటర్ నుంచి వచ్చిన పోలీసులకి, యితర రాష్ట్రాల పోలీసులైన ఖర్చుపెట్టినది యింత అని కాన్సిలులో చెప్పిన మాటలు. 5 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టామని చెప్పారు. ఆయన మాటలలో 50 వేలమందిని జైలులో పెట్టామని చెప్పారు. 50 మంది ప్రాదాలు గోల్పోయారు. చంపినారు లాఠీ చార్జీలు, 144 సెక్షన్లు, కర్ఫ్యూలు మిలిటరీ పడే వడే రావడం, రావడమే కాదు చాలా దౌర్జన్యంగా ప్రజల మీద ప్రవర్తించడం మీరు చూడలేదా? ఎన్నో తడవలు చూస్తున్నాం పర్యవసానం ఏమిటి? నిన్న ఫతేమెదాన్ లో హరిప్రసాద్ ఫిల్మ్ నైట్ ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ మిలిటరీ ఆచరించిన వ్యవహారం ఏమిటి? వారు దుర్మార్గంగా కొట్టడం, లాగివేయడం, అడుచారిని వెట్టివేయడం, షకిళ్ళను, వ్యాయమూర్తులను కూడా చేయకలుగచేసుకునే పరిస్థితి వస్తే మంత్రి సమాధానం చెప్పే పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పి పరిస్థితి లేదు. అసాధారణ పరిస్థితి చూస్తూ ఉండగా పట్టణంలో నైన్యంవచ్చి ప్రభుత్వానికి తెలియ చేయకుండా అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేతిలో తీసుకొని వ్యవహారాన్ని ఈ విధముగా చేస్తుంటే దీనిని పరిష్కరించేది ఎవరు అని అడుగుతున్నాను. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు బాధ్యుడు కాదా? హోం మినిష్టరుగారు బాధ్యుడు కాదా? వారి చేతిలో ఏ డి. అక్టు వుంది కదా అని అడిచివేస్తామనే ధోరణి ప్రజాస్వామ్యానికి భంగమా, లేక ఉద్యమము ప్రజాస్వామ్యానికి భంగమా, వ్యతిరేకమా అని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణా అభివృద్ధి అంటున్నారు. జననరి 18 అకార్డ్ నుంచి వేసిన కమిటీలు అన్నింటిని జ్ఞాపకము పెట్టుకోవలసిన అవసరము కూడ దాటి పోయింది. సర్వీసెస్ గురించి ఎన్నో కమిటీలను వేశారు. డెవలప్ మెంటు గురించి ఎన్నో కమిటీలను వేశారు. కేంద్రమునుంచి వచ్చిన కమిటీలు కొన్ని అనుకోండి. ససిరుల్లాబేగ్ కమిటీ అని ఇంకొక కమిటీ వేశారు. హై వసరు కమిటీ కావాలన్నారు కదా అని వేశాము. అంటున్నారు. ఆ కమిటీకి ప్లాట్టుటరీ రైటు వున్నదా? ఇంత కాలముగా ఈ కమిటీలవల్ల అరిగిన అభివృద్ధి ఏమిటి? అటు ఆంధ్ర ప్రాంతములో విశ్వాసం కోల్పోయి, ఇటు తెలంగాణా ప్రాంతములో విశ్వాసము కోల్పోయి ఇక్కడ

Motion :
re: No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

271

జిల్లా ముఖ్యమంత్రి, ఏ విధముగా అయినా కానన సభ్యులను మధ్యవర్తి లోబరుచు కోగలమని కలెప్ట్ర ప్రాక్టీసెస్ కానన సభ్యులైన ఉపయోగిస్తూ వుంటే బండి ఎక్కడకు పోతున్నదో అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కోర్టు యిచ్చిన తీర్పులను గౌరవించడంలో ఒక రాష్ట్రముయొక్క మర్యాద, ప్రతిష్ఠ పెరుగు కాదు అటు ప్రభుత్వ పక్షములోవున్న పెద్దలు ఏ విధంగా ఉన్నత న్యాయస్థానాలను గౌరవిస్తున్నారనేది అర్థము చేసుకొంటే చాల భయముచేసే పరిస్థితిగా వున్నది. హౌసింగ్ కోర్టు వ్యవహారములో వచ్చిన జడ్జిమెంటుపైన ఇక్కడ అగిన చర్చ తమకు తెలుసు. కోర్టు తీర్పుయొక్క సారాంశము చదువుకాను.

It is the State Government that had appointed the non-official members to the Housing Board in exercise of their statutory powers. The tendency of a statutory authority to think of selecting politicians only for statutory committees ignoring persons of merit and abilities from other walks of life such as lawyers, doctors, engineers, professors, businessmen, agriculturists and others, may be deprecated. Merit, ability and character should be the guidelines in selecting the persons to the statutory body or committee. But political or group consideration is an illegal and extraneous ground such as, or failure of such committee, largely depend on its personnel. దీనిలో తప్పు ఏమి వుంది?

హైకోర్టు యిచ్చిన జడ్జిమెంటును సరిగా చూసుకోకుండా జడ్జిపైన ప్రీవీలెజి మోషను యిచ్చే పరిస్థితివస్తే ఏమి అనుకోవాలి? దానికి ముఖ్యమంత్రి బాధ్యుడు కాడా? వారి హెంచ్మెన్స్, ఫాలోయర్స్ని ఏ విధముగా కావలసివుంటే ఆ విధంగా ఉపయోగించుకోడానికి కనీస మర్యాద కూడ మరచి పోయి ప్రయత్నము చేస్తూవుంటే ఏ విధంగా ప్రభుత్వాన్ని రక్షిస్తారు? ప్రజలు వారిని ఏ విధంగా విశ్వసిస్తారు? ప్రతిష్ఠ కోల్పోయామని నేను చెప్పే మాట కాదు. వారి ప్రతిష్ఠ గంగపాలు అయిపోయినదని, వారికి ప్రతిష్ఠ లేదని, చావలేక బ్రతికివున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారే కాన్సిల్లో చెప్పారు, ఇంకొక వైపున ఇది చేస్తున్నాము, అది చేస్తున్నాము అరచేతిలో వైకుంఠము చూపిస్తున్నాము అంటే ఈ రెండింటికి సామ్యము ఎక్కడ వుంది అని అడుగుతున్నాను. రాజకీయవాదులే కాదు, సర్వీసెస్ ఆర్గనైజేషన్స్ గురించి అలోచించండి. తెలంగాణా యన్. జి. జి. ఓ. ఆర్గనైజేషన్స్ ప్రత్యేక తెలంగాణాలో తప్ప వారికి న్యాయము జరగదని తీర్మానము పాస్ చేసిన ఘట్టము చరిత్రలో ఎక్కడైనా వున్నదా? ఈ తీర్మానమును చేయవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చినది? ఉద్యోగుల ఇంక్రిమెంటుకి వెయిటేజి వరకే పరిమితము కాలేదే? ఈనాటి పరిస్థితులలో వారి భవిష్యత్తు, వారి పిల్లల భవిష్యత్తు ఏమైనా సరే ఫరవాలేదు అనేది అలోచించి తెలియించి వారు ఈ తీర్మానము చేశారు. అటువంటి తీర్మానమును పాస్ చేసే ఆనకాళమును ఎవరు యిచ్చారు? ప్రభుత్వ అక్రమ పరిపాలన కాదా, వారి ఆక్రమ పక్షపాతము కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఉపాధ్యాయులు ఏమి తీర్మానాలు చేశారు? ప్రత్యేక తెలంగాణాలో తప్ప న్యాయం జరగదని తెలంగాణా ఉపాధ్యాయ జనరల్ కాన్సిల్ పాస్ చేసిన తీర్మానము గుర్తించి జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. విద్యార్థులు, ప్రైవేట్ యూనియన్స్ ఉద్యమాలలో పాల్గొనడము,

యన్. జి. జి. ఓర్, ఉపాధ్యాయులు తీర్మానాలు పాస్ చేయడము ఎందుకు వచ్చినది? అసలు ఎన్ని కన్వెషన్స్ జరిగినవో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నో ఫైరింగ్స్, లారీచార్జీలు జరిగితే ఒక్కదానిపైన అయినా ఎంకవైరీ కమీషను పేకారా? జతయన్ వాలాబాగ్ సంఘటనలు జరిగినప్పుడు అనాడున్న బ్రిటిష్ పాలకలు వహితము ఎంకవైరీ కమీషను వేసి జనరల్ డయర్ చేసిన పార పాటు, లా ఆండ్ ఆర్డర్ కంట్రోల్ చేయడానికి కాదు, ప్రజలను కయ పెట్టడానికి చేసిన ఫైరింగ్ అని ప్రజలముందుకు తీసుకువచ్చిన ఘట్టాన్ని మరచిపో గలరా? హత్యలు, దోపిడీలు జరుగుతున్నవి; దోపిడీదారులు ప్రభుత్వానికి అండ దండలుగా వుండే పరిస్థితులను ఏ విధంగా కాదనగలరు? ఇదే కానవసరంలో వెంగళరావుగారు హౌమ్ మినిస్టరు కాకపూర్వము చేర్చించిన కేసన పతి ఉదంతం జైప్టికి తెచ్చుకొండి. 20 మంది లంకాడీ స్త్రీలను మానభంగము చేస్తే జరిగినది ఏమిటి? అనాడు గొల్లుగొల్లున వీడిన వెంగళరావుగారే ఈనాడు శ్వాసము జరుగుతోంది అంటే న్యాయము ఎక్కడ వుందని అడుగుచున్నాను. అత్యపరిశోధన చేసుకొని ఆలోచించినప్పుడు వాటిని గురించి ఏమైనా వాస్తవముగా సమాధానము చెప్పగలుగుతారు గాని కేవలము మాటలను దొర్లించే పద్ధతిలో కాదు. తీవ్రమైన క్లిష్టపరిస్థితిలో వున్నాము. ఆంధ్ర ప్రాంతపు యన్. జి. ఓ. లు నిరవధిక సమ్మెలు చేస్తున్నారు. వారిని పోలీసు స్టేషన్సులో పెట్టి కొట్టడము జరుగుతున్నది. వారు స్ట్రైక్ చేస్తున్నప్పుడు పోలీసు స్టేషన్సులో పెట్టి కొట్టడము ఎక్కడైనా సూకారా వున్నారా? ఈ విధంగా జరుగుతూ వుంటే ఆంధ్ర ప్రాంతము వారు అని తెలంగాణా ప్రాంతము వారిని మోసము చేయడము, వారు ఏమైనా మాట్లాడితే తెలంగాణా వారిలో అనంతప్రతి అటు వస్తుందని చెప్పడము వల్ల ఈ ప్రభుత్వము నడువబోదు. వీటిని అనుమతించడము మంచిది కాదు. నిన్నగాక మొన్న కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరిన ఒక సభ్యుడు చెప్పారు. కాంగ్రెసు పార్టీలో ఏమి మహాత్మ్యము వున్నదో, అందులోమా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిలో ఏమి మహాత్మ్యము వున్నదో తెలియదు. ఈ ఉద్యమానికి కాధ్యులము మేము అని ఒప్పుకొంటారు. ఈనాడు వున్న అనంతప్రతిని ప్రజల ముందుకు రాజకీయ వేత్తలే గాని, యన్. జి. ఓ. ల సంస్థలే గానీ, ఉపాధ్యాయులే గాని తీసుకొనిపోతే ప్రజలు రెచ్చిపోయి ఎక్కడో ఏదో చిన్న సంఘటన జరిగితే దానిపైన ఆ సభ్యులు అనేది ఏమిటంటే బమ్మలపైన తోతు వేస్తే, బమ్మలకు నిప్పుపెడితే, నిప్పు పెట్టడము మంచిది అనడము లేదు గాని ఆ వ్యక్తులది తప్పు అనడానికి నిద్రముగా లేదు—వారిని నిలబెట్టి కాల్చాలి. కాల్చి బమ్మ ప్రక్కనే ప్రేక్షాగట్టి 4 రోజులు వుంచాలి. ఎక్కడ నుంచి ఈ మాటలు వస్తున్నవి? ఇంత విద్యేష పూరితమైన, ఆక్రోశముగా అంటూ వుంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఓపిక వుండే విషయానికి. ఈ కానవసరంలోని సభ్యులకు ఓపిక వున్నదే. ఏ విధంగా మో ఆచేకాన్ని ఈనాడున్న పరిస్థితిలో మేము ఎదురించాలని అడుగుచున్నాను. ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ ఉద్యమ సందర్భములో కాకినాడలో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాటలు ఏమిటో? స్త్రీలు ప్లాంటు మనకు రాకపోతే ఆపార్క్ చేస్తుంది. లా ఆండ్ ఆర్డర్ వుండదు. యూవత్తు దేశము ఊరికి

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

273

పోతుంది అని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రి ఈనందరంగులో ఎందుకు మరచిపోతున్నారు? ప్రజలను రెచ్చగొట్టి, ఉద్యమము నడిపి ఎంతోమంది త్యాగము చేసిన తరువాత, ప్రభుత్వ అస్తులు 9 కోట్ల రూపాయల వరకు నష్టపోయిన తరువాత ఇంకాగాంధీ 4 మాటలు అనగానే ఇంతటి త్యాగాలను విస్మరించి ఏదో సంజాయిషీ చేసుకొని గూడుపురాణి చేస్తే ప్రజలు వాటిని ఏ విధంగా విస్మరించగలరు? వారి అవసరాల కొరకు ఉద్యమాలను ఏ విధంగా సృష్టించి వెన్నుచోటు పొడిచారో గుర్తుకు తెచ్చుకొనాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాంటి ముఖ్యమంత్రి దేశములో ఎక్కడా లేరని మనవి చేస్తున్నాను. డి. యన్. రెడ్డి గారికి వ్యతిరేకముగా ఉద్యమము ఏమిటి? విద్యార్థులను రెచ్చగొట్టినది ఎవరు? దానికి ముఖ్యమంత్రి బాధ్యుడు కాకా? వీటన్నింటిని భవిష్యత్తు చరిత్రకారులు విస్మరించరు. ఇవాళ కాక పోయినా రేపు అయిచా సమాధానము చెప్పకొనవలసి వుంటుంది. రాజకీయాలలో వ్యక్తులు ప్రధానము కాదు. వారు చేసిన పనులు ప్రధానము. వారి అవకారము సమాజము మరచిపోదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ అక్కినేని భాస్కరరావు :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టిన అవి శ్వాస తీర్మానమును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఈ అవిశ్వాస తీర్మానమును ప్రతిపాదిస్తూ కొన్ని చార్జెస్ గవర్నమెంట్ పైన పెట్టడము జరిగింది. వాటిని సవ్యముగా ఆలోచించడము ఒక పక్షము అయితే ఆ పక్షము నుంచి చెప్పే వాదనను సవ్యముగా ఆలోచించడము మరొక పక్షము. సుమారు 9 చార్జెస్ మోపబడినవి. ఆ చార్జెస్ లోని ఎన్నింటిని ప్రతిపక్షాల వారందరూ ఏకీభవిస్తారో లేదో తెలియదు. వైకి ఏకీభవించినట్లు కనిపిస్తున్నది శ్రీకాకళము, వరంగల్లు, ఖమ్మం జిల్లాలలో జరిగిన చార్జెస్ ఉద్యమాన్ని మన ప్రభుత్వము తీవ్రముగా అదుపులో పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేసినప్పుడు వారిలో చాల మంది సంతోషించారే కాని విచారించలేదని అనుకోవాలి. ఈ అవిశ్వాస తీర్మానములో అది కూడ ఒక క్లాజు పెట్టబడింది. దానిని బట్టి వారందరూ అంగీకరించారని చెప్పడానికి అవకాశము లేకుండా వుంది. ఏమైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యత శాంతిభద్రతలను కాపాడడము, హింసాయుతముగా జరిగే ఏ చర్యను అయినా ఖచ్చితముగా అదుపులో పెట్టకపోతే ప్రభుత్వ ప్రధాన బాధ్యత ఏదైతే వున్నదో దానిని విస్మరించినట్లు అవుతుంది. రాష్ట్రములో ఎక్కడైనా ఏ రకమైన అలజడి పెచ్చు పెరిగి హింసా రూపాన్ని ధరించి అరాచకాన్ని లేవగొట్టడానికి ప్రయత్నము చేసినప్పుడు ప్రభుత్వము చర్య తీసుకొనక తప్పదు. అందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రోత్సహించడానికి బదులు అడ్డొరికించడము ఎంత వరకు న్యాయమో అర్థము కాకుండా వుంది. నేను ఈ శాసనసభకు వచ్చిన తరువాత ఒక పర్యాయము 1967 లో ఉద్యోగుల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేసినది. మరల ఇప్పుడు ఈ విషయము ప్రభుత్వము ముందుకు వచ్చినది. ప్రభుత్వ ఆర్థిక వనరుల మేరకు వారి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నము చేస్తూనే వున్నారు. ఇంకా చేయవలసిన అవసరం ఉంటే ఉద్యోగులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావచ్చును. పరిష్కారానికి ప్రభుత్వము చేయవచ్చును. ఉద్యమము విరమించవలసిన అవసరము లేదని కూడ చెబుతున్నాను. వారి

కోరికల దృష్ట్యా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయము ఏ సరిస్థితులలో వున్నదో గమనించ
వలసిన అవసరము ఉద్యోగులపైన ప్రధానముగా వుందని స్పష్టము చేయవలదు
కొన్నాము రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయములో 50 శాతము ఉద్యోగములపైనే
ఖర్చు పెడుతున్నది అనేది మనకు తెలియనిది కాదు. 54 కోట్లు రూపాయలు
దాదాపు విద్య పైన ఖర్చు పెడుతున్నాము. 10 కోట్లు ప్రతి సంవత్సరము
నాగార్జునసాగర్ పైన పెడుతున్నాము. గత సంవత్సరము 7 కోట్లు పోచం
పాడు ప్రాజెక్టు అభివృద్ధికి కేటాయించడం జరిగింది. ఈ మొత్తాలు పోతే మిగి
లిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఎంత వుంటుంది, మన కోరికలు ఏరకమైన రూపం
ధరించడానికి అవకాశము వుంది అనేది ఆలోచించడము అవసరము. ఉపాధ్య
యల కోరికలవట్ల సవ్యముగా ప్రభుత్వము ప్రవర్తించింది. ఎక్కడైతే
ప్రవర్తించకపోతే అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సేదముగా భావించడము విచారకరము.
ఎందుకంటే ఉపాధ్యాయులు కొరారీ కమిషన్ పేస్కెల్సును అనులు జరపా
లని వారి కాలముగా ఆందోళన చేస్తున్నారు. కొరారీ కమిషన్ సిఫార్సులు
ఆమోదించినట్లయితే కేంద్రము కొంత సహాయం చేస్తుందేమో అనే అభిప్రాయం
మొదట నుంచి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వుంది. చివరి నిమిషములో వారు
ధరించడానికి సిద్ధముగా లేమని అన్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన బొక్కనము
నుంచి ఎంత యివ్వడానికి అవకాశము వున్నదో అంతా యిచ్చినది కాబట్టి ఉపా
ధ్యాయుల పట్ల ప్రభుత్వము ఏమీ అవసరముగా ప్రవర్తించలేదని మనకు చక్కని
ఉదాహరణ కనిపిస్తున్నది. నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిందని ఒక చాప్తి వుంది.
పెరిగినమాట నిజమే. సాంకేతిక కాలేజీలు చాల పెరిగినవి. గర్టిఫికేట్ కోర్సు
నుంచి డిప్లొమా, డిగ్రీ కోర్సు వరకు ప్రతి సంవత్సరము తయారయ్యే సంఖ్యను
బట్టి చూస్తే వారిని యిడుచుకున్నాం, ఉద్యోగ వాటి కల్పించగలిగిన పరిశ్రమలు
రాష్ట్రములో లేకపోవడము కేంద్రప్రభుత్వ సేదమైతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పైన
అసేదము మోపడము న్యాయము కాదు. అది ఒక్కటే చాలదు. రాష్ట్ర
ములో ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఇంకా అనేక పరిశ్రమలను
పెంపు చేసుకొనవలసిన అవసరము ఉంది. ఉన్న పరిశ్రమలను విస్తృతము
చేయాలి. ఆర్. టి. సి. వర్క్ షాప్స్ యివ్వవరకు ఎక్కడ వున్నవో యివ్వకు
అక్కడే వున్నవి వాటిని యింకా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే
ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియల్ ని అక్కడ ఏర్పాటు చేయవచ్చును. మిల్క్
ప్రాజెక్టు వుంది. గుజరాత్ లో తయారైన అనంద పొడరు డబ్బాలు, చీక్
ప్యాకెట్స్, బటర్ ప్యాకెట్స్ తెచ్చుకొనవలసి వస్తున్నది. మిల్క్ ప్రాజెక్టును
యింకా అభివృద్ధి చేసుకొన్నట్లయితే ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియల్ ని పెంచు
కొనడమే కాకుండా పాల నుంచి తయారయ్యే వదార్థాలను మనము తయారు
చేసుకొని మన అవసరాలను తీర్చుకొనడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది. రాష్ట్ర
ములో ఎన్నో యిండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్స్ వున్నవి. వాటిని ఫీడ్ చేయతగిన పరి
శ్రమలు కల్పించడము లేదు. సాంకేతికముగా చాల అభివృద్ధి చేయవలసిన అవ
సరము వుంది. వారి ఆర్థిక వనరులు పరిశీలనముగా వున్నవి. దానిని రాష్ట్ర
ప్రభుత్వ అసమర్థతగా భావించడము న్యాయము కాదని మనవి చేస్తున్నాము.

భూసంస్కరణల విషయంలో మరొక చార్జి చేశారు. బంజరు భూములను కొంత వరకు పంపిణీ చేయడము జరిగింది. దానిని సత్వర గతించి పరిష్కరించడానికి గ్రామస్థాయి నుంచి జిల్లా స్థాయి వరకు కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. ఉగాది నాటికి బిలడల ఎకరాల అదనపు భూమిని పెంచడం జరిగింది. ఏదైనా కొద్దో, గొప్పో విగిలితే మిగిలిన శాతము ఎంతైనా వెంటనే పరిష్కారము చేయడానికి ఆజ్ఞాపణ లేదు. దానికే అవిశ్వాస తీర్మానము తీసుకురావలసిన అవసరము లేదు. ప్రాంతీయ అసమానతలను తొలగించనందుకు అని ఒక చారిమోపబడింది. ప్రాంతీయ అసమానతలకు పోగొట్టడం కోసమే రిరి నాంబయలో మనము 5 సంవత్సరాల కాలమును ముల్కీని ఎక్స్ ప్రెండ్ చేయడము జరిగింది. జనవరి 19 న ఆల్ పార్టీస్ అగ్రిమెంట్ జరిగింది. తరువాత కమిటీని చేశాము. తరువాత ఏదో ఒక కమిటీ వచ్చింది అది సరికాదు అంటే మరొక ఆయనను ఏర్పాటు చేశారు. సరే ఆయన ఒక రిపోర్టు సబ్మిటు చేశారు. ఊలోపల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఒక చర్య తీసుకొనింది. దాని జర్యవసానంగా ప్రతి జిల్లాలోను ఒక కోటి రూపాయలు జడనంగా ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రావైడు చేసింది. పోచంపాడుకు 7 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా ప్రావైడు చేసింది. ఇది ఇంక్వాలెన్సును తొలగించడానికి ప్రయత్నం కాదా? తరువాత రాయల సీమ బోర్డు ఒకటి ఈ మధ్య ఏర్పాటుచేయబడింది. ఆసిధంగా అక్కడ ఉన్న వెనుకబడినతనాన్ని తొలగించడానికి, అక్కడి అవసరాలను తీర్చి ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక ప్రయత్నము కోన సాగుతున్నది. ఇది కూడా ఇంక్వాలెన్సును తొలగించడానికి ప్రయత్నమే. ఈ సందర్భంలో ఒక మాట చెప్పవలసిన అవసరం వస్తున్నది. తెలంగాణా సమస్య ఏదైనా చర్చకు వచ్చినప్పుడు గానీ, ఇతర విషయాలు వచ్చినప్పుడు గానీ, సర్కారు జిల్లాలకు ఏదో ఒక గెజెట్ నట్టు, సర్కారు జిల్లాలవారు ఏదో దోపిడీదారు అయినట్లు ఒక భావన వీరిలో వ్యక్తం కావడం చాలా విచారకరము అని మనవి చేస్తున్నాను. సర్కారు జిల్లాలలో ఈ 20 సంవత్సరాలలో జరిగిన అభివృద్ధి ఏదైనా దానిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏమాత్రము ఖర్చుపెట్టిందో లెక్కలు చూచినట్లయితే, ఆ విషయము స్పష్టంగా కనబడుతుంది. ప్రాక్టికల్ గా ఒక విషయము మనవి చేస్తున్నాను. క్రిష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలో మురుగు నివారణ కోసం సెక్సు కలెక్టు చేయబడతన్నది రైతుల దగ్గర నుంచి. స్వయముగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క వాటా ఏమీలేదు. దురదృష్టవశాత్తు ఈ సంవత్సరము వచ్చిన పరిస్థితుల వల్ల ఏదో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 5 కోట్లు ఇస్తే, దానితో కొంతవరకు ఒరుగు తున్నాయి. ఆ మురుగు నివారణ పథకాలు. ఇంకొక 5 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే వారు మాకు చేత కాదు అంటున్నారు. ఏమైనప్పటికీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క వాటా అందులో ఏమీ లేదు. తనవల్ల చెరువు దగ్గర అక్కడ కూడా ఏదో ప్రాజెక్టు కట్టాలంటే, అక్కడ కూడా రైతులు కంట్రీ మ్యూవన్ను చెల్లించినట్లువంటి ఘట్టన మనకు కనబడుతున్నది. అర్బోత్, ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఒక్కొక్క మైస్కూలు నిర్మాణం చేసుకోవాలి అంటే 5 ఏకరాలు

భూమి, 5 గదులు అంటే సుమారు ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలసియుంటుంది. అది స్వయంముగా అక్కడ గ్రామస్తులు భరిస్తారు తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఇస్తున్నది ఏమీ లేదు, ఉదాహరణకు, 8, 9 తరగతులు ఓ పెన్ చియాలంటే, ఆ రెండు తరగతులకు అయ్యే ఖర్చు టీచింగు ఖర్చు ఏదైనా ఉన్నట్లయితే ఆ ఖర్చును మొట్టమొదట జిల్లా పరిషత్తు భరిస్తే, మరి పర్మిషను ఇస్తాము అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అన్నది మరి జిల్లా పరిషత్తు భరించడానికి డబ్బు ఎక్కడ ఉన్నది వారి దగ్గర? అందుచేత వారు ఏమంటున్నారంటే, ఏ గ్రామంలో వారు హైస్కూలు పెట్టవలచుకొన్నారో, పెట్టానని కోరుచున్నారో, ఆ గ్రామంలో 8, 9 తరగతులకు అయ్యేటటువంటి ఖర్చు సుమారు 22 వేల రూపాయలు జిల్లా పరిషత్తులో డిపాజిటు చేస్తే పర్మిషను ఇస్తాము అంటున్నారు. ఆ రకంగా జరిగింది కూడా. ఉదాహరణకు పొన్నేరు అనే గ్రామంలో వారు 10 వేలు చెల్లించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు అరిగండ్లపాలెం 22 వేలు రూపాయలు డిపాజిటు చేసింది. నేను మనవిచేసేది. సర్కారు జిల్లాల ప్రజల మీద నేరము మోపడానికి బదులుగా, అభివృద్ధిని ఎవరైనా కాంక్షించ వచ్చు. మేము సంతోషిస్తాము. కాని ఇది ఒక క్రయగా తిసుకొని సర్కారు జిల్లాలపైన ఒక విధమైన నేరము ఆపాదించడము న్యాయము కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—సర్కారు జిల్లాలలోనే కాదు, అన్ని జిల్లాలలో కూడా, స్కూలు పెట్టాలన్నా, తరగతులు పెట్టాలన్నా, డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. అసలు వచ్చిన తగాదా అంతా బడ్జెటు ఏమైంది, ఎక్కడ పెట్టినట్లు, దాని సంగతి కూడా చెప్పుతున్నది.

శ్రీ ఎ. భాస్కర రావు :—ఈ సోషలిజం అమలుపరచేందుకు ఇది ఒక ఆదర్శము గాని వెంటనే, ఒక గారడీవాడు చేసినట్లు. వెంటనే ఒక చెట్టునుంచి పూలు పూయించేటటువంటిది కాదు. ఈ ఆదర్శము వైపు మరము పురోగించడానికి మరము ఆర్థిక వనరులను జాస్తిగా పెంచుకోవాలి, ఉన్నటువంటి వ్యత్యాసాలను తొలగించుకోవాలి. ఈ వేళ ఉన్నటువంటి కౌలుదారీ బిల్లు వ్యత్యాసాలను తొలగించడానికి ఏర్పడింది. భూపరిమితిని గురించి ఏదైనా చెప్తే, అది కూడా వ్యత్యాసాలను తొలగించడానికే. ఈ సంవత్సరము బడ్జెటులో భూపరిమితిని చేపట్లయితే, ఒకవేళ నష్టపరిహారము ఇవ్వడానికి ఏరిలక్షలు కేటాయింవలసింది. దాని అర్థం ఏమిటి? బహుశా ఇంకేమైనా కొంచెము పరిమితిని తగ్గిస్తారేమోనని ఒక ఆభిప్రాయము కలుగుతున్నది. అందుచేత రిక్రమలను ఆభివృద్ధి సమకొనడం ద్వారా, ఇంకా ఇతరత్రాను మనము ఈ దా౯ ప్రభుత్వాన్ని బలపర్తరము చేసుకొని, ఉన్న ప్తితిని పెంచుకొని; మనము ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆభివృద్ధికి కృషి చేసుకోవడం అది ఒకటే ఏకైక మార్గము. కనుక ఈ ఆభివృద్ధి తీర్మానములో ప్రవేశపెట్టిన ఈ ఛార్జెసు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వర్తించవు అని తీసివేయక ఆవసరం లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భారతరావు :—సర్కారు, జిల్లాల పెంపులో వ్యధిని పుండార్డు. ఆర్టులో ఇండస్ట్రివేక్సు ఇస్తే, దానిని బొంబాయిదగ్గర స్టూగ్గింగ్ చేస్తే

పట్టుకొన్నారు. ఈ పట్టుకొన్నదానికి మంత్రిగారియొక్క తోడ్పాటు లేకపోతే ఇది ఎట్లా సృష్టిగ్గేను అవుతుంది. దీనికి కారకులు ఎవరు, ఎవరు దానికి పాల్పడిన వ్యక్తులు, ఎవరెవరికి దీనిలో ఇంటరెస్ట్ వుంది. దీంట్లో పోలిటికల్ కన్ఫ్లెక్ట్, పోలిటికల్ డిరానెస్ కన్నడుతుంది. రెండవది, ఈ రోజు ఇక్కడ 67.18 లక్షల మిసప్రోప్రియేషన్ జరిగింది. అది ఈ ఆడిటోరిపోర్టులో ఉన్నది. ఈ డబ్బు ఎవరికి చెందింది, ఎక్కడ పోయింది? ప్రభుత్వ అధికారులు దీనిని ఎవరూ చేరుకొని పీలులేకుండా పోయిందా? లేకపోతే మంత్రులు అడ్డుపడినందువలన నిలిచి పోయిందా? దీనికి కారణము ఏమిటి? కాబట్టి ఈ రెండూ చూస్తే తెలుస్తుంది. ఇది కాకుండా ఇంకొక విషయం చూడండి. ఇప్పుడు ట్రాక్టర్లు కల్లివేషన్ అండ్ బోరింగు అనే ఈ మూడుకూడా “నో ప్రాఫిట్, నో లాస్” క్రింద జరిగేటటువంటిది. అయితే 1961-62 నుంచి 67-68 వరకు 58.99 లక్షలు నష్టం పర్చుడింది. దీనికి కారణాలు ఎవరు? ఎవరు దీనికి కారణము అని చూచినట్లయితే దీన్ని బట్టి తెలుస్తుంది, మంత్రివర్గములో దీని అండదండలు ఎవరెవరికి ఉన్నాయి, యిది రాజకీయ జీవితములో ఒక పెనవేసుకొంటున్నటువంటి కాటిల్స్ అర్థశాస్త్రము అనే ఒక వంటివానిలో చెప్పుతూ వాల్లే వాల్ గ్రూపింగ్ దాన్ని పట్టుబడితే తెచ్చిన విషయము. ఈవిధంగా చేశారనే ఉద్దేశంతో జిల్లావరిషత్తు ప్రెసిడెంటు రాజు. ఈ చైర్మన్ రాజు ఈయనేమీ తక్కువ తిన్నాడా. యిక్కడ గూపించిన ప్రకారము, మిసప్రోప్రియేషన్ అర్బి కలిపి 151.740 లక్షలు, అదేమాదిరిగా యిక్కడగనుక చూచినట్లయితే ఇరెగ్యులర్ డ్రాయల్స్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్ అండ్ అడ్వాన్స్ వాన్-అడ్వాన్స్ మెంట్ లక్షా, 40 వేలు చిల్లర వ్రాసిందండి యిక్కడ. ఇదేమాదిరిగా యిక్కడ మొత్తము వారు యిచ్చింది చూచినట్లయితే సుమారు 91 లక్షలు వరకు పోయింది. మీరు యింకొకటి చూడండి. దినమూ యిక్కడ జరుగుచున్నటువంటి విషయం ఏమిటి? ఎన్ని లక్షల మిసప్రోప్రియేషన్ జరుగుతున్నది, యింత జరుగుచున్నప్పుడు, ఈ డబ్బు అంతా ఎక్కడ పోయిందని చూచినట్లయితే—is this not a political corruption? అంతే కాదు, కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లుగాని లేకపోయినట్లయితే మిగతా జిల్లావరిషత్తులు పబ్లికులలో మనము ఇచ్చేటటువంటి డబ్బుకూడా, ప్లానింగు అనండి, ఏమైనా జనండి. మిగతా డబ్బు అంతా చూడా ఈ రోజు మీరు చూచినట్లయితే మొత్తము తప్పదాయకంగా ఏమవుతుంది? రెండవది ఇంకొకటి చెప్పవచ్చును. మూడు ఫంచవర్గ ప్రణాళికలు వున్నాయి. డబ్బు తెచ్చాము. డబ్బు తెచ్చినకరువాత ఈ రోజు మనము మొత్తము లోన్లు క్రింద తీసుకొన్నటువంటి 5.59 కోర్టు ఇది జప్పు. ఈ అప్పు తీసుకొంటే వడ్డీ ఎప్పుడు కట్టబోతున్నాము. ఫంచవర్గ ప్రణాళికల్లో మీరు తెచ్చిన డబ్బు ఎక్కడ పోయింది, దీనిని ఎవరు మింగి వేశారు? దీనికి కారకులు ఎవరు? ఈ ఆడిటోరిపోర్టులో ఓవర్ పేమెంట్ చేసిన ఇంజనీర్లు, తరువాత డబ్బు యివ్వకుండా ఛోయినటువంటి వాళ్లు ఇవన్నీ మనము చూచినట్లయితే డబ్బు ఇంకా చూడా డైరెక్టోరేట్లు, ప్లానింగు కౌన్సిల్స్ మిగతా జిల్లావరిషత్తు పోయిందని ప్రకటించు తెలుస్తుంది. ఈ రోజు మన ప్లానింగు డైరెక్టోరేట్లు ఎట్లా ఉన్నదంటే, పాప్ ఇయినటువంటి ఇంజనీర్లు చిరుల్లో అడుక్కు తినేటటువంటి శరీరంతో ఏర్పడింది.

మరి గీనిని ప్లానింగు అంటారా, డెవలప్మెంటు అంటారా, లేకపోతే ఏమంటారు ? తరువాత నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఇదాకా కేళవరాపుగారు చెప్పారు, అక్కడ కేవలం స్వర్గం వున్నదని. ఈ స్వర్గము ఏమైనా డబ్బులేదు, డబ్బు లేదు అనేదే స్వర్గము అంటారా, లేక యిది నరకము అంటారా ? మూడవ ఛార్జి లా అండ్ ఆర్డర్ చూడండి ఈ రోజు నేను చెప్పుతున్నాను. పాకిస్తాన్ ఏకైకంట్లు, చైనా ఏకైకంట్లు యిక్కడవుండి వాళ్లు మోఖిలైజ్ చేస్తూంటే, దాన్ని గురించి ఆలోచించే వద్దతులు మన ప్రభుత్వానికి లేవు. ఇది నిర్ణీతమైన పరిస్థితులలో యిది ఆల్ ఇండియా బేస్ లో, ప్యాటర్న్ లో జరిగేటప్పుడు దీనిని ఆలోచించరుండా పోవడం ఒకటి ఇందులో పోలీసు ఉద్యోగులు వైవాళ్య మేహారానీకోసం ఏదో అవసరమైనచోట్ల కాకుండా, అవసరమైనచోట్ల చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. నెల్లూరులో ఉన్నప్పుడు ఒకప్పుడు నాకు ఇట్లా జాబులు వచ్చిచాయి. అప్పుడు నేను చెప్పాను పలానా పలానావాళ్లు దీంతో ఇన్ వాల్వ్ అయినారు అని. ఐతే ఎస్.పి. గారు చెప్పారు, మీరు గలాటా చేయకండి, సమాజములో అల్లరి బయలుదేరుతుందని. అంటే పోలీసు మాకు రక్షణకుకాదు వున్నది; మేముమాత్రము గృహ యివ్వము, మీరుమాత్రము ఊరుకోండి అని. ఈ లా అండ్ ఆర్డర్ సిస్ట్యుయేషన్ ప్రభుత్వము ఒప్పుకొంటుందా లేదా, తమరు ఒప్పుకొంటారా లేదా? ఈ రోజు లా అండ్ ఆర్డర్ సిస్ట్యుయేషన్ డిటీరియరేట్ అవుతున్నది. ఇంకొకటి ఆలోచించండి. ఛార్జి ఓ, సెంటర్ నుంచి యిప్పుడు టెలిఫోన్ వాడుకు అల్లి మేటం యిచ్చారు. ఈరోజు మనము సెంటర్ నుంచి తెచ్చుకోగలిగింది ఏమి వున్నది? ఒకటి తేగలిగామా? ఏమి చేయగలుగుతున్నాము మనము డెవలప్మెంటు చేయడానికి అనేటటువంటిది ఛార్జి నం. 5 ఇవాళ చదువుకొన్నందువల్ల ఏమైనా లాబం వున్నదా? చదువుకొన్నవారికన్నా చాకలివాడు మేలు అనే పరిస్థితికి మనం వస్తున్నాము. ఈ రోజు చదువుకొన్నవారికి ఉద్యోగం యివ్వలేము. చదువుకొన్నవారు పనులు చేయలేదు. స్వతంత్రంగా జీవనం చేసుకొనే బాధ్యత అతడికి లేకండా పోయింది. అతడికి గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం కావాలి. అజీతం కావాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తులలో పెరిగింది. దానిని విధంగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేశారు? ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ డబ్బు ఎంత యిచ్చారు? ఒకరు భూమి ఎక్స్ ట్రా చేస్తే -దానికి మీరు రి సెం. లు కరస్పాండెన్స్ చేసేటప్పటికి దానిధర వాలుగింతలు పెరిగింది. ఆ డబ్బు కొన్ని కోట్ల రూ.లు అవుతుంది. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ అన్నీ లాభదాయకంగా ఉన్నవా? నెల్లూరులో వున్న గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ, సిరమీక్ ఫ్యాక్టరీ అమ్మేయటానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఇదేనా పోషలిజమ్? ఇదేనా ప్రభుత్వ సిద్ధాంతం? అజంజాహిమిత్స్ ఎంత లాభంతో నడుస్తున్నదో తమకు తెలుసు. ప్రభుత్వరంగంలో నడి సవన్నీ నష్టదాయకంగా వున్నది మేము సూపర్ ఫ్లయ్స్ పోస్టులు పెట్టామని, దానికి రిస్ కోట్ల అవుతుందని సన్న ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఎప్పుడు పెట్టారు? ఎందుకు పెట్టారు? పెట్టవలసిన అవసరం లేదు వున్నది? ఇవి గెజిటెడ్ పోస్టులకు పెట్టారా? నాన్-గెజిటెడ్ పోస్టులకు పెట్టారా? ఈ రిస్ కోట్ల ఎక్స్ పేరిమెంట్ వచ్చాయి అన్నది ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు పోస్ట్మెన్ ప్రిఫర్స్ వస్తున్నది దీనితో ఒక విచిత్రమైన భావం ఏర్పడుతున్నది.

ప్రభుత్వం అనేది ఏదో వ్యక్తులకోసం కాదు. అది ఏదో మంత్రులకోసం ఉన్నట్లు వంటి సంస్థ అనే ఆశ్చర్యకరమైనది మొన్న కొంత కాలం క్రితం కూడా ఎస్.జి.ఓ. లకు జీతాలు ఇవ్వడం ని. ప్రభుత్వం జి. ఓ. పోస్ట్ ద్వారా అయితే వీరు ప్రాజెక్టుకు పోతే వారికి జీతాలు ఇవ్వాలని ఉత్తరువు వేశారు. అయితే ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టుకు పోయిన వారికి ఇవ్వండి. మిగిలా వారికి ఇవ్వవద్దు - అని చెప్పింది. ప్రభుత్వం ఎస్.జి.ఓ. ల పేర్లన్నీ సరిబరించి నాన్ మేన్ పే కమీషన్ - అని ఎస్. జి. కృష్ణారావుగారిని వేశారు. ఆ కమీషన్ కు అయిన ఖర్చు ఎంత? ఆ కమీషన్ వల్ల వచ్చిన ఫలితం ఎంత? ఫలితానికి మించిన డబ్బు ఎందుకు జర్చు పెట్టవలసివచ్చింది? ఆ కమీషన్ ప్రాజెక్టుకు డబ్బులలో పడేశారు. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి, కాశేజ్ ఇంజనీర్స్ చని మాటలు అంటున్నారు. ఏ కాశేజ్ ఇంజనీర్స్ మీరు పెంచాలి గారు? పెయింట్స్ గాని, ఇతర కాపెజ్ ఇంజనీర్స్ కు సంబంధించి ఒక జి. ఓ. వుంది. ఆ జి. ఓ. ప్రకారం ఆ పెయింట్స్ షాలిమార్ పెయింట్స్ తో సమానంగా ఉన్నట్లు నీవు ప్రూవ్ చేసి చూపించాలి అనే నెషన్ తో ఇంజనీర్స్ దీనిని తమ స్వంతానికి ఉపయోగించే పరిస్థితిలో ఇదంతా తారుమాయి అవుతున్నది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో ఎంతవరకు మనక లాభదాయకంగా వుంది? The Sreesailam project is eating into the vitals. The contractors only are benefited. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు 75 కోట్లు కావాలి అంటున్నారు. మొదట అంచనా వేసి నవ్వుడు 45 కోట్లు అన్నారు. 22 కోట్లు ఎక్కువ ఎందుకు పెరిగింది? ఈ మూడు ప్రణాళికలలో ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు అంతా ఎక్కడకు పోయిందంటే - ఇది ఇంజనీర్స్, ఇంజనీర్స్, రాజకీయ చర్యలలో వున్న సులింగ్ పార్టీ పాలిటీ ప్లాన్ పంచుకొన్నందుననే యీ డెవలప్ మెంట్ లేకుండా పోయింది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో డబ్బు వృథా అవుతున్నది. As a matter of fact, what is happening there? We are seeing that Sreesailam is a thorough waste and the entire thing is a waste. It is only the employees that are being maintained and the development scheme is dead and gone. Now, we are having a dead body of State without nerves, with no head, etc. and as a matter of fact, when the body is dead, how can we be satisfied? Is this what is expected of us after 3 or 4 plans? Therefore, this is a fit case for no-confidence.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :- Do you want to send it for cremation ?

Sri K. Govinda Rao :- If this is converted into regular discussion, time may not be sufficient.

Mr. Chairman :- You are all making the position of the Chair helpless. Unless you co-operate, the Chair can do nothing. Each Member is given 5 minutes and yet the Members are taking 10 minutes.

శ్రీ కమలాధీప్ అహమ్మద్ (అవగామ్) :- అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానం వ్యతిరేకిస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. నిన్న పెద్దలు చాటుగా మూట్టాడుతూ అటువైపునుండి ఇటువైపుకు వచ్చిన ఇద్దరు సభ్యులు గురించి సానుభూతి తెలిపారు. ఆ గౌరవసభ్యులు సదుద్దేశ్యంతో సద్భావంతో సంతోషంతో

వచ్చినప్పుడు వారు ఆ సానుభూతి చెప్పవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందో నాకు అర్థం కావటంలేదు. వారు ఒకవైపున మాట్లాడుతూ — యూ పిఎస్ సింక్ అవుతున్నదని నేను అటుపోయి ఇంకోక పిఎస్ తయారుచేసుకొన్నాను, అందులో కొంతమందిని కూర్చుండబెట్టినాను అని చెబుతూ—రెండవవైపున వారు ఆ పిఎస్ ను వదలిపెట్టిపోతుంటే నేను ఎవరిమీద సానుభూతి చెప్పాలో నాకు అర్థం కాకుండా ఉంది. పెద్దలు రాజ్యసభ ఎలక్షన్స్ గురించి ఒకమాట చెప్పారు. పాలిటిక్స్ కగట్ అవుతున్నవని చెప్పారు. ఎట్లా అవుతున్నదో అర్థం కావటంలేదు. మాకు ఇక డ పూర్తి మెజారిటీ ఉన్నప్పటికీ మాకు కావలసినన్ని వోట్లు ఉన్నప్పటికీ—నూ కేండిడేట్ ఒకరు వోడిపోయారు. వారికి కావలసిన మెజారిటీ లేకపోయినప్పటికీ వారి కేండిడేట్ గెలిచారు. వారు ఏ విధంగా గెలిచారు, ఎట్లా గెలిచారు అన్నది అర్థం అవుతుంది. ఇటువైపు సభ్యులుగురించి ఇంకో విషయం చెప్పారు. వారు రాజీవామా పెట్టినప్పుడు వారు యిచ్చిన St tement ఒకసారి మళ్ళీ తీసి చదువుకొంటే బాగా ఉంటుంది ఇటువైపు ఉన్నప్పుడు నరసారెడ్డి గారిని గురించిగాని వాగురించిగాని, ఇంక వేరే సభ్యులగురించిగాని వారు ఏ విధంగా చెప్పారో ఉదాహరణకు ఒకటేమట చెప్పతాను. నరసారెడ్డిగారు ప్రదేష్ కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటు అయినాక వారి పేరు తీసుకొని చెప్పారు. అయినా Organisation head కాబట్టి చెప్పడం అవసరం అనుకుంటున్నాను. At any cost or under any circumstances, your confidence in Integration should not shake.' అని వారు చెప్పినారు. ఇవాళ మళ్ళీ ఏ విధంగా మాట్లాడుతున్నారో నాకు అర్థం అవడంలేదు. వారు చెప్పిన మాటలను వారి భాషలో చెప్పాలంటే — వర్షాకాలంలో వైష్ణవమఠం, చలికాలంలో శివమఠం ప్రచారం చేస్తే ఎంతమీకు బాగా ఉంటుందో, అది తమరు ఆలోచన చేయాలి. Government administration లో శిరగే విషయాల గురించి వారు చెప్పుకుంటూవచ్చారు. నాకు ఆశ్చర్యం అవుతున్నది. అదంతా వారు No. 2 ఉన్నప్పుడు, చాల దగ్గరగా more trust and lieutenant గా ఉన్నప్పుడు జరిగిన విషయాలే అది జరిగినప్పుడు ఎప్పుడూకూడ వారు ఒక్కమాట రాసిని వ్యతిరేకస్తూ చెప్పారా అంటే అట్లా ఎప్పుడూ చెప్పినట్లు మాకు కనబడలేదు. Majority ఉన్నది తప్పనిసరిగా యిది Stable Government ఉన్నది. వారి భాషలోనే brute majority ఉన్నది. అట్లా చెప్పుకుంటూ మళ్ళీ విశ్వాస రాహిత్య శీర్షాస్తం ఎందుకు తీసుకొని రాబడింది అర్థం అవడంలేదు. This Government enjoys the utmost confidence of the people and this is one of the most stable governments of the country, to day. దేశంలో, Bengal ను చూసినా, కేరళను చూసినా, బీహార్ ను చూసినా ఇంక వేరే రాష్ట్రాలను చూసినా, వేరే రాష్ట్రాల పరిస్థితి మాస్తే, This is one of the most stable Governments. It enjoys the 'utmost' confidence of the people and it will continue to enjoy the confidence of the people. వారు ఈ శీర్షాస్తం నిరసిస్తుంటుంటే బాగా ఉంటుందని మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాము.

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

231

శ్రీ ఎమ్ మానిక్ రావు (తాండూరు) :— గౌరవనీయ మిత్రులు శివమతం అన్ని మతాలు చెప్పినారు. అలా లో వారు ఒక మతం వేసుకొన్నారు ఆ రోజు కామలాద్వీన్ గారి Statement ఉన్నది. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు పోవాలి, President Rule ఉండాలి అని Statement ఉన్నది, ఆ కాలంలో ఏ మతం ఉన్నదో నాకు తెలియదు.

శ్రీ కమలాద్వీన్ :—నా Statement paper లో ఉన్నది. ఒకసారి తీసి చూడమని చెబుతున్నాను. దాని wording చెబుతున్నాను. In the wake of the offer of resignation of Mr K. Brahmananda Reddy a new situation has arisen. అప్పుడు కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి, ఆ చర్యలు తీసుకోక పోతే president rule తప్పదు అని చెప్పాను. I never wanted the Presidents Rule. Or even in any particular circumstances, if one asked for President's Rule, may I ask : "Is it a political conviction"? It is never so. ఆ పరిస్థితిలో అప్పుడు ఉన్న వాతావరణంలో అది ఒక remedy గా ఉండే అది ఒక political convention గా భావిస్తే అట్లా ఏమీ లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

Smt. J. Eshwarai Bai :—Mr. Speaker, Sir. I charge this Government for having failed to discharge its functions and duties resulting in its condemnation by the State High Court and also the Supreme Court. Several strictures have been passed against the Ministers of Sri Brahmananda Reddy's Council of Ministers on charges of favouritism, nepotism, corruption etc. The Fertilizer scandal against the Revenue Minister, the Forest Land Affair against Mr. Chenchurama Naidu and the Housing Board scandal on Mr. Krishnamurthy Naidu, should open the eyes of the Cabinet and the Centre that this Ministry should not be in the saddle for more than a minute. Mr. Brahmananda Reddy has assured of such a thing last year, but he has not done so. It is high time he quits. During the last one year, law and order has failed resulting in murders, killing of people, be they Telanganites or the so called Naxalites. There have been continuous strikes by the service, labour, teaching profession and others. There is almost unrest in the State due to the acts of Sri K. Brahmananda Reddy's Ministry. The Telangana people do not want to remain any more in Andhra Pradesh. They want separation, that is because of Mr. Brahmananda Reddy. రెండు నెలల క్రితం Chief Minister బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి పైన కూడ High court లో strictures వచ్చినాయి. తెలంగాణ యింజనీరును ignore చేసి ఆంధ్ర యింజనీరుకు తనమనిపి అని promotions యిచ్చి అతనిని Superintending Engineer చేశారు. తెలంగాణ Engineers High Court కు పోయిన తరువాత వారు అక్కడ strictures pass చేశారు. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు తెలిసి ఉండి కూడ తనమనిపిని promote చేసి Superintending Engineer పదవి ఇప్పించారని, అతనిని Superintending Engineer పదవిమంచి తీసి వేసి తెలంగాణ వాళ్ళకు, వాళ్ళ qualifications ఎక్కువ ఉన్నాయని చారికి యిచ్చారు. దానిపై ననే ఆయన ఆ నాడు resign చేశారని. ఆయన చేయలేదు. ఈ అసెంబ్లీలోనే చెంచురామనాయుడు విషయంలో strictures ఏ విధంగా pass అయినాయో వచ్చింది. ఎవరిభూమినో తన భూమి అనుకొని పంచిపెట్టేశారు.

close అయిపోయిన file ను reopen చేసి పంచినట్లుగా వచ్చినది. కృష్ణమూర్తి నాయుడు, Housing Board లో ఆ నాడు chairman లేరు. తేకున్నప్పటికీ ఈయన chairman గా ప్రకరించి officials చేరుకూడదు. బాగా ఉండదు అనినాకూడ non-officials కూర్చొని పాస్ చేసుకొన్నారు. ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత చెప్పాము. మీపైన strictures వచ్చినాయి బాగా వుండదు కాబట్టి మీరు resign చేయాలి అని opposition వారు చెబితే బ్రవర్తనంద రెడ్డిగారు 2 ల్ల గుర్తుకూ మీరు అంటూ నేవుంటారు resign చేయమని. మేము యిక్కడవే కూర్చుంటాము, ఇప్పుడే కాదు, ఎప్పటికీ శాశ్వతంగా కూర్చుంటాము అని చెప్పారు. ఇది చాల శోచనీయమయిన సంగతి, నేను కొన్ని instances యిక్కడనుంచి గానాడు. London లో Labour Ministry వున్నప్పుడు అక్కడ ఒక మినిస్టర్ పైన నిద మెప్పారు. అతనికి పేరే lady తో సంబంధం ఉన్నదని సింగ్ మోపితే, ప్రావ్యూమాన్ మినిస్టర్, అప్పుడే ఆయన రాజీనామా ఇచ్చాడు, ఆయనతోపాటు మొత్తం minis ry రాజీనామా యిచ్చినది. ఆ తరువాత యింకొకటి. England లో అట్లే Prime Minister గా వున్నప్పుడు యింకో మినిస్టర్ పైన యిటువంటిది వచ్చింది Only two bottle of beer and two packets of cigarettes ఆయన corr ption గా తీసుకున్నాడని ఆయనపైన allegation పెడితే ఆయనకూడ resign చేశాడు. ఇటువంటివి ఎన్నో మన ఎదుట ఉన్నాయి.

అద్యక్షా సడతనరెడ్డిగారిపైన, transport విషయంలో ప్రాకోర్టు వ్యతిరేకంగా తీర్పు యిచ్చింది. అప్పుడాయన రిటైన్ చేశారు. ఆ విధంగానే, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి కూడా ప్రజల తెమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని రిటైన్ చేశారు. ఇక్కడ బ్రవర్తనంద రెడ్డి ప్రభుత్వం—ఆయారాం, గయారాంగా అయిపోయింది. మనుమలను తీసుకొచ్చి వారికి అది యివ్వడం, యిది యివ్వడం, బుజ్జగించడం, తర్వాతా తన రోడ్డురోడ్ మెజారిటీ—రాజు అన్నట్లు—బ్రాట్ మెజారిటీని పెంచుకుని—ఆయన అనుకుంటున్నాడు 'నాకు భయంలేదు, నేనీ మెజారిటీతో పోగిస్తాను' అని. తెలంగాణాలో కోటిన్నర ప్రజలకు బ్రవర్తనంద రెడ్డి వుండడం యిష్టంలేదు. అతలాది ప్రజలను ఆయన హింసించాడు, హింసా కాండకుదించాడు. 300 మంది పిల్లలను తన పోలీసు బలగంతో చంపించాడు. ఇందులో ఎంతోమంది అడవాళ్ళు, చెన్నపిల్లలు చనిపోయారు. ఒక పెద్ద బకాసురునిగా వుండి, ఇక్కడ అందరినీ అణచివేయగలవని ఆయన అనుకుంటున్నాడు. తెలంగాణాలో పోలీసు బలగంపైన ఎక్కడలేని డబ్బూ ఖర్చుపెట్టి, తెలంగాణావారిని అణచాలని అనుకుంటున్నాడు. అప్పుడెప్పుడో ఆయన—నేను రిటైన్ చేశాను, వెళ్ళిపోతున్నాను అన్నాడు. ఎప్పుడు రిటైన్ చేశాడు, ఆయన యింకా వుండవలసిన అవసరమేమిటి? అపోజిషన్ నుంచి కూడా వుపయోగించుకుని, 300 మందిని వారికి ఏదో యిస్తావని, తెలంగాణా వారికి వ్యతిరేకంగా తెలంగాణా గురించి వున్న వారినికూడా తీసుకుని, మంత్రి పదవులు యిచ్చి, తన పార్టీధీనం చేసుకుని ఎన్నాళ్ళు ఆయన ఈ రాజ్యం పాలగలడు? ముఖ్యంగా బ్రవర్తనంద రెడ్డికి తెలియాలి ఇవాళ కూడా ఎడవలో తోగా తెలిసిపోయింది. తెలంగాణా వారే ఆయనను ఫీఫ్ మినిస్టర్ ను చేశారు.

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970.

283

అది ఆయన మరువకూడదు. కాని, ఆయన తెలంగాణా వారికి చేస్తున్నది మాత్రం ద్రోహం. ఎలడన్ లో యిక్కడ ఆక్సింక్ చైర్మన్ గావున్న ఆదినారాయణ రెడ్డిని ఓగించాడూ అంటే దానిపైన కూడా రిజైన్ చేయాలని నేను అడగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, యికపోతే రైఫిల్ టికెట్స్ విషయం తీసుకుంటారు మొదట. ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వెల్ ఛేర్ ఫుడ్ రైఫిల్ టికెట్స్ కొరకు. యిది మీకు చెబుతున్నాను. my own neph ws, Sir-3 గంటకు సైకిల్ కు దీపాలేకుండా వస్తుంటే. గోపాలపురం పోలీసు కాన్స్టబుల్, పేరు నూర్ మహమ్మద్. అతను ఆ పిల్లలను పట్టుకుని, వదిలివేస్తుండు ముది పిల్లలు వుంటే వాని పట్టుకెళ్ళి ఈ రాఫిల్ టికెట్స్ మీకు యిస్తాను. ఎదురు చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఇవి మీకు అప్పజెప్పడాను బై ఫోర్స్ వారికి అంటగట్టారు. వారి సైకిల్ కు దీపం లేక పోతే సైకిల్ తీసుకోవాలి. కోర్టుకు పంపించాలి ఈ విధంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటులో అధికార దుర్వినియోగం జేస్తున్నారు. రెండవ రోజున యింకొక nephew of mine ప్రాద్దునర గంటకు డబుల్ సవారి పిల్లవాడిని తీసుకవస్తుంటే సీసికెల్ల ఈ రెండు టికెట్స్ అంటగట్టారు. ఇటువంటి అన్యాయాలు సాగుతున్నాయి దీనిలో హాప్రసాద్ అనే అతను నాకు బాగా తెలుసు ఇంట్లో కూర్చోడానికి కుర్చీ లేకుండునన. ఏవో ఒక విరిగిపోయిన కారు వదిలివేసి త్రోసుకుని సీసుకపోయే హాప్రసాద్ ఈ నాడు ఎంతానీ కారులో తిరుగుతున్నాడు. ఈ నాడు పెద్ద భవంతిలో వుంటాడు. డిప్యూటీ ఆయన డి.సి. గాంధీంగ్ ఛేన్స్ నడిపించేటప్పుడు యిక్కడ హైదరాబాదులో మోజంజాహీ మార్కెట్ లో పోలీసు కట్టించి; అక్కడకూడా పట్టింది. ఇతని వెరుక రాకెట్ వున్నది. ఈ రాకెట్ లో మినిస్టర్, మినిస్టర్ కొడుకులు కూడా వున్నారని నేను గట్టిగా చెబుతున్నాను. ఈ విషయంలో కొండాత్మకే చెప్పినట్లు కిల్ల టికెట్స్ అన్నీ సీల్ చేయాలి ఇది ఆడిట్ కావాలి. సంవిమృతవల్ గా ఇవ్వకూడదు. దీనిపైన ఏమీ action తీసుకోలేదు. దీనిలో ఏ వివరపరిహారావు ఆయనే ఒక హాప్రసాద్ గా ఆ నాడు యిక్కడ ఒక చేశాడు. సరియైన సమాధానం మాకు యివ్వలేదు. దీనిని individual కు యివ్వకుండా, మొత్తం గవర్నమెంటే నడిపించాలని నేను కోరుతున్నాను. ఒక police station కు 700 టికెట్స్, 700 రూ.లు cash వెంటనే pay చేయాలి. ఆ పోలీసులకి ఏమీ కావాలి మొన్న, నేను, వెంకటేశ్వర్, సిదంజనరావు మేము హోటల్లో కూర్చుంటే ఒక సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ వచ్చాడు. 'ఏమీ చెయ్యాతి, మోగతి యిట్లా వున్నావీ, బై ఫోర్స్ వెళ్లి వాడిని పట్టుకోవాలి. వాడికి యిది యివ్వాలి. ఎందుకంటే మేము మొదటనే డబ్బు యిచ్చేయ్యాలి, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో, స్కూల్స్ లో ఈ విధంగా అనేకచోట్ల మొట్టమొదట యింత అన్యాయం జరుగుతున్నది. టికెట్స్ పట్టి, ఈ డబ్బు అంతా కాజేస్తున్నారు. నెలకు 50 వేల రూ.ల income వున్నది. ఆ వ్యక్తికి మినిస్టర్స్ కు కూడా దీనిలో చెయ్యివున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. హోటలువున్నాయి

తరువాత, land assignment విషయంలో crash programme అన్నారు. ఇది crash programme కాదు, this is a crash programme of Naxalites 'Land to the tiller' అని మహాత్మాగాంధీ చెప్పారు. దున్నేవానికి భూమి' ఒక లక్ష ఒకరాల భూమి బీదలకు పంచి ఇచ్చాను అని బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చెప్పారు. నేను అంటున్నాను. ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో హరిజనులు 80 లక్షల మంది వున్నారు. ఎక్కడెక్కడా ఎవరికి ఇచ్చారో తాలూకా వారీగా, జిల్లా వారీగా వివరాలు ఇవ్వండి. అక్కడక్కడ ఇస్తున్నచోట రాల్లరప్పులు, గుట్టలు, చెట్లు వున్నది ఇస్తున్నారు. అన్నపూర్ణ అని చెప్పుకునే ఈ రాష్ట్రంలో రక్తం ఛారపోసి రత్నాలు పడించే రైతుకు తినడానికి తిండి, కట్టడానికి బట్ట, వుండడానికి చోటులేదు. రేపు చస్తే 9 గజాల చోటుకూడా లేదు ఈ ప్రభుత్వం లో రైతుయొక్క గతి యీ విధంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు గుడిసెకు వంద రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. దానితో ఒక చిన్న గోడ కూడా లేవదు గాంధీ సెంటెనరీ సంవత్సరంలో ఒక కోటి రూపాయలు హరిజనులకోసం కేటాయించామన్నారు, ఆ డబ్బు వారి హాస్తికి స్కీముమీద ఖర్చు చేస్తే చాలా బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి ఇళ్లు ప్రీగా ఇవ్వవద్దు, నామినల్ రేటు పెట్టి ఇస్తే బాగుంటుంది. బంజరుభూములు మచే విషయంలో షెడ్యూల్డ్ భూస్వాముల చేయి వున్నది. వారు కష్టా చేసి కూర్చున్నారు. వారిని బేఖలు చేసి బీదలకు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను హరిజనులు ఉద్యోగాల విషయంలో జీరో పాయింటులో వున్నారు. క్లాసు 1 ఆఫీసర్లులో 0.2 పర్సెంటు, క్లాసు 2 లో 1.5 పర్సెంటు, క్లాసు 3 లో 3 పర్సెంటు, క్లాసు 4 లో పన్నెండున్నర పర్సెంటు వున్నారు. నేను ఒక సి. టి. ఒ. విషయంలో బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారితో పర్సనల్ గా మాట్లాడాను. 22 సంవత్సరాలనుంచి ఆయన సి టి ఒ. గానే ఉంటున్నారు. డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుకూడా వారి విషయం రికమెండు చేశారు, ప్రాశం. జి. ఎ. డి. నుంచి రికమెండేషను అయింది, లా డిపార్టుమెంటు నుంచి రికమెండేషను వచ్చింది. అయినా ఇవ్వలేదు. ఎవరికి న్యాయం చేయలేదు కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం పనికిరాదు, పొవాలి అంటున్నాను ప్రభుత్వం చేయలేని స్థితిలో వున్నది కాబట్టి యీ మోషను తెచ్చాము

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు నిఘాన్ను చేస్తే ఆయనకూడా పొవాలంటారెందుకు?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఆయనను ఉత్త బొమ్మ డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగా చేశారు. ఆయన మాటకూడా వినలేదు. ఆయన తెలంగాణా సేఫ్ గార్డ్స్ విషయంలో ఏమీ చేయలేని స్థితిలో వున్నాడు కాబట్టి ఆయన వెంటనే మర్యాదగా రిజైన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri C. V. K. Rao :—Under Rule 227, I move a closure motion: "That the question be now put.,. When a closure motion 'that the question be now put' has been moved, it shall be put forth with and decided without amendment or debate. You have to take action Sir, under Rule 227. The motion has to be put to vote, Sir. Therefore

Motion :
re : No-confidence in the Council of
Ministers.

1st April, 1970. 285

I request you to take voting on this Sir. Enough debate has been conducted and reasonable debate has been conducted. Therefore you are entitled to take voting on this immediately.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—నా రిప్లయి లేకుండా ఏమిటి? సి వి. కె. రావుగారికి ఏమైనా భయం వుందేమోగాని, నేను యీ వేళ, రేపు, కావాలంటే ఎల్లుండి కూడా మాట్లాడగలను. అంతలోపున జిల్లాలలో వారు కూడా వస్తారు, వారు భయపడనక్కరలేదు, నేను మాట్లాడాలి.

Sri C. V K Rao:—He cannot reply. When a Motion under rule 227 "That the question be now put" has been moved, it has to be decided forthwith. Without amendment or debate, voting has to be taken Sir. You have to give a ruling Sir. You have to get the bell rung and then take voting, Sir.

Mr. Chairman:—I can give my ruling, Sir. The rule 227 reads like this:—

"At any time after a motion has been made, a member may move 'that the question be now put' and unless it shall appear to the Speaker that such motion is an abuse of the rules of the Assembly or an infringement of the rights of reasonable debate, the question 'that the question be now put' shall be put forthwith and decided without amendment or debate."

It says that unless it shall appear to the Speaker that such motion is an abuse of the rules of the Assembly or an infringement of the rights of reasonable debate... I am ruling it out of order.

Sri C. V. K. Rao:—The ruling should be convincing ruling, Sir.

Mr. Chairman:—There is nothing like convincing ruling. Please sit down.

Sri Ch. Vengiah:—I am personally against 'No confidence Motion' against either the Central Government or the State Government, whether it is Kerala, Bengal or Orissa or Andhra Pradesh, కానీ. రెండు ముఖ్యమైన విషయాలమీద నేను నా తీవ్రమైన అసంతృప్తి మీదూరా ప్రభుత్వానికి తెలుపుతున్నాను. మొట్టమొదటిది ఎన్. జి. ఓన్ సమస్య. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు నన్ను అపార్థం చేసుకోకపోతే యీనాడు ఎన్. జి. ఓన్ లోపున్న అభిప్రాయం నేను చెబుతాను. రాజుగారికి యిద్దరు భార్యలు, అందులో పెద్ద భార్య, పిల్లలు ఆంధ్ర ఎన్. జి. ఓలు అయినారు. చిన్న భార్యపిల్లలు తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓలు అయినారు. రాజుగారు మాత్రం ఎప్పుడూ చిన్న భార్య చిన్న భార్య పిల్లలతోనే వుంటూ, అసలు పెద్ద భార్య పిల్లల గతి తలచుకోవడం కూడా లేదనే అభిప్రాయంలో ఉన్నారు. ఇది చాలా జాధాకరమైన విషయం. బహుశ. వారు ముఖ్యమంత్రిగారికి అగ్ని విషయాలూ చెప్పుకుంటున్నారో లేదో కానీ.....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—నేను రాజరాజశేరేంద్రుడిని కాను, దళిత ధుడచూ కానూ కదా....

శ్రీ సి.పె.వెం.గయ్య :—పెద్ద భార్య చచ్చిపోయింది, యిక మా గోడు చెప్పుకోడానికి మాకు తల్లి కూడా లేదు, ఆయన ఎప్పుడూ 'చిన్న భార్య పిల్లలతోనే వుంటే మా కష్టాలు ఎవరికి చెప్పుకోవాలని మమ్మల్నెమ అడుగు

తున్నారు వారు. అవిధంగా వున్నది యీనాడు ఆంధ్ర ఎన్. జి. ఓల సెక్షన్. ఇది చాలా కీవ్రమైన సమస్య. ఆ సామ్యూన్ని యింకా చెప్పాలంటే రేపు 5 పర్సెంతులలోనైనా, వృద్ధాప్యం వచ్చినా, లేదా అడ సమయం వచ్చినా కెద్ర భార్య పిల్లలే మనకు దిక్కు అని కూడా మనసులో పెట్టుకోవాలనీ, ముఖ్యంగా ముఖ్య మంత్రిగారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నేను యిటీవల కర్నూలు ప్రాంతాలకు వెళ్ళి చూచాను. ఆ ప్రజలలో యిదివరకెన్నడూ లేని భావం యిప్పుడు ఒకటి వచ్చింది. తెలంగాణా ఉద్యమం జరుగుతున్నప్పుడు తెలంగాణాలో ఆంధ్రులకు యిల్లా జరుగుతోందని భాదపడేవారే కాని, యిప్పుడు మాత్రం యిది మనకు ఎందుకువచ్చింది. తెలంగాణా యిచ్చేసిరండి అని ఆంధ్రులు కూడా అడుగు తున్నారు. ఇది క్రమమేదా - ఎన్. జి. ఓలతో ప్రారంభమైనటువంటిది కై ఆంధ్ర ఉద్యమంగా వస్తుందనేది నిర్విచారాంశం. వెనుక రోజులలో ప్రజలంతా ఎన్. జి. ఓలు సమ్మె చేసినా, టీచరులు సమ్మె చేసినా ఏవో జీతాలకోసం సమ్మె చేస్తున్నారు. పన్నులు జీతాలకోసమే పోతున్నాయి అనుకునేవారు. కాని యిప్పుడు మాత్రం ఎన్. జి. ఓలు తీసుకున్న స్టాంపు సరైనదేనని, విక్రీయమైనది, డిస్క్రిమినేషను స్పష్టంగా వుందనీ, ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆంధ్రమంత్రులూ ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదనీ, దీనికి కారణం తెలంగాణా ఉద్యోగులు కానీ, తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలు కానీ ఏమైనా అనుకుంటూ రేమోనని ఊహిస్తున్నారని మా వైస నిందకూడా వచ్చింది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి వదిలనుంగా మనవి చేస్తున్నాను. పది రోజులూనుంచి త్రెజరీలు పని చేయడం లేదు. చెక్స్ వాపసు వస్తున్నాయి. రైతులు, చామంది ప్రజలూ శాసనకు తున్నారు. దీనికి కారణం ఎన్. జి. ఓ. ల సమ్మె. ప్రభుత్వం కీనిని పరిష్కారం చేయలేదు, టీచర్లు సమ్మెలో తెలంగాణా వారు కూడా కలిసారు కాబట్టి త్వరలో పరిష్కారం చేశారు. ఎన్. జి. ఓ. ల సమ్మెలో కేవలం ఒక్క ఆంగ్లమే ఉన్నారు కాబట్టి పరిష్కారం కాలేదని అభిప్రాయపడుతున్నారు. డీవివి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సిరియస్ గా తీసుకొని, యీ సెషన్ పూర్తి అయ్యే తోపాటే పరిష్కారం చేస్తే రేపు అక్కడకు వెళ్ళి సుఖంగా వుండడానికి విజం టుండవి మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, ప్రత్యేక తెలంగాణా విషయం ఉన్నది. ప్రత్యేక తెలంగాణా విమర్శ పరిష్కరించలేదని చాలామంది అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకా ప్రత్యేక తెలంగాణా యివ్వనిందుకు వాకు బాధగా ఉన్నది. నేను మొదటనుంచీ చెబుతున్నాను. బహుశ యిందులో నేను ఏకాకిని, నా అభిప్రాయంతో ఎవ్వరూ ఏకీభవించడం లేదని కూడా వాకు తెలుసు. కానీ యీ నాడు ముఖ్య మంత్రిగారు దయచేసి, యీ వాడు పారికి వున్న బలంతో, చాకచక్యంతో యిప్పుడే పరిష్కారం చేయడానికి సామర్థ్యంతో వున్నారు. ఇప్పుడు చాటవేసి నట్లయితే ఆంధ్ర కిల్లాలకు, ఆంధ్ర ప్రాంతాలకు చాలా నష్టము కలుగజేసేవారైతే తారు. ఇప్పుడే కావాలి విషయం కూడా నిర్ణయం చేసుకోవచ్చు. విజయవాడ కోకో, గుంటూరులోనో పెట్టుకోవచ్చు. రాయలసీమ వాడుకూడా చేసి పెట్టకు భాజ్జి డీవివి పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. అంతేగాని, పెక్కుమ

Motion :
 re : No-confidence in the Council of
 Ministers.

1st April, 1970. 287

క్లాసు సిటిజన్లుగా హైదరాబాదు సిటీలోనూ, ఇతర ప్రాంతాలలోనూ వుండడం
 కష్టం. వారికి ఒకసారి మావైన నమ్మకం పోయింది. వారిపైన మాకు కూడ
 విశ్వాసం లేదు, మాకు భయం. దీనిని అతుకుదామని ఆలోచించడం న్యాయం
 కాదు. ఇప్పుడేమీ గలాభాలు జరగడం లేదు. ప్రశాంత పరిస్థితి వున్నది.
 I request the hon. Chief Minister to rise up to the occasion, prove
 a statesman, and concede separate Telangana and see that both the
 regions are happy.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—అదృష్టా, ఈనాడు ప్రతి పక్షాలు
 ప్రవేశ పెట్టిన యీ ఆగివాస తీర్మానంలోని ప్రధానోద్దేశం దీని ద్వారా యీ
 ప్రభుత్వం పతనమైపోతుందనికాదు గత 20-22 సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రభుత్వ—
 కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ హయాములో ప్రజల సమస్యలు ఏ ఒక్కటి కూడా పరిష్కా-
 రం కాకపోవడం, దాని ద్వారా రాష్ట్రంలో వున్న వివిధ వర్గాల ప్రజలలో,
 గ్రామాలలోని సామాన్య ప్రజలలోనూ, పట్టణాలలోని మధ్యతరగతి ప్రజల
 లోనూ, ఉద్యోగులలోనూ, సామాన్య ప్రజలలోనూ కూడా తీవ్రమైన అసంతృప్తి
 జ్వాలలు ఉన్నాయని తెలియజేయడమే మా ఉద్దేశం.

Mr. Chairman :—The House is adjourned to meet at 8-30 a.m.
 tomorrow.

(The House then adjourned till Half-past-Eight of the clock
 on Tuesday the 2nd April, 1970.)